

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်
အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်
မြန်မာပြန်
သတ္တကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏ္ဏာသက (သုတ်ငါးဆယ်)

၁ - ဓနဝဂ်	၆ - အဗျာကတဝဂ်
၂ - အနုသယဝဂ်	၇ - မဟာဝဂ်
၃ - ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ်	၈ - ဝိနယဝဂ်
၄ - ဒေဝတာဝဂ်	၉ - သမဏဝဂ်
၅ - မဟာယညဝဂ်	၁၀ - အာဟုနေယျဝဂ်
	၁၁ - ရာဂပေယျာလ

သတ္တကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်
အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်
မြန်မာပြန်
သတ္တကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏ္ဏာသက (သုတ်ငါးဆယ်)

၁ - ဓနဝဂ်

၁ - ပဌမပိယသုတ်	၆ - ဝိတ္ထတဓနသုတ်
၂ - ဒုတိယ ပိယသုတ်	၇ - ဥဂ္ဂသုတ်
၃ - သံခိတ္တဗလသုတ်	၈ - သံယောဇနသုတ်
၄ - ဝိတ္ထတဗလသုတ်	၉ - ပဟာနသုတ်
၅ - သံခိတ္တဓနသုတ်	၁၀ - မစ္ဆရိယသုတ်

၂ - အနုသယဝဂ်

၁ - ပဌမ အနုသယသုတ်	၆ - အနိစ္စာနုပဿီသုတ်
၂ - ဒုတိယ အနုသယသုတ်	၇ - ဒုက္ခာနုပဿီသုတ်
၃ - ကုလသုတ်	၈ - အနတ္တာနုပဿီသုတ်
၄ - ပုဂ္ဂလသုတ်	၉ - နိဗ္ဗာနသုတ်
၅ - ဥဒကူပမာသုတ်	၁၀ - နိဒ္ဒသဝတ္ထုသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

သတ္တကနိပါတ်

၃ - ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ်

၁ - သာရန္တဒသုတ်	၇ - သညာသုတ်
၂ - ဝဿကာရသုတ်	၈ - ပဌမ ပရိဟာနိသုတ်
၃ - ပဌမ သတ္တကသုတ်	၉ - ဒုတိယ ပရိဟာနိသုတ်
၄ - ဒုတိယ သတ္တကသုတ်	၁၀ - ဝိပတ္တိသုတ်
၅ - တတိယ သတ္တကသုတ်	၁၁ - ပရာဘဝသုတ်
၆ - ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်	

၄ - ဒေဝတာဝဂ်

၁ - အပ္ပမာဒဂါရဝသုတ်	၇ - ပဌမ ပဋိသမ္ဘိဒါသုတ်
၂ - ဟိရိဂါရဝသုတ်	၈ - ဒုတိယ ပဋိသမ္ဘိဒါသုတ်
၃ - ပဌမ သောဝစဿတာသုတ်	၉ - ပဌမ ဝသသုတ်
၄ - ဒုတိယ သောဝစဿတာသုတ်	၁၀ - ဒုတိယ ဝသသုတ်
၅ - ပဌမ မိတ္တသုတ်	၁၁ - ပဌမ နိဒ္ဒသသုတ်
၆ - ဒုတိယ မိတ္တသုတ်	၁၂ - ဒုတိယ နိဒ္ဒသသုတ်

၅ - မဟာယညဝဂ်

၁ - သတ္တဝိညာဏဋီတိသုတ်	၆ - ဒုတိယသညာသုတ်
၂ - သမာဓိပရိက္ခာရသုတ်	၇ - မေထုနသုတ်
၃ - ပဌမ အဂ္ဂိသုတ်	၈ - သံယောဂသုတ်
၄ - ဒုတိယ အဂ္ဂိသုတ်	၉ - ဒါနမဟပ္ပလသုတ်
၅ - ပဌမ သညာသုတ်	၁၀ - နန္ဒမာတာသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

သတ္တကနိပါတ်

၆ - အဗျာကတဝဂ်

၁ - အဗျာကတသုတ်	၇ - သတ္တဓမ္မသုတ်
၂ - ပုရိသဂတိသုတ်	၈ - ပစလာယမာနသုတ်
၃ - တိဿ ဗြဟ္မာသုတ်	၉ - မေတ္တသုတ်
၄ - သီဟသေနာပတိသုတ်	၁၀ - ဘရိယာသုတ်
၅ - အရက္ခေယုသုတ်	၁၁ - ကောဓနသုတ်
၆ - ကိမိလသုတ်	

၇ - မဟာဝဂ်

၁ - ဟိရိဩတ္တပ္ပသုတ်	၆ - သက္ကစ္စသုတ်
၂ - သတ္တသူရိယသုတ်	၇ - ဘာဝနာသုတ်
၃ - နဂရောပမသုတ်	၈ - အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ်
၄ - ဓမ္မဉ္စူသုတ်	၉ - သုနေတ္တသုတ်
၅ - ပါရိဆတ္တကသုတ်	၁၀ - အရကသုတ်

၈ - ဝိနယဝဂ်

၁ - ပဌမ ဝိနယဓရသုတ်	၆ - ဒုတိယ ဝိနယဓရသောဘနသုတ်
၂ - ဒုတိယ ဝိနယဓရသုတ်	၇ - တတိယ ဝိနယဓရသောဘနသုတ်
၃ - တတိယ ဝိနယဓရသုတ်	၈ - စတုတ္ထ ဝိနယဓရသောဘနသုတ်
၄ - စတုတ္ထ ဝိနယဓရသုတ်	၉ - သတ္တုသာသနသုတ်
၅ - ပဌမ ဝိနယဓရသောဘနသုတ်	၁၀ - အဓိကရဏသမထသုတ်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

သတ္တကနိပါတ်

၉ - သမဏဝဂ်

၁ - ဘိက္ခုသုတ်

၂ - သမဏသုတ်

၃ - ဗြာဟ္မဏသုတ်

၄ - သောတ္တိယသုတ်

၅ - နှာတကသုတ်

၆ - ဝေဒဂူသုတ်

၇ - အရိယသုတ်

၈ - အရဟာသုတ်

၉ - အသဒ္ဓမ္မသုတ်

၁၀ - သဒ္ဓမ္မသုတ်

၁၀ - အာဟုနေယျဝဂ်

၁၁ - ရာဂပေယျာလ

သတ္တကနိပါတ် မာတိကာ ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်
အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်
မြန်မာပြန်
သတ္တကနိပါတ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏ္ဏာသက (သုတ်ငါးဆယ်)

=== ၁ - ဓနဝဂ် ===

၁ - ပဌမပိယသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ်အပ်သူ မမြတ်နိုး အပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွားစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

လာဘ်ကိုလည်း အလိုရှိ၏။

အရိုအသေ ပြုမှုကိုလည်း အလိုရှိ၏။

(မိမိကို သူတစ်ပါးတို့က) မထီမဲ့မြင် မပြုခြင်းကိုလည်း အလိုရှိ၏။

အရှက်လည်း မရှိ။

အကြောက်လည်း မရှိ။

ယုတ်မာသော အလိုဆိုးလည်း ရှိ၏။

မှားသော အယူလည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ် အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွားစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုး အပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွားစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

လာဘ်ကိုလည်း အလိုမရှိ။

အရိုအသေ ပြုမှုကိုလည်း အလိုမရှိ။

(မိမိကို သူတစ်ပါးတို့က) မထိမဲ့မြင် မပြုခြင်းကိုလည်း အလိုမရှိ။

အရှက်လည်း ရှိ၏။

အကြောက်လည်း ရှိ၏။

အလိုနည်းမှုလည်း ရှိ၏။

မှန်ကန်သော အယူလည်း ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်အပ် သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွားစေတတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဓနဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ပိယသုတ်

၂။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ မချစ်အပ် သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွားစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

လာဘ်ကိုလည်း အလိုရှိ၏။

အရိုအသေပြုမှုကိုလည်း အလိုရှိ၏။

(မိမိကို သူတစ်ပါးတို့က) မထီမဲ့မြင် မပြုခြင်းကိုလည်း အလိုရှိ၏။

အရှက်လည်း မရှိ။

အကြောက်လည်း မရှိ။

ငြူစူလည်း ငြူစူတတ်၏။

ဝန်တိုလည်း ဝန်တိုတတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့၏ မချစ် အပ်သူ မမြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် မပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) မပွားစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုး အပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွားစေတတ်သူ ဖြစ်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

လာဘ်ကိုလည်း အလိုမရှိ။

အရိုအသေပြုမှုကိုလည်း အလိုမရှိ။

(မိမိကို သူတစ်ပါးတို့) မထီမဲ့မြင် မပြုမှုကိုလည်း အလိုမရှိ။

အရှက်လည်း ရှိ၏။

အကြောက်လည်း ရှိ၏။

ငြူစူလည်း မငြူစူတတ်။

ဝန်တိုလည်း ဝန်မတိုတတ်။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချစ်အပ် သူ မြတ်နိုးအပ်သူ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သူ (နှလုံးကို) ပွားစေတတ်သူလည်း ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နေဝဂ် ===

၃ - သံခိတ္တဗလသုတ်

၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဗိုလ်၊ အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ဗိုလ်၊ ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ ဗိုလ်၊ ကြောက်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ ဗိုလ်၊ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဗိုလ်၊ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ဗိုလ်၊ သိမှု ‘ပညာ’ ဗိုလ်တို့ တည်း။

ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဗိုလ်၊ အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ဗိုလ်၊ ရှက်မှု၊ ကြောက်မှု ‘ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပ’ ဟု ဆိုအပ်သော ဗိုလ်၊ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဗိုလ်၊ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ဗိုလ်၊ ခုနစ်ခုမြောက် ဖြစ်သော သိမှု ‘ပညာ’ ဗိုလ်တို့တည်း။ ထိုဗိုလ် ခုနစ်မျိုးတို့ဖြင့် အားရှိသော ပညာရှိ ရဟန်းသည် ချမ်းသာစွာ အသက်မွေးရ၏။ ဥဋ်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် (သစ္စာလေးပါး) တရားကို စုံစမ်း ဆင်ခြင်နိုင်၏။ ဝိပဿနာ ပညာဖြင့် (သစ္စာလေးပါးတည်း ဟူသော) အနက်ကို ရှုနိုင်၏။ ဆီမီးလျှံ၏ ငြိမ်းအေးခြင်း ကဲ့သို့ (အဆုံးစွန်သော) စိတ်၏ (ဝတ္ထုအာရုံတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု ဖြစ်လေသတည်း။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နေဝဂ် ===

၄ - ဝိတ္ထတဗလသုတ်

၄။ ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဗိုလ်၊ အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ဗိုလ်၊ ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ ဗိုလ်၊ ကြောက်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ ဗိုလ်၊ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဗိုလ်၊ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ဗိုလ်၊ သိမှု ‘ပညာ’ ဗိုလ်တို့ တည်း။

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဗိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားရှိ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏။

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏ ဟု (ယုံကြည်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဗိုလ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ဗိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ် တရားတို့ကို ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မြဲမြံသော လုံ့လရှိ၏။ ကုသိုလ် တရားတို့၌ တာဝန်ကို ပစ်ချထားခြင်း မရှိ။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝီရိယဗိုလ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ ဗိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် အရှက်ရှိ၏။ ကာယဒုစရိုက်မှ ရှက် တတ်၏။ ဝစီဒုစရိုက်မှ ရှက်တတ်၏။ မနောဒုစရိုက်မှ ရှက်တတ်၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းမှ ရှက်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဟိရီဗိုလ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကြောက်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ ဗိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ကြောက်လန့်မှုရှိ၏။ ကာယဒုစရိုက်မှ ကြောက်လန့်၏။ ဝစီဒုစရိုက်မှ ကြောက်လန့်၏။ မနောဒုစရိုက်မှ ကြောက်လန့်၏။ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းမှ ကြောက်လန့်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဩတ္တပ္ပဗိုလ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဗိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သတိရှိ၏။ လွန်ကဲ ရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ကြာမြင့်စွာက ပြုလုပ်ခဲ့သည်ကို လည်းကောင်း၊ ကြာမြင့်စွာက ပြောဆိုခဲ့သည်ကို လည်းကောင်း အောက်မေ့နိုင်၏။ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သတိဗိုလ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ဗိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သမာဓိဗိုလ် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သိမှု ‘ပညာ’ ဗိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ပညာရှိ၏။ ဖြစ်မှု ပျက်မှုကို သိတတ်၍ ကိလေသာတို့ကို ဖောက်ခွဲနိုင်သည့် ဆင်းရဲ ကုန်ခန်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေနိုင်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပညာဗိုလ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဗိုလ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဗိုလ်၊ အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယ’ ဗိုလ်၊ ရှက်မှု၊ ကြောက်လန့်မှု ‘ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပ’ ဗိုလ်၊ အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ဗိုလ်၊ တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ဗိုလ်၊ ခုနစ်ခု မြောက်ဖြစ်သော ပညာဗိုလ် တို့တည်း။ ထိုခုနစ်ပါးသော ဗိုလ်တို့ဖြင့် အားရှိသော ပညာရှိ ရဟန်းသည် ချမ်းသာစွာ အသက် မွေးရ၏။ သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့် (သစ္စာလေးပါး) တရားကို စုံစမ်းဆင်ခြင်နိုင်၏။ ဝိပဿနာပညာဖြင့် (သစ္စာလေးပါးတည်းဟူသော) အနက်ကို သိနိုင်၏။ ဆီမီးလျှံ၏ ငြိမ်းအေး ခြင်း ကဲ့သို့ (အဆုံးစွန်သော) စိတ်၏ (ဝတ္ထု အာရုံတို့မှ) လွတ်မြောက်မှု ဖြစ်လေသတည်း။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နေဝဂ် ===

၅ - သံခိတ္တနေသုတ်

၅။ ရဟန်းတို့ (သူတော်ကောင်း) ဥစ္စာတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဥစ္စာ၊ စောင့်ထိန်းမှု ‘သီလ’ ဥစ္စာ၊ ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ ဥစ္စာ၊ ကြောက်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ ဥစ္စာ၊ အကြားအမြင် ‘သုတ’ ဥစ္စာ၊ စွန့်ကြဲမှု ‘စာဂ’ ဥစ္စာ၊ သိမှု ‘ပညာ’ ဥစ္စာတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ (သူတော်ကောင်း) ဥစ္စာတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဥစ္စာ၊ စောင့်ထိန်းမှု ‘သီလ’ ဥစ္စာ၊ ရှက်မှု၊ ကြောက်လန့်မှု ‘ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ’ ဥစ္စာ၊ အကြားအမြင် ‘သုတ’ ဥစ္စာ၊ စွန့်ကြဲမှု ‘စာဂ’ ဥစ္စာ၊ ခုနစ်ခုမြောက် သိမှု ‘ပညာ’ ဥစ္စာတို့ တည်း။ အကြင် မိန်းမအား ဖြစ်စေ အကြင် ယောက်ျားအား ဖြစ်စေ ထို(သူတော်ကောင်း) ဥစ္စာ တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထို(သူတော်ကောင်း) ဥစ္စာရှိသော မိန်းမယောက်ျားကို မဆင်းရဲသူ ဟူ၍ ပညာ ရှိတို့ ဆိုကုန်၏။ ထိုသူ၏ အသက်ရှင်ခြင်းကို အချည်းနှီး မဟုတ်ဟု ဆိုကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိသည် ဘုရားသျှင် အဆုံးအမတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကြည်လင်စေတတ်သော သဒ္ဓါ တရားကို လည်းကောင်း၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို မြင်ကြောင်း ဖြစ်သော သီလကို လည်းကောင်း အဖန်ဖန် အားထုတ်ရာသတည်း။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နေဝဂ် ===

၆ - ဝိတ္ထတနေသုတ်

၆။ ရဟန်းတို့ (သူတော်ကောင်း) ဥစ္စာတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဥစ္စာ၊ စောင့်ထိန်းမှု ‘သီလ’ ဥစ္စာ၊ ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ ဥစ္စာ၊ ကြောက်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ ဥစ္စာ၊ အကြားအမြင် ‘သုတ’ ဥစ္စာ၊ စွန့်ကြဲမှု ‘စာဂ’ ဥစ္စာ၊ သိမှု ‘ပညာ’ ဥစ္စာတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဥစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် သဒ္ဓါတရား ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်နှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ယုံကြည်၏။

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏ ဟု (ယုံကြည်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့စောင့်ထိန်းမှု ‘သီလ’ ဥစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ် ၏။ပ။ ယစ်မူး မေ့လျော့ကြောင်း ဖြစ်သော သေရည်သေရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စောင့်ထိန်းမှု ‘သီလ’ ဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ ဥစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် အရှက်ရှိ၏၊ ကာယဒုစရိုက်မှ ရှက် တတ်၏၊ ဝစီဒုစရိုက်မှ ရှက်တတ်၏၊ မနောဒုစရိုက်မှ ရှက်တတ်၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းမှ ရှက်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ ဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ကြောက်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ ဥစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ကြောက်လန့်မှု ရှိ၏၊ ကာယဒုစရိုက်မှ ကြောက်လန့်၏၊ ဝစီဒုစရိုက်မှ ကြောက်လန့်၏၊ မနောဒုစရိုက်မှ ကြောက်လန့်၏၊ ယုတ်ညံ့သော အကုသိုလ် တရားတို့သို့ ရောက်ခြင်းမှ ကြောက်လန့်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ကြောက်လန့်ခြင်း ‘ဩတ္တပ္ပ’ ဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် ‘သုတ’ ဥစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် အကြားအမြင် များ၏၊ အကြားအမြင် ကို ဆောင်၏၊ အကြားအမြင်ကို ဆည်းပူး၏၊ အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ ကောင်းခြင်း အဆုံး ၏ ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဖော်ပြတတ်သော တရားတို့ကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် များစွာ ကြားနာဖူး၏။

ဆောင်ထား၏။ နှုတ်ဖြင့် လေ့ကျက်ထား၏။ စိတ်ဖြင့် မှတ်သားထား၏။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို အကြားအမြင် ‘သုတ’ ဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ စွန့်ကြဲမှု ‘စာဂ’ ဥစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ဝန်တို့မှ ‘မစ္ဆရိယ’ အညစ်အကြေး ကင်းသော စိတ်ဖြင့် အိမ်၌ နေ၏။ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲ၏။ ပေးအံ့ ဟု ဆေးကြောပြီးသော လက်ရှိ ၏။ စွန့်ကြဲမှု၌ မွေ့လျော်၏။ အတောင်းခံရန် အသင့်ဖြစ်၏။ ပေးကမ်းမှု ခွဲဝေမှု၌ မွေ့လျော်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို စွန့်ကြဲမှု ‘စာဂ’ ဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သိမှု ‘ပညာ’ ဥစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် ပညာရှိ၏။ပ။ ဝဋ်ဒုက္ခ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေနိုင်သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သိမှု ‘ပညာ’ ဥစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ (သူတော်ကောင်း) ဥစ္စာတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဥစ္စာ၊ စောင့်ထိန်းမှု ‘သီလ’ ဥစ္စာ၊ ရှက်မှု၊ ကြောက်လန့်မှု ‘ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ’ ဥစ္စာ၊ အကြားအမြင် ‘သုတ’ ဥစ္စာ၊ စွန့်ကြဲမှု ‘စာဂ’ ဥစ္စာ၊ ခုနစ်ခုမြောက် သိမှု ‘ပညာ’ ဥစ္စာတို့ တည်း။ အကြင် မိန်းမအား ဖြစ်စေ အကြင် ယောက်ျားအား ဖြစ်စေ ထိုသူတော်ကောင်း ဥစ္စာတို့ သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူတော်ကောင်း ဥစ္စာရှိသော မိန်းမယောက်ျားကို မဆင်းရဲသူ ဟူ၍ ပညာရှိ တို့ ဆိုကုန်၏။ ထိုသူ၏ အသက်ရှင်ခြင်းကို အချည်းနှီးမဟုတ် ဟု ဆိုကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိ သည် ဘုရားသျှင် အဆုံးအမတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကြည်လင်စေတတ်သော သဒ္ဓါတရားကို လည်းကောင်း၊ (သစ္စာလေးပါးတရား) ကို မြင်ကြောင်း ဖြစ်သော သီလကို လည်းကောင်း အဖန်ဖန် အားထုတ်ရာ သတည်း။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နေဝဂ် ===

၇ - ဥဂ္ဂသုတ်

၇။ ထိုအခါ ဥဂ္ဂမည်သော (ပသေနဒိကာသလ) မင်း၏ အမတ်ကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာ ဘုရားအား -

အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ် ကောင်းလှပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ရောဟဏသုဋ္ဌေး၏ မြေးဖြစ်သူ ဤမိဂါရသုဋ္ဌေးသည် အလွန် ကြွယ်ဝ၏။ အလွန် များသော ဥစ္စာ ရှိ၏။ အလွန် များသော အသုံးအဆောင် ရှိ၏ ဟု လျှောက်၏။

ဥဂ္ဂအမတ် ရောဟဏသုဋ္ဌေး၏ မြေးဖြစ်သူ မိဂါရသုဋ္ဌေးသည် အဘယ်မျှလောက် ကြွယ်ဝ သနည်း၊ အဘယ်မျှလောက် များသော ဥစ္စာရှိသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက် များသော အသုံး အဆောင် ရှိသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုသုဋ္ဌေးအား ရွှေတို့သည်ပင် သိန်းပေါင်းတစ်ရာ ရှိပါ၏။ ငွေအရေအတွက် အားဖြင့်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ဥဂ္ဂအမတ် ထိုရွှေငွေစသော ဥစ္စာသည် လောက၌ ရှိသည်သာတည်း၊ ထိုရွှေငွေစသော ဥစ္စာသည် မရှိဟု ငါမဆို၊ ဥဂ္ဂအမတ် ထိုဥစ္စာသည်ကား မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ် မနှစ်သက် သော အမွေခံတို့နှင့် ဆက်ဆံ၏။

ဥဂ္ဂအမတ် ဤဥစ္စာ ခုနစ်မျိုးတို့သည်ကား မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ် မနှစ်သက်သော အမွေခံတို့နှင့် မဆက်ဆံကုန်။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဥစ္စာ၊ စောင့်ထိန်းမှု ‘သီလ’ ဥစ္စာ၊ ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ ဥစ္စာ၊ ကြောက်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ ဥစ္စာ၊ အကြားအမြင် ‘သုတ’ ဥစ္စာ၊ စွန့်ကြဲမှု ‘စာဂ’ ဥစ္စာ၊ သိမှု ‘ပညာ’ ဥစ္စာတို့တည်း။

ဥဂ္ဂအမတ် ဤဥစ္စာ ခုနစ်မျိုးတို့သည်ကား မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ် မနှစ်သက်သော အမွေခံတို့နှင့် မဆက်ဆံကုန် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ဥစ္စာ၊ စောင့်ထိန်းမှု ‘သီလ’ ဥစ္စာ၊ ရှက်မှု၊ ကြောက်လန့်မှု ‘ဟိရီ ဩတ္တပ္ပ’ ဥစ္စာ၊ အကြားအမြင် ‘သုတ’ ဥစ္စာ၊ စွန့်ကြဲမှု ‘စာဂ’ ဥစ္စာ၊ ခုနစ်ခု မြောက် သိမှု ‘ပညာ’ ဥစ္စာတို့ တည်း။ အကြင် မိန်းမအား ဖြစ်စေ အကြင် ယောက်ျားအား ဖြစ်စေ ထိုသူတော်ကောင်း ဥစ္စာ တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသူတော်ကောင်း ဥစ္စာရှိသော မိန်းမ ယောက်ျားကို မဆင်းရဲသောသူ ဟူ၍ ပညာရှိတို့ ဆိုကုန်၏။ ထိုသူ၏ အသက်ရှင်ခြင်းကို အချည်းနှီးမဟုတ် ဟု ဆိုကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ပညာရှိသည် ဘုရားသျှင် အဆုံးအမတော်ကို အောက်မေ့လျက် ကြည်လင်စေတတ်သော သဒ္ဓါ တရားကို လည်းကောင်း၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို မြင်ကြောင်း ဖြစ်သော သီလကို လည်းကောင်း အဖန်ဖန် အားထုတ်ရာ၏။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နေဝဂ် ===

၈ - သံယောဇနသုတ်

၈။ ရဟန်းတို့ နှောင်ကြီး 'သံယောဇန' တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အနုနယ (ကာမရာဂ) သံယောဇန၊ ပဋိယသံယောဇန၊ ဒိဋ္ဌိသံယောဇန၊ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇန၊ မာနသံယောဇန၊ ဘဝရာဂသံယောဇန၊ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ နှောင်ကြီး 'သံယောဇန' တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - နေဝဂ် ===

၉ - ပဟာနသုတ်

၉။ ရဟန်းတို့ နှောင်ကြီး 'သံယောဇန' ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဖြတ်တောက်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အနုနယ သံယောဇနကို ပယ်ရန် ဖြတ်တောက်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။

ပဋိယသံယောဇနကို။ပ။ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနကို။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇနကို။ပ။ မာနသံယောဇန ကို။ပ။ ဘဝရာဂသံယောဇနကို။ပ။ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနကို ပယ်ရန် ဖြတ်တောက်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။

ရဟန်းတို့ ဤနှောင်ကြီး 'သံယောဇန' ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဖြတ်တောက်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းသည် အနုနယသံယောဇနကို ပယ်၏။ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်၏။ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြု၏။ (အသစ်) မဖြစ်ခြင်းကို ပြု၏။ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ။

ပဋိယသံယောဇနကို။ပ။ ဒိဋ္ဌိသံယောဇနကို။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇနကို။ပ။ မာနသံယောဇန ကို။ပ။ ဘဝရာဂသံယောဇနကို။ပ။ အဝိဇ္ဇာသံယောဇနကို ပယ်၏။ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ် ၏။ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြု၏။ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြု၏။ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤရဟန်းကို တဏှာကို ဖြတ်ပြီးသူ၊ သံယောဇနကို ဖြေပြီးသူ၊ ကောင်းစွာ မာနကို နုတ်ပယ်သောကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုပြီးသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ဓနဝဂ် ===

၁၀ - မစ္ဆရိယသုတ်

၁၀။ ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အနုနယသံယောဇဉ်၊ ပဋိဃသံယောဇဉ်၊ ဒိဋ္ဌိသံယောဇဉ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသံယောဇဉ်၊ မာနသံယောဇဉ်၊
ဣဿာသံယောဇဉ်၊ မစ္ဆရိယသံယောဇဉ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ သံယောဇဉ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှေးဦးစွာသော ဓနဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အနုသယဝဂ် ===

၁ - ပဌမ အနုသယသုတ်

၁၁။ ရဟန်းတို့ အကိန်းဓာတ် 'အနုသယ' တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကာမရာဂါနုသယ၊ ပဋိဿာနုသယ၊ ဒိဋ္ဌာနုသယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ၊ မာနာနုသယ၊ ဘဝရာဂါနု သယ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ အကိန်းဓာတ် 'အနုသယ' တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အနုသယဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ အနုသယသုတ်

၁၂။ ရဟန်းတို့ အကိန်းဓာတ် 'အနုသယ' ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဖြတ်တောက်ရန် မြတ် သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု အကိန်းဓာတ် ကာမရာဂါနုသယကို ပယ်ရန် ဖြတ်တောက်ရန် မြတ် သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။

ပဋိဿာနုသယကို ပယ်ရန်။ပ။ ဒိဋ္ဌာနုသယကို ပယ်ရန်။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယကို ပယ်ရန်။ပ။ မာနာနုသယကို ပယ်ရန်။ပ။ ဘဝရာဂါနုသယကို ပယ်ရန်။ပ။ အဝိဇ္ဇာနုသယကို ပယ်ရန် ဖြတ် တောက်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။

ရဟန်းတို့ ဤအကိန်းဓာတ် 'အနုသယ' ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပယ်ရန် ဖြတ်တောက်ရန် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ ရဟန်းအား ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု အကိန်းဓာတ် ကာမရာဂါနု သယကို ပယ်ပြီး ဖြစ်၏။ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်၏။ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်၏။ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီး ဖြစ်၏။ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ။

ပဋိဿာနုသယကို။ပ။ ဒိဋ္ဌာနုသယကို။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယကို။ပ။ မာနာနုသယကို။ပ။ ဘဝ ရာဂါနုသယကို။ပ။ အဝိဇ္ဇာနုသယကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်၏။ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်၏။ အသစ် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုပြီးဖြစ်၏။ နောင်အခါ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိ။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤရဟန်းကို တဏှာကို ဖြတ်ပြီးသူ သံယောဇဉ်ကို ဖြေပြီးသူ ကောင်းစွာ မာနကို နှုတ်ပယ်သောကြောင့် ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုပြီးသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အနုသယဝဂ် ===

၃ - ကုလသုတ်

၁၃။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့ အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေး သော် ကပ်ရောက်ရန် မသင့်၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် မသင့်။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မြတ်နိုးသဖြင့် ခရီးဦးမကြိုဆိုကုန်။

မြတ်နိုးသဖြင့် ရှိမခိုးကုန်။

မြတ်နိုးသဖြင့် နေရာ မပေးကုန်။

ထင်ရှားရှိသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား လျှို့ဝှက်ကုန်၏။

အလှူဝတ္ထု အများအပြား ရှိပါလျက်လည်း အနည်းငယ်ကို ပေးလှူ၏။

မွန်မြတ်သော လှူဖွယ်ဝတ္ထု ရှိပါလျက်လည်း ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို ပေးလှူကုန်၏။

မရိုမသေ ပေးလှူကုန်၏၊ ရိုရိုသေသေ မပေးလှူကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့ အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေး သော် ကပ်ရောက်ရန် မသင့်၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် မသင့်။

ရဟန်းတို့ အင်္ဂါ ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့ အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေးသော် ကပ်ရောက်ရန် သင့်၏၊ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန် သင့်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မြတ်နိုးသဖြင့် ခရီးဦးကြိုဆိုကုန်၏။

မြတ်နိုးသဖြင့် ရှိခိုးကုန်၏။

မြတ်နိုးသဖြင့် နေရာ ပေးကုန်၏။

ထင်ရှားရှိသော လှူဖွယ် ဝတ္ထုကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မလျှို့ဝှက်ကုန်။

အလှူဝတ္ထု အများအပြား ရှိသော် များပြားစွာ ပေးလှူကုန်၏။

မွန်မြတ်သော လှူဖွယ် ဝတ္ထုရှိသော် မွန်မြတ်သော လှူဖွယ် ဝတ္ထုကို ပေးလှူကုန်၏။

ရိုသေစွာ ပေးလှူကုန်၏။ မရိုမသေ မပေးလှူကုန်။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါ ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဒါယကာတို့ အိမ်သို့ မကပ်ရောက်ရသေး သော် ကပ်ရောက်ရန် သင့်၏။ ကပ်ရောက်ပြီးသော်ကား ထိုင်နေရန်သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အနုသယဝဂ် ===

၄ - ပုဂ္ဂလသုတ်

၁၄။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်၏။ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော် ရန် ထိုက်ကုန်၏။ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ လက်အုပ်ချီရန် ထိုက်ကုန်၏။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရူပကာယ နာမကာယ နှစ်ပါးသော အဖို့မှ လွတ်သော ‘ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်။

ပညာဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ‘ပညာဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်။

(ဈာန် မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို) နာမကာယဖြင့် မျက်မှောက်ပြုသော ‘ကာယသက္ခိ’ ပုဂ္ဂိုလ်။

သစ္စာလေးပါး တရားကို သိ၍ အထက်မဂ်ဖိုလ်သို့ ရောက်သော ‘ဒိဋ္ဌိပုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်။

သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ‘သဒ္ဓါဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်။

ပညာရှေ့သွားရှိ၍ အရိယာမဂ်ကို ပွားစေသော ‘မမ္မာနုသာရီ’ ပုဂ္ဂိုလ်။

သဒ္ဓါရှေ့သွားရှိ၍ အရိယာမဂ်ကို ပွားစေသော ‘သဒ္ဓါနုသာရီ’ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်၏။ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ခံထိုက်ကုန်၏။ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်၏။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အနုသယဝဂ် ===

၅ - ဥဒကူပမာသုတ်

၁၅။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ရေဥပမာရှိကုန်သော ဤပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်မျိုးတို့သည် ထင်ရှား ရှိကုန် ၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ကြိမ် နှစ်မြုပ်သော် နှစ်မြုပ်တော့သည် သာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီး၍ နှစ်မြုပ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီးလျှင် တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီးလျှင် ကြည့်ရှု၏။ ထိုမှ ဤမှ ကြည့်ရှု၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီးလျှင် ကူး၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီးလျှင် ထောက်တည်ရာသို့ ရောက် ၏။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီးလျှင် ကူးမြောက်၏။ ကမ်းတစ်ဖက် သို့ ရောက်၏။ (နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော) ကြည်းကုန်းထက်၌ တည်၏။ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ကြိမ်နှစ်မြုပ်လျှင် နှစ်မြုပ်တော့သည်သာ ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စင်စစ် မည်းညစ်ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တစ်ကြိမ်နှစ်မြုပ်လျှင် နှစ်မြုပ်တော့သည်သာ ဖြစ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီး၍ နှစ်မြုပ်ပြန်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ သဒ္ဓါတရားသည် ကောင်းမြတ်၏။ ဟိရိသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဩတ္တပ္ပသည် ကောင်းမြတ်၏။ ဝီရိယသည် ကောင်းမြတ်၏။ ကုသိုလ် တရားတို့၌ ပညာသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသဒ္ဓါ တရားသည် မတည်၊ မတိုးပွား၊ ဆုတ်ယုတ်သည် သာလျှင်တည်း။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုဟိရိသည်။ပ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုဩတ္တပ္ပသည်။ပ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုဝီရိယသည် ။ပ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုပညာသည် မတည်၊ မတိုးပွား၊ ဆုတ်ယုတ်သည် သာလျှင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီး၍ နှစ်မြုပ်ပြန်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီးလျှင် တည်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ သဒ္ဓါတရားသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။

ဟိရိသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဩတ္တပ္ပသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဝီရိယသည် ကောင်းမြတ်၏ ။ပ။ ကုသိုလ် တရားတို့၌ ပညာသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသဒ္ဓါ တရားသည် မဆုတ်ယုတ်၊ မတိုးပွား၊ တည်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုဟိရီသည်။ပ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုဩတ္တပ္ပသည်။ပ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုဝီရိယသည် ။ပ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုပညာသည် မဆုတ်ယုတ်၊ မတိုးပွား၊ (တည်မြဲတိုင်း) တည်တံ့၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီးလျှင် တည်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီး၍ ကြည့်ရှုသနည်း၊ ထိုမှဤမှ ကြည့်ရှု သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ သဒ္ဓါတရားသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။

ဟိရီသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဩတ္တပ္ပသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဝီရိယသည် ကောင်းမြတ်၏ ။ပ။ ကုသိုလ် တရားတို့၌ ပညာသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုံးပါး သော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ကျခြင်း သဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီး၍ ကြည့်ရှု၏၊ ထိုမှဤမှ ကြည့်ရှု၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီး၍ ကူးသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ သဒ္ဓါတရားသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။

ဟိရီသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဩတ္တပ္ပသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဝီရိယသည် ကောင်းမြတ်၏ ။ပ။ ကုသိုလ် တရားတို့၌ ပညာသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ရာဂ ဒေါသ မောဟတို့ ခေါင်းပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တစ်ကြိမ်သာလျှင် ကာမဘုံသို့ လာ၍ ဝဋ်ဒုက္ခ၏ အဆုံးကိုပြုသော သကဒါဂါမ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီး၍ ကူး၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီးလျှင် ထောက်တည်ရာသို့ ရောက်သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ်တရားတို့၌ သဒ္ဓါတရားသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။

ဟိရီသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဩတ္တပ္ပသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဝီရိယသည် ကောင်းမြတ်၏ ။ပ။ ကုသိုလ် တရားတို့၌ ပညာသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက် ပိုင်း သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာဘုံ၌ ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထိုဘုံ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုမည့် ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘော မရှိသူ အနာဂါမ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီး၍ ထောက်တည်ရာသို့ ရောက်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီး၍ ကူးမြောက်သူ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်သူ (နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော) ကြည်းကုန်းထက်၌ တည်၍ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသူ ဖြစ် သနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကုသိုလ် တရားတို့၌ သဒ္ဓါတရားသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။

ဟိရီသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဩတ္တပ္ပသည် ကောင်းမြတ်၏။ပ။ ဝီရိယသည် ကောင်းမြတ်၏ ။ပ။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ပညာသည် ကောင်းမြတ်၏ ဟု ပေါ်လာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ တရားကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့်

လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခု ဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပေါ်ပြီး၍ ကူးမြောက်သူ ကမ်းတစ်ဖက်သို့ ရောက်သူ နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော ကြည်းကုန်းထက်၌ တည်သူ မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသူ ဖြစ်၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ လောက၌ ရေဥပမာ ရှိကုန်သော ဤပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်မျိုးတို့သည် ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အနုသယဝဂ် ===

၆ - အနိစ္စာနုပဿီသုတ်

၁၆။ ရဟန်းတို့ (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်သော၊ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်သော၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်သော၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုသည် မမြဲ ဟု အမှတ်ရှိသည် မမြဲ ဟု ထင်စွာ သိသည် ဖြစ်၍ အမြဲမပြတ် (တစ်ပါးသော စိတ်တို့နှင့်) မရောပြွမ်းမှု၍ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် ပညာဖြင့် သက်ဝင်လျက် နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက် ပြုလျက် နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်သော၊ ဧည့်သည် အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်သော၊ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်သော၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်သော၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်သော ပဌမ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တို့၌ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုသည် မမြဲ ဟု အမှတ်ရှိသည် မမြဲ ဟု ထင်စွာ သိသည်ဖြစ်၍ အမြဲမပြတ် (တစ်ပါးသောစိတ်တို့နှင့်) မရောပြွမ်းမှု၍ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် ပညာဖြင့် သက်ဝင်လျက်နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မရှေးမနှောင်း အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်း သည် လည်းကောင်း၊ အသက် ကုန်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်သော။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်သော ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တို့၌ မမြဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုသည် မမြဲ ဟု အမှတ်ရှိသည် မမြဲ ဟု ထင်စွာ သိသည်ဖြစ်၍ အမြဲမပြတ် (တစ်ပါးသောစိတ်တို့နှင့်) မရောပြွမ်းမှု၍ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် ပညာဖြင့် သက်ဝင်လျက်နေ၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အသက် အပိုင်းအခြား၏ အလယ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ပ။ အသက် အပိုင်းအခြား အလယ်ကို လွန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ‘ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ပ။ အားထုတ်မှု မရှိဘဲ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသော ‘အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ပ။ အားထုတ်မှု ရှိသဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသော ‘သသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏။ပ။ အကနိဋ္ဌဘုံသို့ ရောက်၍ အထက်မဂ်ကို ရထိုက်သော ‘ဥဒ္ဓံသောတ အကနိဋ္ဌဂါမိ’ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက် သော ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်သော တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်သော၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်သော၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်သော သတ္တမပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ (အရပ်ဝေးမှ)။ပ။ ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်သော ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်သော၊ တမလွန် အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်သော၊ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော၊ အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အနုသယဝဂ် ===

၇ - ဒုက္ခာနုပဿီသုတ်

၁၇။ ရဟန်းတို့ (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်သော ။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၌ ဆင်းရဲသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် (ဒုက္ခဟု) အဖန်ဖန် ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အနုသယဝဂ် ===

၈ - အနတ္တာနုပသီသုတ်

၁၈။ အလုံးစုံသော တရားတို့၌ အစိုးမရသော အခြင်းအရာအားဖြင့် (အနတ္တဟု) အဖန်ဖန် ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အနုသယဝဂ် ===

၉ - နိဗ္ဗာနသုတ်

၁၉။ နိဗ္ဗာန်၌ သုခဟု အဖန်ဖန် ရှုသည် သုခဟု အမှတ်ရှိသည် သုခဟု ထင်စွာသိသည် ဖြစ်၍ အမြဲ မပြတ် (တစ်ပါးသောစိတ်တို့နှင့်) မရောပြွမ်းမှု၍ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် ပညာ ဖြင့် သက်ဝင်လျက် နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်သော။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်သော ပဌမ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်၌ သုခဟု အဖန်ဖန် ရှုသည် သုခဟု အမှတ်ရှိသည် သုခဟု ထင်စွာ သိသည်ဖြစ်၍ အမြဲမပြတ် (တစ်ပါးသောစိတ်တို့နှင့်) မရောပြွမ်းမှု၍ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် ပညာဖြင့် သက်ဝင်လျက် နေ၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မရှေးမနှောင်း အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အသက် ကုန်ခြင်းသည် လည်းကောင်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက် သော။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်သော ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ် တည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်၌ သုခဟု အဖန်ဖန် ရှုသည် သုခဟု အမှတ်ရှိသည် သုခဟု ထင်စွာ သိသည်ဖြစ်၍ အမြဲမပြတ် (တစ်ပါး သော စိတ်တို့နှင့်) မရောပြွမ်းမှု၍ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် ပညာဖြင့် သက်ဝင်လျက် နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အသက် အပိုင်း အခြား၏ အလယ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ပ။ အသက် အပိုင်း အခြား အလယ်ကို လွန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ‘ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ပ။ အားထုတ်မှု မရှိဘဲ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ‘အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ပ။ အားထုတ်မှု ရှိသဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသော ‘သသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ပ။ အကနိဋ္ဌဘုံသို့ ရောက်၍ အထက်မဂ်ကို ရထိုက် သော ‘ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီ’ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်သော
။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်သော သတ္တမ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။

ရဟန်းတို့ (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်ကုန်သော။ပ။ သတ္တဝါ
အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း
ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၂ - အနုသယဝဂ် ===

၁၀ - နိဒ္ဒသဝတ္ထုသုတ်

၂၀။ ရဟန်းတို့ နိဒ္ဒသဝတ္ထုတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်-

သိက္ခာသုံးပါးကို ဆောက်တည်မှု၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ သိက္ခာ သုံးပါးကို
ဆောက်တည်ခြင်း၌လည်း မကင်းသော မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။

(အနိစ္စစသော အခြင်းအရာအားဖြင့်) တေဘူမက တရားတို့ကို စုံစမ်းရာ၌ ထက်သန်သော ပြုလိုမှု
‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ (အနိစ္စစသော အခြင်းအရာအားဖြင့်) တေဘူမကတရားတို့ကို စုံစမ်းရာ၌လည်း
မကင်းသော မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။

တဏှာကို ဖျက်ဆီးမှု၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ တဏှာကို ဖျက်ဆီး
ခြင်း၌လည်း မကင်းသော မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။

တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှု၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ
တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှု၌ မကင်းသော မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။

ဝီရိယကို အားထုတ်ရာ၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ ဝီရိယကို
အားထုတ်ရာ၌လည်း မကင်းသော မြတ်နိုးခြင်း ရှိ၏။

အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရင့်ကျက်မှု ‘ပညာ’၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ
အောက်မေ့မှု သတိရင့်ကျက်မှု ပညာ၌လည်း မကင်းသော မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။

သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ထိုးထွင်း၍ သိရာ၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို
ထိုးထွင်း၍ သိရာ၌လည်း မကင်းသော မြတ်နိုးခြင်းရှိ၏။

ရဟန်းတို့ နိဒ္ဒသဝတ္ထုတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် အနုသယဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ် ===

၁ - သာရန္တဒသုတ်

၂၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် သာရန္တဒစေတီ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်သော များစွာသော လိစ္ဆဝီမင်းတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည်-

“လိစ္ဆဝီမင်းတို့ သင်တို့အား မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ငါဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရား ခုနစ်ပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့ နည်းဟူမူ-

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ဝဇ္ဇိမင်းတို့သည် မပြတ် စည်းဝေးနေကြ အကြိမ်များစွာ စည်းဝေးနေကြသမျှ ကာလ ပတ်လုံး ဝဇ္ဇိမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၁)

[ကြီးပွားမှုကိုသာလျှင် (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်အပ်၏။ ဆုတ်ယုတ်မှုကို မမျှော်လင့်အပ်။]

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ဝဇ္ဇိမင်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးကြ အညီအညွတ် အစည်းအဝေးမှ ထကြလျက် ဝဇ္ဇိတိုင်းရေး ကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ် ဆောင်ရွက်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇိမင်းတို့ အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၂)

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ဝဇ္ဇိမင်းတို့သည် မပညတ်ခဲ့သော အရာကို မပညတ်ကြကုန်မူ၍ ပညတ်ပြီး သော အရာကို မပယ်ဖျက်ကြကုန်ဘဲ ပညတ်ထားသမျှသော ရှေးဟောင်း ဝဇ္ဇိကျင့်ထုံးတို့ကို လိုက်နာ၍ ကျင့်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇိမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ် ရန်ကား မရှိပေ။ (၃)

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ဝဇ္ဇိမင်းတို့သည် အသက်ကြီးသော ဝဇ္ဇိမင်းတို့ကို အရိုအသေပြုကုန် အလေး ပြုကုန် မြတ်နိုးကုန် ပူဇော်ကုန်လျက် ထိုအသက်ကြီးသူတို့၏ စကားကိုလည်း နာယူသင့်သည် ဟု ထင်မှတ်၍ နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇိမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန် ကား မရှိပေ။ (၄)

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ဝဇ္ဇိမင်းတို့သည် အမျိုးသမီးကြီး အမျိုးသမီးငယ် တို့ကို အတင်း ဆွဲငင်၍ အနိုင် အထက် မသိမ်းပိုက်ကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇိမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ် ရန်ကား မရှိပေ။ (၅)

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ဝဇ္ဇိမင်းတို့သည် မြို့တွင်း မြို့ပြင်ရှိ ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏ နတ်ကွန်း ‘စေတီ’ တို့ကို အရိုအသေ ပြုကုန် အလေးပြုကုန် မြတ်နိုးကုန် ပူဇော်ကုန်လျက် ထိုနတ်ကွန်းတို့အားလည်း ရှေးက ပေးလှူမြဲ ပြုမြဲဖြစ်သော တရားနှင့်လျော်သော ဗလိနတ်စာကို မဆုတ်ယုတ်ကြစေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇိမင်းတို့ အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၆)

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ “အဘယ်သို့လျှင် ဝဇ္ဇိတိုင်းသို့ မကြွလာသေးသော ရဟန္တာတို့သည် ကြွလာပါ ကုန် အံ့နည်း၊ ကြွရောက်လာပြီးသော ရဟန္တာတို့သည်လည်း ဝဇ္ဇိတိုင်း၌ ချမ်းသာစွာ နေရပါကုန် အံ့နည်း” ဟု

ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် ရဟန္တာတို့၌ တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက် ကာကွယ်လျက် လုံခြုံမှုကို ကောင်းစွာ စီမံပေးနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၇)

လိစ္ဆဝီမင်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရား ခုနစ်ပါးတို့သည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့၌ တည်၍ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကောင်း စွာ ကျင့်သုံးနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန် ကား မရှိပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇ္ဇီသတ္တကဝဂ် ===

၂ - ဝဿကာရသုတ်

၂၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝိဇ္ဇာကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ ဝေဒဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဝဇ္ဇီမင်း တို့ကို နှိမ်နင်းရန် သွားလိုသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုလျက်ရှိ၏။

“ငါသည် ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို မျိုးဖြုတ်အံ့၊ ဖျက်ဆီးအံ့၊ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်စေအံ့” ဟု (ပြောဆိုလျက်ရှိ၏)။

ထိုအခါ ဝေဒဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏားကို ခေါ်၍-

“ပုဏ္ဏား လာလော့၊ သင်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ၏ စကားဖြင့် မြတ်စွာ ဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်ရုံခိုးလော့၊ အနာကင်းကြောင်း၊ ရောဂါကင်းကြောင်း၊ ကျန်းမာ ကြောင်း၊ သန်စွမ်းကြောင်း၊ ချမ်းသာစွာနေရ ကြောင်းများကို မေးလေလော့၊ ‘အသျှင်ဘုရား ဝေဒဟီမိဖုရား၏သားဖြစ်သော မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက် ရှိခိုးလိုက်ပါ၏၊ အနာကင်းကြောင်း၊ ရောဂါကင်းကြောင်း၊ ကျန်းမာ ကြောင်း၊ သန်စွမ်းကြောင်း၊ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်း များကို မေးလိုက်ပါ၏’ ဟု လျှောက်လေ လော့၊ ထို့ပြင် ‘အသျှင်ဘုရား ဝေဒဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်း သည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို နှိမ်နင်းရန် သွားလိုသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုလျက် ရှိပါ၏၊ ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို မျိုးဖြုတ်အံ့၊ ဖျက်ဆီးအံ့၊ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်စေအံ့ ဟု (ပြောဆိုလျက်ရှိပါ၏)’ ဟူ၍လည်း လျှောက်ထားလေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ကောင်းစွာ မှတ်သား၍ ငါ့အား ပြန်ကြားလော့၊ မြတ်စွာဘုရားတို့ မည်သည် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မိန့်ကြားတော် မမူကုန်” ဟု မိန့်ဆို၏။

“ကောင်းပါပြီ အရှင်” ဟု မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏား ဝေဒဟီ မိဖုရား၏သားဖြစ်သော မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား ဝန်ခံပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်

အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“အသျှင်ဂေါတမ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် အသျှင်ဂေါတမ၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက် ရှိခိုးလိုက်ပါ၏။ အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်း ကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း သန်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းများကို မေးလိုက်ပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏ သားဖြစ်သော မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဝဇ္ဇီမင်း တို့ကို နှိမ်နင်းရန် သွားလိုသည် ဖြစ်၍ ဤသို့ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုလျက် ရှိပါ၏။ ‘ငါသည် ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို မျိုးဖြုတ်အံ့၊ ဖျက်ဆီးအံ့၊ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်း သို့ ရောက်စေအံ့’ ဟု ပြောဆိုလျက် ရှိပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားကို ယပ်ခပ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်၌ တည်ရှိနေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို-

“အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မပြတ် စည်းဝေးကြကုန်၏လော၊ အကြိမ်များစွာ စည်းဝေးကြ ကုန်၏ လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မပြတ် စည်းဝေးကြပါကုန်၏။ အကြိမ်များစွာ စည်းဝေးကြပါ ကုန်၏” ဟု အကျွန်ုပ် ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မပြတ် စည်းဝေးနေကြ အကြိမ်များစွာ စည်းဝေးနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၁)

အာနန္ဒာ “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၏လော၊ အညီအညွတ် အစည်း အဝေးမှ ထကုန်၏လော၊ ဝဇ္ဇီတိုင်းရေး ကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ် ဆောင်ရွက်ကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရ သနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးပါကုန်၏။ အညီအညွတ် အစည်း အဝေးမှ ထပါကုန်၏။ ဝဇ္ဇီတိုင်းရေး ကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ် ဆောင်ရွက်ပါကုန်၏” ဟု အကျွန်ုပ် ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၊ အညီအညွတ် အစည်းအဝေးမှ ထကုန် လျက် ဝဇ္ဇီတိုင်းရေး ကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ် ဆောင်ရွက်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်း တို့အား ကြီးပွား ရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၂)

အာနန္ဒာ “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မပညတ်ခဲ့သော အရာကို မပညတ်ဘဲ ရှိကုန်၏လော၊ ပညတ် ပြီးသော အရာကို မပယ်ဖျက်ကြ ကုန်ဘဲ ရှိကုန်၏လော၊ ပညတ်ထားသမျှသော ရှေးဟောင်း ဝဇ္ဇီကျင့်ထုံးတို့ကို လိုက်နာ၍ ကျင့်ကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု မေးတော် မူ၏။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မပညတ်ခဲ့သော အရာကို မပညတ်ပါကုန်၊ ပညတ်ပြီးသော အရာကို မပယ်ဖျက် ပါကုန်၊ ပညတ်ထား သမျှသော ရှေးဟောင်း ဝဇ္ဇီကျင့်ထုံးတို့ကို လိုက်နာ၍ ကျင့်ပါကုန်၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မပညတ်ခဲ့သော အရာကို မပညတ်ကုန်မူ၍ ပညတ်ပြီးသော အရာကို မပယ်ဖျက်ကြကုန်ဘဲ ပညတ်ထားသမျှသော ရှေးဟောင်း ဝဇ္ဇီကျင့်ထုံးတို့ကို လိုက်နာ၍ ကျင့်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိ ပေ။ (၃)

အာနန္ဒာ “ဝဇီရ်တို့သည် အသက်ကြီးသော ဝဇီရ်တို့ကို အရိုအသေ ပြုကုန်၏လော၊ အလေး ပြုကုန်၏လော၊ မြတ်နိုးကုန်၏လော၊ ပူဇော်ကုန်၏လော၊ ထိုအသက်ကြီးသူတို့၏ စကား ကိုလည်း နာယူသင့်သည် ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇီရ်တို့သည် အသက်ကြီးသော ဝဇီရ်တို့ကို အရိုအသေ ပြုပါကုန်၏၊ အလေး ပြုပါကုန်၏၊ မြတ်နိုးပါကုန်၏၊ ပူဇော်ပါကုန်၏၊ ထိုအသက်ကြီးသူတို့၏ စကားကိုလည်း နာယူသင့်သည် ဟူ၍ ထင်ပါကုန်၏” ဟု အကျွန်ုပ် ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇီရ်တို့သည် အသက်ကြီးသော ဝဇီရ်တို့ကို အရိုအသေ ပြုကုန် အလေး ပြုကုန် မြတ်နိုးကုန် ပူဇော်ကုန်လျက် ထိုအသက်ကြီးသူတို့၏ စကားကိုလည်း နာယူသင့်သည် ဟု ထင်မှတ်၍ နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇီရ်တို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန် ကား မရှိပေ။ (၄)

အာနန္ဒာ “ဝဇီရ်တို့သည် အမျိုးသမီးကြီး အမျိုးသမီးငယ်တို့ကို အတင်းဆွဲငင်၍ အနိုင် အထက် မသိမ်းပိုက်ဘဲ ရှိကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇီရ်တို့သည် အမျိုးသမီးကြီး အမျိုးသမီးငယ်တို့ကို အတင်းဆွဲငင်၍ အနိုင် အထက် မသိမ်းပိုက်ပါကုန်” ဟု အကျွန်ုပ် ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇီရ်တို့သည် အမျိုးသမီးကြီး အမျိုးသမီးငယ်တို့ကို အတင်းဆွဲငင်၍ အနိုင် အထက် မသိမ်းပိုက်ကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇီရ်တို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏၊ ဆုတ်ယုတ် ရန်ကား မရှိပေ။ (၅)

အာနန္ဒာ “ဝဇီရ်တို့သည် မြို့တွင်း မြို့ပြင်ရှိ ဝဇီရ်တို့၏ နတ်ကွန်း ‘စေတီ’ တို့ကို အရိုအသေ ပြုကုန်၏လော၊ အလေး ပြုကုန်၏လော၊ မြတ်နိုးကုန်၏လော၊ ပူဇော်ကုန်၏လော၊ ထိုနတ်ကွန်းတို့ အားလည်း ရှေးက ပေးလှူမြဲ ပြုမြဲဖြစ်သော တရားနှင့်လျော်သော ဗလိနတ်စာကို မဆုတ်ယုတ်စေဘဲ ရှိကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇီရ်တို့သည် မြို့တွင်း မြို့ပြင်ရှိ ဝဇီရ်တို့၏ နတ်ကွန်း ‘စေတီ’ တို့ကို အရိုအသေ ပြုပါကုန်၏၊ အလေးပြုပါကုန်၏၊ မြတ်နိုးပါကုန်၏၊ ပူဇော်ပါကုန်၏၊ ထိုနတ်ကွန်းတို့ အားလည်း ရှေးက ပေးလှူမြဲ ပြုမြဲဖြစ်သော တရားနှင့်လျော်သော ဗလိနတ်စာကို မဆုတ်ယုတ် စေပါကုန်” ဟု အကျွန်ုပ် ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇီရ်တို့သည် မြို့တွင်း မြို့ပြင်ရှိ ဝဇီရ်တို့၏ နတ်ကွန်း ‘စေတီ’ တို့ကို အရိုအသေ ပြုကုန် အလေးပြုကုန် မြတ်နိုးကုန် ပူဇော်ကုန်လျက် ထိုနတ်ကွန်းတို့အားလည်း ရှေးက ပေးလှူ မြဲပြု မြဲဖြစ်သော တရားနှင့်လျော်သော ဗလိနတ်စာကို မဆုတ်ယုတ်ကြစေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇီရ်တို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏၊ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၆)

အာနန္ဒာ “အဘယ်သို့လျှင် ဝဇီရ်တိုင်းသို့ မကြွလာသေးသော ရဟန္တာတို့သည် ကြွလာပါကုန် အံ့နည်း၊ ကြွရောက်လာပြီးသော ရဟန္တာတို့သည်လည်း ဝဇီရ်တိုင်း၌ ချမ်းသာစွာ နေရပါကုန် အံ့နည်း” ဟု ဝဇီရ်တို့သည် ရဟန္တာတို့၌ တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက် ကာကွယ်လျက် လုံခြုံ စေမှုကို ကောင်းစွာ စီမံပေးကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား “အဘယ်သို့လျှင် ဝဇီရ်တိုင်းသို့ မကြွလာသေးသော ရဟန္တာတို့သည် ကြွလာပါ ကုန်အံ့နည်း၊ ကြွရောက်လာပြီးသော ရဟန္တာတို့သည်လည်း ဝဇီရ်တိုင်း၌ ချမ်းသာစွာ နေရပါကုန် အံ့နည်း” ဟု ဝဇီရ်တို့သည် ရဟန္တာတို့၌ တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက် ကာကွယ်ကြကုန်ပါ၏၊ လုံခြုံမှုကို ကောင်းစွာ စီမံပေးကြပါကုန်၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ “အဘယ်သို့လျှင် ဝဇ္ဇီတိုင်းသို့ မကြွလာသေးသော ရဟန္တာတို့သည် ကြွလာပါကုန် အံ့နည်း၊ ကြွရောက်လာပြီးသော ရဟန္တာတို့သည်လည်း ဝဇ္ဇီတိုင်း၌ ချမ်းသာစွာ နေရပါကုန်အံ့ နည်း” ဟု ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် ရဟန္တာတို့၌ တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက် ကာကွယ်လျက် လုံခြုံမှုကို ကောင်းစွာ စီမံပေးနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ် ရန်ကား မရှိပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၇)

ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏားအား-

“ပုဏ္ဏား အခါတစ်ပါး၌ ငါသည် ဝေသာလီပြည် သာရန္တဒစေတီ၌ နေ၏။ ပုဏ္ဏား ထိုအခါ ငါသည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ဟောခဲ့ ၏။

ပုဏ္ဏား ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့၌ တည် ၍ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည်လည်း ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကောင်းစွာ ကျင့်သုံး နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား တစ်ပါးပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင်ပင် ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပါ။ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါးလုံးတို့နှင့် ပြည့်စုံပါမူကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း။ အသျှင်ဂေါတမ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်း ရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဖြားယောင်းမှုကို ဖြစ်စေ အချင်းချင်း စိတ်ဝမ်းကွဲမှုကို ဖြစ်စေ မပြုမူ၍ စစ်ထိုး ကာမျှဖြင့် ဝဇ္ဇီတိုင်းကို သိမ်းပိုက်နိုင်ဖွယ် မရှိပါ။

အသျှင်ဂေါတမ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့ သွားပါကုန်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် များသော ကိစ္စ များသော ပြုဖွယ် ရှိပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်သိ၏။ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏) ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မဂဓတိုင်းရှင် အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက်စွာ ခံယူ၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ချီးကျူးပြီးလျှင် နေရာမှ ထကာ ပြန်သွား လေ၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ် ===

၃ - ပဌမ သတ္တကသုတ်

၂၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်။

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို-

“ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ငါ ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံး သွင်းကြကုန်လော့ ဟောပေအံ့” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မပြတ် စည်းဝေးနေကြ အကြိမ်များစွာ စည်းဝေးနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၁)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးကြ အညီအညွတ် အစည်းအဝေးမှ ထကြကုန်လျက် သံဃာ ကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ် ဆောင်ရွက်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်း တို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မပညတ်သေးသော အရာကို မပညတ်ကြကုန်မူ၍ ပညတ်ပြီး သော အရာကို မပယ်ဖျက်ကြကုန်ဘဲ ပညတ်ထားသမျှသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ရဟန်းဝါ ရင့်ကုန်သော ရဟန်းသက်ရှည် ကုန်သော သံဃာဦးစီး ဖြစ်ကုန်သော မထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့ကို အရိုအသေပြုကုန် အလေးပြုကုန် မြတ်နိုးကုန် ပူဇော် ကုန်လျက် ထိုမထေရ်ကြီး ရဟန်းတို့၏ စကားကိုလည်း နာယူသင့်သည် ဟု ထင်မှတ်၍ နေကြ သမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၄)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာသော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ပေးတတ်သော တဏှာ၏ အလိုသို့ မလိုက်ကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန် ကား မရှိပေ။ (၅)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် တောကျောင်းတို့၌ လိုလားသော စိတ်ရှိနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၆)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် “အဘယ်သို့လျှင် မလာရောက်ကုန် သေးသော သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် လာရောက်ကြပါ ကုန်အံ့နည်း၊ လာရောက်ကုန် ပြီး သောသီလကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ချမ်းသာစွာ နေရပါကုန်အံ့နည်း” ဟု ကိုယ်စီ ကိုယ်င သတိပြု နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံးနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇီသတ္တကဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ သတ္တကသုတ်

၂၄။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ငါ ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် အမှုသစ်၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက် လုံ့လစိုက်၍ မနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် စကား ပြောဆိုခြင်း၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက် လုံ့လစိုက်၍ မနေကြ သမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

အိပ်စက်မှု၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက် လုံ့လစိုက်၍ မနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် စုရုံး နေထိုင်မှု၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက် လုံ့လစိုက်၍ မနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

(မရှိသောဂုဏ်ကို ဖော်ပြတတ်သော) အလိုဆိုးမှ ကင်းကုန်လျက် အလိုဆိုးတို့ ဆွဲဆောင် ရာသို့ မလိုက်ကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

ယုတ်ညံ့သော အဆွေခင်ပွန်း အပေါင်းအဖော် မရှိမူ၍ ယုတ်ညံ့သူတို့၌ မကိုင်းညွတ်ကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

အနည်းငယ်သော တရားထူးကို ရကာမျှဖြင့် (အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်မီ) လမ်းခုလတ်၌ ရပ်စဲ၍မနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံး နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇီသတ္တကဝဂ် ===

၅ - တတိယ သတ္တကသုတ်

၂၅။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ငါ ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါတရား’ နှင့် ပြည့်စုံကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မကောင်းမှုမှ ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ ရှိကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

မကောင်းမှုမှ ကြောက်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ ရှိကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

များသော အကြားအမြင် ‘ဗဟုသုတ’ ရှိကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

ထက်သန်သော လုံ့လရှိကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ နှင့် ပြည့်စုံကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ဝိပဿနာပညာနှင့် ပြည့်စုံကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံး နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ် ===

၆ - ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်

၂၆။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ငါ ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မဆုတ် ယုတ်ကြောင်း အပရိဟာနိယ တရားခုနစ်ပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မဂ်၏အကြောင်း အောက်မေ့မှု ‘သတိသမ္ပောဇ္ဈင်’ ကို ပွားများ နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မဂ်၏အကြောင်း ပညာ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်’ ကို ပွားများနေကြ သမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

မဂ်၏ အကြောင်း အားထုတ်မှု ‘ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

မဂ်၏ အကြောင်း နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

မဂ်၏ အကြောင်း ငြိမ်းအေးမှု ‘ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

မဂ်၏ အကြောင်း တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ။ပ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မဂ်၏အကြောင်း လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်’ ကို ပွားများ နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံး နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ် ===

၇ - သညာသုတ်

၂၇။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ငါ ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မမြဲ ဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စသညာ’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလ ပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် အတ္တမဟုတ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အနတ္တသညာ’ ကို ပွားများနေကြ သမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

မတင့်တယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘသညာ’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

အပြစ်ကို မှတ်သားမှု ‘အာဒီနဝသညာ’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

ပယ်ရန် မှတ်သားမှု ‘ပဟာနသညာ’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

တပ်မက်မှု ကင်းရန် မှတ်သားမှု ‘ဝိရာဂသညာ’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ချုပ်မှုကို မှတ်သားမှု ‘နိရောဓသညာ’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည် ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံး နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇီသတ္တကဝဂ် ===

၈ - ပဌမ ပရိဟာနိသုတ်

၂၈။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏-

“ရဟန်းတို့ ဤ(ပရိဟာနိယ) တရားခုနစ်ပါးတို့သည် သေက္ခရဟန်းအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ် ကုန်၏။

အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ-

အမှုသစ်၌ မေ့လျော်မှု၊ စကား ပြောဆိုခြင်း၌ မေ့လျော်မှု၊ အိပ်စက်ခြင်း၌ မေ့လျော်မှု၊ အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် စုရုံး နေထိုင်ခြင်း၌ မေ့လျော်မှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးကို ပိတ်ထားမှု၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိမှု၊ သံဃာ၌ ပြုဖွယ် ကိစ္စတို့ ရှိကြကုန်ရာ ထိုကိစ္စတို့၌ ထိုသေက္ခရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ “ရဟန်းဝါ ရင့်ကုန်သော ရဟန်းသက်ရှည် ကုန်သော (သံဃာ)ဝန်ကို ဆောင်ကုန်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့အားလျော်သော) ထိုကိစ္စဖြင့် ထင်ရှား ကုန်လိမ့်မည် မဟုတ်” ဟု ဆင်ခြင်၍ မိမိသည် ထိုထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ ပြုအပ်သော ကိစ္စတို့၌ အားထုတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤပရိဟာနိယ တရားခုနစ်ပါးတို့သည် သေက္ခရဟန်းတို့အား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤ(အပရိဟာနိယ) တရားခုနစ်ပါးတို့သည် သေက္ခရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။

အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ-

အမှုသစ်၌ မေ့လျော်မှု၊ စကား ပြောဆိုခြင်း၌ မေ့လျော်မှု၊ အိပ်စက်ခြင်း၌ မေ့လျော်မှု၊ အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် စုရုံး နေထိုင်ခြင်း၌ မေ့လျော်မှု၊ ဣန္ဒြေတို့၌ တံခါးကို ပိတ်ထားမှု၊ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိမှု၊ သံဃာ၌ သံဃာပြုဖွယ် ကိစ္စ ရှိကြကုန်ရာ ထိုကိစ္စတို့၌ ထိုသေက္ခရဟန်းသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်၏။ “ရဟန်းဝါ ရင့်ကုန်သော ရဟန်းသက်ရှည် ကုန်သော (သံဃာ)ဝန်ကို ဆောင်ကုန်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့သည် (မိမိတို့အားလျော်သော) ထိုကိစ္စဖြင့် ထင်ရှား ရှိကုန်လိမ့်မည်” ဟု ဆင်ခြင်၍ မိမိသည် ထိုထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ ပြုအပ်သော ကိစ္စတို့၌ အားထုတ်ခြင်းသို့ မရောက်။

ရဟန်းတို့ ဤ (အပရိဟာနိယ) တရားခုနစ်ပါးတို့သည် သေက္ခရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇီသတ္တကဝဂ် ===

၉ - ဒုတိယ ပရိဟာနိသုတ်

၂၉။ ရဟန်းတို့ ဤ(ပရိဟာနိယ) တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ဥပါသကာအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏။
အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့အား ဖူးမြော်မှုကို ယုတ်စေ၏။ သူတော်ကောင်းတရား ကြားနာမှုကို မေ့လျော့၏။ လွန်မြတ်သော သီလ၌ မဖြည့်ကျင့်၊ မထေရ်ကြီးရဟန်း သီတင်းငယ်ရဟန်း သီတင်းလတ်ရဟန်း တို့၌ မကြည်ညိုမှု များ၏။ ချုပ်ချယ်လိုသော စိတ်ရှိလျက် အပေါက်အလမ်း ရှာလိုသည် ဖြစ်၍ တရားနာ၏။ ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ မြတ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာမိုး၏။ သာသနာတော်မှ အပဖြစ်သော ထိုသူတို့၌လည်း ရှေးဦး အလှူကို ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ဤ(ပရိဟာနိယ) တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ဥပါသကာအား ဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန် ၏။

ရဟန်းတို့ ဤ(အပရိဟာနိယ) တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ဥပါသကာအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ် ကုန်၏။
အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့အား ဖူးမြော်မှုကို မဆုတ်ယုတ်စေ။ သူတော်ကောင်းတရား ကြားနာခြင်းကို မမေ့ လျော့၊ လွန်မြတ်သော သီလ၌ ဖြည့်ကျင့်၏။ မထေရ်ကြီးရဟန်း သီတင်းငယ်ရဟန်း သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့၌ ကြည်ညိုခြင်း များ၏။ ချုပ်ချယ်လို စိတ်မရှိဘဲ အပေါက်အလမ်း မရှာမူ၍ တရားကို နာ၏။ ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ မြတ်သော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို မရှာမိုး၊ ဤသာသနာတော်၌ သာ ရှေးဦးအလှူကို ပြု၏။

ရဟန်းတို့ ဤ (အပရိဟာနိယ) တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ဥပါသကာအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ် သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူပြီးလျှင် လူနတ်တို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူ သော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမှတစ်ပါး ဤဂါထာကိုလည်း မိန့်တော်မူ၏-“အကြင် ဥပါသကာ သည် ပွားများ အပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းတို့အား ဖူးမြော်မှုကို ယုတ်စေ၏။ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတို့ကို ကြားနာမှုကိုလည်း ယုတ်စေ၏။ လွန်မြတ်သော သီလ၌ မဖြည့်ကျင့်။ ရဟန်းတို့၌ မကြည်ညိုမှုသည်လည်း အလွန်အလွန် ပွားများ၏။ ချုပ်ချယ်လို သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍လည်း သူတော်ကောင်း တရားကို ကြားနာရန် အလိုရှိ၏။ အကြင် ဥပါသကာ သည် ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ တစ်ပါးသော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာမိုး၏။ ထိုသာသနာပ၌ ပင်လျှင် ရှေးဦးအလှူကို ပြု၏။ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ထိုခုနစ်ပါးသော ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားတို့ကို မှီဝဲသော ထိုဥပါသကာသည် သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားမှ ဆုတ်ယုတ်၏။ အကြင် ဥပါသကာသည် ပွားအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းတို့အား ဖူးမြော်မှုကို မယုတ်စေ၊ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတို့ကို ကြားနာမှုကိုလည်း မယုတ်စေ၊ လွန်မြတ်သော သီလ၌ ဖြည့်ကျင့်၏။ ထိုဥပါသကာအား ရဟန်းတို့၌ ကြည်ညိုမှုသည်လည်း အလွန်အလွန် ပွားများ၏။ ချုပ်ချယ်လိုသောစိတ် မရှိမူ၍လည်း သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာရန် အလိုရှိ၏။ အကြင် ဥပါသကာသည် ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ တစ်ပါးသော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရှာမိုး၊ ဤသာသနာတွင်း၌ သာလျှင် ရှေးဦးအလှူကို ပြု၏။ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ထိုခုနစ်ပါး

သော မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားတို့ကို မှီဝဲသော ထိုဥပါသကာသည် သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားမှ မဆုတ်ယုတ်”။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ် ===

၁၀ - ဝိပတ္တိသုတ်

၃၀။ ရဟန်းတို့ ဥပါသကာ၏ ပျက်စီးကြောင်းတို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဥပါသကာ၏ ပြည့်စုံကြောင်းတို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း။ပ။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဝဇ္ဇိသတ္တကဝဂ် ===

၁၁ - ပရာဘဝသုတ်

၃၁။ ရဟန်းတို့ ဥပါသကာ၏ ပျက်စီးကြောင်း ‘ပရာဘဝ’ တို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း။ပ။

ရဟန်းတို့ ဥပါသကာ၏ ပြည့်စုံကြောင်း ‘သမ္ဘဝ’ တို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း။ပ။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ရဟန်းတို့အား ဖူးမြော်မှုကို မဆုတ်ယုတ်စေ၊ သူတော်ကောင်းတရား ကြားနာမှုကို မမေ့ လျော့၊ လွန်မြတ်သော သီလ၌ ဖြည့်ကျင့်၏။ မထေရ်ကြီးရဟန်း သီတင်းငယ်ရဟန်း သီတင်းလတ် ရဟန်းတို့၌ ကြည်ညိုမှု များပြား၏။ ခြုတ်ခြယ် လိုစိတ်မရှိဘဲ အပေါက်အလမ်း မရှာမူ၍ တရားကို နာ၏။ ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ မြတ်သော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရှာမိုး၊ ဤသာသနာတော်၌ သာလျှင် ရှေးဦး အလှူကို ပြု၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုး တို့သည် ဥပါသကာ၏ ပြည့်စုံကြောင်း တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အကြင်ဥပါသကာသည် ပွားများအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းတို့အား ဖူးမြော်မှုကို ယုတ်စေ၏။ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတို့ကို ကြားနာမှုကိုလည်း ယုတ်စေ၏။ လွန်မြတ်သော သီလ၌ မဖြည့်ကျင့်။ ရဟန်းတို့၌ မကြည်ညိုမှုသည်လည်း အလွန်အလွန် ပွားများ ၏။ ခြုတ်ခြယ် လိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍လည်း သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာရန် အလိုရှိ၏။ အကြင် ဥပါသကာသည် ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ တစ်ပါးသော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာမိုး၏။ ထိုသာသနာပ၌ပင်လျှင်

ရှေးဦးအလှူကို ပြု၏။ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ထိုခုနစ်ပါး သော ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားတို့ကို မှီဝဲသော ထိုဥပါသကာသည် သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားမှ ဆုတ်ယုတ်၏။ အကြင် ဥပါသကာသည် ပွားများအပ်ပြီးသော စိတ်ရှိသော ရဟန်းတို့ အား ပူးမြော်မှုကို မယုတ်စေ၊ အရိယာသူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတို့ကို ကြားနာမှုကိုလည်း မယုတ်စေ၊ လွန်မြတ်သော သီလ၌ ဖြည့်ကျင့်၏။ ထိုဥပါသကာအား ရဟန်းတို့၌ ကြည်ညိုမှုသည် လည်း အလွန်အလွန် ပွားများ၏။ ခြုတ်ခြယ်လိုသောစိတ် မရှိမူ၍လည်း သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာရန် အလိုရှိ၏။

အကြင် ဥပါသကာသည် ဤသာသနာတော်မှ အပ၌ တစ်ပါးသော အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရှာမှီး၊ ဤသာသနာတွင်း၌ သာလျှင် ရှေးဦးအလှူကို ပြု၏။ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော ထိုခုနစ်ပါးသော မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားတို့ကို မှီဝဲသော ထိုဥပါသကာသည် သူတော် ကောင်းတို့၏ တရားမှ မဆုတ်ယုတ်”။

ဧကာဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဝဇီသတ္တကဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၁ - အပ္ပမာဒဂါရဝသုတ်

၃၂။ ထိုအခါ နတ်သားတစ်ယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့် တောက်ပစေလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဘုရား ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု၊ တရား၌ ရိုသေမှု၊ သံဃာ၌ ရိုသေမှု၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေမှု၊ သမာဓိ၌ ရိုသေမှု၊ မမေ့မလျော့ခြင်း၌ ရိုသေမှု၊ အစေ့အစပ် ပြုခြင်း၌ ရိုသေမှုတို့ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခုနစ်မျိုး တို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်သက် လိုက်လျောတော်မူ၏။

ထိုအခါ ထိုနတ်သားသည် “ငါ၏ (စကားကို) မြတ်စွာဘုရား နှစ်သက် ‘လိုက်လျော’ တော်မူ၏” ဟု သိ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သော် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏-

“ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ နတ်သား တစ်ယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့် တောက်ပ စေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု၊ တရား၌ ရိုသေမှု၊ သံဃာ၌ ရိုသေမှု၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေမှု၊ သမာဓိ၌ ရိုသေမှု၊ မမေ့မလျော့ခြင်း၌ ရိုသေမှု၊ အစေ့အစပ် ပြုခြင်း၌ ရိုသေမှုတို့ပါတည်း။

‘အသျှင်ဘုရား ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏’ ဟု ထိုနတ်သားသည် ဤစကားကို လျှောက်၏။

ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လုံ့လရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေ၏၊ တရား၌ ရိုသေ၏၊ သံဃာ၌လည်း ထက်သန်သော ရိုသေမှုရှိ၏၊ သမာဓိ၌လည်း ရိုသေ၏၊ သိက္ခာ၌လည်း ထက်သန်သော ရိုသေမှု ရှိ၏၊ မမေ့မလျော့ခြင်း၌ ရိုသေ၏၊ အစေ့အစပ် ပြုမှု၌ ရိုသေ၏၊ (ထိုရဟန်းသည်) ဆုတ်ယုတ်ရန် မထိုက်၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် နီးသည် သာလျှင် ဖြစ်၏။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၂ - ဟိရိဂါရဝသုတ်

၃၃။ ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ နတ်သားတစ်ယောက်သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည် ဖြစ်၍ ဇေတဝန်တစ်ကျောင်းလုံးကို ကိုယ်ရောင် ကိုယ်ဝါဖြင့် တောက်ပစေလျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ကာ ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“အသျှင်ဘုရား ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု၊ တရား၌ ရိုသေမှု၊ သံဃာ၌ ရိုသေမှု၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေမှု၊ သမာဓိ၌ ရိုသေမှု၊ (မကောင်းမှုမှ) ရှက်ခြင်း၌ ရိုသေမှု၊ (မကောင်းမှုမှ) ကြောက်ခြင်း၌ ရိုသေမှုတို့ ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏” ဟု လျှောက်၏။

ဤစကားကို လျှောက်ထားပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက် လေ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လုံ့လရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေ၏။ တရား၌ ရိုသေ၏။ သံဃာ၌လည်း ထက်သန် သော ရိုသေမှုရှိ၏။ သမာဓိ၌လည်း ရိုသေ၏။ သိက္ခာ၌လည်း ထက်သန်သော ရိုသေမှု ရှိ၏။ ဟိရိဩတ္တပ္ပ နှင့် ပြည့်စုံ၏။ တုပ်ဝပ်မှု အလေး အမြတ် ပြုမှုရှိ၏။ (ထိုရဟန်းသည်) ဆုတ်ယုတ်ရန် မထိုက်၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် နီးသည် သာလျှင် ဖြစ်၏။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၃ - ပဌမ သောဝစသတာသုတ်

၃၄။ ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ နတ်သားတစ်ယောက်သည်။။ ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

“အသျှင်ဘုရား ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု၊ တရား၌ ရိုသေမှု၊ သံဃာ၌ ရိုသေမှု၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေမှု၊ သမာဓိ၌ ရိုသေမှု၊ ဆုံးမလွယ်သော စကားရှိမှု၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိမှုတို့ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်၏)။ ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

လုံ့လရှိသော ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေ၏။ တရား၌ ရိုသေ၏။ သံဃာ၌လည်း ထက်သန်သော ရိုသေမှုရှိ၏။ သမာဓိ၌လည်း ရိုသေ၏။ သိက္ခာ၌လည်း ထက်သန်သော ရိုသေမှု ရှိ၏။ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏။ ဆုံးမလွယ်သော စကားရှိ၏။ တုပ်ဝပ်မှု အလေးအမြတ် ပြုမှုရှိ ၏။ (ထိုရဟန်းသည်) ဆုတ်ယုတ်ရန် မထိုက်၊ နိဗ္ဗာန်နှင့် နီးသည်သာလျှင် ဖြစ်၏။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ သောဝစဿတာသုတ်

၃၅။ ရဟန်းတို့ ဤည၌ နတ်သားတစ်ယောက်သည် ည၌ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။။။ အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခုနစ်မျိုး တို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု၊ တရား၌ ရိုသေမှု၊ သံဃာ၌ ရိုသေမှု၊ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေမှု၊ သမာဓိ၌ ရိုသေမှု၊ ဆုံးမလွယ်သော စကားရှိမှု၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိမှုတို့ပါတည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤတရား ခုနစ်မျိုး တို့သည် ရဟန်းအား မဆုတ်ယုတ်ရန် ဖြစ်ပါကုန်၏ ဟု ဤ စကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် ငါ့ကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ ပင်လျှင် ကွယ်ပျောက်လေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော် မူအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် သိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိလည်း မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၌ ထိုရိုသေမှု၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို လည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား၌ မရိုသေကြကုန်သော အခြားရဟန်းတို့ကိုလည်း မြတ်စွာ ဘုရား၌ ရိုသေမှုကို ဆောက်တည်စေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေကုန်သော အခြားရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သင့်လျော်သော အခါ၌ ပြောဆို၏။

မိမိသည်လည်း တရားတော်၌ ရိုသေ၏။။။။ သံဃာတော်၌ ရိုသေ၏။။။။ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေ၏။။။။ သမာဓိ၌ ရိုသေ၏။။။။ ဆုံးမလွယ်သော စကားရှိ၏။။။။ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏။ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိမှု၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း မရှိကြကုန် သော အခြားရဟန်းတို့ကိုလည်း အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိမှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ အဆွေခင်ပွန်း ကောင်း

ရှိကုန်သော အခြားရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သင့်လျော်သော အခါ၌ ပြောဆို၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် သိပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်းစွာ ကောင်းစွာ သာရိပုတြာသည် ကောင်းစွာသာလျှင် အကျဉ်းအားဖြင့် ငါ ဟောအပ်သော ဤတရား၏အနက်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် သိ၏။

သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရား၌ မရိုသေကြကုန်သော အခြားရဟန်းတို့ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှုကို ဆောက်တည်စေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေကုန်သော အခြားရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သင့်လျော်သော အခါ၌ ပြောဆို၏။

မိမိသည်လည်း တရားတော်၌ ရိုသေ၏။ပ။ သံဃာတော်၌ ရိုသေ၏။ပ။ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေ၏။ပ။ သမာဓိ၌ ရိုသေ၏။ပ။ ဆုံးမလွယ်သော စကားရှိ၏။ပ။ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိ၏။ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိမှု၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ပြောဆိုလေ့ရှိ၏။ အဆွေခင်ပွန်းကောင်း မရှိကုန် သော အခြားရဟန်းတို့ကိုလည်း အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ရှိမှု၌ ဆောက်တည်စေ၏။ အဆွေခင်ပွန်း ကောင်း ရှိကုန်သော အခြားရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သင့်လျော်သော အခါ၌ ပြောဆို၏။

သာရိပုတြာ အကျဉ်းအားဖြင့် ငါ ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို ဤသို့ အကျယ် အားဖြင့် မှတ်သားအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၅ - ပဌမ မိတ္တသုတ်

၃၆။ ရဟန်းတို့ အင်္ဂါခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အဆွေခင်ပွန်းကို မှီဝဲအပ်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

(သူတစ်ပါးတို့) ပေးနိုင်ခဲ့သော အရာဝတ္ထုကို ပေးတတ်၏။ ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြု၏။ သည်းခံနိုင်ခဲ့သော အရာကို သည်းခံ၏။ မိမိ၏ လျှို့ဝှက်အပ်သော အရာကို ထိုအဆွေခင်ပွန်း အား ထင်စွာပြု၏။ ထိုအဆွေခင်ပွန်း၏ လျှို့ဝှက်အပ်သော အရာကို လျှို့ဝှက်၏။ ဘေးရန်တို့ ကြောင့် မစွန့်ပစ်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ကုန်ခြင်းကြောင့် မထိမဲ့မြင် မပြု။

ရဟန်းတို့ ဤအင်္ဂါခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အဆွေခင်ပွန်းကို မှီဝဲအပ်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

အဆွေခင်ပွန်းသည် ပေးနိုင်ခဲ့သော အရာဝတ္ထုကို ပေး၏။ ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကိုလည်း ပြု၏။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ထိုသူ၏ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားတို့ကို လည်းကောင်း၊ သည်းခံ နိုင်ခဲ့သော အရာတို့ကို လည်းကောင်း သည်းခံ၏။ ထိုသူအား မိမိ၏ လျှို့ဝှက်အပ်သော အရာကို လည်း ပြောကြား၏။ ထိုသူ၏ လျှို့ဝှက်အပ်သော အရာကိုလည်း လျှို့ဝှက်၏။ ဘေးရန်ဖြစ်ပေါ် သော

အခါတို့၌လည်း မစွန့်ပစ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ကုန်ခြင်းကြောင့်လည်း မထိမဲ့မြင် မပြု။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၌ ထိုအကြောင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော အဆွေခင်ပွန်း ဖြစ်သော သူကို အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို အလိုရှိသူသည် ဆည်းကပ်အပ်၏။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ မိတ္တသုတ်

၃၇။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အဆွေခင်ပွန်း ရဟန်းကို မောင်းမဲ နှင်ထုတ်အပ် သော်လည်း မှီဝဲအပ်၏။ ဆည်းကပ်အပ်၏။ ခစားအပ်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ချစ်လည်း ချစ်ထိုက် မြတ်နိုးလည်း မြတ်နိုးထိုက်၏။ အလေးအမြတ်လည်း ပြုထိုက်၏။ နှလုံးကိုလည်း ပွားစေတတ်၏။ သူတစ်ပါးတို့ကို ဆုံးမတတ်၏။ သူတစ်ပါးတို့ ဆိုဆုံးမသည်ကို ခံနိုင်၏။ နက်နဲသော တရားစကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ အရာဌာန မဟုတ်သည်၌ မယှဉ်စေတတ် (မတိုက်တွန်းတတ်)။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အဆွေခင်ပွန်း ရဟန်းကို မောင်းမဲနှင်ထုတ် အပ်သော်လည်း မှီဝဲအပ်၏။ ဆည်းကပ်အပ်၏။ ခစားအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အကြင်ရဟန်းသည် ချစ်ထိုက်၏။ အလေးပြုထိုက်၏။ နှလုံးကို ပွားစေတတ်၏။ (သူတစ်ပါး တို့ကို) ဆိုဆုံးမတတ်၏။ ဆိုဆုံးမခြင်းကို ခံနိုင်၏။ နက်နဲသော တရား စကားကို ပြောဟောတတ် ၏။ မလျောက်ပတ်သော အရာ၌ မယှဉ်စေတတ်။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ ထိုအကြောင်းတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသို့ သဘောရှိသော အကျိုး စီးပွားကို အလိုရှိသော အစဉ် သနားတတ်သော အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်း ဖြစ်သော ထိုရဟန်းကို မောင်းမဲ နှင်ထုတ်အပ်သော်လည်း အဆွေခင်ပွန်းကောင်း ကို အလိုရှိသူသည် မှီဝဲ ဆည်းကပ် အပ်၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၇ - ပဌမ ပဋိသမ္ဘိဒါသုတ်

၃၈။ ရဟန်းတို့ တရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မကြာမီပင် ပဋိသမ္ဘိဒါ လေးပါးတို့ကို ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရာ၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည်(စိတ်၏ တွန့်တိုသော အဖြစ်ရှိခဲ့သော်) “ဤသည်ကား ငါ့စိတ်၏ တွန့်တိုမှုတည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ကျုံ့သော စိတ်ကို “ငါ၏ သန္တာန်၌ စိတ်သည် ကျုံ့၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

အပအာရုံ၌ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ကိုလည်း “ငါ၏ စိတ်သည် အပဖြစ်သော အာရုံ၌ ပျံ့လွင့်၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထင်ရှားသော ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော ဝေဒနာတို့သည် ထင်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော ဝေဒနာတို့သည် ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ထင်ရှားသော မှတ်သားမှု ‘သညာ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော သညာတို့သည် ထင်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော သညာတို့သည် ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ထင်ရှားသော ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော ဝိတက်တို့သည် ထင်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော ဝိတက်တို့သည် ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

လျောက်ပတ်သည်၊ မလျောက်ပတ်သည် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ အယုတ်၊ အမြတ် ဖြစ်ကုန် သော၊ မည်းညစ်သော အကုသိုလ်အဖို့၊ ဖြူစင်သော ကုသိုလ်အဖို့ ရှိကုန်သော တရားတို့၌ ထိုရဟန်းသည် နိမိတ်ကို ကောင်းစွာယူ၏။ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း၏။ ကောင်းစွာ မှတ်၏။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မကြာမီပင် ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါး တို့ကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၈ - ဒုတိယ ပဋိသမ္ဘိဒါသုတ်

၃၉။ ရဟန်းတို့ တရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရိပုတြာသည် ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတို့ ကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သာရိပုတြာသည် “ဤသည်ကား ငါ့စိတ်၏ တွန့်တိုမှုတည်း” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ကျုံ့သော စိတ်ကို “ငါ၏ သန္တာန်၌ စိတ်သည် ကျုံ့၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

အပအာရုံ၌ ပျံ့လွင့်သော စိတ်ကိုလည်း “ငါ၏ စိတ်သည် အပအာရုံ၌ ပျံ့လွင့်၏” ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

ထိုသာရိပုတြာအား ထင်ရှားသော ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော ဝေဒနာတို့သည် ထင်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော ဝေဒနာတို့သည် ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ထင်ရှားသော မှတ်သားမှု ‘သညာ’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော သညာတို့သည် ထင်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော သညာတို့သည် ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ထင်ရှားသော ကြံစည်မှု ‘ဝိတက်’ တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော ဝိတက်တို့သည် ထင်ကုန်၏။ ထင်ရှားသော ဝိတက်တို့သည် ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

လျှောက်ပတ်သည်၊ မလျှောက်ပတ်သည် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ အယုတ်၊ အမြတ် ဖြစ်ကုန် သော၊ မည်းညစ်သော အကုသိုလ်အဖို့၊ ဖြူစင်သော ကုသိုလ်အဖို့ ရှိကုန်သော တရားတို့၌ ထိုသာရိပုတြာသည် နိမိတ်ကို ကောင်းစွာယူ၏။ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်း၏။ ကောင်းစွာ မှတ်၏။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရိပုတြာသည် ပဋိသမ္ဘိဒါလေးပါးတို့ကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၉ - ပဌမ ဝသသုတ်

၄၀။ ရဟန်းတို့ တရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် စိတ်ကို မိမိအလို၌ ဖြစ်စေ နိုင်၏။ ရဟန်းသည်ကား စိတ်၏ အလိုဖြင့် မဖြစ်။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သမာဓိ၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိကို ဝင်စားမှု၌ လိမ္မာ ၏။ သမာဓိ၏ တည်မှု၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိမှ ထမှု၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိ၏ (ခိုင်ခံ့) ကောင်းမွန်မှု၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိ၏ ကျက်စားရာ အာရုံ၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိကို အာရုံသို့ ရှေးရှုဆောင်မှု၌ လိမ္မာ ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် စိတ်ကို မိမိအလို၌ ဖြစ်စေနိုင် ၏။ ရဟန်းသည်ကား စိတ်၏ အလိုဖြင့် မဖြစ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၁၀ - ဒုတိယ ဝသသုတ်

၄၁။ ရဟန်းတို့ တရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရိပုတြာသည် စိတ်ကို မိမိအလို၌ ဖြစ်စေနိုင်၏။ သာရိပုတြာသည်ကား စိတ်၏ အလိုဖြင့် မဖြစ်။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ သာရိပုတြာသည် သမာဓိ၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိကို ဝင်စားမှု၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိ၏ တည်မှု၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိမှ ထမှု၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိ၏ (ခိုင်ခံ့) ကောင်းမွန် မှု၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိ၏ ကျက်စားရာ အာရုံ၌ လိမ္မာ၏။ သမာဓိကို အာရုံသို့ ရှေးရှုဆောင်မှု၌ လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော သာရိပုတြာသည် စိတ်ကို မိမိအလို၌ ဖြစ်စေနိုင်၏။ သာရိပုတြာသည်ကား စိတ်၏ အလိုဖြင့် မဖြစ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၁၁ - ပဌမ နိဒ္ဒသသုတ်

၄၂။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာ အား-

“သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရန် စောလွန်းသေး၏။ အကယ်၍ ငါသည် သာသနာ တော် ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့၏ ကျောင်းတိုက်သို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာသနာတော် ပြင်ပအယူ ရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့၏ ကျောင်းတိုက်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုသာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့နှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ အညီအညွတ် စုဝေး ထိုင်နေကုန်သော ထိုသာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ် တို့အား ဤအကြားစကားသည် ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာ၏ -

“ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ပြည့်စုံစွာ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော မည်သည့် ရဟန်းကိုမဆို ‘တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း’ ဟု ဆိုရန်သင့်၏” ဟု (ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏)။

ထိုအခါ၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ထိုသာသနာတော်မှပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့၏ ပြောဆိုအပ်သော စကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်၊ တားလည်း မတားမြစ်၊ မနှစ်သက် မတားမြစ် မူ၍ “မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ ထိုပရိဗိုဇ်တို့ ပြောဆိုအပ်သော စကား၏ အနက်ကို သိရတော့ အံ့” ဟု နေရာမှထပြီးလျှင် ဖဲသွား၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်တော်မူ၍ ဆွမ်းစားပြီး နောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး လျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်လျက် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ဤသာဝတ္ထိပြည်တွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုသို့ ဆွမ်းခံဝင်သော အကျွန်ုပ်အား “သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရန် စောလွန်းသေး၏။ အကယ်၍ ငါသည် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့၏ ကျောင်းတိုက် သို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု အကြံ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် အကျွန်ုပ်သည် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့၏ ကျောင်းတိုက်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုသာသနာတော် ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက် ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အညီအညွတ် စုဝေး ထိုင်နေကြကုန်သော ထိုသာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိ ကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့အား ဤအကြားစကားသည် ထင်ရှားဖြစ်ပါ ၏။

“ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ပြည့်စုံစွာ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော မည်သည့် ရဟန်းကိုမဆို ‘တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း’ ဟု ဆိုရန် သင့်၏” ဟု (ထင်ရှားဖြစ်ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ၌ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိဗိုဇ်တို့ ၏ ပြောဆိုအပ်သော စကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ။ တားလည်း မတားမြစ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက် မတားမြစ်မှု၍ “မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ ထိုပရိဗိုဇ်တို့ ပြောဆိုအပ်သော စကား၏ အနက်ကို သိရတော့အံ့” ဟု နေရာမှ ထပြီးလျှင် ဖဲခွါခဲ့ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ နှစ်ကို ရေတွက်ရုံ သက်သက်မျှဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် စသည် တစ်ဖန် မရှိသည့် ရဟန်း ဟု ဤသို့ ပညတ်ရန် တတ်ကောင်းပါအံ့လော ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ နှစ်ကို ရေတွက်ရုံ သက်သက်မျှဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် စသည် တစ်ဖန် မရှိသည့် ရဟန်းဟု ဤသို့ ပညတ်ရန် မတတ်ကောင်း။

သာရိပုတြာ ငါသည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စသည် တစ်ဖန်မရှိမည့် ရဟန်းဟု ဆိုကြောင်း ဤတရား ခုနစ်မျိုး တို့ကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ဟောကြား၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

သာရိပုတြာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သိက္ခာကို (ကျင့်သုံး) ဆောက်တည်ရာ၌ ထက်သန် သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ သိက္ခာကို ဆောက်တည်ရာ၌လည်း မကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိ၏။

တရားတို့ကို စုံစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ တရားတို့ကို စုံစမ်း ဆင်ခြင်ရာ၌ မကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိ၏။

အလိုဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ရာ၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ၌လည်း အလိုဆိုးကို ပယ်ဖျောက်ရာ၌ မကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိ၏။

ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်ဝယ် တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှု၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ၌လည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်ဝယ် တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းမှု၌ မကင်း သော ချစ်ခြင်း ရှိ၏။

လုံ့လ အားထုတ်ရာ၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ၌လည်း လုံ့လ အားထုတ်ရာ၌ မကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိ၏။

အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရင့်ကျက်မှု ‘ပညာ’၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ၌ လည်း အောက်မေ့မှု ‘သတိ’ ရင့်ကျက်မှု ‘ပညာ’၌ မကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိ၏။

အယူ ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ ကို ထိုးထွင်းသိမှု၌ ထက်သန်သော အလို ‘ဆန္ဒ’ ရှိ၏။ နောင်အခါ၌လည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ထိုးထွင်းသိမှု၌ မကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိ၏။

သာရိပုတြာ ငါသည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း ဟု ဆိုကြောင်းဖြစ် သည့် ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့ကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြား၏။

သာရိပုတြာ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်းဟု ဆိုကြောင်းဖြစ်သည့် တရားခုနစ် မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါမူ “တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း” ဟူ၍ လည်း ဆိုရန်သင့်၏။ နှစ်ဆယ့် လေးနှစ်တို့ ပတ်လုံးလည်း ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါမူ “တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း” ဟူ၍လည်း ဆိုရန်သင့်၏။ သုံးဆယ့် ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံးလည်း ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါမူ “တစ်ဆယ့် နှစ်နှစ် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း” ဟူ၍လည်း ဆိုရန်သင့်၏။ လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံးလည်း ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါမူ “တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း” ဟူ၍လည်း ဆိုရန်သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ကောဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၄ - ဒေဝတာဝဂ် ===

၁၂ - ဒုတိယ နိဒ္ဒသသုတ်

၄၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္မိပြည် ယောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ကောသမ္မိပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား -

“ကောသမ္မိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ရန် စောလွန်းသေး၏။ အကယ်၍ ငါသည် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူ ရှိကုန်သော ပရိပိုဇ်တို့၏ ကျောင်းတိုက်သို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေ ရာ၏” ဟု အကြံပြု၏။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိပိုဇ်တို့၏ ကျောင်းတိုက်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုသာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိပိုဇ်တို့နှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံးစေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ၌ အညီအညွတ် စုဝေး ထိုင်နေကြကုန်သော ထိုသာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန် သော ပရိပိုဇ်တို့အား ဤအကြားစကားသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏ -

“ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ပြည့်စုံစွာ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သောမည်သည့် ရဟန်းကိုမဆို “တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း” ဟု ဆိုရန် သင့်၏” ဟု (ထင်ရှားဖြစ်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ထိုပရိပိုဇ်တို့၏ ပြောဆို အပ်သော စကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်၊ တားလည်း မတားမြစ်၊ မနှစ်သက် မတားမြစ် ခဲ့မူ၍ “မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ ထိုပရိပိုဇ်တို့၏ ပြောဆိုအပ်သော စကား၏ အနက်ကို သိရတော့အံ့” ဟု နေရာမှ ထပြီးလျှင် ဖဲသွား၏။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကောသမ္မိပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့သည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်လျက် သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ယူပြီးလျှင် ကောသမ္မိပြည်တွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုသို့ ဆွမ်းခံဝင်သော အကျွန်ုပ်အား “ကောသမ္မိပြည်သို့ ဆွမ်းလှည့်လည် ခံရန် စောလွန်းသေး၏။ အကယ်၍ ငါသည် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိပိုဇ်တို့၏ ကျောင်းတိုက်သို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု အကြံပြုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ၌ အကျွန်ုပ်သည် သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိပိုဇ်တို့၏ ကျောင်းတိုက်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုသာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိပိုဇ်တို့နှင့်အတူ

ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပါ၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို (ပြောဆို) ပြီးဆုံး စေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ၌ အညီအညွတ် စုဝေး ထိုင်နေကြကုန်သော သာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိ ကုန်သော ထိုပရိပိုင်တို့အား ဤအကြားစကားသည် ထင်ရှားဖြစ်ပါ၏။

“ငါ့သျှင်တို့ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ပြည့်စုံစွာ စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော မည်သည့် ရဟန်းကိုမဆို ‘တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း’ ဟု ဆိုရန် သင့်၏” ဟု (ထင်ရှားဖြစ်ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ၌ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသာသနာတော်ပြင်ပ အယူရှိကုန်သော ပရိပိုင်တို့ ၏ ပြောဆိုအပ်သော စကားကို နှစ်လည်း မနှစ်သက်ခဲ့ပါ။ တားလည်း မတားမြစ်ခဲ့ပါ။ မနှစ်သက် မတားမြစ်ခဲ့မှု၌ “မြတ်စွာဘုရား အထံတော်၌ ထိုပရိပိုင်တို့ ပြောဆိုအပ်သော စကား၏အနက်ကို သိရ တော့အံ့” ဟု နေရာမှ ထပြီးလျှင် ဖဲ့ခွါခဲ့ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ နှစ်ကို ရေတွက်ရုံ သက်သက်မျှဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်းဟု ပညတ်ရန် တတ်ကောင်းပါအံ့လော ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤဓမ္မဝိနယ ‘သာသနာတော်’၌ နှစ်ကို ရေတွက်ရုံ သက်သက်မျှဖြင့် ရဟန်းသည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်းဟု ဤသို့ ပညတ်ရန် မတတ်ကောင်း။

အာနန္ဒာ ငါသည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း ဟု ဆိုကြောင်းဖြစ်သည့် ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောကြား၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အာနန္ဒာ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါ’ ရှိ၏။ ရှက်မှု ‘ဟိရီ’ ရှိ၏။ ကြောက်လန့်မှု ‘ဩတ္တပ္ပ’ ရှိ၏။ အကြားအမြင် များပြား၏။ ထက်သန်သော လုံ့လရှိ၏။ သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပညာရှိ၏။

အာနန္ဒာ ငါသည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း ဟု ဆိုကြောင်းဖြစ်သည့် ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ကိုယ်တိုင်ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ဟောကြား၏။

အာနန္ဒာ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်စသည် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်းဟု ဆိုကြောင်းဖြစ်သည့် ဤတရား ခုနစ်မျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါမူ “တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုရန်သင့်၏။ နှစ်ဆယ့်လေးနှစ်တို့ ပတ်လုံးလည်း ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါမူ “တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း”ဟူ၍ ဆိုရန်သင့်၏။ သုံးဆယ့်ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး လည်း ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါမူ “တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုရန်သင့်၏။ လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်တို့ ပတ်လုံးလည်း ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါမူ “တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် တစ်ဖန် မရှိမည့် ရဟန်း” ဟူ၍ ဆိုရန်သင့်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

လေးခုမြောက် ဒေဝတာဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မဟာယညဝဂ် ===

၁ - သတ္တဝိညာဏဋီတိသုတ်

၄၄။ ရဟန်းတို့ (ပဋိသန္ဓေ) ဝိညာဏ်၏ တည်ရာတို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ အချို့သောနတ် အချို့သော ဝိနိပါတိကနှင့် လူတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဍာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်းလည်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ပဌမဝိညာဏ်၏ တည်ရာ ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ပဌမဈာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဍာန်ချင်း ကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ဒုတိယဝိညာဏ်၏ တည်ရာပေ တည်း။

ရဟန်းတို့ အာဘဿရဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဍာန်ချင်းတူ၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်း ကွဲပြား ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား တတိယဝိညာဏ်၏ တည်ရာ ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ သုဘကိဏှာဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဍာန်ချင်း တူ၍ ပဋိသန္ဓေ သညာချင်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား စတုတ္ထဝိညာဏ်၏ တည်ရာပေ တည်း။

ရဟန်းတို့ ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ ပဋိသညာတို့၏ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္ထသညာ တို့ကို လုံးဝ နှလုံးမသွင်းခြင်း ကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်း လျက်) အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ပဉ္စမဝိညာဏ်၏ တည်ရာ ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “ဝိညာဏ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ဆဋ္ဌဝိညာဏ်၏ တည်ရာ ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံကို လုံးဝ လွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ” ဟု (နှလုံး သွင်းလျက်) အာကိဉ္စညာယတနဘုံသို့ ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား သတ္တမဝိညာဏ်၏ တည်ရာ ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ ခုနစ်မျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မဟာယညဝဂ် ===

၂ - သမာဓိပရိက္ခာရသုတ်

၄၅။ ရဟန်းတို့ (မဂ်) သမာဓိ၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း။

- အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -
- မှန်ကန်စွာ သိမြင်မှု ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’။
- မှန်ကန်စွာ ကြံစည်မှု ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’။
- မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုမှု ‘သမ္မာဝါစာ’။
- မှန်ကန်စွာ ပြုလုပ်မှု ‘သမ္မာကမ္မန္တ’။
- မှန်ကန်စွာ အသက်မွေးမှု ‘သမ္မာအာဇီဝ’။
- မှန်ကန်စွာ အားထုတ်မှု ‘သမ္မာဝါယာမ’။
- မှန်ကန်စွာ အောက်မေ့မှု ‘သမ္မာသတိ’တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤခုနစ်မျိုးသော အင်္ဂါတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော စိတ်၏ တည်ကြည်မှု ‘ဧကဂ္ဂတာ’ ကို “အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော မြတ်သော သမာဓိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “အဆောက်အဦနှင့် တကွ ဖြစ်သော မြတ်သော သမာဓိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မဟာယညဝဂ် ===

၃ - ပဌမ အဂ္ဂိသုတ်

၄၆။ ရဟန်းတို့ မီးတို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း။

- အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -
- ရာဂမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟမီး၊ အပူဇော်ခံ ‘အမိအဖ’ မီး၊ အိမ်ရှင်မီး၊ အလှူခံ ‘ရဟန်း’ မီး၊ ထင်းမီးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ မီးတို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မဟာယညဝဂ် ===

၄ - ဒုတိယ အဂ္ဂိသုတ်

၄၇။ ထိုအခါ၌ ဥဂ္ဂတသရီရပုဏ္ဏားသည် ယဇ်ပူဇော်ပွဲကြီးကို စီရင်ထား၏။ နွားလားငါးရာ နွားငယ် ငါးရာ နွားမငယ်ငါးရာ ဆိတ်ငါးရာ သိုးငါးရာ ယဇ်ပူဇော်ရန် ယဇ်တိုင်သို့ ဆောင်ထား၏။

ထိုအခါ ဥဂ္ဂတသရီရမည်သော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံး စေပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

အသျှင်ဂေါတမ (မင်္ဂလာ) မီးကို ယူခြင်း ယဇ်တိုင်ကို စိုက်ထူခြင်းသည် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားဖူးပါသည်ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည်လည်း (မင်္ဂလာ) မီးကို ယူခြင်း ယဇ်တိုင်ကို စိုက်ထူခြင်းသည် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမား၏ ဟု ကြားဖူး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ဥဂ္ဂတသရီရမည်သော ပုဏ္ဏားသည်။။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ဥဂ္ဂတသရီရ မည်သော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား -

“အသျှင်ဂေါတမ (မင်္ဂလာ) မီးကို ယူခြင်း ယဇ်တိုင်ကို စိုက်ထူခြင်းသည် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား ၏” ဟု အကျွန်ုပ် ကြားဖူးပါသည် ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား ငါသည်လည်း “(မင်္ဂလာ) မီးကို ယူခြင်း ယဇ်တိုင်ကို စိုက်ထူခြင်းသည် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမား၏” ဟု ကြားဖူး၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဂေါတမ အသျှင်ဂေါတမ၏ လည်းကောင်း၊ အကျွန်ုပ်တို့၏ လည်းကောင်း ကြားဖူး သော အရာသည် အချင်းခပ်သိမ်း တူညီလှပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့ လျှောက်သည်ရှိသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဥဂ္ဂတသရီရမည်သော ပုဏ္ဏားအား “ပုဏ္ဏား မြတ်စွာဘုရားတို့ကို အသျှင်ဂေါတမ (မင်္ဂလာ) မီးကို ယူခြင်း ယဇ်တိုင်ကို စိုက်ထူခြင်း သည် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမား၏ ဟု အကျွန်ုပ် ကြားဖူးပါသည်” ဟု ဤသို့ မမေးအပ်ကုန်။

ပုဏ္ဏား ဤသို့မူကား မြတ်စွာဘုရားတို့ကို မေးလျှောက်အပ်ကုန်၏ -

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် (မင်္ဂလာ) မီးကို ယူလိုပါသည်။ ယဇ်တိုင်ကို စိုက်ထူလိုပါ သည်။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွား ရှိရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်နိုင်ရာသော သွန်သင်ဆုံးမခြင်းဖြင့် အကျွန်ုပ်ကို သွန်သင်တော်မူပါ။ အသျှင် ဘုရား မြတ်စွာဘုရား သည် အကျွန်ုပ်ကို ဆုံးမတော်မူပါ” ဟု ဤသို့မူကား မေးလျှောက်အပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ထိုအခါ ဥဂ္ဂတသရီရပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား -

“အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် (မင်္ဂလာ) မီးကို ယူလိုပါသည်။ ယဇ်တိုင်ကို စိုက်ထူလိုပါ သည်။ အသျှင်ဂေါတမသည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားရှိရန် ချမ်းသာရန် ဖြစ်နိုင်ရာသော သွန်သင် ဆုံးမခြင်းဖြင့် အကျွန်ုပ်ကို သွန်သင်တော်မူပါ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ဆုံးမ တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား မင်္ဂလာမီးကို ယူလိုသော ယင်တိုင်ကို စိုက်ထူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်မပူဇော်မီ ကပင် အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ဆင်းရဲကျိုး ရှိကုန်သော လက်နက် သုံးမျိုး တို့ကို စိုက်ထူသည် မည်၏။

အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ကာယကံလက်နက်၊ ဝစီကံလက်နက်၊ မနောကံလက်နက်တို့တည်း။

ပုဏ္ဏား မင်္ဂလာမီးကို ယူလိုသော ယင်တိုင်ကို စိုက်ထူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်မပူဇော်မီက ပင် ဤသို့ စိတ်ကို ဖြစ်စေ၏ -

“ယင်ပူဇော်ရန် ဤမျှလောက်ကုန်သော နွားလားတို့ကို သတ်အပ်သည် ဖြစ်စေကုန်၊ ယင် ပူဇော်ရန် ဤမျှလောက်ကုန်သော နွားငယ်တို့ကို သတ်အပ်သည် ဖြစ်စေကုန်၊ ယင်ပူဇော်ရန် ဤမျှလောက် ကုန်သော နွားမငယ်တို့ကို သတ်အပ်သည် ဖြစ်စေကုန်၊ ယင်ပူဇော်ရန် ဤမျှ လောက်ကုန်သော ဆိတ် တို့ကို သတ်အပ်သည် ဖြစ်စေကုန်၊ ယင်ပူဇော်ရန် ဤမျှလောက် ကုန်သော သိုးတို့ကို သတ်အပ်သည် ဖြစ်စေကုန်” ဟု (စိတ်ကိုဖြစ်စေ၏)။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် “ကောင်းမှုကို ပြုအံ့”ဟူ၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏။ “ကုသိုလ်ကို ပြုအံ့” ဟူ၍ အကုသိုလ်ကို ပြု၏။ “ကောင်းသော လားရာ ‘သုဂတိ’ ဘုံ၏ လမ်းခရီးကို ရှာအံ့” ဟူ၍ မကောင်းသော လားရာ ‘ဒုဂ္ဂတိ’ ဘုံ၏ လမ်းခရီးကို ရှာမိုး၏။ ပုဏ္ဏား မင်္ဂလာမီးကို ယူလို ယင်တိုင်ကို စိုက်ထူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်မပူဇော်မီကပင် အကုသိုလ်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ပွားစေတတ်သော ဆင်းရဲကျိုးရှိသော ဤပဌမမနောကံ လက်နက်ကို စိုက်ထူ၏။

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား မင်္ဂလာမီးကို ယူလို ယင်တိုင်ကို စိုက်ထူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင် မပူဇော်မီကပင် ယင်ပူဇော်ရန် ဤမျှလောက်ကုန်သော နွားလားတို့ကို သတ်ကြကုန်လော့၊ ယင်ပူဇော်ရန် ဤမျှလောက်ကုန်သော နွားငယ်တို့ကို သတ်ကြကုန်လော့၊ ယင်ပူဇော်ရန် ဤမျှ လောက်ကုန်သော နွားမငယ်တို့ကို သတ်ကြကုန်လော့၊ ယင်ပူဇော်ရန် ဤမျှလောက်ကုန်သော ဆိတ်တို့ကို သတ်ကြ ကုန်လော့၊ ယင်ပူဇော်ရန် ဤမျှလောက်ကုန်သော သိုးတို့ကို သတ်ကြကုန် လော့” ဟု ဤသို့သော စကားကို ပြောဆို၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် “ကောင်းမှုကို ပြုအံ့”ဟူ၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏။ “ကုသိုလ်ကို ပြုအံ့” ဟူ၍ အကုသိုလ်ကို ပြု၏။ “ကောင်းသော လားရာ ‘သုဂတိ’ ဘုံ၏ လမ်းခရီးကို ရှာမိုးအံ့” ဟူ၍ မကောင်း သော လားရာ ‘ဒုဂ္ဂတိ’ ဘုံ၏ လမ်းခရီးကို ရှာမိုး၏။

ပုဏ္ဏား မင်္ဂလာမီးကို ယူလိုသော ယင်တိုင်ကို စိုက်ထူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်မပူဇော်မီက ပင် အကုသိုလ် ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ပွားစေတတ်သော ဆင်းရဲကျိုးရှိသော ဤဒုတိယ ဝစီကံ လက်နက်ကို စိုက်ထူ၏။

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား မင်္ဂလာမီးကို ယူလိုသော ယင်တိုင်ကို စိုက်ထူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ် သည် ယင်မပူဇော်မီကပင် ယင်အလို့ငှါ နွားလားတို့ကို သတ်ရန် ကိုယ်တိုင် ရှေးဦးစွာ အားထုတ် ၏။ ယင်အလို့ငှါ နွားငယ်တို့ကို သတ်ရန် ကိုယ်တိုင် ရှေးဦးစွာ အားထုတ်၏။ ယင်အလို့ငှါ နွားမငယ်တို့ကို သတ်ရန် ကိုယ်တိုင် ရှေးဦးစွာ အားထုတ်၏။ ယင်အလို့ငှါ ဆိတ်တို့ကို သတ်ရန် ကိုယ်တိုင် ရှေးဦးစွာ အားထုတ်၏။ ယင်အလို့ငှါ သိုးတို့ကို သတ်ရန် ကိုယ်တိုင် ရှေးဦးစွာ အားထုတ်၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် “ကောင်းမှုကို ပြုအံ့” ဟူ၍ မကောင်းမှုကို ပြု၏။ “ကုသိုလ်ကို ပြုအံ့” ဟူ၍ အကုသိုလ်ကို ပြု၏။ “ကောင်းသောလားရာ ‘သုဂတိ’ ဘုံ၏ လမ်းခရီးကို ရှာမိုးအံ့” ဟူ၍ မကောင်းသော လားရာ ‘ဒုဂ္ဂတိ’ ဘုံ၏ လမ်းခရီးကို ရှာမိုး၏။

ပုဏ္ဏား မင်္ဂလာမီးကို ယူလိုသော ယင်တိုင်ကို စိုက်ထူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်မပူဇော်မီ ကပင် အကုသိုလ်ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ပွားစေတတ်သော ဆင်းရဲကျိုးရှိသော ဤတတိယကာယကံ လက်နက်ကို စိုက်ထူ၏။

ပုဏ္ဏား မင်္ဂလာမီးကို ယူလိုသော ယင်တိုင်ကို စိုက်ထူလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ယင်မပူဇော်မီ ကပင် အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော ဆင်းရဲကို ပွားစေတတ်ကုန်သော ဆင်းရဲကျိုး ရှိကုန်သော ဤလက်နက် သုံးမျိုးတို့ကို စိုက်ထူ၏။

ပုဏ္ဏား ဤမီး သုံးမျိုးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။ ရှောင်ကြဉ်အပ်ကုန်၏။ မမှီဝဲအပ်ကုန်။

အဘယ် သုံးမျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မီး၊ အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မီး၊ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ မီးတို့တည်း။

ပုဏ္ဏား အဘယ့်ကြောင့် ဤစွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မီးကို ပယ်အပ်သနည်း၊ ရှောင်ကြဉ်အပ်သနည်း၊ မမှီဝဲအပ် သနည်း။

ပုဏ္ဏား စွဲမက်သူသည် စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ကာယဒုစရိုက်ကို ပြု၏။ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပြု၏။ မနောဒုစရိုက်ကို ပြု၏။ ထိုသူသည် ကာယဒုစရိုက် ကိုပြု၍ ဝစီ ဒုစရိုက်ကိုပြု၍ မနောဒုစရိုက်ကို ပြု၍ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်း သော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဤစွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ မီးကို ပယ်အပ်၏။ ရှောင်ကြဉ်အပ်၏။ မမှီဝဲအပ်။

ပုဏ္ဏား အဘယ့်ကြောင့် ဤအမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မီးကို ပယ်အပ်သနည်း၊ ရှောင်ကြဉ်အပ် သနည်း၊ မမှီဝဲအပ်သနည်း။

ပုဏ္ဏား အမျက်ထွက်သူသည် အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိ သည်ဖြစ်၍ ကာယဒုစရိုက်ကို ပြု၏။ပ။ မနောဒုစရိုက်ကို ပြု၏။ ထိုသူသည် ကာယဒုစရိုက်ကို ပြု၍ ဝစီဒုစရိုက်ကိုပြု၍ မနောဒုစရိုက်ကို ပြု၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ မီးကို ပယ်အပ်၏။ ရှောင်ကြဉ်အပ်၏။ မမှီဝဲအပ်။

ပုဏ္ဏား အဘယ့်ကြောင့် ဤတွေဝေမှု ‘မောဟ’ မီးကို ပယ်အပ်သနည်း၊ ရှောင်ကြဉ်အပ် သနည်း၊ မမှီဝဲအပ် သနည်း။

ပုဏ္ဏား တွေဝေသူသည် တွေဝေမှု ‘မောဟ’ နှိပ်စက်အပ် သိမ်းယူအပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ကာယဒုစရိုက်ကို ပြု၏။ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပြု၏။ မနောဒုစရိုက်ကို ပြု၏။ ထိုသူသည် ကာယ ဒုစရိုက်ကို ပြု၍ ဝစီဒုစရိုက်ကို ပြု၍ မနောဒုစရိုက်ကို ပြု၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ဤတွေဝေမှု ‘မောဟ’ မီးကို ပယ်အပ်၏။ ရှောင်ကြဉ်အပ်၏။ မမှီဝဲအပ်။

ဤမီးသုံးမျိုးတို့ကို ပယ်အပ်ကုန်၏။ ရှောင်ကြဉ်အပ်ကုန်၏။ မမှီဝဲအပ်ကုန်။

ပုဏ္ဏား မီးသုံးမျိုးတို့ကို အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြု၍ မြတ်နိုးပူဇော်ကာ အသင့်အားဖြင့် ချမ်းသာ စွာ ဆောင်အပ်ကုန်၏။

အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ-

အပူဇော်ခံမီး၊ အိမ်ရှင်မီး၊ အလှူခံမီးတို့တည်း။

ပုဏ္ဏား အပူဇော်ခံမီး ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အမိအဖကို သားသမီး၏ အပူဇော်ခံမီး ဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုသို့ဆိုခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

ပုဏ္ဏား ဤအမိအဖမှ ဤသားသမီးသည် ဖြစ်လာ၏။ ထို့ကြောင့် ဤအမိအဖကို အပူဇော်ခံ မီး ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ထို့ကြောင့် ဤအပူဇော်ခံ မီးကို အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြု၍ မြတ်နိုးပူဇော်ကာ အသင့်အားဖြင့် ချမ်းသာစွာ ဆောင်အပ်၏။

ပုဏ္ဏား အိမ်ရှင်မီး ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ (အိမ်ရှင်) ယောက်ျားကို သား သမီး မယား ကျွန် အစေခံ အမှုလုပ် အပေါင်း၏ အိမ်ရှင်မီး ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအိမ်ရှင်မီးကို အရိုအသေ အလေးအမြတ် ပြု၍ မြတ်နိုးပူဇော်ကာ အသင့်အားဖြင့် ချမ်းသာစွာ ဆောင်အပ်၏။

ပုဏ္ဏား အလှူခံမီးဟူသည် အဘယ်နည်း။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်း ဟူသော) သူတစ်ပါးအယူမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော သည်းခံခြင်း ကောင်းမှုဝယ် မွေ့လျော်ခြင်း၌ တည်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် တစ်ခုတည်းသော စိတ်ကို ဆုံးမကုန်၏။ တစ်ခုတည်းသော စိတ်ကို (ရာဂစသည်တို့မှ) ငြိမ်းစေကုန်၏။ တစ်ခုတည်းသော စိတ်ကို (ရာဂစသည်မှ) ငြိမ်းချမ်းစေကုန်၏။ ပုဏ္ဏား ဤသမဏဗြာဟ္မဏကို အလှူခံမီး ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ထို့ကြောင့် အလှူခံမီးကို အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြု၍ မြတ်နိုးပူဇော်ကာ အသင့်အားဖြင့် ချမ်းသာစွာ ဆောင်အပ်၏။

ပုဏ္ဏား ဤမီးသုံးမျိုးတို့ကို အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြု၍ မြတ်နိုးပူဇော်ကာ အသင့်အား ဖြင့် ချမ်းသာစွာ ဆောင်အပ်ကုန်၏။

ပုဏ္ဏား ဤထင်းမီးကိုမူကား ရံဖန်ရံခါ တောက်စေအပ်၏။ ရံဖန်ရံခါ လျစ်လျူရှုအပ်၏။ ရံဖန်ရံခါ ငြိမ်းစေအပ်၏။ ရံဖန်ရံခါ (မငြိမ်းစေဘဲ) ထားအပ်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဤသို့ ဟောတော်မူသည် ရှိသော် ဥဂ္ဂတသရီရ အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား အား ဤစကားကို လျှောက်၏။ “အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမ သည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို) ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ ‘ဥပါသကာ’ ဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

အသျှင်ဂေါတမ အကျွန်ုပ်သည် နွားလားငါးရာ နွားငယ်ငါးရာ နွားမငယ်ငါးရာ ဆိတ်ငါးရာ သိုးငါးရာတို့ကို လွတ်ပါ၏။ အသက်ကို ပေးလှူပါ၏။ စိမ်းသော မြက်တို့ကိုလည်း စားကြပါစေ၊ အေးမြသော ရေတို့ကိုလည်း သောက်ကြပါစေ၊ အေးချမ်းစွာ တိုက်ခတ်သော လေသည်လည်း ထိုနွားတို့အား တိုက်ခတ်ပါစေ သတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မဟာယညဝဂ် ===

၅ - ပဌမ သညာသုတ်

၄၈။ ရဟန်းတို့ ဤမှတ်သားမှု ‘သညာ’ ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ် ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမားကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

မတင့်တယ်ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘ သညာ’၊ သေခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘မရဏ သညာ’၊ စားဖွယ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’၊ လောကအားလုံး၌ မမေ့ လျော်ဖွယ်ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ’၊ မမြဲ ဟူ၍ မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စ သညာ’၊ မမြဲမှု၌ ဆင်းရဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စဒုက္ခသညာ’၊ ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရ အနတ္တ ဟု မှတ်သားမှု ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤမှတ်သားမှု ‘သညာ’ ခုနစ်မျိုး တို့ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမားကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မဟာယညဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယသညာသုတ်

၄၉။ ရဟန်းတို့ ဤမှတ်သားမှု ‘သညာ’ ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ် ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမားကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

မတင့်တယ်ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘသညာ’၊ သေခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘မရဏသညာ’၊ စားဖွယ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေပဋိကူလသညာ’၊ လောကအားလုံး၌ မမေ့လျော်ဖွယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ’၊ မမြဲဟူ၍ မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စ သညာ’၊ မမြဲမှု၌ ဆင်းရဲ ဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စဒုက္ခသညာ’၊ ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရ အနတ္တ ဟု မှတ်သားမှု ‘ဒုက္ခေအနတ္တသညာ’ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤမှတ်သားမှု ‘သညာ’ ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန် သည် ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမားကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာ ရှိကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏။

“ရဟန်းတို့ မတင့်တယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘသညာ’ ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမားကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိကုန်၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံး ရှိကုန်၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြား အပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ မတင့်တယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန် များစွာ နေသော ရဟန်းအား မေထုန် အကျင့်သို့ ရောက်ခြင်းမှ စိတ်သည် တွန့်၏။ ရှုံ့၏။ ဆုတ်နစ်၏။ မပျံ့နှံ့ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် လည်းကောင်း တည်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြက်တောင်ကို လည်းကောင်း၊ အကြောတုံးကို လည်း ကောင်း မီး၌ ချအပ်သည်ရှိသော် တွန့်၏။ ရှုံ့၏။ ဆုတ်နစ်၏။ မပျံ့နှံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မတင့်တယ်ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန် များစွာနေသော ရဟန်းအား မေထုန် အကျင့်သို့ ရောက်ခြင်းမှ စိတ်သည် တွန့်၏။ ရှုံ့၏။ ဆုတ်နစ်၏။ မပျံ့နှံ့၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် လည်း ကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် လည်းကောင်း တည်၏။

ရဟန်းတို့ မတင့်တယ်ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန် များစွာ နေသော ရဟန်းအား မေထုန် အကျင့်သို့ ရောက်ခြင်း၌ စိတ်သည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြား အံ့၊ မစက်ဆုပ် မရွံရှာခြင်းသည် အကယ်၍ တည်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် အသုဘသညာကို မပွားများရသေး၊ ငါ့အား (အသုဘသညာ) မပွားများမီ ရှေးနှင့် ပွားများ ပြီးနောက် ထူးခြားမှု မရှိ၊ ငါသည် ဘာဝနာအားအစွမ်းသို့ မရောက်သေး” ဟု ဤသဘော ကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ရဟန်းတို့ မတင့်တယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန် များစွာ နေသော ရဟန်းအား မေထုန် အကျင့်သို့ ရောက်ခြင်းမှ စိတ်သည် အကယ်၍ တွန့်ခဲ့မှု ရှုံ့ခဲ့မှု ဆုတ်နစ်ခဲ့မှု မပျံ့နှံ့ခဲ့မှု လျစ်လျူရှုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် လည်း ကောင်း ကောင်းစွာတည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် မတင့်တယ်ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘသညာ’ကို ပွားပြီးဖြစ်၏။ ငါ့အား ရှေးနှင့်နောက် ထူးခြားမှု ရှိ၏။ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ ရောက်ပြီ” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိပြီး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အသုဘသညာကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်၏။ (၁)

“ရဟန်းတို့ သေခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘မရဏသညာ’ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ် သည်ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြား အပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သေခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘မရဏသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား အသက်ရှင်ခြင်း၌ တပ်နှစ်သက်မှု စိတ်သည် တွန့်၏။ ရှုံ့၏။ ဆုတ်နစ်၏။ မပျံ့နှံ့ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် လည်းကောင်း တည်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာ သော်ကား ကြက်တောင်ကို လည်းကောင်း၊ အကြောတုံးကို လည်းကောင်း မီး၌ ချအပ်သည် ရှိသော် တွန့်၏။ ရှုံ့၏။ ဆုတ်နစ်၏။ မပျံ့နှံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် သေခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘မရဏသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား အသက်ရှင်ခြင်း၌ တပ်နှစ်သက်မှုမှ

စိတ်သည် တွန့်၏၊ ရှုံ့၏၊ ဆုတ်နစ်၏၊ မပျံ့နှံ့၊ လျစ်လျူရှုခြင်း သည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်း သည် လည်းကောင်း တည်၏။

ရဟန်းတို့ သေခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘မရဏသညာ’ ကို လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား အသက်ရှင်ခြင်း၌ နှစ်သက်မှု စိတ်သည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ မစက်ဆုပ် မရွံရှာခြင်းသည် အကယ်၍ တည်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် သေခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘မရဏသညာ’ ကို မပွားများရသေး၊ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြားမှု မရှိ၊ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ မရောက်သေး” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သေခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘မရဏသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား အသက်ရှင်ခြင်း၌ တပ်နှစ်သက်မှုမှ စိတ်သည် အကယ်၍ တွန့်ခဲ့မှု ရှုံ့ခဲ့မှု ဆုတ်နစ်ခဲ့မှု မပျံ့နှံ့ခဲ့မှု လျစ်လျူရှုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာခြင်းသည် လည်း ကောင်း ကောင်းစွာ တည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် သေခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘မရဏသညာ’ ကို ပွားပြီးဖြစ်၏၊ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြားမှု ရှိ၏၊ ငါသည် ဘာဝနာ၏အားအစွမ်းသို့ ရောက်အပ်ပြီ” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိပြီးဖြစ်၏။

“ရဟန်းတို့ မရဏသညာကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမား၏၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ စားဖွယ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ကို ပွားများ အပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ် သနည်း။

ရဟန်းတို့ စားဖွယ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’၌ လေ့လာ သော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား အရသာကို တပ်မက်မှုမှ စိတ်သည် တွန့်၏၊ ရှုံ့၏၊ ဆုတ်နစ်၏၊ မပျံ့နှံ့၊ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် လည်း ကောင်း တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြက်တောင်ကို လည်းကောင်း၊ အကြောတုံးကို လည်းကောင်း မီး၌ ချအပ်သည်ရှိသော် တွန့်၏၊ ရှုံ့၏၊ ဆုတ်နစ်၏၊ မပျံ့နှံ့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် စားဖွယ် ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန် များစွာ နေသော ရဟန်းအား အရသာ၌ တပ်မက်မှုမှ စိတ်သည် တွန့်၏၊ ရှုံ့၏၊ ဆုတ်နစ်၏၊ မပျံ့နှံ့၊ လျစ်လျူရှု ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် လည်းကောင်း တည်၏။

ရဟန်းတို့ စားဖွယ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ကို လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာနေသော ရဟန်းအား အရသာကို တပ်မက်မှု စိတ်သည် အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ မစက်ဆုပ် မရွံရှာခြင်းသည် တည်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “ငါသည် စားဖွယ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ကို မပွားများ ရသေး၊ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြားမှု မရှိ၊ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ မရောက် သေး” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ရဟန်းတို့ စားဖွယ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’၌ လေ့လာ သော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား အရသာကို တပ်မက်မှုမှ စိတ်သည် အကယ်၍ တွန့်ခွဲမှု ရှုံ့ခွဲမှု ဆုတ်နစ်ခွဲမှု မပျံ့နှံ့ခွဲမှု လျစ်လျူရှုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာခြင်းသည် လည်းကောင်း ကောင်းစွာ တည်ခွဲမှု ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် စားဖွယ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ကို ပွားပြီး ဖြစ်၏။ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြားမှု ရှိ၏။ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ ရောက်ပြီ” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

“ရဟန်းတို့ စားဖွယ်၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေ ပဋိကူလသညာ’ ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်၏။ (၃)

“ရဟန်းတို့ လောကအားလုံး၌ မမေ့လျော် ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ’ ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ လောကအားလုံး၌ မမေ့လျော်ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာနေသော ရဟန်းအား လောက၏ ဆန်းကြယ်မှုတို့၌ စိတ်သည် တွန့်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား။ပ။ စိတ်သည် တွန့်၏။ ရှုံ့၏။ ဆုတ်နစ်၏။ မပျံ့နှံ့။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် လောကအားလုံး၌ မမေ့လျော်ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ’ ၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား လောက၏ ဆန်းကြယ်မှုတို့၌ စိတ်သည် တွန့်၏။ ရှုံ့၏။ ဆုတ်နစ်၏။ မပျံ့နှံ့။ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် လည်း ကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် လည်း ကောင်း တည်၏။

ရဟန်းတို့ လောကအားလုံး၌ မမေ့လျော်ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာနေသော ရဟန်းအား လောက၏ ဆန်းကြယ်မှုတို့၌ စိတ်သည် အကယ်၍ ဖြစ်ခွဲမှု မစက်ဆုပ် မရွံရှာခြင်းသည် တည်ခွဲမှု ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် လောကအားလုံး၌ မမေ့လျော်ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ’ ကို မပွားများရသေး၊ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြားမှု မရှိ၊ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ မရောက်သေး” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ရဟန်းတို့ လောကအားလုံး၌ မမေ့လျော်ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာနေသော ရဟန်းအား လောက၏ ဆန်းကြယ်မှုတို့၌ စိတ်သည် အကယ်၍ တွန့်ခွဲမှု။ပ။ လျစ်လျူရှုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် လည်းကောင်း ကောင်းစွာ တည်ခွဲမှု ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် လောကအားလုံး၌ မမေ့လျော်ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ’ကို ပွားပြီးဖြစ်၏။ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြားမှု ရှိ၏။ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ ရောက်အပ်ပြီ” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

“ရဟန်းတို့ လောကအားလုံး၌ မမေ့လျော်ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကအနဘိရတိသညာ’ ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်၏။ (၄)

“ရဟန်းတို့ မမြဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စသညာ’ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ မမြဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၌ စိတ်သည် တွန့်၏။ပ။ လျစ်လျူ ရှုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် လည်းကောင်း တည်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာ သော်ကား ကြက်တောင်ကို လည်းကောင်း၊ အကြောတုံးကို လည်းကောင်း မီး၌ ချအပ်သည် ရှိသော် တွန့်၏။ ရှုံ့၏။ ဆုတ်နစ်၏။ မပျံ့နှံ့။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် မမြဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန် များစွာ နေသော ရဟန်းအား လာဘ်ပူဇော် သကာ အကျော်အစောမှ စိတ်သည် တွန့်၏။ပ။ လျစ်လျူရှု ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာခြင်းသည် လည်းကောင်း တည်၏။

ရဟန်းတို့ မမြဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စသညာ’ ကို လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစော၌ စိတ်သည် အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု မစက်ဆုပ် မရွံရှာခြင်းသည် တည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် မမြဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စသညာ’ ကို မပွားများရသေး၊ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြားမှု မရှိ၊ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ မရောက်သေး” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

“ရဟန်းတို့ မမြဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စသညာ’၌ လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား လာဘ်ပူဇော်သကာ အကျော်အစောမှ စိတ်သည် အကယ်၍ တွန့်ခဲ့မှု ရှုံ့ခဲ့မှု ဆုတ်နစ်ခဲ့မှု မပျံ့နှံ့ခဲ့မှု လျစ်လျူရှုခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းသည် လည်းကောင်း တည်ခဲ့မှု ရဟန်း တို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် မမြဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စသညာ’ ကို ပွားပြီးဖြစ်၏။ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြား မှု ရှိ၏။ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ ရောက်ပြီ” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

“ရဟန်းတို့ မမြဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စသညာ’ ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်၏။ (၅)

“ရဟန်းတို့ မမြဲမှု၌ ဆင်းရဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စဒုက္ခသညာ’ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ သန်လျက်မြောက်ချိသော သူသတ်ယောက်ျား၌ ပြင်းထန်အားကြီးသော ဘေးဟူ သော သညာသည် ရှေးရှုတည် သကဲ့သို့ မမြဲမှု၌ ဆင်းရဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စဒုက္ခသညာ’ ကို လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာနေသော ရဟန်းအား ပျင်းရိမှု ပေါ့ဆမှု မရဲရင့်မှု မေ့လျော့ မှု အားမထုတ်မှု မဆင်ခြင်မှု၌ ပြင်းထန်အားကြီးသော ဘေးဟူရှုသော သညာသည် ရှေးရှုတည် ၏။

ရဟန်းတို့ မမြဲမှု၌ ဆင်းရဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စဒုက္ခသည်’ကို လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား ပျင်းရိမှု ပေါ့ဆမှု မရဲရင့်မှု မေ့လျော့မှု အားမထုတ်မှု မဆင်ခြင်မှု၌ ပြင်းထန်အားကြီးသော ဘေးဟု ရှုသော သညာသည် အကယ်၍ ရှေးရှု မတည်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ သန်လျက် မြောက်ချီသော သူသတ်ယောက်ျား၌ ပြင်းထန်အားကြီးသော ဘေးဟူသော သညာသည် ရှေးရှုတည် သကဲ့သို့ ဘေးဟူသော သညာသည် ရှေးရှုမတည်၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် မမြဲမှု၌ ဆင်းရဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စဒုက္ခသည်’ ကို မပွားများရသေး၊ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြားမှု မရှိ၊ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ မရောက်သေး” ဟူသော သဘောကို သိအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ရဟန်းတို့ သန်လျက်မြောက်ချီသော သူသတ်ယောက်ျား၌ ပြင်းထန်အားကြီးသော ဘေးဟူ သော သညာသည် ရှေးရှုတည် သကဲ့သို့ ဘေးဟူသော သညာသည် အကယ်၍ တည်ခဲ့မှု မမြဲမှု၌ ဆင်းရဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စဒုက္ခသည်’ကို လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား ပျင်းရိမှု ပေါ့ဆမှု မရဲရင့်မှု မေ့လျော့မှု အားမထုတ်မှု မဆင်ခြင်မှု၌ ပြင်းထန်အားကြီးသော ဘေးဟူသော သညာသည် တည်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် မမြဲမှု၌ ဆင်းရဲ ဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စ ဒုက္ခသည်’ ကို ပွားပြားဖြစ်၏။ ငါ့အား ရှေ့နှင့် နောက်ထူးခြားမှု ရှိ၏။ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ ရောက်ပြီ” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

“ရဟန်းတို့ မမြဲမှု၌ ဆင်းရဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စ ဒုက္ခသည်’ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန် များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ်၏။ (၆)

“ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရဟု မှတ်သားမှု ‘ဒုက္ခေအနတ္တသည်’ ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည် ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို အဘယ်အရာကို စွဲ၍ ဟောကြား အပ်သနည်း။

“ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရ ဟု မှတ်သားမှု ‘ဒုက္ခေအနတ္တသည်’ ကို လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာ နေသော ရဟန်းအား ဝိညာဏ်ရှိသော ဤကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟူသော အခြင်းအရာဖြင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဒိဋ္ဌိ’၊ ငါ၏ ဥစ္စာဟူသော အခြင်းအရာဖြင့် စွဲလမ်းမှု ‘တဏှာ’နှင့် ထောင်လွှားမှု ‘မာန’ မှ ကင်းသော စိတ်ဖြစ်၏။ မာနသုံးပါးကို ကောင်းစွာ လွန်၏။ ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်း၏။ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရဟု မှတ်သားမှု ‘ဒုက္ခေအနတ္တသည်’ ကို လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာနေသော ရဟန်းအား ဝိညာဏ်ရှိသော ဤကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟူသော အခြင်းအရာဖြင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဒိဋ္ဌိ’၊ ငါ၏ ဥစ္စာဟူသော အခြင်းအရာဖြင့် စွဲလမ်းမှု ‘တဏှာ’နှင့် ထောင်လွှားမှု ‘မာန’ မှ ကင်းသော စိတ်သည် မာနသုံးပါးကို ကောင်းစွာ လွန်သည်။ ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းသည်။ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရဟု မှတ်သားမှု ‘ဒုက္ခေအနတ္တသည်’ကို မပွားများရသေး၊ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြားမှုမရှိ၊ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ မရောက်သေး” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရဟု မှတ်သားမှု ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ ကို လေ့လာသော စိတ်ဖြင့် ကြိမ်ဖန်များစွာနေသော ရဟန်းအား ဝိညာဏ်ရှိသော ဤကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟူသော အခြင်းအရာဖြင့် စွဲလမ်းမှု ‘ဒိဋ္ဌိ’ ငါ၏ ဥစ္စာဟူသော အခြင်းအရာဖြင့် စွဲလမ်းမှု ‘တဏှာ’နှင့် ထောင်လွှားမှု ‘မာန’ မှ ကင်း သော စိတ်သည် မာနသုံးပါးကို ကောင်းစွာ လွန်သည် ဆန့်ကျင်ဘက် ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းသည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည် အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မှု ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် -

“ငါသည် ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရဟု မှတ်သားမှု ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ ကို ပွားပြီးဖြစ်၏။ ငါ့အား ရှေ့နှင့်နောက် ထူးခြားမှု ရှိ၏။ ငါသည် ဘာဝနာ၏ အားအစွမ်းသို့ ရောက်ပြီ” ဟု ဤသဘောကို သိအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုအရာ၌ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိ၏။

“ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရ ဟု မှတ်သားမှု ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်သည်ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု ဟောကြားအပ်သော ထိုစကားကို ဤသည်ကို စွဲ၍ ဟောကြားအပ် ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤသညာ ခုနစ်ပါးတို့ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမား၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် တည်ရာရှိ၏။ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏” ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မဟာယညဝဂ် ===

၇ - မေထုနသုတ်

၅၀။ ထိုအခါ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ ပြီးနောက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား -

“အသျှင်ဂေါတမသည်လည်း မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏ဟု ဝန်ခံသည် မဟုတ်ပါလော” ဟု လျှောက်၏။

ပုဏ္ဏား “မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားသော ပြည့်စုံစင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏” ဟူသော စကားကို ကောင်းစွာ ပြောဆိုလိုသော သူသည် ငါ့ကိုသာလျှင် ပြောဆိုရာ၏။

“ပုဏ္ဏား ထိုစကား ဟုတ်မှန်၏။ ငါသည် မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားသော ပြည့်စုံ စင်ကြယ်စွာ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဂေါတမ အဘယ်သို့လျှင် မြတ်သော အကျင့်၏ ကျိုးမှု ပေါက်မှု ပြောက်မှု ကျားမှုသည် ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ဤလောက၌ အချို့သော သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ မြတ်သော အကျင့်ကို ကောင်းစွာ ကျင့်၏ ဟု ဝန်ခံပါလျက် မာတုဂါမနှင့်အတူ နှစ်ယောက် နှစ်ယောက်သော သူတို့ ပြုကျင့်အပ်သော မေထုန် အကျင့်သို့ကား မရောက်၊ စင်စစ်မူကား မာတုဂါမ၏ (နံ့သာ စသည်ဖြင့်) ပွတ်သပ်မှု (ဆီဖြင့်) ဆုပ်နယ်မှု ရေချိုးပေးမှု သုံးသပ်မှုကို သာယာ၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ သည် ထိုမာတုဂါမ၏ နံ့သာ စသည်ဖြင့် ပွတ်သပ်မှုစသည်ကို နှစ်သက်၏။ ထိုနံ့သာ ပွတ်သပ်မှု စသည်ကို အလိုရှိ၏။ ထိုသို့ ပြုမှုဖြင့် လည်း နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဤသို့ သာယာခြင်းသည်လည်း မြတ်သော အကျင့်၏ ကျိုးမှု ပေါက်မှု ပြောက်မှု ကျားမှုပင်မည်၏။

ပုဏ္ဏား ဤသမဏဗြာဟ္မဏမျိုးကို မေထုန် စပ်ယှဉ်မှုနှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ မစင်ကြယ်သော မြတ် သော အကျင့်ကို ကျင့်သူဟု ဆိုအပ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မလွတ်သူ ဆင်းရဲမှ မလွတ် သူ ဟူ၍ ငါဆို၏။

(၁)

ပုဏ္ဏား နောက်တစ်မျိုးကား ဤလောက၌ အချို့သော သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ မြတ်သော အကျင့်ကို ကောင်းစွာ ကျင့်၏ ဟု ဝန်ခံပါလျက် မာတုဂါမနှင့် အတူ နှစ်ယောက် နှစ်ယောက်သောသူတို့ ပြုကျင့်အပ်သော မေထုန်အကျင့်သို့ မရောက်၊ မာတုဂါမ၏ (နံ့သာ စသည်ဖြင့်) ပွတ်သပ်မှု (ဆီဖြင့်) ဆုပ်နယ်မှု ရေချိုးပေးမှု သုံးသပ်မှုကိုလည်း မသာယာ၊ စင်စစ် မူကား မာတုဂါမနှင့်အတူ စကား ပြောဆို ၏၊ ပြက်ရယ်ပြု၏၊ ပြင်းစွာရယ်၏။ပ။

မာတုဂါမနှင့်အတူ စကား မပြောဆို ပြက်ရယ်မပြု ပြင်းစွာမရယ်၊ စင်စစ်မူကား မာတုဂါမ၏ မျက်စိကို မိမိမျက်စိဖြင့် တစ်မဲ့စိမ့်ကြည့်၏။ ရှု၏။ပ။

မာတုဂါမ၏ မျက်စိကို မိမိမျက်စိဖြင့် တစ်စုံစီ မကြည့်ရှု၊ စင်စစ်မူကား နံရံတစ်ဖက်၌ ဖြစ်စေ တံတိုင်းတစ်ဖက်၌ ဖြစ်စေ ရယ်ရွှင်သူ စကားပြောသူ သီချင်းဆိုသူ ငိုကြွေးသူ မာတုဂါမ ၏ အသံကို နားထောင်၏။ပ။

နံရံတစ်ဖက်၌ ဖြစ်စေ တံတိုင်း တစ်ဖက်၌ ဖြစ်စေ ရယ်ရွှင်သူ စကားပြောသူ သီချင်းဆိုသူ ငိုကြွေး သူမာတုဂါမ၏ အသံကို နားမထောင်။ စင်စစ်မူကား ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏအား ရှေးက မာတုဂါမနှင့်အတူ ရယ်ရွှင်ခဲ့ စကားပြောခဲ့ မြူးထူးခဲ့သည်တို့ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့၏။ပ။

ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏအား ရှေးက မာတုဂါမနှင့်အတူ ရယ်ရွှင်ခဲ့ စကားပြောခဲ့ မြူးထူးခဲ့သည် တို့ကို အဖန်ဖန် မအောက်မေ့၊ စင်စစ်မူကား ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ ပြည့်စုံ ခံစံပျော်ပါးနေသော သူကြွယ်ကို ဖြစ်စေ သူကြွယ်သားကို ဖြစ်စေ မြင်၏။ပ။

ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏအား ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် ရောင့်ရဲ ပြည့်စုံ ခံစံပျော်ပါး နေသော သူကြွယ်ကိုဖြစ်စေ သူကြွယ်သားကို ဖြစ်စေ မမြင်၊ စင်စစ်မူကား ငါသည် ဤသီလဖြင့် သော် လည်းကောင်း၊ ကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ခြိုးခြံမှုဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ မြတ်သော အကျင့်ဖြင့် လည်းကောင်း နတ်မင်းမူလည်း ဖြစ်ရလို၏၊ နတ်သားမူလည်း ဖြစ်ရလို၏ ဟု တစ်ပါး ပါးသော နတ်၏အဖြစ်ကို တောင့်တ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်၏။

ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏသည် ထိုနတ်၏ အဖြစ်ကို သာယာ၏၊ ထိုနတ်၏ အဖြစ်ကို အလိုရှိ၏၊ ထိုနတ်၏ အဖြစ်၌ သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ပုဏ္ဏား ဤသို့ သာယာမှုသည်လည်း မြတ်သော အကျင့်၏ ကျိုး မှ ပေါက်မှု ပြောက် မှ ကျားမှုပင် မည်၏၊ ပုဏ္ဏား ဤသမဏ ဗြာဟ္မဏမျိုးကို မေထုန်စပ်ယှဉ်မှုနှင့် ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ မစင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူဟု ဆိုအပ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မလွတ်သူ ဆင်းရဲမှ မလွတ်သူ ဟူ၍ ငါဆို၏။ (၂-၇)

ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤခုနစ်မျိုးကုန်သော မေထုန်စပ်ယှဉ်မှုတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော မေထုန် စပ်ယှဉ်မှုကို မိမိ၌ မပယ်အပ်သေးသည်ကို မြင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော (နတ်)လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ အတုမရှိ သော သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟူ၍ ဝန်မခံခဲ့ပေ။

ပုဏ္ဏား ငါသည် ဤခုနစ်မျိုးကုန်သော မေထုန်စပ်ယှဉ်မှုတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးသော မေထုန် စပ်ယှဉ်မှုကိုမူလည်း မိမိ၌ မပယ်အပ်သေးသည်ကို မမြင်သောအခါ၌မူကား နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏ ဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ အတုမရှိ သောသမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီဟူ၍ ဝန်ခံ၏။

သတ္တဝါ ဟူသော လောက၌ အတုမရှိ မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း ၍သိပြီ ဟူ၍ ဝန်ခံ၏၊ ငါ၏ လွတ်မြောက်မှု (အရဟတ္တဖိုလ်)သည် မပျက်စီးတော့ပြီ၊ ဤဘဝသည် နောက်ဆုံး ဘဝပင်တည်း၊ ယခုအခါ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်း မရှိတော့ပြီ ဟု ငါ့အား (ပစ္စဝေက္ခဏာ) ဉာဏ်အမြင်သည် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည် ရှိသော် ဇာဏုဿောဏီပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား-

“အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါ၏၊ အသျှင်ဂေါတမ (တရားတော် သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါ၏။ပ။ အသျှင်ဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက် ထက်ဆုံး (ရတနာသုံးပါးကို)ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်တော် မူပါ” ဟု လျှောက်၏။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅ - မဟာယညဝဂ် ===

၈ - သံယောဂသုတ်

၅၁။ ရဟန်းတို့ (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှု မယှဉ်မှုကို ပြီးစေတတ်သော တရားဒေသနာကို သင်တို့ အား ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်။ပ။

ရဟန်းတို့ ထို(မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှု မယှဉ်မှုကို ပြီးစေတတ်သော တရားဒေသနာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် မိမိသန္တာန်၌ မိန်းမကုဏ္ဍေကို နှလုံးသွင်း၏၊ မိန်းမအမူအရာ၊ မိန်းမ အသွင်အပြင်၊ မိန်းမ၏ မာန်၊ မိန်းမ၏ အလိုဆန္ဒ၊ မိန်းမ၏ အသံ၊ မိန်းမ၏ အဝတ်တန်ဆာကို နှလုံးသွင်း၏၊ ထိုမိန်းမသည် ကုက္ကတ္တိန္ဒြေစသော တရားခုနစ်မျိုးတို့၌ တပ်မက်၏၊ ထိုခုနစ်မျိုးသော တရားတို့၌ မွေ့လျော်၏၊ ထိုမိန်းမသည် ထိုတရားခုနစ်မျိုးတို့၌ တပ်နှစ်သက်သည် မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ အပသန္တာန်၌ ရှိသော ပုရိသိန္ဒြေကို နှလုံးသွင်း၏၊ ယောက်ျား အမူအရာ၊ ယောက်ျား အသွင်အပြင်၊ ယောက်ျား၏မာန်၊ ယောက်ျား၏ အလိုဆန္ဒ၊ ယောက်ျား၏ အသံ၊ ယောက်ျား၏ အဝတ်တန်ဆာကို နှလုံးသွင်း၏၊ ထိုမိန်းမသည် ပုရိသိန္ဒြေစသော တရားခုနစ်မျိုးတို့၌ တပ်မက် ၏၊ ထိုခုနစ်မျိုးသော တရားတို့၌ မွေ့လျော်၏၊ ထိုမိန်းမသည် ထိုတရားခုနစ်မျိုးတို့၌ တပ်နှစ်သက် သည် မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ အပသန္တာန်၌ (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှုကို အလိုရှိ၏၊ ထိုမိန်းမအား (မေထုန်နှင့်)ယှဉ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကိုလည်း အလိုရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမအဖြစ်၌ မွေ့လျော်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ယောက်ျားတို့၌ (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှုသို့ ရောက်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မိန်းမသည် မိန်းမ၏ အဖြစ်ကို မလွန်မြောက်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ယောက်ျားသည် မိမိသန္တာန်၌ ယောက်ျားကုဏ္ဍေကို နှလုံးသွင်း၏၊ ယောက်ျား အမူအရာ၊ ယောက်ျား အသွင်အပြင်၊ ယောက်ျား၏ မာန်၊ ယောက်ျား၏ အလိုဆန္ဒ၊ ယောက်ျား၏ အသံ၊ ယောက်ျား၏ အဝတ်တန်ဆာကို နှလုံးသွင်း၏၊ ထိုယောက်ျားသည် ပုရိသိန္ဒြေစသော တရားခုနစ်မျိုးတို့၌ တပ်မက်၏၊ ထိုခုနစ်မျိုးသော တရားတို့၌ မွေ့လျော်၏၊ ထိုယောက်ျားသည် ထိုတရားခုနစ်မျိုးတို့၌ တပ်နှစ်သက်သည် မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ အပသန္တာန်၌ ရှိသော ကုက္ကတ္တိန္ဒြေ ကို နှလုံးသွင်း၏၊ မိန်းမ၏ အမူအရာ၊ မိန်းမ၏ အသွင်အပြင်၊ မိန်းမ၏ မာန်၊ မိန်းမ၏ အလိုဆန္ဒ၊ မိန်းမ၏ အသံ၊ မိန်းမ၏ အဝတ်တန်ဆာကို နှလုံးသွင်း၏၊ ထိုယောက်ျားသည် ကုက္ကတ္တိန္ဒြေစသော တရားခုနစ်မျိုးတို့၌ တပ်မက်၏၊ ထိုခုနစ်မျိုးကုန်သော တရားတို့၌ မွေ့လျော်၏၊ ထိုယောက်ျားသည် ထိုတရားခုနစ်မျိုးတို့၌ တပ် နှစ်သက်သည် မွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ အပသန္တာန်၌ (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှုကို အလိုရှိ၏၊ ထိုယောက်ျား အား (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှု ကိုလည်း အလိုရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ယောက်ျား အဖြစ်၌ မွေ့လျော်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် မိန်းမတို့၌ (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှုသို့ ရောက်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောက်ျားသည် ယောက်ျား၏ အဖြစ်ကို မလွန်မြောက်နိုင်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှု ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် (မေထုန်နှင့်) မယှဉ်မှု ဖြစ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ မိန်းမသည် မိမိသန္တာန်၌ မိန်းမကုဏ္ဍေကို နှလုံးမသွင်း၊ မိန်းမအမူအရာ၊ မိန်းမ အသွင်အပြင်၊ မိန်းမ၏ မာန်၊ မိန်းမ၏ အလိုဆန္ဒ၊ မိန်းမ၏ အသံ၊ မိန်းမ၏ အဝတ်တန်ဆာကို နှလုံးမသွင်း၊ ထိုမိန်းမသည် ကုက္ကတ္တိန္ဒြေစသော တရားခုနစ်မျိုးတို့၌ မတပ်မက်၊ ထိုခုနစ်မျိုးသော တရားတို့၌ မမွေ့လျော်၊ ထိုမိန်းမသည် ထိုတရားခုနစ်မျိုးတို့၌ မတပ်မက် မမွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ အပသန္တာန်၌

ရှိသော ပုရိသိန္ဒြေကို နှလုံးမသွင်း၊ ယောက်ျား အမူအရာ၊ ယောက်ျား အသွင်အပြင်၊ ယောက်ျား၏ မာန်၊ ယောက်ျား၏ အလိုဆန္ဒ၊ ယောက်ျား၏ အသံ၊ ယောက်ျား၏ အဝတ်တန်ဆာ ကို နှလုံးမသွင်း၊ ထိုမိန်းမသည် ပုရိသိန္ဒြေစသော တရားခုနစ်မျိုးတို့၌ မတပ်မက်၊ ထိုခုနစ်မျိုး သော တရားတို့၌ မမွေ့လျော်၊ ထိုခုနစ်မျိုးသော တရားတို့၌ မတပ်မက် မမွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ အပသန္တာန်၌ (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှုကို အလိုမရှိ၊ ထိုမိန်းမအား (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကိုလည်း အလိုမရှိ၊ ရဟန်းတို့ မိန်းမ၏ အဖြစ်၌ မမွေ့လျော်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ယောက်ျားတို့၌ (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှုသို့ မရောက်၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မိန်းမသည် မိန်းမ၏ အဖြစ်ကိုလွန်မြောက်၏။

ရဟန်းတို့ ယောက်ျားသည် မိမိသန္တာန်၌ ယောက်ျားကုန်ကြွေကို နှလုံးမသွင်း၊ ယောက်ျား အမူ အရာ၊ ယောက်ျား အသွင်အပြင်၊ ယောက်ျား၏ မာန်၊ ယောက်ျား၏ အလိုဆန္ဒ၊ ယောက်ျား၏ အသံ၊ ယောက်ျား၏ အဝတ်တန်ဆာကို နှလုံးမသွင်း၊ ထိုယောက်ျားသည် ပုရိသိန္ဒြေစသော တရားခုနစ်မျိုးတို့၌ မတပ်မက်၊ ထိုခုနစ်မျိုးသော တရားတို့၌ မမွေ့လျော်၊ ထိုယောက်ျားသည် ထိုတရားခုနစ်မျိုးတို့၌ မတပ်မက် မမွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ အပသန္တာန်၌ ရှိသော ကုက္ကတ္တိန္ဒြေကို နှလုံးမသွင်း၊ မိန်းမ အမူအရာ၊ မိန်းမ အသွင်အပြင်၊ မိန်းမ၏ မာန်၊ မိန်းမ၏ အလိုဆန္ဒ၊ မိန်းမ၏ အသံ၊ မိန်းမ၏ အဝတ်တန်ဆာကို နှလုံးမသွင်း၊ ထိုယောက်ျားသည် ကုက္ကတ္တိန္ဒြေစသော တရား ခုနစ်မျိုးတို့၌ မတပ်မက်၊ ထိုခုနစ်မျိုးသော တရားတို့၌ မမွေ့လျော်၊ ထိုခုနစ်မျိုးသော တရားတို့၌ မတပ်မက် မမွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍ အပသန္တာန်၌ (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှုကို အလိုမရှိ၊ ထိုယောက်ျားအား (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော ချမ်းသာမှု ဝမ်းမြောက်မှုကိုလည်း အလိုမရှိ၊ ရဟန်းတို့ ယောက်ျား၏ အဖြစ်၌ မမွေ့လျော် ကုန်သော သတ္တဝါ တို့သည် မိန်းမတို့၌ (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှုသို့ မရောက်၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ယောက်ျားသည် ယောက်ျား၏ အဖြစ်ကို လွန်မြောက်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား (မေထုန်နှင့်) ယှဉ်မှု မယှဉ်မှုကို ပြီးစေတတ်သော တရားဒေသနာ ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅-မဟာယညဝဂ် ===

၉ - ဒါနမဟာပုလသုတ်

၅၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် စမ္မာမြို့ ဂဂ္ဂရာမည်သော ရေကန်၏ ကမ်းနား၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ စမ္မာမြို့သား များစွာသော ဥပါသကာတို့သည် အသျှင် သာရိပုတြာ ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၍ အသျှင်သာရိပုတြာကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြ ကုန်ပြီးသော် အသျှင်သာရိပုတြာအား -

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ကာလကြာမြင့်စွာက မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ တရားစကားကို ကြားနာအပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မူ တရားစကားကို ကြားနာခြင်းငှါ ရလိုပါကုန်၏” ဟု လျှောက် ကြကုန်၏။

ဒါယကာတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ထိုဥပုသ်နေ့၌ မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မူ တရားစကားကို ကြားနာ ရန် လာကြကုန်လော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

စမ္မာမြို့သား ဥပါသကာတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ပြန်ကြား လျှောက်ထား ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ နေရာမှထကာ အရိုအသေ ပြုလျက် ဖဲသွားကြကုန်၏။

ထိုအခါ စမ္မာမြို့သား ဥပါသကာတို့သည် ထိုဥပုသ်နေ့၌ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ် ကြကုန်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်နေကြ ကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ထိုစမ္မာမြို့သား ဥပါသကာတို့နှင့်အတူ မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား-

အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ တစ်ရံတစ်ခါ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသို့ သဘောရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမားမှု မဖြစ်နိုင်ပါ သလော။

အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ တစ်ရံတစ်ခါ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသို့ သဘောရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမားမှု ဖြစ်နိုင်ပါသလော ဟု လျှောက်၏။

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ တစ်ရံတစ်ခါ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသို့ သဘောရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမားမှု မဖြစ်နိုင်။

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ တစ်ရံတစ်ခါ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထိုသို့ သဘောရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်သော ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမားမှု ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမားမှု မဖြစ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမားမှု၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငဲ့ကွက်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ သိုမှီးခြင်းကို ငဲ့ကွက်လျက် အလှူကို ပေးလှူ၏။ “ဤအလှူ၏ အကျိုးကို တမလွန်ဘဝသို့ ရောက်လျှင် သုံးဆောင် ခံစားရ လိမ့်မည်” ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သမဏအား ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအား ဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော် အဝတ်

ယာဉ်ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီး (ဟုဆိုအပ်သော) အလှူကို ပေးလှူ၏။ သာရိပုတြာ ထိုအရာကို သင်မည်သို့ အောက်မေ့သနည်း၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ သဘော ရှိသော အလှူကို ပေးလှူရာအံ့လောဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပေးလှူရာပါ၏။

သာရိပုတြာ ထိုသို့ ပေးလှူရာ၌ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ငဲ့ကွက်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ နှောင်ဖွဲ့သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ သိုမှီးခြင်းကို ငဲ့ကွက်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ “ဤအလှူ၏ အကျိုးကို တမလွန်ဘဝသို့ ရောက်လျှင် သုံးဆောင် ခံစားရ လိမ့်မည်” ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုအလှူကို ပေးလှူပြီးလျှင် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုကုသိုလ်ကံကို ထိုတန်ခိုးကို ထိုအခြံအရံနှင့် ပြည့်စုံမှုကို ထိုအစိုးရမှုကို ကုန်စေ၍ ဤလူတို့သို့ ရောက် လျက် အောက်ဘုံသို့ ဆင်းရ၏။

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား အလှူကို မငဲ့ကွက်မူ၍ ပေးလှူ၏။ မနှောင်ဖွဲ့မူ၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ သိုမှီးခြင်းကို မငဲ့ကွက်မူ၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ “ဤအလှူ၏ အကျိုးကို တမလွန်ဘဝသို့ ရောက်လျှင် သုံးဆောင် ခံစားရလိမ့်မည်” ဟု အလှူကို မပေးလှူ စင်စစ် မူကား “အလှူပေးခြင်းသည် ကောင်းမွန်လှ၏” ဟု နှလုံးသွင်း၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ ။ပ။

“အလှူပေးခြင်းသည် ကောင်းမွန်လှ၏” ဟု နှလုံးသွင်း၍ အလှူကို ပေးလှူသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား “အဖ၊ အဖိုးတို့သည် (အလှူကို) ပေးလှူဖူး၏၊ ပြုဖူး၏၊ ရှေးဖြစ်သော ဆွေမျိုးတို့၏ အနွယ် အဆက်ကို ယုတ်လျော့စေခြင်းငှါ မထိုက်” ဟု နှလုံးသွင်း၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ ။ပ။

“အဖ၊ အဖိုးတို့သည် (အလှူကို) ပေးလှူဖူး၏၊ ပြုဖူး၏၊ ရှေးဖြစ်သော ဆွေမျိုးတို့၏ အနွယ် အဆက်ကို ယုတ်လျော့စေရန် မထိုက်” ဟု နှလုံးသွင်း၍ အလှူကို ပေးလှူသည် မဟုတ်၊ စင်စစ် မူကား “ငါသည် ချက်ပြုတ်၏၊ ဤသမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည်ကား မချက်ပြုတ်ကုန်၊ ချက်ပြုတ်သူ သည် မချက်ပြုတ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အား အလှူကို မပေးလှူဘဲ နေရန်မသင့်” ဟု နှလုံး သွင်း၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ ။ပ။

“ငါသည် ချက်ပြုတ်၏၊ ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား မချက်ပြုတ်ကုန်၊ ချက်ပြုတ်သူ သည် မချက်ပြုတ်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အား အလှူကို မပေးလှူဘဲ နေရန်မသင့်” ဟု နှလုံး သွင်း၍ အလှူကို ပေးလှူသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား “ရှေးက ဖြစ်ကုန်သော အဋ္ဌကရသေ့ ဝါမကရသေ့ ဝါမဒေဝရသေ့ ဝေဿာမိတ္တရသေ့ ယမဒဂ္ဂိရသေ့ အင်္ဂီရသရသေ့ ဘာရဒွါဇရသေ့ ဝါသေဋ္ဌရသေ့ ကဿပရသေ့ ဘဂုရသေ့ တို့၏ ကြီးမားလှသော ထိုယဇ်ပူဇော်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငါ၏ ဤလှူဒါန်း ခွဲဝေမှုသည် ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏။ ။ပ။

“ရှေးကဖြစ်ကုန်သော အဋ္ဌကရသေ့ ဝါမကရသေ့ ဝါမဒေဝရသေ့ ဝေဿာမိတ္တရသေ့ ယမဒဂ္ဂိရသေ့ အင်္ဂီရသရသေ့ ဘာရဒွါဇရသေ့ ဝါသေဋ္ဌရသေ့ ကဿပရသေ့ ဘဂုရသေ့တို့၏ ကြီးမားလှသော ထိုယဇ်ပူဇော်မှုတို့သည် ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငါ၏ ဤလှူဒါန်း ခွဲဝေမှု သည် ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု အလှူကို ပေးလှူသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား ဤအလှူကို ပေးလှူသော ငါ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ နှစ်သက်မှု ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်၏” ဟု အလှူကို ပေးလှူ၏။ ။ပ။

“ဤအလှူကို ပေးလှူသော ငါ၏ စိတ်သည် ကြည်လင်၏၊ နှစ်သက်မှု ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်၏” ဟု အလှူကို ပေးလှူသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်မူကား (သမထ၊ ဝိပဿနာ) စိတ်၏ တန်ဆာ စိတ်၏ အခြံအရံ ဖြစ်သည့် အလှူကို ပေးလှူ၏။

ထိုသူသည် သမဏအားဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏအားဖြစ်စေ ထမင်း အဖျော် အဝတ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာပျောင်း အိပ်ရာ နေရာ ဆီမီး (ဟုဆိုအပ်သော) အလှူကို ပေးလှူ၏။

သာရိပုတြာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ အောက်မေ့သနည်း၊ ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ဤသို့ သဘောရှိသော အလှူကို ပေးလှူရာအံ့လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ပေးလှူရာပါ၏။

သာရိပုတြာ ထိုသို့ပေးလှူရာ၌ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မငဲ့ကွက်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ နှောင်ဖွဲ့သော စိတ်မရှိမူ၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ သိုမှီးခြင်းကို မငဲ့ကွက်မူ၍ အလှူကို ပေးလှူ၏။ “တမလွန်ဘဝ၌ ခံစားရလိမ့်မည်” ဟု ပေးလှူသည် မဟုတ်၊ ပေးလှူခြင်း သည် ကောင်းမွန်လှ ၏ ဟူ၍လည်း အလှူကို ပေးလှူသည် မဟုတ်၊ “အဖ၊ အဖိုးတို့သည် ရှေးက လှူဖူး ပြုဖူး၏။ ရှေးက ဖြစ်သော အမျိုး အနွယ် အဆက်ကို ယုတ်လျော့စေရန် မသင့်” ဟု နှလုံးသွင်း၍ အလှူကို ပေးလှူသည် မဟုတ်၊ ငါသည် ချက်ပြုတ်၏။ ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မချက်ပြုတ်ကုန်၊ ချက်ပြုတ်သူသည် မချက်ပြုတ် သူတို့အား မလှူဘဲ ယုတ်လျော့စေရန် မသင့်” ဟု အလှူကို ပေးလှူသည်မဟုတ်၊ “ရှေးကဖြစ်ကုန်သော အဋ္ဌကရသေ့ ဝါမကရသေ့ ဝါမဒေဝ ရသေ့ ဝေဿာ မိတ္တရသေ့ ယမဒဂ္ဂိရသေ့ အင်္ဂီရသရသေ့ ဘာရဒွါဇရသေ့ ဝါသေဋ္ဌရသေ့ ကဿပရသေ့ ဘဂုရသေ့တို့၏ ကြီးမားလှသော ထိုယဇ်ပူဇော်ခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန် သကဲ့သို့ ဤအတူ ငါ၏ လှူဒါန်းခွဲဝေမှုသည် ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု အလှူကို ပေးလှူသည် မဟုတ်၊ “ဤအလှူ ကို ပေးလှူသော ငါ့အား စိတ်သည် ကြည်လင်၏။ နှစ်သက်မှု ဝမ်းမြောက်မှု ဖြစ်၏” ဟု အလှူကို ပေးလှူသည် မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား (သမထ၊ ဝိပဿနာ) စိတ် ၏ တန်ဆာ စိတ်၏ အခြံအရံဖြစ်သည့် အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အလှူပေးပြီးလျှင် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဗြဟ္မာတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ထိုသူသည် ထိုကံ ထိုတန်ခိုး ထိုအခြံအရံ ထိုအစိုးရမှုကို ကုန်စေ၍ ဤကာမဘုံသို့ မလာမရောက်သောကြောင့် (ဈာန) အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏။

သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပေးလှူအပ်သော အလှူသည် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမားမှု မဖြစ်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း၊ သာရိပုတြာ ဤလောက၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပေးလှူအပ်သော အလှူ သည် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမားခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၅-မဟာယညဝဂ် ===

၁၀ - နန္ဒမာတာသုတ်

၅၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့သည် များစွာသော ရဟန်းအပါင်း နှင့်အတူ ဒက္ခိဏာဂိရိဇနပုဒ်၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်တော် မူကုန်၏။ ထိုအခါ ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့နေ ‘နန္ဒမာတာ’ ဥပါသိကာမသည် ညဉ့်၏ မိုးသောက်ထအခါ၌ နံနက်စောစော ထ၍ ပါရာယနသုတ်ကို အသံဖြင့် ရွတ်ဆို၏။ ထိုအခါ၌ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် တစ်စုံ တစ်ခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့် မြောက် အရပ်မှ တောင်အရပ်သို့ သွား၏။ ဝေဿဝဏ်နတ် မင်းကြီး သည် နန္ဒမာတာဥပါသိကာမ၏ အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုသော ပါရာယနသုတ်ကို ကြား၍ တရားစကား ဆုံးသည့် တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့လျက် ရပ်၏။ ထိုအခါ နန္ဒမာတာဥပါသိကာမသည် ပါရာယနသုတ် ကို အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုပြီး၍ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ထိုအခါ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် နန္ဒမာတာ ဥပါသိကာမ၏ ရွတ်ဆိုသော တရားစကား ပြီးဆုံး သည်ကို သိ၍ “နမကောင်း၏၊ ကောင်း၏” ဟု အနုမောဒနာပြု၏။

မျက်နှာ ကောင်းမွန်လှပါသော အရှင်၊ ထိုအနုမောဒနာပြုသော အသျှင်သည်ကား အဘယ် သူ ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

နမ ငါသည် သင်၏ မောင်တော် ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း ဖြစ်သည် ဟု (ပြောဆို၏)။

မျက်နှာ ကောင်းမွန်လှပါသော အရှင်၊ ထိုသို့ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း ဖြစ်ပါလျှင် ကောင်းမြတ် လှပါ၏။ အကျွန်ုပ် ရွတ်ဆိုသော တရားဒေသနာတော်သည် သင်နတ်မင်းကြီးအား ပေးကမ်းဖွယ် လက်ဆောင် ပဏ္ဏာ ဖြစ်ပါစေသတည်း ဟု (ဆို၏)။

နမ ကောင်းလှပါ၏။ ဤတရားတော်သည်လည်း ငါ့အား လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ ဖြစ်ပါစေ၊ နက်ဖန်၌ အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အမျိုးရှိသော ရဟန်းသံဃာသည် နံနက် ဆွမ်းမစားရ သေးဘဲ ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့သို့ ကြွတော်မူလိမ့်မည်။ ထိုရဟန်း သံဃာကိုလည်း ဆွမ်းကျွေးပြီးလျှင် ငါ့အား အလှူ၏အဖို့ကို အမျှပေးဝေပါလော့။ ဤအမျှပေးဝေခြင်းသည်လည်း ငါ့အား လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ နန္ဒမာတာဥပါသိကာမသည် ထိုညဉ့်လွန်စေသဖြင့် မိမိအိမ်၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်ကို ပြုလုပ်စီရင်စေ၏။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အမျိုး ရှိသော ရဟန်း သံဃာသည် နံနက် ဆွမ်းမစားရသေးဘဲ ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့သို့ ရောက်တော်မူ၏။ ထိုအခါ နန္ဒမာတာ ဥပါသိကာမသည် ယောက်ျားတစ်ယောက်ကို ခေါ်၍ -

“အမောင် ယောက်ျား လာပါဦး၊ သင်သည် ကျောင်းသို့ သွား၍ ရဟန်း သံဃာအား အသျှင် ဘုရားတို့ အချိန်တန်ပါပြီ နန္ဒမာတာ အရှင်မ၏ အိမ်၌ ဆွမ်း (စီရင်၍) ပြီးစီးပါပြီ ဟု အခါကို လျှောက်ကြား ပါလော့” ဟု စေလိုက်၏။

“အရှင်မ ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုယောက်ျားသည် နန္ဒမာတာဥပါသိကာမအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ကျောင်းသို့ သွား၍ ရဟန်းသံဃာအား -

“အသျှင်ဘုရားတို့ အချိန်တန်ပါပြီ၊ နန္ဒမာတာ အရှင်မ၏ အိမ်၌ ဆွမ်း (စီရင်၍) ပြီးစီးပါပြီ” ဟု အခါကို လျှောက်ကြား၏။

ထိုအခါ၌ အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အမျိုးရှိသော ရဟန်း သံဃာသည် နံနက် အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်လျက် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူ၍ နန္ဒမာတာဥပါသိကာမအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီး လျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

ထိုအခါ၌ နန္ဒမာတာဥပါသိကာမသည် အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အမျိုး ရှိသော ရဟန်း သံဃာကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့် တိုင်အောင် ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။ ထိုအခါ နန္ဒမာတာဥပါသိကာမသည် အသျှင် သာရိပုတြာမထေရ် ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော နန္ဒမာတာဥပါသိကာမအား အသျှင်သာရိပုတြာ မထေရ်သည် -

“နန္ဒမာတာ ရဟန်းသံဃာ ကြွလာမည့်အကြောင်းကို သင့်အား မည်သူ ပြောကြားသနည်း” ဟု မေး၏။

အသျှင်ဘုရား ဤညဉ့်၏ မိုးသောက်အခါက တပည့်တော်မသည် နံနက်စောစောထ၍ ပါရာယန သုတ်ကို အသံဖြင့် ရွတ်ဆိုပြီးလျှင် ဆိတ်ဆိတ်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း ကြီးသည် (တပည့်တော်မ၏) တရားစကား ပြီးဆုံးခြင်းကို သိ၍ “နမ ကောင်း၏ ကောင်း၏” ဟု အနုမောဒနာပြုပါ၏။

မျက်နှာ ကောင်းမွန်လှပါသော အရှင်၊ ထိုအနုမောဒနာပြုသော အရှင်သည်ကား အဘယ်သူ ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (တပည့်တော်မက) မေးပါ၏။

နမ ငါသည် သင်၏ မောင်တော် ဖြစ်သော ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း ဖြစ်သည် ဟု (ပြောဆိုပါ သည်)။

မျက်နှာ ကောင်းမွန်လှပါသော အရှင်၊ ထိုသို့ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး ဖြစ်ပါလျှင် ကောင်းမြတ် လှပါ၏။ အကျွန်ုပ် ရွတ်ဆိုသော တရား ဒေသနာတော်သည် သင်နတ်မင်းအား ပေးကမ်းဖွယ် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ ဖြစ်ပါစေသတည်း ဟု (ပြောဆို၏)။

(ထိုအခါ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးက) နမ ကောင်းလှပါ၏။ ဤတရားတော်သည်လည်း ငါ့အား လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ ဖြစ်ပါစေ၊ နက်ဖန်ခါ အသျှင်သာရိပုတြာ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အမျိုးရှိသော ရဟန်း သံဃာသည် နံနက် ဆွမ်းမစားရသေးဘဲ ဝေဠုကဏ္ဍကီမြို့သို့ ကြွရောက် တော် မူကြလိမ့်မည်။ ထိုရဟန်း သံဃာကိုလည်း ဆွမ်းကျွေးပြီးလျှင် ငါ့အား အလှူ၏ အဖို့ကို အမျှပေးဝေပါလော့၊ ဤအမျှပေး ဝေခြင်း သည်လည်း ငါ့အား လက်ဆောင်ပဏ္ဏာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည် ဟု (ပြောဆိုပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား လှူဒါန်းရာ၌ (ပုဗ္ဗမုဗ္ဗစေတနာ) ကုသိုလ်နှင့် (အပရစေတနာ) ကုသိုလ်သည် ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးအား ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ပါစေသတည်း ဟု (လျှောက်ကြား၏)။

နန္ဒမာတာ အံ့ဩဖွယ်ရှိပေ၏။ နန္ဒမာတာ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေ၏။ သင်ကဲ့သို့ (သာမညလူသား) ဖြစ်လျက် ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးမားသော နတ်ဖြစ်သည့် ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးနှင့် မျက်မှောက် ၌ စကားပြောဆို ရဘိ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၁)

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မအား ဤဝေဿဝဏ်နတ်မင်းနှင့် မျက်မှောက်စကား ပြောဆို ရခြင်းသည်သာ အံ့ဖွယ်ကောင်းခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်သေးပါ။ တပည့် တော်မ အားအခြားသော အံ့ဩဖွယ် ကောင်းခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ခြင်း သဘောသည်လည်း ရှိပါ သေး၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မအား ချစ်အပ် မြတ်နိုးအပ်သည့် နန္ဒမည်သော တစ်ယောက်တည်းသော သားရှိပါ၏။ ထိုသားကို မင်းတို့သည် အကြောင်း တစ်စုံတစ်ခုကြောင့် ဆွဲငင် ဖမ်းဆီး အနိုင်အထက် ပြု၍ သတ်ပစ်ကြပါကုန်သည်။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မသည် ထိုသူငယ်ကို ဖမ်းပြီးသော အခါ၌

ဖြစ်စေ ဖမ်းဆီးဆဲ အခါ၌ ဖြစ်စေ သတ်ပြီးသော အခါ၌ ဖြစ်စေ သတ်ဆဲ အခါ၌ ဖြစ်စေ ညှဉ်းဆဲ ပြီးသော အခါ၌ ဖြစ်စေ ညှဉ်းဆဲဆဲအခါ၌ ဖြစ်စေ စိတ်ဖောက်ပြန်သည့် အဖြစ်ကို မသိပါ ဟု(လျှောက်၏)။

နန္ဒမာတာ အံ့ဩဖွယ် ရှိပေ၏။ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေ၏။ သင်ကဲ့သို့ (မိန်းမသား) ဖြစ်ပါလျက် စိတ်ဖောက်ပြန်သည့်အဖြစ်ကို သုတ်သင်နိုင်ပေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၂)

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မအား ဤသားသေရာ၌ စိတ်မဖောက်ပြန်မှုသည် သာလျှင် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်သေးပါ။ တပည့်တော်မအား အခြားသော အံ့ဩဖွယ် ကောင်းခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည်လည်း ရှိပါသေးသည်။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မ၏ လင်ယောက်ျားသည် သေဆုံးသည်ဖြစ်၍ အမှတ်မရှိသော ဘုမ္မစိုးနတ်မျိုး၌ ဖြစ်ပါ၏။ ထိုနတ်သည် တပည့်တော်မအား ရှေးလူဖြစ်စဉ်က အတ္တဘော (ခန္ဓာကိုယ်)ဖြင့် ထင်ရှားပြပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မသည် ကွယ်လွန်ပြီးသူ ထိုလင်ယောက်ျားက ရှေးလူဖြစ်စဉ် အတ္တဘောဖြင့် ထင်ရှားပြခြင်းကြောင့် စိတ်ဖောက်ပြန်သည့် အဖြစ် ကို မသိပါ ဟု (လျှောက်၏)။

နန္ဒမာတာ အံ့ဩဖွယ်ရှိပေ၏။ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေ၏။ သင်ကဲ့သို့ (မိန်းမသား) ဖြစ်ပါလျက် စိတ်ဖောက်ပြန်သည့် အဖြစ်ကို သုတ်သင်နိုင်ပေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၃)

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မအား ဤကွယ်လွန်သူ လင်ယောက်ျား ကိုယ်ထင်ရှား ပြလာရာ ၌ စိတ်မဖောက်ပြန်မှုသည် သာလျှင် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်သေးပါ။ တပည့်တော်မအား အခြားသော အံ့ဩဖွယ်ကောင်းခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ခြင်း သဘောသည်လည်း ရှိပါသေး၏။ အသျှင်ဘုရား အကြင်အခါ၌ ငယ်ရွယ်သေးသည် သာလျှင် ဖြစ်သော လင်သည် ငယ်ရွယ်နုနယ်သော တပည့်တော်မကို ဆောင်ယူအပ်ပါ၏။ တပည့်တော်မ သည် လင်ယောက်ျားကို စိတ်မျှဖြင့်လည်း လွန်ကျူး၍ ကျင့်ခြင်းကို မသိဖူးပါ။ ကိုယ်ဖြင့် လွန်ကျူး ၍ ကျင့်ခြင်းကိုမူကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါတော့အံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

နန္ဒမာတာ အံ့ဩဖွယ် ရှိပေ၏။ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပေ၏။ သင်ကဲ့သို့ (ငယ်ရွယ်သူ) ဖြစ်ပါလျက် စိတ်ဖောက်ပြန်သည့်အဖြစ်ကို သုတ်သင်နိုင်ပေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၄)

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မအား ဤလင်ယောက်ျားကို လွန်ကျူး၍ မကျင့်ခြင်းသည် သာလျှင် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်သေးပါ။ တပည့် တော်မအား အခြားသော အံ့ဩဖွယ်ကောင်းခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ခြင်း သဘောသည်လည်း ရှိပါ သေးသည်။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မသည် ဥပါသိကာမအဖြစ်ကို လျှောက်ကြားပြီးသည်မှစ၍ တစ်စုံတစ်ခု သော သိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးလိုသော စေတနာဖြင့် လွန်ကျူးဖူးသည်ကို မသိစဖူးပါ ဟု (လျှောက်၏)။

နန္ဒမာတာ အံ့ဩဖွယ်ရှိပေ၏။ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပေ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၅)

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မအား ဤသိက္ခာပုဒ်ကို မလွန်ကျူးခြင်းသည်သာလျှင် အံ့ဩဖွယ်ကောင်းခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်သေးပါ။ တပည့်တော်မအား အခြားသော အံ့ဩဖွယ် ကောင်းခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ခြင်း သဘောသည်လည်း ရှိပါသေးသည်။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မသည် အလိုရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွ ဖြစ်သော (နီဝရဏ) ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါ၏။

ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော၊ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့် ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကိုလည်း မစွဲမက်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှု၍ သာလျှင် နေပါ၏။ အောက်မေ့ခြင်း သတိနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ဆင်ခြင်ဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့် ခံစား၏။ အရိယာ တို့သည် အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု ပြောကြား ကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါ၏။

ချမ်းသာခြင်း‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’၊ နှလုံးမသာယာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ တို့၏ ချုပ်နှင့် ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့်ဖြစ် သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေပါ၏ ဟု (လျှောက် ၏)။

နန္ဒမာတာ အံ့ဩဖွယ်ရှိပေ၏။ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပေ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၆)

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်မအား ဤဈာန်ဝင်စားနိုင်ခြင်းသည်သာလျှင် အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်သေးပါ။ တပည့်တော်မအား အခြားသော အံ့ဩဖွယ် ဖြစ်ခြင်း မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ခြင်း သဘောသည်လည်း ရှိပါသေးသည်။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သည့် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးမျိုး တို့တွင် မိမိ မပယ်အပ်သေးသည့် တစ်စုံတစ်ခုသော သံယောဇဉ်ကိုမျှ တပည့်တော်မ မတွေ့မြင်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

နန္ဒမာတာ အံ့ဩဖွယ်ရှိပေ၏။ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပေ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။ (၇)

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာ မထေရ်သည် နန္ဒမာတာ ဥပါသိကာမအား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေပြီးသော် နေရာမှ ထ၍ ကြွသွားတော်မူလေသတည်း။

ဒသမသုတ်။

ငါးခုမြောက် မဟာယညဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၁ - အဗျာကတသုတ်

၅၄။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

“အသျှင်ဘုရား အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်အား မဖြေဆိုအပ်သည့် အရာ ‘အဗျာကတဝတ္ထု’ တို့၌ မဝေခွဲနိုင်မှု ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ မဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်အား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် အဗျာကတ ဝတ္ထုတို့၌ မဝေခွဲနိုင်မှု ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ မဖြစ်၊ ရဟန်း “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤအယူသည် မှားသော ‘မိစ္ဆာ’ အယူပင်တည်း။ ရဟန်း “သတ္တဝါ သည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤအယူသည် မှားသော ‘မိစ္ဆာ’ အယူပင်တည်း။ ရဟန်း “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း ဟုတ်၏၊ မဖြစ်သည်လည်း ဟုတ်၏” ဟူသော ဤအယူသည် မှားသော ‘မိစ္ဆာ’ အယူပင်တည်း။ ရဟန်း “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤအယူ သည် မှားသော ‘မိစ္ဆာ’ အယူပင်တည်း။

ရဟန်း အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို မသိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ကြောင်းကို မသိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ချုပ်ငြိမ်းမှုကို မသိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိ။ ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုမှားသော ‘မိစ္ဆာ’ အယူသည် တိုးပွား၏။ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တိုးပွားသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မလွတ်၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်း အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို သိ၏၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ကြောင်း ကို သိ၏၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိချုပ်ငြိမ်းမှုကို သိ၏၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏၊ ထိုအရိယာ တပည့်အား ထိုမှားသော ‘မိစ္ဆာ’ အယူသည် ချုပ်ငြိမ်း၏။ ထိုအရိယာတပည့်သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်းသေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်း ဤသို့သိသော ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း မပြောကြား၊ “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူ၍လည်း မပြောကြား။ “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း ဟုတ်၏၊ မဖြစ်သည်လည်း ဟုတ်၏” ဟူ၍လည်း မပြောကြား၊ “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း မပြောကြား။ ရဟန်း ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့် သည် အဗျာကတဝတ္ထုတို့၌ မပြောကြားခြင်း သဘောရှိ၏။ ရဟန်း ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အဗျာကတဝတ္ထုတို့၌ (ဒိဋ္ဌိ အစွမ်းဖြင့်) ကိုယ်ခက်တရော် မဖြစ်၊ မတုန်မလှုပ်၊ မယိမ်းမယိုင်၊ ထိတ်လန့် ခြင်းသို့ မရောက်။

ရဟန်း “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော အယူသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် တကွ ဖြစ်သော တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ တည်း။ ဤအယူသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့်တကွသော မှတ်သားမှု ‘သညာ’ တည်း။ ဤအယူသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို မှီ၍ ဖြစ်သော ထောင်လွှားမှု ‘မာန’ တည်း။ ဤအယူသည်

သံသရာကို ချဲ့ထွင်သည့် ဒိဋ္ဌိ ဟူသော ပပစ္စုတရားတည်း။ပ။ ဤအယူသည် ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ဥပါဒါန်တည်း။ပ။

ရဟန်း “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူသော ဤအယူသည် (ဒိဋ္ဌိတည်း ဟူသော) စိတ်ဖောက်ပြန်မှုတည်း။ ရဟန်း “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်” ဟူသော ဤ အယူသည် (ဒိဋ္ဌိတည်း ဟူသော) စိတ်၏ ဖောက်ပြန်မှုပင်တည်း။

ရဟန်း “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း ဟုတ်၏။ မဖြစ်သည်လည်း ဟုတ်၏” ဟူသော ဤအယူသည် (ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော) စိတ်၏ ဖောက်ပြန်မှုပင်တည်း။

ရဟန်း “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤအယူသည် (ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော) စိတ်၏ ဖောက်ပြန်မှုပင်တည်း။

ရဟန်း အကြားအမြင်မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် စိတ်ဖောက်ပြန်မှုကို မသိ၊ စိတ်ဖောက်ပြန်မှု အကြောင်းကို မသိ၊ စိတ်ဖောက်ပြန်မှု၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို မသိ၊ စိတ်ဖောက်ပြန်မှု ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိ။ ထိုပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုစိတ်ဖောက်ပြန်မှုသည် တိုးပွား၏။ ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မလွတ်၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်း အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် စိတ်ဖောက်ပြန်မှုကို သိ၏။ စိတ်ဖောက် ပြန်မှု၏ အကြောင်းကို သိ၏။ စိတ်ဖောက်ပြန်မှု၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို သိ၏။ စိတ်ဖောက်ပြန်မှု ချုပ်ငြိမ်းရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။ ထိုအရိယာတပည့်အား ထိုစိတ်ဖောက်ပြန်မှု သည် ချုပ်ငြိမ်း၏။ ထိုအရိယာတပည့်သည် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ လွတ်၏။ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏ ဟူ၍ ငါဆို၏။

ရဟန်း ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏” ဟူ၍လည်း မပြောကြား။ပ။ “သတ္တဝါသည် သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်” ဟူ၍လည်း မပြောကြား။ ရဟန်း ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့် သည် ဤသို့လျှင် အဗျာကတ ဝတ္ထုတို့၌ မပြောကြားခြင်း သဘောရှိ၏။

ရဟန်း အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်အား အဗျာကတဝတ္ထုတို့၌ မဝေခွဲနိုင်မှု ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ မဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း။ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင် တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၂ - ပုရိသဂတိသုတ်

၅၅။ ရဟန်းတို့ ခုနစ်မျိုးသော ယောက်ျား၏ (အသိဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း) ဉာဏဂတိတို့ကို လည်းကောင်း၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့်) တစ်စုံတစ်ရာ မစွဲလမ်းမှု၍ ကိလေသာငြိမ်းခြင်းကို လည်း ကောင်း ဟောကြား ပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်၊ ဟောကြား ပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြ ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ခုနစ်မျိုးသော ယောက်ျား၏ (အသိဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း) ဉာဏဂတိတို့သည် အဘယ်တို့ နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ “အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေ တတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘော သည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ၊ (ယခုဘဝ၌ အနာဂတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါမူ (အနာဂတ်ဘဝ၌) ငါ၏ အတ္တဘောသည် ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထင်ရှားရှိ၍ အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ဖြစ်သည့် (ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာငါးပါး)ကို (ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းဖြင့်) ငါ စွန့်အံ့” ဟု (ကျင့်၏)။ ဝိပဿနပေက္ခာ ဉာဏ်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အတိတ်ဘဝ၌ မတပ်မက်၊ အနာဂတ်ဘဝ၌ မတပ်မက်၊ လွန်မြတ် ငြိမ်းချမ်းသော နိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းသော (ဝိပဿနာ၊ မဂ်) ပညာဖြင့် မြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အလုံးစုံ မျက်မှောက်ပြုပြီး မဟုတ်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မာနာနုဿယကို အလုံးစုံပယ်ပြီး မဟုတ် သေး၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဘဝရာဂါနုဿယကို အလုံးစုံပယ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာနုဿယကို အလုံးစုံပယ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ ထိုရဟန်း သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အသက် အပိုင်းအခြား၏ အလယ်၌ ကိလေသာငြိမ်းသူ ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်နေ့ပတ်လုံး ရဲရဲပူသော သံအိုးကင်းကို (တူဖြင့်) ခတ်အပ်သည် ရှိသော် မီးပွားသည် ထွက်လာ၍ ငြိမ်းရာသကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏-

“(အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့ပါမူ (ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ၊ (ယခုဘဝ၌ အနာဂတ် အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါမူ (အနာဂတ်ဘဝ၌) ငါ၏ အတ္တဘောသည် ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထင်ရှားရှိ၍ အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ဖြစ်သည့် (ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာငါးပါး)ကို (ဆန္ဒရာဂကိုပယ်ခြင်းဖြင့်) ငါ စွန့်အံ့” ဟု (ကျင့်၏)။ ဝိပဿနပေက္ခာဉာဏ်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အတိတ်ဘဝ၌ မတပ်မက်၊ အနာဂတ်ဘဝ၌ မတပ်မက်၊ လွန်မြတ် ငြိမ်းချမ်းသော နိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းသော (ဝိပဿနာ၊မဂ်) ပညာဖြင့် မြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အလုံးစုံ မျက်မှောက်ပြုပြီး မဟုတ်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် မာနာနု သယကို အလုံးစုံပယ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဘဝရာဂါနုဿယကို အလုံးစုံပယ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာနုဿယကို အလုံးစုံ ပယ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’

ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အသက် အပိုင်းအခြား၏ အလယ်၌ ကိလေသာငြိမ်းသူ ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ (“အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ၊ (ယခုဘဝ၌ အနာဂတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါမူ (အနာဂတ်ဘဝ၌) ငါ၏ အတ္တဘောသည် ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထင်ရှားရှိ၍ အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ဖြစ်သည့် (ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာငါးပါး)ကို (ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းဖြင့်) ငါ စွန့်အံ့” ဟု (ကျင့်၏)။ ဝိပဿနုပေက္ခာ ဉာဏ်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အတိတ်ဘဝ၌ မတပ်မက်၊ အနာဂတ်ဘဝ၌ မတပ်မက်၊ လွန်မြတ် ငြိမ်းချမ်းသော နိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းသော (ဝိပဿနာ၊ မဂ်) ပညာဖြင့် မြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အလုံးစုံ မျက်မှောက် ပြုပြီးမဟုတ်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မာနာနုဿယကို အလုံးစုံပယ်ပြီး မဟုတ် သေး၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဘဝရာဂါ နုဿယကို အလုံးစုံပယ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာနုဿယကို အလုံးစုံ ပယ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ ထိုရဟန်း သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အသက် အပိုင်းအခြား၏ အလယ်၌ ကိလေသာငြိမ်းသူ ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်နေ့ပတ်လုံး ရဲရဲပူသော သံအိုးကင်းကို (တူဖြင့်) ခတ်အပ်သည် ရှိသော် မီးပွားသည် ထွက်၍ ပျံတက်ပြီးလျှင် ငြိမ်းရာ သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏-

“(အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့ပါမူ (ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ၊ (ယခုဘဝ၌ အနာဂတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါမူ (အနာဂတ်ဘဝ၌) ငါ၏ အတ္တဘောသည် ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်။။။ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါး တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အသက် အပိုင်းအခြား၏ အလယ်၌ ကိလေသာငြိမ်းသူ ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ (“အတိတ် အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ။။။ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါး တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အသက် အပိုင်းအခြား၏ အလယ်၌ ကိလေသာငြိမ်းသူ ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်နေ့ပတ်လုံး ရဲရဲပူသော သံအိုးကင်းကို (တူဖြင့်) ခတ်အပ်သည် ရှိသော် မီးပွားသည် ထွက်၍ ပျံတက်ပြီးလျှင် ကောင်းကင် အပြင်ကို မလွန်မူ၍ (ကောင်းကင်၌ပင်လျှင်) ငြိမ်းရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ သာလျှင် ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ (“အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ။။။ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အသက် အပိုင်းအခြား၏ အလယ်၌ ကိလေသာ ငြိမ်းသူ ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ (“အတိတ် အတ္တဘောကို ဖြစ်စေ တတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘော သည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ။။။ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏

အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အသက် အပိုင်းအခြား၏ အလယ်ကို လွန်၍ ကိလေသာ ငြိမ်းသူ ‘ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်နေ့ပတ်လုံး ရဲရဲပူသော သံအိုးကင်းကို (တူဖြင့်) ခတ်အပ်သည် ရှိသော် မီးပွားသည် ထွက်၍ ပျံတက်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်ကို ထိ၍ ငြိမ်းရာ သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤသို့ကျင့်၏။ “အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သည့် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံ သည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘော သည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ။ပ။ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အသက် အပိုင်းအခြား ၏ အလယ်ကိုလွန်၍ ကိလေသာငြိမ်းသူ ‘ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ ပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ “(အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ် သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘော သည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ။ပ။ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အားထုတ်မှု မရှိသဖြင့် ကိလေသာ ငြိမ်းသူ ‘အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်နေ့ပတ်လုံး ရဲရဲပူသော သံအိုးကင်းကို (တူဖြင့်) ခတ်အပ်သည် ရှိသော် မီးပွားသည် ထွက်၍ ပျံတက်ပြီးလျှင် အနည်းငယ်သော မြက်ပုံ၌ ဖြစ်စေ ထင်းပုံ၌ ဖြစ်စေ ကျရာ၏။ ထိုမီးပွားသည် ထိုမြက်ပုံ ထင်းပုံ၌ မီးကိုမူလည်း ဖြစ်စေရာ၏။ အခိုးကိုမူလည်း ဖြစ်စေရာ၏။ မီးကိုမူလည်း ဖြစ်စေပြီး၍ အခိုးကိုမူလည်း ဖြစ်စေပြီး၍ ထိုအနည်းငယ်သော မြက်ပုံ ထင်းပုံကို ကုန်စေပြီးလျှင် လောင်စာမရှိသဖြင့် ငြိမ်းလေရာ သကဲ့သို့ ထိုအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ “(အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သည့် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံ သည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ ။ပ။ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်း ကြောင့် အားထုတ်မှု မရှိသဖြင့် ကိလေသာငြိမ်းသူ ‘အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ ပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ “(အတိတ် အတ္တဘောကို ဖြစ်စေ တတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘော သည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ။ပ။ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါး တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အားထုတ်မှုရှိသဖြင့် ကိလေသာငြိမ်းသူ ‘သသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယီ ပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်နေ့ပတ်လုံး ရဲရဲပူသော သံအိုးကင်းကို (တူဖြင့်) ခတ်အပ်သည် ရှိသော် မီးပွားသည် ထွက်၍ ပျံတက်ပြီးလျှင် များသော မြက်ပုံ၌ ဖြစ်စေ ထင်းပုံ၌ ဖြစ်စေ ကျရာ၏။ ထိုမီးပွားသည် ထိုမြက်ပုံ ထင်းပုံ၌ မီးကိုမူလည်း ဖြစ်စေရာ၏။ အခိုးကိုမူလည်း ဖြစ်စေရာ၏။ မီးကိုမူလည်း ဖြစ်စေပြီး၍ အခိုးကိုမူလည်း ဖြစ်စေ ပြီး၍ ထိုများသော မြက်ပုံ ထင်းပုံကို ကုန်စေ ပြီးလျှင် လောင်စာ မရှိသဖြင့် ငြိမ်းရာသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ထိုအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ “(အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ။ပ။ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အားထုတ်မှု ရှိသဖြင့် ကိလေသာငြိမ်းသူ ‘သသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယီ ပုဂ္ဂိုလ်’ ဖြစ်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ “(အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ။ (ယခုဘဝ၌ အနာဂတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါမူ (အနာဂတ်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်)

ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထင်ရှားရှိ၍ အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ဖြစ်သည့် (ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာငါးပါး)ကို (ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ခြင်းဖြင့်) ငါ စွန့်အံ့” ဟု (ကျင့်၏)။ ဝိပဿနပေက္ခာ ဉာဏ်ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အတိတ်ဘဝ၌ မတပ်မက်၊ အနာဂတ်ဘဝ၌ မတပ်မက်၊ လွန်မြတ် ငြိမ်းချမ်းသော နိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းသော (ဝိပဿနာ၊မဂ်) ပညာဖြင့် မြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အလုံးစုံ မျက်မှောက်ပြုပြီး မဟုတ်သေး၊ ထိုရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မာနာနုဿယကို အလုံးစုံ ပယ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဘဝရာဂါနုဿယကို အလုံးစုံပယ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာနုဿယကို အလုံးစုံ ပယ်ပြီး မဟုတ်သေး၊ ထိုရဟန်း သည် အောက်ပိုင်းသံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အထက် ဘုံသို့ ရောက်၍ ရမည့် မဂ်တည်းဟူသော သောတရိသော အကနိဋ္ဌဘုံသို့ လားသော ‘ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမိ’ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်နေ့ပတ်လုံး ရဲရဲပူသော သံအိုးကင်းကို (တူဖြင့်) ခတ်အပ်သည်ရှိသော် မီးပွားသည် ထွက်၍ ပျံတက်ပြီးလျှင် ကြီးမားလှသော မြက်ပုံ၌ ဖြစ်စေ ထင်းပုံ၌ ဖြစ်စေ ကျရာ၏။ ထိုမီးပွားသည် ထိုမြက်ပုံ ထင်းပုံ၌ မီးကိုမူလည်း ဖြစ်စေရာ၏။ အခိုးကိုမူလည်း ဖြစ်စေရာ၏။ မီးကိုမူလည်း ဖြစ်စေပြီး၍ အခိုးကိုမူလည်း ဖြစ်စေပြီး၍ မြက်ပုံကြီးကို လည်းကောင်း၊ ထင်းပုံကြီး ကို လည်းကောင်း ကုန်စေပြီးလျှင် တောချိုကိုလည်း လောင်စေရာ၏။ တောကိုလည်း လောင်စေ ရာ၏။ တောချိုနှင့် တောကို လောင်ပြီး၍ စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်သို့ ဖြစ်စေ ခရီးလမ်းသို့ ဖြစ်စေ ကျောက်တောင်သို့ ဖြစ်စေ ရေသို့ ဖြစ်စေ မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိသော မြေသို့ ဖြစ်စေ ရောက်ပြီးလျှင် လောင်စာ မရှိသဖြင့် ငြိမ်းအေးရာ သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ “(အတိတ် အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ။။ ထိုရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အထက်ဘုံသို့ ရောက်၍ ရမည့် မဂ်တည်းဟူသော သောတရိသော အကနိဋ္ဌဘုံသို့ လားသော ‘ဥဒ္ဓံသောတအက နိဋ္ဌဂါမိ’ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ယောက်ျား၏ (အသိဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း) ‘ဉာဏဂတိ’ တို့သည် ဤခုနစ်ပါးတို့တည်း။

ရဟန်းတို့ (တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့်) တစ်စုံတစ်ရာ မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာငြိမ်းခြင်း ဟူသည် အဘယ် နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ ကျင့်၏။ “(အတိတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့မူ (ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်လည်း) မဖြစ်တန်ရာ၊ (ယခုဘဝ၌ အနာဂတ်အတ္တဘောကို ဖြစ်စေတတ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံသည်) အကယ်၍ ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါမူ (အနာဂတ်ဘဝ၌) ငါ၏ (အတ္တဘောသည်) ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်၊ ထင်ရှားရှိ၍ အကြောင်းတရားတို့ကြောင့် ဖြစ်သည့် (ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓာငါးပါး)ကို (ဆန္ဒရာဂကိုပယ်ခြင်းဖြင့်) ငါစွန့်အံ့” ဟု (ကျင့်၏)။ ဝိပဿနပေက္ခာဉာဏ် ကို ရ၏။ ထိုရဟန်းသည် အတိတ်ဘဝ၌ မတပ်မက်၊ အနာဂတ်ဘဝ၌ မတပ်မက်၊ လွန်မြတ်လှ ငြိမ်းချမ်းလှသော နိဗ္ဗာန်ကို ကောင်းသော (ဝိပဿနာ၊မဂ်) ပညာဖြင့် မြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထိုနိဗ္ဗာန်ကို အလုံးစုံ မျက်မှောက်ပြုပြီး ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်း သည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မာနာနုဿယကို အလုံးစုံ ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ခပ်သိမ်း သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဘဝရာဂါနုဿယကို အလုံးစုံ ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ခပ်သိမ်းသော အခြင်း အရာအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာနုဿယကို အလုံးစုံ ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းသည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုပြီးလျှင် ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ နေခြင်းကို (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို) မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်း ‘အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာန်’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤခုနစ်မျိုးသော ယောက်ျား၏ (အသိဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း) ‘ဉာဏဂတိ’ တို့သည် လည်းကောင်း၊ တဏှာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ မစွဲလမ်းမှု၍ ကိလေသာ ငြိမ်းခြင်း ‘အနုပါဒါပရိ နိဗ္ဗာန်’ သည် လည်းကောင်း ဤသည်တို့ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၃ - တိဿ ဗြဟ္မာသုတ်

၅၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ နတ်သားနှစ်ဦးတို့သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်လုံးကို ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့် တောက်ပစေကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် တစ်ဦးသော နတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားအား-

“အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းမိန်းမ (ငါးရာ)တို့သည် ကိလေသာမှ လွတ်ကြပါကုန်၏” ဟု လျှောက်၏။

အခြားနတ်သားတစ်ဦးသည် မြတ်စွာဘုရားအား-

“အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းမိန်းမ (ငါးရာ)တို့သည် ဥပါဒါန်လေးပါး အကြွင်းမရှိဘဲ ကောင်းစွာ ကိလေသာမှ လွတ်ကြကုန်၏” ဟု လျှောက်၏။

ထိုနတ်သားနှစ်ဦးတို့သည် (အသီးအသီး) ဤသို့ စကားကို လျှောက်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် နှစ်သက် လိုက်လျောတော်မူ၏။ ထိုအခါ ထိုနတ်တို့သည် “မြတ်စွာဘုရား နှစ်သက် လိုက်လျောတော်မူ၏” ဟု သိ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ပျောက်ကွယ်ကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သဖြင့် ရဟန်းတို့ကို-

ရဟန်းတို့ ဤညဉ့်၌ နှစ်ဦးသော နတ်တို့သည် ညဉ့်ဦးယံလွန်ပြီးသော (သန်းခေါင်ယံ) အခါ၌ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်လုံးကို ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ ဖြင့် တောက်ပစေကာ ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်တည်ပြီး သော် နတ်သား တစ်ဦးသည် ငါ့အား-

“အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းမိန်းမ (ငါးရာ)တို့သည် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏” ဟု လျှောက်၏။

အခြားနတ်သားတစ်ဦးသည် ငါ့အား-

“အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းမိန်းမ (ငါးရာ) တို့သည် ဥပါဒါန်လေးပါး အကြွင်းမရှိဘဲ ကောင်းစွာ ကိလေသာမှ လွတ်ကြ ကုန်၏” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုနတ်တို့သည် (အသီးအသီး) ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏။ ဤစကားကို လျှောက်ထား ကြပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ပျောက်ကွယ်ကြ ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ၌ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနီးမဝေး၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် မထေရ်အား-

“အဘယ်နတ်တို့အား ဥပါဒါန်အကြွင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန်အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍၊ ဥပါဒါန်အကြွင်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန်အကြွင်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသောဉာဏ် ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ၌ တိဿမည်သော ရဟန်းသည် ယခုပင် ကွယ်လွန်သည် ဖြစ်၍ ပြဟ္မာ့ဘုံတစ်ခုသို့ ကပ်ရောက်၏။ ထိုပြဟ္မာ့ဘုံ၌လည်း ထိုတိဿပြဟ္မာကို “တိဿပြဟ္မာသည် တန်ခိုးကြီးမား၏။ အာနုဘော် ကြီးမား၏” ဟူ၍ သိကြကုန်၏။ ထိုအခါ၌ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် ခွန်အား ရှိသော ယောက်ျား သည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထား သော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ထို့အတူ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ ကွယ်ခဲ့၍ ထို (တိဿပြဟ္မာရှိရာ) ပြဟ္မာ့ဘုံ၌ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ တိဿပြဟ္မာသည် ကြွလာတော်မူသော အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို အဝေးမှ ပင် တွေ့မြင်သဖြင့် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား-

“အသျှင်မြတ်မောဂ္ဂလာန် ကြွတော်မူပါ။ အသျှင်မြတ်မောဂ္ဂလာန် အသျှင်ဘုရား ကြွလာခြင်း သည် ကောင်းသော လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ကြာမြင့်မှပင် ဤအရပ်သို့ ကြွလာ တော် မူခြင်း၏ အလှည့်ကို ပြုတော်မူဘိ၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန် ထိုင်တော်မူပါ။ ဤသည်ကား ခင်းထားအပ်သော နေရာပါတည်း” ဟု လျှောက်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန်သည် ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်၏။ တိဿပြဟ္မာသည်လည်း အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ထိုတိဿပြဟ္မာအား အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည်-

“တိဿ အဘယ်နတ်တို့အား ဥပါဒါန်အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန်အကြွင်း ရှိ၏’ ဟူ၍၊ ဥပါဒါန်အကြွင်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန်အကြွင်း မရှိ’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်ပါ သနည်း” ဟု မေး၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ပြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့အား ဥပါဒါန်အကြွင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိ၏’ ဟူ၍၊ ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိ’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

တိဿ ပြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော နတ်အားလုံးတို့အား ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍၊ ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိ သော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်ပါသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ပြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော နတ်အားလုံးတို့အား ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍၊ ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသော ဉာဏ်သည် မဖြစ်ပါ။ အသျှင် မောဂ္ဂလာန် မြတ်သော အသက်ရှည်ခြင်းဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်သော၊ မြတ်သော အဆင်းလှခြင်း၊ မြတ်သော ချမ်းသာခြင်း၊ မြတ်သော အခြံအရံ၊ မြတ်သော ကြီးမျိုးရခြင်းဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်သော၊ ပြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ကြသည့် နတ်ပြဟ္မာ တို့သည် ထို့ထက် လွန်သော ထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက် ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကုန်၊ ထိုနတ်ပြဟ္မာတို့အား ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍၊

ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသော ဉာဏ်သည် မဖြစ်ပါ။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် မြတ်သော အသက်ရှည်ခြင်းဖြင့် မရောင့်ရဲကုန်သော၊ မြတ်သော အဆင်းလှခြင်း၊ မြတ်သော ချမ်းသာခြင်း၊ မြတ်သော အခြံအရံ၊ မြတ်သော ကြီးမှူးခြင်းဖြင့် မရောင့်ရဲ ကုန်သော၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ကြသည့် နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ထို့ထက် လွန်သော ထွက် မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကုန်၏။ ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့အား ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍၊ ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (ရူပကာယ၊ နာမကာယတည်း ဟူသော) အဖို့ နှစ်ပါးမှ လွတ်၏။ ထိုရဟန်းကို ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဤသို့ သိကြကုန်၏-

“ဤအသျှင်သည် အဖို့ နှစ်ပါးမှ လွတ်၏။ ခန္ဓာကိုယ်တည်မည့် ကာလပတ်လုံးသာလျှင် ထိုအသျှင်ကို နတ်လူတို့ မြင်ကြရကုန်လိမ့်မည်။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်ပြီးနောက် ထိုအသျှင်ကို နတ် လူ တို့ မြင်ကြရ တော့မည် မဟုတ်ကုန်” ဟု (သိကြကုန်၏)။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လည်း ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့အား ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ဟူ၍၊ ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပညာဖြင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်၏။ ထိုရဟန်းကို ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဤသို့ သိကြကုန်၏-

“ဤအသျှင်သည် ပညာဖြင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်၏။ ခန္ဓာကိုယ်တည်မည့် ကာလပတ်လုံး သာလျှင် ထိုအသျှင်ကို နတ်လူတို့ မြင်ကြရကုန်လိမ့်မည်။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်ပြီးနောက် ထိုအသျှင်ကို နတ် လူတို့ မြင်ကြရတော့မည် မဟုတ်ကုန်” ဟု (သိကြကုန်၏)။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လည်း ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့အား ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ဟူ၍၊ ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (နာမ) ကာယဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုသူဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းကို ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဤသို့ သိကုန်၏-

“ဤအသျှင်သည် (နာမ) ကာယဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုသူ ဖြစ်၏။ ဤအသျှင်သည် အကယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် သင့်လျော်ကုန်သော ကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရလျက် အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို ဆည်းကပ်၍ ဣန္ဒြေတို့ကို အညီအညွတ်ဆောင်ရပါမူ ကောင်းစွာ သာလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ကြသော အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလားအပ်သော အတုမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေရာ၏” ဟု (သိကုန်၏)။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လည်း ထိုနတ်တို့အား ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ဟူ၍၊ ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် (နိဗ္ဗာန်ကို မြင်သည့် အခြားမဲ့၌ အရဟတ္တဖိုလ်သို့) ရောက်၏။ပ။ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်၏။ပ။

ပညာဖြင့် အထက်မဂ်ဖိုလ်သို့ အစဉ်လျှောက်သူ ဖြစ်၏။ ထိုရဟန်းကို ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဤသို့ သိကုန်၏-

“ဤအသျှင်သည် ပညာဖြင့် အထက်မဂ်ဖိုလ်သို့ အစဉ်လျှောက်သူ ဖြစ်၏။ ဤအသျှင်သည် အကယ်၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် သင့်လျော်ကုန်သော ကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရလျက် အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို ဆည်းကပ်၍ ဣန္ဒြေတို့ကို အညီအညွတ်ဆောင်ရပါမူ ကောင်းစွာသာ လျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ကြသော အမျိုးကောင်းသားတို့ လိုလားအပ်သော အတူ မရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေရာ၏” ဟု (သိကုန်၏)။

အသျှင်မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လည်း ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့အား ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ဟူ၍၊ ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်း မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍ ဤသို့ သိသော ဉာဏ်သည် ဖြစ်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် တိဿဗြဟ္မာ လျှောက်ဆိုသော စကားကို အလွန် နှစ်သက်၍ အနုမောဒနာ ပြုပြီးလျှင် ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ထို့အတူ ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ကွယ်ခဲ့၍ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏။

ထိုအခါ၌ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ် ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခု သော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် တိဿဗြဟ္မာနှင့်အတူ စကားပြောဆိုသမျှ အလုံးစုံကို မြတ်စွာဘုရား အား လျှောက်၏။

မောဂ္ဂလာန် သင့်အား တိဿဗြဟ္မာသည် ခုနစ်ယောက်မြောက် ဖြစ်သော အနိမိတ္တ ဝိပဿနာဖြင့် နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မဟောကြားချေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် ထိုခုနစ်ယောက်မြောက်ဖြစ် သော အနိမိတ္တဝိပဿနာဖြင့် နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဟောခြင်း၏ အခါဖြစ်ပါသည်။ ကောင်း သော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် ထိုခုနစ်ယောက် မြောက်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဟောခြင်း၏ အခါဖြစ်ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခုနစ်ယောက် မြောက်ဖြစ်သော ယင်း အနိမိတ္တဝိပဿနာဖြင့် နေလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဟောတော်မူရာပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ နာကြားရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ကြပါကုန်လိမ့်မည်ဟု (လျှောက် ၏)။

မောဂ္ဂလာန် သို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။

မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် (နိစ္စနိမိတ်စသည်) နိမိတ်အားလုံးတို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် (နိစ္စစသည်) နိမိတ်မရှိသော စိတ်တည်ကြည်မှု သမာဓိကို ဝင်စား၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းကို ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဤသို့ သိကုန်၏-

ဤ “အသျှင်သည် (နိစ္စနိမိတ်စသည်) နိမိတ်အားလုံးတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် (နိစ္စစ သည်) နိမိတ်မရှိသော စိတ်တည်ကြည်မှု သမာဓိကို ဝင်စား၍ နေ၏။ ဤအသျှင်သည် အကယ် ၍ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ရန် သင့်လျော်ကုန်သော ကျောင်းတို့ကို မှီဝဲရလျက် အဆွေခင်ပွန်း ကောင်းကို ဆည်းကပ်၍ ဣန္ဒြေတို့ကို အညီအညွတ်ဆောင်ရပါမူ ကောင်းစွာသာလျှင် လူ့ဘောင် မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ကြသော အမျိုးကောင်းသားများ လိုလားအပ်သော အတူမရှိသော မြတ်သော အကျင့်၏ အဆုံး

ဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေရာ၏” ဟု (သိကုန်၏)။

မောဂ္ဂလာန် ဤသို့လျှင် ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့အား ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍၊ ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၌လည်း ‘ဥပါဒါန် အကြွင်းမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်’ ဟူ၍ သိသော ဉာဏ်အမြင် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၄ - သီဟသေနာပတိသုတ်

၅၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက် သော ကျောင်းကြီး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ သီဟအမည် ရှိသော စစ်သူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ လျက် မြတ်စွာဘုရား အား-

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသော အလှူဒါန၏ အကျိုးကို ပညတ်ရန် တတ်နိုင်ပါ၏လော” ဟု (လျှောက်၏)။

သီဟ သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင်လျှင် ပြန်၍ မေးဦးမည်၊ သင် နှစ်သက်သလို ထိုအမေးကို ဖြေကြားနိုင် ပေသည်။

သီဟ ထိုအရာကို သင် မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤလောက၌ ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့ ရှိကုန်၏။ (ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင်) တစ်ယောက်သော ယောက်ျားသည် သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ ဝန်တိုမှု ရှိ၏။ အလွန်စေးနွဲ့၏။ (အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား) ဆဲရေးတတ်၏။

တစ်ယောက်သော ယောက်ျားသည်ကား သဒ္ဓါတရားရှိ၏။ အလှူရှင် ဖြစ်၏။ အဖန်ဖန် ပေးလှူခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ သီဟ ထိုအရာကို သင် မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် သနား စောင့်ရှောက် ကုန်သည် ရှိသော် (ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင်) အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှေးဦးစွာ သနား စောင့်ရှောက် ကုန်ရာ သနည်း။ သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ ဝန်တိုစေးနွဲ့လျက် (အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား) ဆဲရေး တတ်သော ယောက်ျားကိုမူလည်း စောင့်ရှောက်ကုန်ရာသလော၊ သဒ္ဓါတရားရှိ၍ အလှူရှင် ဖြစ်ပြီးလျှင် အဖန်ဖန် ပေးလှူခြင်း၌ မွေ့လျော်သော ယောက်ျားကိုမူလည်း စောင့်ရှောက်ကုန်ရာ သလော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သနားစောင့်ရှောက်ကုန်သည်ရှိသော် သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ ဝန်တိုစေးနွဲ့လျက် (အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား) ဆဲရေးတတ်သော ယောက်ျားကို အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ သနား စောင့်ရှောက် ကုန်ရာအံ့နည်း။ အသျှင်ဘုရား ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သနားစောင့် ရှောက်ကုန် သည်ရှိသော် သဒ္ဓါတရား ရှိ၍ အလှူရှင်ဖြစ်ပြီးလျှင် အဖန်ဖန် ပေးလှူခြင်း၌ မွေ့လျော်သော ယောက်ျားကို သာလျှင်ရှေးဦးစွာ သနားစောင့်ရှောက်ကုန်ရာပါ၏။

အလှူရှင်ဖြစ်၏။ အဖန်ဖန် ပေးလှူခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ (ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင်) အဘယ်သူ သည် မင်း ပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ သူကြွယ်ပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ရဟန်း ပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေမည်သည့် ပရိသတ်သို့မဆို ချဉ်းကပ်ခဲ့သော် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်း မျက်နှာရွှင်ပျစွာ ချဉ်းကပ်ရာသနည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဘုရား သဒ္ဓါတရား မရှိ ဝန်တိုစေးနဲ့လျက် (အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား) ဆဲရေးတတ်သော ယောက်ျားသည် မင်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ သူကြွယ်ပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ရဟန်း ပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ မည်သည့် ပရိသတ်သို့မဆို ချဉ်းကပ်ခဲ့သော် ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းပြီး လျှင် မျက်နှာရွှင်လန်းလျက် အဘယ့်ကြောင့် ချဉ်းကပ်နိုင်လိမ့်မည်နည်း။

အသျှင်ဘုရား သဒ္ဓါတရားရှိ၍ အလှူရှင် ဖြစ်ပြီးလျှင် အဖန်ဖန် ပေးလှူခြင်း၌ မွေ့လျော် သော ယောက်ျားသည်သာလျှင် မင်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ သူကြွယ် ပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ ရဟန်း ပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ မည်သည့် ပရိသတ်သို့မဆို ချဉ်းကပ်ခဲ့သော် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ မျက်နှာရွှင်ပျစွာ ချဉ်းကပ်နိုင်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သီဟ ထိုအရာကို သင် မည်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ အကြင် ယောက်ျားသည် သဒ္ဓါတရား မရှိ၊ ဝန်တို၏။ စေးနဲ့၏။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဆဲရေးတတ်၏။ အကြင် ယောက်ျားသည် သဒ္ဓါတရားရှိ ၏။ အလှူရှင်ဖြစ်၏။ အဖန်ဖန် ပေးလှူခြင်း၌ မွေ့လျော်၏။ (ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင်) အဘယ်သူ သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရာသနည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဘုရား သဒ္ဓါတရားမရှိ ဝန်တိုစေးနဲ့လျက် (အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့အား) ဆဲရေးတတ်သော ယောက်ျားသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည် သို့ အဘယ့်ကြောင့် ရောက်နိုင်လိမ့်မည်နည်း။ အသျှင်ဘုရား သဒ္ဓါတရားရှိ၍ အလှူရှင် ဖြစ်ပြီး လျှင် အဖန်ဖန် ပေးလှူခြင်း၌ မွေ့လျော်သော ယောက်ျားသည်သာလျှင် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်နိုင်ရာပါ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသည့် အလှူဒါန၏ အကျိုးတို့၌ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ယုံကြည်မှုဖြင့် ဆည်းကပ်သည် မဟုတ်ပါ။ တပည့်တော်သည်လည်း ထိုအလှူဒါန၏ အကျိုးတို့ကို သိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့် တော်ကား ပေးလှူတတ်သူ အလှူရှင် ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သနားစောင့်ရှောက် ကုန်သည် ရှိသော် တပည့်တော်ကို ရှေးဦးစွာ သနား စောင့်ရှောက်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ပေးလှူတတ်သူ အလှူရှင် ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ချဉ်းကပ်ကုန် သည်ရှိသော် တပည့်တော်ကို ရှေးဦးစွာ ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ပေးလှူတတ်သူ အလှူရှင် ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အလှူခံကုန်သည် ရှိသော် တပည့်တော်၏ အလှူကို ရှေးဦးစွာ အလှူခံကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ပေးလှူတတ်သူ အလှူရှင် ဖြစ်ပါသည်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် တရားဟောကုန်သည် ရှိသော် တပည့်တော်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောကြားပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ပေးလှူတတ်သူ အလှူရှင် ဖြစ်ပါသည်။ “သီဟစစ်သူကြီး သည် ပေးလှူတတ်၏။ သံဃာအား ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ သံဃာ၏ အလုပ်အကျွေးတည်း” ဟု တပည့်တော်၏ ကောင်းသော သတင်း ကျော်စောသံသည် ပျံ့နှံ့၍ တက်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ပေးလှူတတ်သူ အလှူရှင်ဖြစ်ပါသည်။ မင်းပရိသတ်သို့ ဖြစ်စေ။ပ။ မည်သည့် ပရိသတ်သို့မဆို ချဉ်းကပ်ခဲ့သော် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ မျက်နှာရွှင်ပျစွာ ချဉ်းကပ်ရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်ကုန်သော ကိုယ်တိုင် သိမြင်ရသည့် အလှူ ဒါန၏ အကျိုးတို့၌ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ယုံကြည်ခြင်းဖြင့် ဆည်းကပ်သည် မဟုတ်ပါ။ တပည့်တော် သည်လည်း ထိုဒါန၏ အကျိုးတို့ကို သိပါသည်။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်ကို “သီဟ ပေးလှူတတ်သော အလှူရှင် သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု ဟောပါ၏။ ထိုစကားကို တပည့်တော် မသိပါ။ ဤစကား၌ မူကား မြတ်စွာဘုရား အား ယုံကြည်ခြင်းဖြင့် တပည့်တော် ဆည်းကပ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သီဟ ဤစကားသည် ဤသို့ ဤအကျိုးသည် ဤအတိုင်း မှန်၏။ သီဟ ဤအကျိုးသည် ဤအတိုင်း မှန်၏။

သီဟ အလှူပေး လှူတတ်သော အလှူရှင်သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၅ - အရက္ခေယျသုတ်

၅၈။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားအား မစောင့်ရှောက်ရသော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့ တည်း။ အကြောင်း သုံးမျိုးတို့ဖြင့်လည်း (မြတ်စွာဘုရားအား) မစွပ်စွဲအပ်။

မြတ်စွာဘုရားအား မစောင့်ရှောက်ရသော တရားလေးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်းဟူမူ-

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် စင်ကြယ်သော ကိုယ်အကျင့် ရှိတော်မူ၏။ “ငါ၏ ဤကာယ ဒုစရိုက်မှုကို သူတစ်ပါး မသိစေလင့်” ဟု (နှလုံးသွင်း၍) စောင့်ရှောက်ရသည့် ကာယဒုစရိုက်မျိုး သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိ။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် စင်ကြယ်သော နတ်အကျင့် ရှိတော်မူ၏။ “ငါ၏ ဤဝစီ ဒုစရိုက်မှုကို သူတစ်ပါး မသိစေလင့်” ဟု (နှလုံးသွင်း၍) စောင့်ရှောက်ရသည့် ဝစီဒုစရိုက်မျိုးသည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိ။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် စင်ကြယ်သော စိတ်အကျင့် ရှိတော်မူ၏။ “ငါ၏ ဤမနော ဒုစရိုက်မှုကို သူတစ်ပါး မသိစေလင့်” ဟု (နှလုံးသွင်း၍) စောင့်ရှောက်ရသည့် မနောဒုစရိုက်မျိုး သည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိ။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိတော်မူ၏။ “ငါ၏ ဤမှား ယွင်းသော အသက်မွေးမှုကို သူတစ်ပါး မသိစေလင့်” ဟု (နှလုံးသွင်း၍) စောင့်ရှောက်ရသည့် မိစ္ဆာဇီဝမျိုးသည် မြတ်စွာဘုရားအား မရှိ။

မြတ်စွာဘုရားအား မစောင့်ရှောက်ရသော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။

အဘယ် အကြောင်းသုံးမျိုးတို့ဖြင့် (မြတ်စွာဘုရားအား) မစွပ်စွဲအပ်သနည်း။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားတော်ကို ကောင်းစွာ ဟောထား၏။ ထိုအရာ၌ သမဏ ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ်ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို “ဤအကြောင်းကြောင့် အသျှင်သည် တရားတော်ကို ကောင်းစွာဟောသူ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ငါ့ကို အကြောင်းနှင့် တကွ စောဒနာ နိုင်လိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းကို ငါမမြင်။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ထိုအကြောင်းကို မမြင်သည် ဖြစ်၍ ဘေးမရှိခြင်းသို့ ရောက်သည် ကြောက်ရွံ့မှု ကင်းခြင်း သို့ ရောက်သည် ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ တပည့်သာဝကတို့အား နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ငါကောင်းစွာ ပညတ် ထား၏။ ပညတ်တော်မူတိုင်း ကျင့်ကုန်သော ငါ၏ တပည့်သာဝကတို့သည် အာသဝေါတရား တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေရကုန်၏။ ထိုအရာ၌ သမဏဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ် ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာ ဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို “ဤအကြောင်း ကြောင့် အသျှင်သည် တပည့်သာဝကတို့အား နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ကောင်းစွာ ပညတ်ထားသည် မဟုတ်၊ ပညတ်တိုင်း ကျင့်ကြကုန်သော အသျှင်၏ တပည့်သာဝကတို့သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် မနေရကုန်” ဟု ဤသို့ ငါ့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ စောဒနာလိမ့်မည် ဟူသော အကြောင်းကို ငါမမြင်။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ထိုအကြောင်းကို မမြင်သည်ဖြစ်၍ ဘေးမရှိခြင်းသို့ ရောက်သည် ကြောက်ရွံ့မှု ကင်းခြင်း သို့ ရောက်သည် ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ အရာမက များစွာကုန်သော ငါ၏ တပည့်သာဝက ပရိသတ်တို့သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေကြရကုန်၏။ ထိုအရာ၌ သမဏ ဖြစ်စေ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်စေ နတ်ဖြစ်စေ မာရ်နတ် ဖြစ်စေ ဗြဟ္မာ ဖြစ်စေ လောက၌ မည်သူမဆို “ဤအကြောင်းကြောင့် အသျှင်၏ အရာမက များစွာကုန်သော တပည့်သာဝက ပရိသတ်တို့သည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် မနေရကုန်” ဟု ဤသို့ ငါ့ကို အကြောင်းနှင့်တကွ စောဒနာ လိမ့်မည် ဟူသော ထိုအကြောင်းကို ငါမမြင်။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ထိုအကြောင်းကို မမြင်သည်ဖြစ်၍ ဘေးမရှိခြင်းသို့ ရောက်သည် ကြောက်ရွံ့မှု ကင်းခြင်းသို့ ရောက်သည် ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ နေ၏။

ဤအကြောင်း သုံးမျိုး တို့ဖြင့် (မြတ်စွာဘုရားအား) မစွပ်စွဲအပ်။

ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားအား မစောင့်ရှောက်ရသော တရားတို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း။ ဤအကြောင်း သုံးမျိုး တို့ဖြင့်လည်း (မြတ်စွာဘုရားအား) မစွပ်စွဲအပ် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၆ - ကိမိလသုတ်

၅၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိမိလမြို့ ကျည်းပင်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော် မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်ကိမိလသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး လျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား-

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရား ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့ နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ် ပါနည်း” ဟု လျှောက်၏။

ကိမိလ ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်မှု၍ နေကြကုန်၏။ တရား တော်၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်မှု၍ နေကြကုန်၏။ သံဃာတော်၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်မှု၍ နေကြကုန်၏။ အကျင့် သိက္ခာ၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်မှု၍ နေကြကုန်၏။ သမာဓိ၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်မှု၍ နေကြ ကုန်၏။ မမေ့လျော့မှု၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်မှု၍ နေကြကုန်၏။ အစေ့အစပ်ပြုမှု ‘ပဋိသန္ဓာရ’ ၌ မရိုသေ မတုပ်ဝပ်မှု၍ နေကြကုန်၏။

ကိမိလ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရား ကြာမြင့်စွာ မတည်တံ့ နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရား ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါ နည်း” ဟု လျှောက်၏။

ကိမိလ ဤလောက၌ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်ရှိသော် ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ တရားတော်၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ သံဃာတော်၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ အကျင့်သိက္ခာ၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှုရှိသည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ သမာဓိ၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ မမေ့လျော့မှု၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။ အစေ့အစပ်ပြုမှု ‘ပဋိသန္ဓာရ’၌ ရိုသေမှု တုပ်ဝပ်မှု ရှိသည် ဖြစ်၍ နေကြကုန်၏။

ကိမိလ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်ရှိသော် သူတော်ကောင်းတရား ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၇ - သတ္တမေဓသုတ်

၆၀။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မကြာမြင့်မီပင်လျှင် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရာ၏။

အဘယ် ခုနှစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သဒ္ဓါတရား ရှိ၏၊ သီလ ရှိ၏၊ အကြားအမြင် များ၏၊ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်း၏၊ ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိ၏၊ သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ပညာ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခုနှစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် မကြာမြင့်မီပင်လျှင် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၈ - ပစလာယမာနသုတ်

၆၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုဿမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ ဘေသကဠမည်သော တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် သည် မဂဓတိုင်း ကလ္လဝါဠပုတ္တရွာ၌ ငိုက်မျဉ်းလျက် ထိုင်နေတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' မျက်စိဖြင့် မဂဓတိုင်း ကလ္လဝါဠပုတ္တရွာ၌ ငိုက်မျဉ်းလျက် ထိုင်နေသော အသျှင်မဟာ မောဂ္ဂလာန်ကို မြင်တော်မူ၍ ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်တန်းဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးလိုက်ဘိ သကဲ့သို့ လည်းကောင်း ထို့အတူသာလျှင် ဘဂ္ဂတိုင်း သုဿမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ ဖြစ်သော ဘေသကဠမည်သော တောမှ ကွယ်ပျောက် ခဲ့၍ မဂဓတိုင်း ကလ္လဝါဠပုတ္တရွာ အသျှင် မဟာမောဂ္ဂလာန် ရှေ့၌ ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌ ထိုင်တော် မူပြီးသော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်အား-

မောဂ္ဂလာန် သင်သည် ငိုက်မျဉ်းသလော၊ မောဂ္ဂလာန် သင်သည် ငိုက်မျဉ်းသလော ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ငိုက်မျဉ်းသည် မှန်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မောဂ္ဂလာန် ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အကြင်သို့သော သညာရှိလျက် နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ 'ငိုက်မျဉ်းခြင်း' သည် သက်ဝင်၏။ ထိုသညာကို နှလုံးမသွင်းလင့်၊ ထိုသညာကို ကြိမ်ဖန်များစွာ မပြုလင့်၊

မောဂ္ဂလာန် ဤသို့ မိဒ္ဓ သက်ဝင်ကြောင်း သညာကို နှလုံးမသွင်းမူ၍ နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ ကင်းပျောက်ကြောင်းသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (၁)

ဤသို့ နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ အကယ်၍ မကင်းပျောက်နိုင်ခဲ့မူ မောဂ္ဂလာန် ထိုသို့ မကင်းပျောက် နိုင်ခြင်းကြောင့် သင်သည် ကြားနာပြီး သင်ယူပြီးသော တရားကို စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ကြံစည် လေလော့၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်လေလော့၊ စိတ်ဖြင့် အဖန်ဖန် ရှုလေလော့၊ ထိုသို့ နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ ကင်းပျောက်ကြောင်းသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (၂)

ဤသို့ နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ အကယ်၍ မကင်းပျောက်နိုင်ခဲ့မူ မောဂ္ဂလာန် ထိုသို့ မကင်းပျောက် နိုင်ခြင်းကြောင့် သင်သည် ကြားနာပြီး သင်ယူပြီးသော တရားကို အကျယ်အား ဖြင့် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုလော့၊ ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် သရဇ္ဈာယ်၍ နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ ကင်းပျောက်ကြောင်းသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (၃)

ဤသို့ သရဇ္ဈာယ်၍ နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ အကယ်၍ မကင်းပျောက်နိုင်ခဲ့မူ မောဂ္ဂလာန် ထိုသို့ မကင်းပျောက် နိုင်ခြင်းကြောင့် သင်သည် နားရွက်နှစ်ဖက်တို့ကို ဆွဲငင်ဘိ လော့၊ လက်ဖြင့် ကိုယ်တို့ကို သုံးသပ် ဘိလော့၊ ဤသို့ ပြုသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ ကင်းပျောက် ကြောင်းသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (၄)

ဤသို့ နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ အကယ်၍ မကင်းပျောက်နိုင်ခဲ့မူ မောဂ္ဂလာန် ထိုသို့ မကင်းပျောက် နိုင်ခြင်းကြောင့် သင်သည် နေရာမှ ထပြီးလျှင် ရေဖြင့် မျက်စိတို့ကို ပွတ်သပ် ၍ အရပ် မျက်နှာတို့ကို ကြည့်လေလော့၊ နက္ခတ်တာရာတို့ကို ကြည့်လေလော့၊ ဤသို့ ကြည့်သော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ ကင်းပျောက်ကြောင်းသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (၅)

ဤသို့ ကြည့်သော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ အကယ်၍ မကင်းပျောက်နိုင်ခဲ့မူ မောဂ္ဂလာန် ထိုသို့ မကင်းပျောက် နိုင်ခြင်းကြောင့် သင်သည် အလင်းရောင် ဟူသော အမှတ်ကို နှလုံးသွင်းလော့၊ နေ့ဟူသော အမှတ်သညာကို ဆောက်တည်လော့၊ နေ့အခါ၌ ကဲ့သို့ ထို့အတူ ညဉ့်၌လည်း (အလင်းရောင်သညာကို ဆောက်တည်လော့)၊ ညဉ့်အခါ၌ ကဲ့သို့ ထို့အတူ နေ့၌လည်း (အလင်းရောင်သညာကို ဆောက်တည်လော့)၊ ဤသို့ မိဒ္ဓ ကင်းစင်၍ ထက်ဝန်းကျင် မြေးယုက်ခြင်း မရှိသော စိတ်ဖြင့် အရောင်နှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်ကို ပွားလေလော့၊ ဤသို့ ပွား၍ နေသော သင့်အား မိဒ္ဓ ကင်းပျောက်ကြောင်းသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ (၆)

ဤသို့ နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ အကယ်၍ မကင်းပျောက်နိုင်ခဲ့မူ မောဂ္ဂလာန် ထိုသို့ မကင်းပျောက် နိုင်ခြင်းကြောင့် သင်သည် နောက်နှင့် ရှေ့သို့ ရှေးရှုဆောင်သော သညာရှိသည် ဖြစ်၍ အတွင်း၌ တည်ကုန်သော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့် အပ၌ မတည်သော စိတ်ဖြင့် စကြိုသွားမှုကို ဆောက်တည် လေလော့၊ ဤသို့ နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ ကင်းပျောက်ကြောင်းသည် ရှိသည် သာလျှင်တည်း။ (၇)

ဤသို့ နေသော သင့်အား ထိုမိဒ္ဓ အကယ်၍ မကင်းပျောက်နိုင်ခဲ့မူ မောဂ္ဂလာန် ထိုသို့ မကင်းပျောက် နိုင်ခြင်းကြောင့် သင်သည် လက်ယာနံတောင်းဖြင့် လျောင်း၍ (လက်ယာ) ခြေ၌ (လက်ဝဲ) ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထားလျက် သတိသမ္ပဇင်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ထအံ့ ဟူသော အမှတ်သညာကို ပြုကာ ခြေသို့ကဲ့သို့ အိပ်ခြင်းကို ပြုလော့၊ မောဂ္ဂလာန် နိုးသောအခါ သင်သည် အိပ်မှုချမ်းသာ ဘယ်ပြောင်းညာပြန် လဲလျောင်းမှု ချမ်းသာကို အဖန်ဖန် အားထုတ် သည် ဖြစ်၍ မနေအံ့ဟု လျင်မြန်စွာ ထရာ၏။ မောဂ္ဂလာန် သင်သည် ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ မောဂ္ဂလာန် ထို့ကြောင့် (ငါသည်) မြင့်သော မာနတည်း ဟူသော နှာမောင်းကို ချီပင့်၍ ဒါယကာတို့ အိမ်သို့ မကပ်အံ့ ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်၊ မောဂ္ဂလာန် ရဟန်းသည် မြင့်သော မာန တည်းဟူသော နှာမောင်းကို ချီပင့်၍ ဒါယကာတို့ အိမ်သို့ ကပ်ရောက်ပါမူ၊ မောဂ္ဂလာန် ဒါယကာတို့၌ ပြုဖွယ် ကိစ္စတို့ ရှိကုန်၏၊ ယင်းပြုဖွယ်

ကိစ္စတို့ကြောင့် လူတို့သည် ကြွလာသော ရဟန်းကို နှလုံး မသွင်းနိုင်ကုန်၊ ထိုနှလုံး မသွင်းနိုင်ရာ၌ ရဟန်းအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်ရာ၏-

“ယခုအခါ ငါ့ကို ဤအမျိုး၌ အဘယ်သူသည် ဖျက်ဆီးဘိသနည်း၊ ယခုအခါ၌ ဤလူတို့ သည် ငါ၌ (ခင်မင်ခြင်း) ကင်းသော သဘော ရှိကြကုန်၏” ဟု (ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏)။

ဤသို့ လာဘ်မရခြင်းကြောင့် နှလုံးမသာခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏။ နှလုံးမသာသော သူအား စိတ် ပျံ့လွင့်မှု ဖြစ်ရာ၏။ စိတ်ပျံ့လွင့်သော သူအား မစောင့်စည်းမှု ဖြစ်ရာ၏။ မစောင့်စည်းသော သူ၏ စိတ်သည် သမာဓိမှ ဝေးကွာ၏။

မောဂ္ဂလာန် ထို့ကြောင့် (ငါသည်) ဆန့်ကျင်ဘက် စကားကို မပြောအံ့ဟု ဤသို့ ကျင့်ရမည်။ မောဂ္ဂလာန် ဆန့်ကျင်ဘက် စကား ရှိခဲ့သော် စကားများမှု (မချွတ်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့် အပ်၏။ စကားများမှု ရှိခဲ့သော် စိတ်ပျံ့လွင့်မှု ဖြစ်၏။ စိတ်ပျံ့လွင့် သူအား မစောင့်စည်းမှု ဖြစ်၏။ မစောင့်စည်း သော သူ၏ စိတ်သည် သမာဓိမှ ဝေးကွာ၏။

မောဂ္ဂလာန် ငါသည် အလုံးစုံသော အရာတို့နှင့် ဆက်ဆံမှုကို မချီးမွမ်း၊ အလုံးစုံသော အရာတို့နှင့် ဆက်ဆံမှုကိုသာ မချီးမွမ်းသည် မဟုတ်သေး၊ စင်စစ်သော်ကား ငါသည် လူ ရဟန်း တို့နှင့် ဆက်ဆံမှု ကိုလည်း မချီးမွမ်း။ အသံနည်းကုန်သော၊ ပြည်ရွာတွန်သံ မရှိကုန်သော၊ လူတို့ ၏ အငွေအသက် ကင်းကုန်သော၊ လူတို့ လျှို့ဝှက်မှုကို ပြုခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သော၊ တစ်ယောက် တည်း ကိန်းအောင်းခြင်းငှါ လျှောက်ပတ်သော သဘောရှိသည့် ကျောင်းတို့နှင့် ဆက်ဆံမှုကိုမူ ကား ချီးမွမ်း၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူသည် ရှိသော် အသျှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်သည် မြတ်စွာဘုရားအား-

“အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်သော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တဏှာ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ အာရုံပြု၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်သော စိတ်ရှိသူ၊ စင်စစ် ပြီးဆုံးမှု ရှိသူ၊ စင်စစ် ယောဂ လေးပါးဖြင့် ဘေးမရှိသူ၊ စင်စစ် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ၊ စင်စစ် နိဗ္ဗာန် ဟု ဆိုအပ်သော အဆုံးရှိသူ၊ နတ်လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။

မောဂ္ဂလာန် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “တရား အလုံးစုံတို့ကို (တဏှာ၊ဒိဋ္ဌိအစွမ်းဖြင့် နိစ္စ၊ သုဘ၊ သုခ၊ အတ္တဟု) နှလုံးသွင်းရန် မသင့်” ဟု ကြားနာအပ်၏။ မောဂ္ဂလာန် ရဟန်းသည် “(ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်) တရား အလုံးစုံတို့ကို မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းရန် မသင့်” ဟု ဤသို့သာလျှင် ထိုစကားကို ကြားနာအပ်၏။ ထိုရဟန်းသည် တရား အလုံးစုံကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၏။ တရား အလုံးစုံကို ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ တရား အလုံးစုံကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ တရား အလုံးစုံကို ပိုင်းခြားသိ၍ သုခကို ဖြစ်စေ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေ အဒုက္ခမသုခကို ဖြစ်စေ ဝေဒနာ ဟူသမျှကို ခံစား၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာတို့၌ မမြဲ ဟု အဖန်ဖန် ရှု၍ နေ၏။ စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှု ‘ဝိရာဂ’ အားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၍ နေ၏။ ချုပ်မှု ‘နိရောဓ’ အားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၍ နေ၏။ တစ်ဖန်စွန့်မှု ‘ပဋိနိဿဂ္ဂ’ အားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ထိုဝေဒနာ တို့၌ မမြဲဟု အဖန်ဖန် ရှု၍ နေသည်ရှိသော် စွဲမက်ခြင်း ကင်းမှု ‘ဝိရာဂ’ အားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၍ နေသည်ရှိသော် ချုပ်မှု ‘နိရောဓ’ အားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၍ နေသည်ရှိသော် တစ်ဖန်စွန့်မှု ‘ပဋိနိဿဂ္ဂ’ အားဖြင့် အဖန်ဖန် ရှု၍ နေသည်ရှိသော် လောက၌ တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကိုမျှ (တဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ အစွမ်းဖြင့်) မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်းခဲ့သော် တဏှာတည်း ဟူသော တပ်မက်မှု မရှိ၊ တပ်မက်မှု မရှိခဲ့သော် အသီးအခြားပင်လျှင် ကိလေသာ ငြိမ်း၏။ “ပဋိသန္ဓေ နေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု (သိ၏)။

မောဂ္ဂလာန် ဤမျှသော အတိုင်းအရှည်ဖြင့် ရဟန်းသည် အကျဉ်းအားဖြင့် တဏှာကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ အာရုံပြု၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်သော စိတ်ရှိသူ၊ စင်စစ် ပြီးဆုံးမှု ရှိသူ၊ စင်စစ် ယောဂ လေးပါးဖြင့်

ဘေးမရှိသူ၊ စင်စစ် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ၊ စင်စစ် နိဗ္ဗာန် ဟု ဆိုအပ်သော ပြီးဆုံးမှု ရှိသူ၊ နတ် လူတို့ထက် မြတ်သူ ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၉ - မေတ္တသုတ်

၆၂။ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို မကြောက်ကြလင့်၊ ရဟန်းတို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ ဟူသော အမည်သည် ချမ်းသာသူခေါ် အမည်တည်း။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ပြုလုပ် ဆည်းပူးထား အပ်ကုန်သော ကောင်းမှုတို့၏ အလိုရှိဖွယ် နှစ်လိုဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ်သော အကျိုးထူးကို ကြာမြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး ခံစားဖူးသည့် အဖြစ်ကို သိ၏။ ခုနစ်နှစ်တို့ ပတ်လုံး မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော စာနစ်စိတ်ကို ပွားဖူးပြီ၊ ခုနစ်နှစ်တို့ ပတ်လုံး မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ကို ပွားစေ၍ ခုနစ်ခုသော သံဝဇ္ဇကပ် ဝိဝဇ္ဇကပ်တို့ ပတ်လုံး ဤလူ့ပြည်သို့ တစ်ဖန် မလာပြီ။ ရဟန်းတို့ ဩကာသလောက ပျက်သည် ရှိသော် ငါသည် အာဘဿရဘုံသို့ ကပ်ရောက်ရ၏။ ဩကာသလောက တည်ပြန်သည် ရှိသော် ဆိတ်သုဉ်းသော (ပဌမဈာန်) ဗြဟ္မာ့ဗိမာန်၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုပဌမဈာန် ဗြဟ္မာ့ဗိမာန်၌ ငါသည် ဗြဟ္မာဖြစ်၏။ မဟာဗြဟ္မာဖြစ်၏။ လွှမ်းမိုးနိုင်သူဖြစ်၏။ မည်သူကမျှ မလွှမ်းမိုးနိုင်သူ ဖြစ်၏။ စင်စစ် (အလုံးစုံကို) မြင်သူ ဖြစ်၏။ အလိုအတိုင်း ဖြစ်စေနိုင်သူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း သုံးဆယ့်ခြောက်ကြိမ် ဖြစ်ဖူး၏။ အကြိမ်တစ်ရာမက တရား စောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံး ကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်းကို အောင်မြင်သော တိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာ ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်ခဲ့၏။ ရဟန်းတို့ထို (စကြာဝတေးမင်းဖြစ်သော) ငါ့အား ဤရတနာ ခုနစ်ပါးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ စကြာရတနာ၊ ဆင်ရတနာ၊ မြင်းရတနာ၊ ပတ္တမြားရတနာ၊ မိဖုရားရတနာ၊ သူဌေးရတနာ၊ ခုနစ်ခုမြောက် သားကြီး ရတနာတို့တည်း။ ထို(စကြာဝတေးမင်းဖြစ်သော ငါ့အား) ရဲရင့်သော သူရဲကောင်း အင်္ဂါရုပ်ရှိသော တစ်ဖက်စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်သော အထောင်မကသော သားတော်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုငါသည် သမုဒ္ဒရာအဆုံး ရှိသော ဤမြေကို တုတ်မဆောင်မူ၍ လက်နက်မဆောင် မူ၍ တရားသဖြင့် အောင်မြင်လျက် အုပ်စိုးခဲ့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ချမ်းသာကို ရှာမိုးကြကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးကို ရှုကြလော့၊ ရဟန်းတို့ ခုနစ်နှစ်တို့ ပတ်လုံး မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများ၍ သံဝဇ္ဇကပ် ဝိဝဇ္ဇကပ် ခုနစ်ခုတို့ ပတ်လုံး ဤလူ့လောကသို့ တစ်ဖန် မလာပြီ။ ဩကာသလောက ပျက်သည် ရှိသော် အာဘဿရဘုံသို့ ကပ်ရောက်၍ ဖြစ်ရ၏။ လောကသည် အသစ်တစ်ဖန် တည်ပြန် လတ်သော် ဆိတ်သုဉ်းသော ပဌမဈာန် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်၏။ ထိုအခါ၌ မိမိအလိုသို့ သူတစ်ပါးကို လိုက်စေနိုင် သော မဟာဗြဟ္မာ ခုနစ်ကြိမ်ဖြစ်ဖူး၏။ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း သုံးဆယ့်ခြောက် ကြိမ်ဖြစ်၍ နတ်တို့၏ မင်းအဖြစ်ကို ပြုဖူး၏။ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း အပြင်ကို အစိုးရသော စကြာမင်း ဖြစ်ဖူး၏။ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်

သွန်းအပ်သော မြေကို အစိုးရသော လူတို့၏ အကြီးအမှူး ဖြစ်သော မင်းဖြစ်ဖူး၏။ တုတ်မဆောင် လက်နက် မဆောင်ဘဲ ဤမြေပြင်ကို အောင်နိုင်၏။ (ငါသည်) ဤမြေပြင်၌ တရားနှင့်အညီ မင်းပြု၍ နိုင်ထက်မှု မပြုဘဲ တရားနှင့်ညီစွာ ဆုံးမခဲ့ပြီ။ ငါသည် ကာမဂုဏ် အလုံးစုံတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ ရတနာ ခုနစ်ပါးတို့နှင့် လည်းကောင်း ပြည့်စုံသော များသောဥစ္စာ များသော အသုံးအဆောင်ရှိသော ကြွယ်ဝသော အမျိုး၌ ဖြစ်ဖူးပြီ။ လောက၌ လူတို့ကို ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့တတ်ကုန်သော မြတ်စွာဘုရား တို့ ရှိကုန်၏။ ထိုဘုရား ရှင်တို့သည်လည်း ဤကောင်းမှုသည် ကြီးမားသော အကျိုး၏ အကြောင်း ပင်တည်း။ ငါ၏ မြေ အပြင်ကို အစိုးရသော မင်းအဖြစ်သည် မပျက်စီး၊ များပြားလှသော အသုံးအဆောင် အဆောက် အဦးရှိသော အရိန်အစော် ကြီးမားသော မင်းဖြစ်၏။ ဇမ္ဗူဒိပ်မြေအပြင်ကို အစိုးရသော တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော အခြံ အရံနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းဖြစ်၏ဟု ဤတရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားတော် မူအပ်၏။ ဤတရားကို ကြားနာရသည်ရှိသော် အဘယ်သူသည် မကြည်ညိုဘဲ ရှိနိုင်ရာ အံ့နည်း၊ မည်းညစ်သော သဘောရှိသော သူသော်မှလည်း ကြည်ညိုလေရာ၏။ ထို့ကြောင့် အကျိုး စီးပွားကို အလိုရှိသူသည် ကြီးမားသော အကျိုးကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်တို့၏ အဆုံးအမ တော်ကို အောက်မေ့လျက် သူတော်ကောင်း တရားကို အလေးအမြတ် ပြုအပ်၏။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၁၀ - ဘရိယာသုတ်

၆၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အိမ်၌ လူတို့သည် ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံရှိကြကုန် ၏။ ထိုအခါ အနာထပိဏ်သူဌေးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး လျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အနာထပိဏ်သူဌေး အား မြတ်စွာဘုရားသည်-

သူကြွယ် သင့်အိမ်၌ လူတို့သည် ငါးကို လုယက်ကြသော တံငါတို့ ကဲ့သို့ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့် ပြင်းပြ ကျယ်လောင်သော အသံ ရှိကြကုန်သနည်း ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသုဇာတာမည်သော အိမ်သူချွေးမကို ကြွယ်ဝချမ်းသာသော အမျိုးမှ ဆောင် ယူခဲ့ပါ၏။ ထိုချွေးမသည် ယောက္ခမ မိန်းမသူကို (ယောက္ခမမိန်းမသူဟူ၍) အမှတ်မပြု၊ ယောက္ခမ ယောက်ျားသူကို (ယောက္ခမယောက်ျားသူဟူ၍) အမှတ်မပြု၊ လင်ယောက်ျားကို (လင်ယောက်ျားဟူ၍) အမှတ်မပြု၊ မြတ်စွာဘုရားကိုသော်လည်း အရိုအသေမပြု၊ အလေးအမြတ် မပြု၊ မမြတ်နိုး မပူဇော်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သုဇာတာမည်သော အိမ်သူချွေးမကို “သုဇာတာ လာခဲ့ဦး” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ” ဟု သုဇာတာမည်သော အိမ်သူချွေးမသည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာ ဘုရားကို

ရှိခိုးလျက် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော သုဇာတာ မည်သော အိမ်သူချွေးမအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

သုဇာတာ လင်ယောက်ျား၏ မယားတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ-

သူသတ်နှင့် တူသော မယား၊ ခိုးသူနှင့် တူသော မယား၊ အရှင်နှင့် တူသော မယား၊ အမိနှင့် တူသော မယား၊ နှမနှင့် တူသော မယား၊ အဆွေခင်ပွန်းနှင့် တူသော မယား၊ ကျွန်မနှင့် တူသော မယားတို့တည်း။

သုဇာတာ လင်ယောက်ျား၏ မယားတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

ထိုခုနစ်မျိုးသော မယားတို့တွင် သင်သည် အဘယ်မယားမျိုးနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဤစကား ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်အားဖြင့် တပည့်တော်မ မသိနိုင်ပါ။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ ၏။ မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားတော် မူအပ်သော ဤစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ် ကို အကျယ်အားဖြင့် တပည့်တော်မ သိနိုင်လောက်အောင် ဟောကြားတော်မူပါ ဟု (လျှောက် ၏)။

သုဇာတာ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် နာကြားလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု သုဇာတာမည်သော အိမ်သူချွေးမသည် မြတ်စွာဘုရား အား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူ၏ - “လင်ယောက်ျား၏ အကြင် မယားသည် ဒေါသ ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အစီးအပွားကို အစဉ် စောင့်ရှောက်လေ့ မရှိဘဲ မိမိလင်မှ တခြားသော ယောက်ျားတို့၌ တပ်မက်မောလျက် မိမိလင်ကို (မရိုမသေ) မထိမဲ့မြင် အောက်မေ့၏။ ဥစ္စာဖြင့် ဝယ်သူကို သတ်ရန် (အားထုတ်သကဲ့သို့) အားထုတ်တတ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ထိုမယားကို သူသတ်မဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မယားဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ (၁) လင်ယောက်ျား၏ အကြင်မယားသည် မိမိ၏ အရှင်သခင်ဖြစ်သူ လင်ယောက်ျား သည် အတတ်ပညာကို လည်းကောင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ လယ်လုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း ဆောက်တည် (စီရင်)၍ ရအပ်သော ဥစ္စာအနက် အနည်းငယ်မျှသော ဥစ္စာကို သော်လည်း အပြင်သို့ ဆောင်ယူခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ထိုမယားကို ခိုးသူမ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မယားဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ (၂) လင်ယောက်ျား၏ အကြင် မယားသည် အလုပ်အကိုင် လုပ်ရန် အလိုမရှိ၊ ပျင်းရိ၏၊ အစားကြီး၏၊ စိတ်လည်း ကြမ်းတမ်း၏၊ ကိုယ်အမူအရာလည်း ကြမ်းတမ်း၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားတို့ကိုလည်း ဆိုတတ်၏။ လုံ့လဝီရိယ ရှိသော လင်ကိုလည်း နှိပ်စက် လွှမ်းမိုး၍ ကျင့်တတ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ထိုမယားကို အရှင်သခင်မဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မယားဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ (၃) လင်ယောက်ျား၏ အကြင်မယားသည် အခါခပ်သိမ်း အစီးအပွားကို အစဉ်စောင့် ရှောက်လေ့ရှိ၏။ အမိသည် သားကို အစဉ်စောင့်ရှောက် သကဲ့သို့ လင်ကို အစဉ်စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုလင် ယောက်ျား ဆည်းပူးရှာဖွေအပ်သော ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ထိုမယား ကို အမိဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မယားဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ (၄) လင်ယောက်ျား၏ အကြင်မယားသည် အစ်မကြီး နှမငယ်သည် မောင်၌ ရှိသေသကဲ့သို့ ထို့အတူ မိမိလင်၌ ရှိသေ၏။ အရှက်နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိ၏။ လင်၏ အလိုသို့ လိုက်တတ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ထိုမယားကို အစ်မ နှမဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မယားဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ (၅) လင် ယောက်ျား၏ အကြင်မယားသည် ဤလောက၌ အဆွေခင်ပွန်းသည် ကြာမြင့်မှ ရောက်လာသော အဆွေခင်ပွန်းကို

မြင်၍ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက် သကဲ့သို့ လင်ကို မြင်၍ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်၏။ အမျိုးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သီလရှိ၏။ လင်၌ ရိုသေစွာ ကျင့်တတ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ထိုမယားကို အဆွေခင်ပွန်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မယားဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ (၆) လင်ယောက်ျား၏ အကြင်မယားသည် (လင်ယောက်ျားက) တုတ်လှင်ကန်ကို ကိုင်၍ သတ်ပုတ် ခြင်းဖြင့် ခြိမ်းခြောက် အပ်သော်လည်း အမျက်ထွက်ခြင်း ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိ၊ (ဒေါသဖြင့်) မပြစ်မှားသော စိတ်ရှိ၏။ လင်ကို သည်းခံတတ်၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း မရှိ၊ လင်၏ အလိုသို့ လိုက်တတ်၏။ ဤသို့ သဘောရှိသော ထိုမယားကို ကျွန်မဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မယားဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။ (၇) ဤလောက၌ အကြင်မယားကို သူသတ်နှင့် တူသော မယား၊ ခိုးသူနှင့် တူသော မယား၊ အရှင်နှင့် တူသော မယားဟု ဆိုအပ်၏။ သီလမရှိသော သဘောရှိ၏။ ကြမ်းကြုတ်သော သဘောရှိ၏။ လင်ကို ရိုသေခြင်း မရှိ၊ ထိုမယားမျိုးတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ငရဲသို့ လားရကုန်၏။ (၁-၃) ဤလောက၌ အကြင်မယားကို အမိနှင့်တူသော မယား၊ နှမနှင့် တူသော မယား၊ အဆွေခင်ပွန်းနှင့် တူသော မယား၊ ကျွန်မနှင့် တူသော မယားဟု ဆိုအပ်၏။ သီလ၌ တည်သော သဘောရှိ၏။ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး စောင့်စည်းတတ်၏။ ထိုမယားမျိုးတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာဖြစ်သော နတ်ပြည်သို့ လားရကုန်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။(၄-၇)

သုဇာတာ လင်ယောက်ျား၏ မယားတို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့ပင်တည်း၊ ထိုမယားခုနစ်မျိုးတို့ တွင် သင်သည် အဘယ် အမျိုးအစားနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ယနေ့မှစ၍ တပည့်တော်မကို လင်ယောက်ျား၏ ကျွန်မနှင့် တူသော မယား ဟူ၍ မှတ်တော်မူပါ ဟု (လျှောက်၏)။

ဒသမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၆ - အဗျာကတဝဂ် ===

၁၁ - ကောဓနသုတ်

၆၄။ ရဟန်းတို့ ရန်သူတို့ နှစ်သက် အပ်ကုန်၍ ရန်သူတို့၏ အကျိုးကို ပြုတတ်ကုန်သော ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့သည် အမျက်ထွက်သော မိန်းမသို့ လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားသို့ လည်းကောင်း ရောက်လာ ကုန်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူအား “ဤသူသည် အဆင်းမလှပါမူကား ကောင်းလေရာ၏” ဟု အလိုရှိ၏။ ထိုသို့ အလိုရှိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူ၏ အဆင်းလှခြင်း၌ မနှစ်သက်။ ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသော ဤယောက်ျား ပုဂ္ဂိုလ်ကို အမျက်ဒေါသသည် နှိပ်စက်အပ်၏။ အမျက်ဒေါသသည် အစဉ် လိုက်အပ်၏။ ထိုအမျက် ထွက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကယ်၍ ကောင်းစွာ ရေချိုးအပ် ကောင်းစွာ လိမ်းကျံ အပ်သည် ဖြစ်၍ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ရိတ်ပြီးလျှင် ကောင်းမွန် ဖြူစင်သော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်ရစေကာမူ ထိုသူသည် အမျက်ဒေါသ နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ အဆင်းမလှသည် သာလျှင် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ရန်သူတို့

နှစ်သက်အပ်၍ ရန်သူတို့၏ အကျိုးကို ပြုတတ်သော ဤပဌမသဘောသည် အမျက်ထွက်သော မိန်းမသို့ လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားသို့ လည်းကောင်း ရောက်လာ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူအား “ဤသူသည် ဆင်းရဲစွာ အိပ်နေရပါမူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု အလိုရှိ၏။ ထိုသို့ အလိုရှိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူ၏ ချမ်းသာစွာ အိပ်နေခြင်း၌ မနှစ်သက်။ ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသော ဤယောက်ျား ပုဂ္ဂိုလ်ကို အမျက်ဒေါသသည် နှိပ်စက်အပ်၏။ အမျက် ဒေါသသည် အစဉ်လိုက် အပ်၏။ ထိုအမျက်ထွက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကယ်၍ ပလ္လင်၊ မွေးရှည် ကောဇောကြီး၊ ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွေးအခင်း၊ ဝံပိုင်ရေအခင်းမြတ်၊ (နီသော) မျက်နှာကြက်နှင့် အိုးနီနှစ်ဖက်ရှိ နေရာတို့၌ အိပ်၍ နေရစေကာမူ၊ ထိုသူသည် အမျက်ဒေါသ နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲစွာသာလျှင် အိပ်နေရ၏။ ရဟန်းတို့ ရန်သူတို့ နှစ်သက်အပ်၍ ရန်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ပြုတတ်သော ဤဒုတိယသဘောသည် အမျက်ထွက်သော မိန်းမသို့ လည်း ကောင်း၊ ယောက်ျားသို့ လည်းကောင်း ရောက်လာ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူအား “ဤသူသည် အကျိုးစီးပွား များပြားစွာ ဖြစ်ထွန်းမှုရှိသူ မဖြစ်ပါမူကား ကောင်းလေရာ၏” ဟု အလိုရှိ၏။ ထိုသို့ အလိုရှိခြင်း သည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူ၏ အကျိုးစီးပွားရှိမှု၌ မနှစ်သက်။ ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက်လေ့ရှိသော ဤယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်ကို အမျက်ဒေါသသည် နှိပ်စက်အပ်၏။ အမျက်ဒေါသသည် အစဉ်လိုက်အပ်၏။ အကျိုးစီးပွား မရှိသည်ကို ယူ၍မူ၍လည်း “ငါသည် အကျိုးစီးပွား ရှိသည်ကို ယူအပ်ပြီ” ဟု မှတ်ထင်၏။ အကျိုးစီးပွား ရှိသည်ကို ယူ၍ မူလည်း “ငါသည် အကျိုးစီးပွား မရှိသည်ကို ယူအပ်ပြီ” ဟု မှတ်ထင်၏။ အမျက်ဒေါသ နှိပ်စက် အပ်သော ထိုသူအား အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်၍ ယူအပ်ကုန်သော ဤတရားတို့သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရန်သူတို့ နှစ်သက် အပ်၍ ရန်သူတို့၏ အကျိုးကို ပြုတတ်သော ဤတတိယ သဘောသည် အမျက်ထွက်သော မိန်းမသို့ လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားသို့ လည်းကောင်း ရောက်လာ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူအား “ဤသူသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိသူ မဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု အလိုရှိ၏။ ထိုသို့ အလိုရှိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သော သူ၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရှိမှု၌ မနှစ်သက်။ ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက် လေ့ရှိသော အမျက် ဒေါသသည် နှိပ်စက်အပ်သော အမျက်ထွက်ခြင်းဖြင့် အစဉ်လိုက်သော ထိုယောက်ျား၏ ထကြွလုံ့လဖြင့် ရအပ်ကုန်သော လက်ရုံးအားကိုး ဆည်းပူးအပ်ကုန်သော ချွေးဒီးဒီးကျဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော တရားနှင့် ယှဉ်ကုန် တရားသဖြင့် ရအပ်ကုန်သော စည်းစိမ် ဥစ္စာတို့ကိုလည်း မင်းတို့သည် မင်း၏ ဘဏ္ဍာတိုက်၌ သွင်းကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရန်သူတို့ နှစ်သက်အပ်၍ ရန်သူတို့၏ အကျိုးကို ပြုတတ်သော ဤစတုတ္ထ သဘောသည် အမျက်ထွက်သော မိန်းမသို့ လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားသို့ လည်းကောင်း ရောက်လာ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူအား “ဤသူသည် အခြံအရံ ရှိသူ မဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု အလိုရှိ၏။ ထိုသို့ အလိုရှိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သော သူ၏ အခြံအရံရှိမှု၌ မနှစ်သက်။ ရဟန်းတို့ အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသော ဤယောက်ျား ပုဂ္ဂိုလ်ကို အမျက်ဒေါသသည် နှိပ်စက်အပ်၏။ အမျက်ဒေါသသည် အစဉ် လိုက်အပ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မမေ့လျော့ခြင်းဖြင့် ရအပ်သော အခြံအရံမှလည်း အမျက်ထွက် ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ ပျက်စီး၏။ ရဟန်းတို့ ရန်သူတို့ နှစ်သက်အပ်၍ ရန်သူတို့၏ အကျိုးကို ပြုတတ်သော ဤပဌမ သဘောသည် အမျက်ထွက်သော မိန်းမသို့ လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားသို့ လည်းကောင်း ရောက်လာ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူအား “ဤသူသည် အဆွေခင်ပွန်း ရှိသူ မဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု အလိုရှိ၏။ ဤသို့ အလိုရှိခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူ၏ အဆွေခင်ပွန်းရှိမှု၌ မနှစ်သက်။ ရဟန်းတို့ အမျက် ထွက်လေ့ရှိသော

အမျက်ထွက်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော အမျက်ထွက်ခြင်းဖြင့် အစဉ်လိုက်သော ဤယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်ကို အဆွေခင်ပွန်း အကျွမ်းဝင်သူ ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သည်လည်း ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရန်သူတို့ နှစ်သက်အပ်၍ ရန်သူတို့၏ အစီးအပွားကို ပြုတတ်သော ဤဆဋ္ဌသဘောသည် အမျက်ထွက် သော မိန်းမသို့ လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားသို့ လည်းကောင်း ရောက်လာ၏။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သူအား “ဤသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ကျရောက်ပါမူကား ကောင်းလေရာ၏” ဟု အလိုရှိ၏။ ထိုသို့ အလိုရှိခြင်း သည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရန်သူသည် ရန်ဘက်ဖြစ်သော သူ၏ သုဂတိဘုံသို့ ရောက်မှု၌ မနှစ်သက်။ ရဟန်းတို့ အမျက် ထွက်လေ့ရှိသော အမျက်ထွက်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ် သော အမျက်ထွက်ခြင်းဖြင့် အစဉ်လိုက်သော ဤယောက်ျားပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၏။ နှုတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၏။ စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၏။ ထိုအမျက်ထွက်သူသည် ကိုယ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ နှုတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကို ကျင့်၍ စိတ်ဖြင့် ဒုစရိုက်ကိုကျင့်၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ အမျက်ထွက်ခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ ရောက်ရ၏။ ရဟန်းတို့ ရန်သူတို့ နှစ်သက်အပ်၍ ရန်သူတို့၏ အကျိုးကို ပြုတတ်သော ဤသတ္တမ သဘောသည် အမျက်ထွက်သော မိန်းမသို့ လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားသို့ လည်းကောင်း ရောက်လာ၏။

ရဟန်းတို့ ရန်သူတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်၍ ရန်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ပြုတတ်ကုန်သော ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့သည် အမျက်ထွက်သော မိန်းမသို့ လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားသို့ လည်း ကောင်း ရောက်လာကုန်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

အမျက်ထွက်လေ့ ရှိသူသည် အဆင်းမလှ၊ ထိုသူသည် ဆင်းရဲစွာလည်း အိပ်ရ နေရ၏။ ထိုမှတစ်ပါး အကျိုးစီးပွား ရှိ၏ ဟု မှတ်ယူ၍ အကျိုးစီးပွားမဲ့သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ အမျက် ထွက်တတ်သော အမျက်ဒေါသ နှိပ်စက်အပ်သော ယောက်ျားသည် ထိုအမျက်ထွက်မှုကြောင့် ကိုယ် နှုတ်ဖြင့် သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲမှုကို ပြု၍ ဥစ္စာ၏ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်၏။ အမျက်ဒေါသ တည်း ဟူသော ယစ်ခြင်းဖြင့် ယစ်သော ယောက်ျားသည် အခြံအရံ အကျော်အစော မရှိသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်၏။ ဆွေမျိုး မိတ်သင်္ဂဟတို့သည် လည်းကောင်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်ကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း အမျက် ထွက်သူကို ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ အမျက်ဒေါသသည် အကျိုး စီးပွားမဲ့ကို ဖြစ်စေတတ်၏။ အမျက်ဒေါသ သည် စိတ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ စိတ်၏အတွင်း၌ ဘေးကို ဖြစ်စေတတ်၏။ ထိုသို့သော အကြောင်းကို ပညာနဲ့သူ လူအပေါင်းသည် မသိချေ။ အမျက်ထွက်သူသည် အကျိုးစီးပွားကို မသိနိုင်၊ အမျက်ထွက် သူသည် အကြောင်းတရားကို မမြင်နိုင်၊ အမျက်ဒေါသသည် သတ္တဝါကို နှိပ်စက်သောအခါ အလွန် မိုက်မဲမှုသည် ဖြစ်၏။ အမျက်ထွက်သော သူသည် ပြုနိုင်ခဲ့သော အမှုကို ပြုလွယ်သော အမှုကဲ့သို့ ချွတ်ယွင်းစေ၏။ ထိုသူသည် နောက်အခါ၌ အမျက်ဒေါသ ပြေပျောက်သည် ရှိသော် မီးလောင် သကဲ့သို့ ပူပန်ရ ၏။ အကြင် အမျက်ဒေါသကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် အမျက်ထွက်ကုန်၏။ ထိုအမျက် ဒေါသသည် အကြင်အခါ၌ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါ၌ မီးသည် တထောင်းထောင်း ထသော အခိုးကို ပြဘိသကဲ့သို့ အရှိန်အစော် ကင်းမဲ့သော မျက်နှာရှိသည့် အဖြစ်ကို ပြ၏။ ထိုအမျက်ထွက်သူအား ရှက်မှု ထိတ်လန့်မှု မရှိ၊ ထိုအမျက်ထွက်သူသည် (ဆုံးမအပ်သော) စကားကို ရိုသေမှု မရှိ၊ အမျက်ဒေါသ နှိပ်စက်သော သူအား မှီခိုရာ တစ်စုံတစ်ရာမျှ မဖြစ်နိုင်ချေ။ ပူပန်သောက ရောက်စေတတ် ကုန်သော အကြင် (အဖသတ်ခြင်းစသော) ကံတို့သည် သမထဝိပဿနာတရားတို့မှ ဝေးကွာကုန် ၏။ ထိုအကြောင်း ကံတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပြောကြားပေအံ့၊ ထိုစကားကို နာကြကုန်လော့။ အမျက်ထွက်သူသည် အဖကိုသတ် တတ်၏။ အမျက်ထွက်သူသည် အမိကို သတ်တတ်၏။ အမျက်ထွက်သူသည် ရဟန္တာကို သတ်တတ်၏။ အမျက်ထွက်သူသည် ပုထုဇဉ်ကို သတ်တတ်၏။ အမိ မွေးမြူအပ်သော သားသည် ဤလောကကို တွေ့မြင်ရ၏။ အသက်ကို ပေးတတ်သည့် ငြိမ်းအေးသော ထိုအမိကိုသော်လည်း

အမျက်ထွက်သူ ပုထုဇဉ်သည် သတ်တတ်၏။ ထိုသတ္တဝါ တို့သည် ကိုယ်ချင်းစာ တရားရှိကြကုန်၏။ မိမိကိုယ်ကိုသာလျှင် လွန်စွာ ချစ်အပ်၏။ အမျက်ထွက် သူသည် အမျိုးမျိုးသော အာရုံတို့၌ တွေဝေသည် ဖြစ်၍ အကြောင်းအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် မိမိကိုယ်ကို သတ်တတ်၏။ မိမိကိုယ်ကို သန်လျက်ဖြင့် သတ်ကုန် ၏။ တွေဝေကုန်သည် ဖြစ်၍ အဆိပ်ကို စားကုန်၏။ ကြိုးဖြင့် နှောင်ဖွဲ့၍ (ဆွဲကြိုးချ၍) သေကုန်၏။ တောင်ပေါ်မှသော် လည်းကောင်း၊ ချောက်ထဲသို့သော် လည်းကောင်း (ခုန်ချ၍) သေကုန်၏။

စီးပွားချမ်းသာကို ဖျက်ဆီးတတ် မိမိကိုယ်ကို သေစေတတ်သည့် အမှုတို့ကို ပြုကုန်သော် လည်း မသိရှိကြကုန်၊ အမျက်ထွက်ခြင်း သဘောသည် ပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်၏။ ဤဒေါသသည် ကောဓ အသွင်ဖြင့် ဖြစ်၏။ (နှလုံးအိမ်) ဂူ၌ ကိန်း၏။ သေမင်း၏ ကျော့ကွင်းသဖွယ် ဖြစ်၏။ တိုဒေါသကို ပညာ ဝီရိယသမ္မာဒိဋ္ဌိ (ပညာ)ဟူသော ဆုံးမခြင်းဖြင့် ပယ်ဖြတ်ရာ၏။ ပညာရှိသည် ထိုအကုသိုလ်ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ် သကဲ့သို့ ထို့အတူသာလျှင် ငါတို့အား နှလုံးမသာယာ မျက်နှာမရွှင်သော အဖြစ်သည် မဖြစ်စေလင့် ဟု နှလုံး ပြုပြီးလျှင် ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကျင့်ကုန် ရာ၏။ ဒေါသကင်းကွာ၍ ပင်ပန်းခြင်း မရှိကုန်သော လောဘ ကင်းကွာ၍ ငြူစူမှု မရှိကုန်သော ယဉ်ကျေးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အမျက် ဒေါသကို ပယ်ဖျောက်လျက် အာသဝေါတရား မရှိကုန်မူ၍ ကိလေသာ ငြိမ်းအေးကြလေကုန်သတည်း။

ဧကာဒသမသုတ်။

ခြောက်ခုမြောက် အဗျာကတဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၁ - ဟိရိဩတ္တပ္ပသုတ်

၆၅။ ရဟန်းတို့ ဟိရိဩတ္တပ္ပတရား မရှိခဲ့လျှင် ဟိရိသတ္တပ္ပ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလသည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ မရှိခဲ့လျှင် ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလ မရှိခဲ့လျှင် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား သမ္မာ သမာဓိသည် ပျက်စီးရာ သော အကြောင်းရှိ၏။ သမ္မာသမာဓိ မရှိခဲ့လျှင် သမ္မာသမာဓိ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ‘ယထာဘူတဉာဏဒဿန’ သည် ပျက်စီးရာ သော အကြောင်းရှိ၏။ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် မရှိခဲ့လျှင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့သော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ ၌ တပ်ခြင်း ကင်းသော ဝိရာဂဉာဏ်သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဝိရာဂ ဉာဏ် မရှိခဲ့လျှင် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဝိရာဂ ဉာဏ်ချို့ တဲ့သော ရဟန်းအား အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အမြင်သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သစ်ပင်သည် အခက်၊ အရွက် ပျက်စီးခဲ့လျှင် ထိုသစ်ပင်၏ အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်၊ အခွံသည် လည်းကောင်း၊ အကာသည် လည်း ကောင်း၊ အနှစ်သည် လည်းကောင်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ဟိရိဩတ္တပ္ပ တရား မရှိခဲ့လျှင် ဟိရိသတ္တပ္ပ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ဣန္ဒြိယသံဝရသီလသည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ မရှိခဲ့လျှင် ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလ မရှိခဲ့လျှင် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား သမ္မာသမာဓိသည် ပျက်စီးရာ သော အကြောင်း ရှိ၏။ သမ္မာသမာဓိ မရှိခဲ့လျှင် သမ္မာသမာဓိ ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ‘ယထာဘူတဉာဏဒဿန’ သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် မရှိခဲ့လျှင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့သော နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ တပ်ခြင်း ကင်းသော ဝိရာဂဉာဏ်သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဝိရာဂ ဉာဏ် မရှိခဲ့လျှင် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဝိရာဂဉာဏ် ချို့တဲ့သော ရဟန်းအား အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည် ပျက်စီးရာသော အကြောင်းရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဟိရိဩတ္တပ္ပတရားရှိခဲ့လျှင် ဟိရိဩတ္တပ္ပနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလသည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ ရှိခဲ့လျှင် ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလ ရှိခဲ့လျှင် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား သမ္မာ သမာဓိသည် ပြည့်စုံရာ သော အကြောင်းရှိ၏။ သမ္မာသမာဓိရှိခဲ့လျှင် သမ္မာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံ သော ရဟန်းအား ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင်သည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ ၏။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ရှိခဲ့လျှင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော ဉာဏ်အမြင် ရှိသော ရဟန်းအား နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဝိရာဂဉာဏ်သည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏။ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဝိရာဂ ဉာဏ်ရှိခဲ့လျှင် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ ဝိရာဂဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံရာသော ရဟန်းအား အရဟတ္တဖိုလ်နှင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အမြင်သည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား

သစ်ပင်သည် အခက်၊ အရွက်တို့နှင့် ပြည့်စုံခဲ့လျှင် ထိုသစ်ပင်၏ အပွေးသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏။ အခွံသည် လည်းကောင်း၊ အကာ သည် လည်းကောင်း၊ အနှစ်သည် လည်းကောင်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် ဟိရီဩတ္တပ္ပတရား ရှိခဲ့လျှင် ဟိရီဩတ္တပ္ပနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းအား ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလသည် ပြည့်စုံရာသော အကြောင်းရှိ၏။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တတ်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်လည်း ပြည့်စုံရာသော အကြောင်း ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၂ - သတ္တသုရိယသုတ်

၆၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် အမွပါလိသရက်ဥယျာဉ်၌ (သီတင်းသုံး) နေ တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား” ဟူ၍ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် မမြဲကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် အမြဲမတည် ကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရား တို့သည် သာယာအပ်သော သဘောမရှိကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ တရားတို့၌ အလွန်လျှင် ပြီးငွေ့ထိုက်ကုန်၏။ တပ်မက်ခြင်း ကင်းရန် ထိုက် ကုန်၏။ (သင်္ခါရတရားတို့မှ) ကျွတ်လွတ်ရန် ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည် အလျားအားဖြင့် ယူဇနာ ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှည်လျား၏။ အနံအားဖြင့် ယူဇနာ ရှစ်သောင်းလေးထောင် ကျယ်၏။ ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင် တိုင်တိုင် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ နစ်မြုပ်၏။ ယူဇနာ ရှစ်သောင်းလေးထောင် တိုင်တိုင် မဟာသုဒ္ဒရာမှ ပေါ်တက်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ရံတစ်ခါ ရှည်လျားသော အခါကို လွန်သဖြင့် များစွာသောနှစ် များစွာသော နှစ်အရာ နှစ်အထောင် နှစ်အသိန်းတို့ပတ်လုံး မိုးမရွာ၊ ထိုမိုးမရွာသော အခါမျိုး ရှိသည်သာလျှင် တည်း။ ရဟန်းတို့ မိုးမရွာလျှင် ဤဗီဇဂါမ်ဘူတဂါမ် ဖြစ်ကုန်သည့် ဆေးသစ်ပင် မြက်သစ်ပင် တောစိုး သစ်ပင်ဟူသမျှတို့သည် ခြောက်သွေ့ကုန်၏။ အထူးသဖြင့် ခြောက်သွေ့ကုန်၏။ မဖြစ်ပွား ကုန်။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရ တရားတို့သည် မမြဲကြကုန်၊ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့ အမြဲ မတည်ကြကုန်။ပ။ ကျွတ်လွတ်ရန် ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ရံတစ်ခါ ရှည်လျားသော အခါကို လွန်သဖြင့် နှစ်ခုမြောက်သော နေသည် ထွက်ပေါ်၏။ ထိုနေနှစ်စင်း ထွက်သောအခါမျိုး ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ နှစ်ခုမြောက် သော နေထွက်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် မြစ်ငယ် အိုင်ငယ်ဟူသမျှ အားလုံးတို့သည် ခန်းခြောက် ကုန်၏။

အထူးသဖြင့် ခန်းခြောက်ကုန်၏။ (ရေတစ်စက်မျှ) မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့ သည် ဤသို့ မမြဲကြကုန်။ပ။

ကျွတ်လွတ်ရန် ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ရံတစ်ခါ ရှည်လျားသော အခါကို လွန်သဖြင့် (နှစ်ခုမြောက်သော နေထွက် ပေါ်ပြီးနောက်) သုံးခုမြောက်သော နေသည် ထွက်ပေါ်လာ၏။ ထိုနေသုံးစင်း ထွက်ပေါ်သော အခါမျိုးသည် ရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ သုံးခုမြောက်သော နေထွက်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် ဂင်္ဂါ ယမုံနာအစီရဝတီ သရဘူ မဟီ ဟူသော အလုံးစုံသော မြစ်ကြီးငါးစင်းတို့သည် ခန်းခြောက် ကုန်၏။ အထူးသဖြင့် ခန်းခြောက်ကုန်၏။ (ရေတစ်စက်မျှ) မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့ သည် ဤသို့ မမြဲကြကုန်။ပ။ ကျွတ်လွတ်ရန် ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ရံတစ်ခါ ရှည်လျားသော အခါကို လွန်သဖြင့် (သုံးခုမြောက်သော နေ ထွက်ပေါ်ပြီးနောက်) လေးခုမြောက်သော နေသည် ထွက်ပေါ်လာ၏။ ထိုနေလေးစင်း ထွက်ပေါ် လာသော အခါမျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ လေးခုမြောက်သော နေထွက်ပေါ်လာ ခြင်း ကြောင့် အနောတတ္ထသီဟပပါတ ရထကာရ ကဏ္ဍမုဏ္ဍ ကုဏာလ ဆဒ္ဒန္တ မန္ဒာကိနီဟူသော ဤအိုင်ကြီးတို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်းအိုင်ကြီးတို့မှ မြစ်ကြီးတို့သည် စီးကုန်၏။ ထိုရေအိုင်ကြီး ခုနစ်အိုင် တို့သည် ခန်းခြောက်ကုန်၏။ အထူးသဖြင့် ခန်းခြောက်ကုန်၏။ (ရေတစ်စက်မျှ) မရှိကုန်။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့ မမြဲကြကုန်။ပ။ ကျွတ်လွတ်ရန် ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ရံတစ်ခါ ရှည်လျားသော အခါကို လွန်သဖြင့် (လေးခုမြောက် နေထွက်ပေါ် ပြီးနောက်) ငါးခုမြောက်သော နေသည် ထွက်ပေါ်လာ၏။ ထိုနေငါးစင်း ထွက်ပေါ်လာသော အခါမျိုး သည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ငါးခုမြောက်နေ ထွက်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ယူဇနာ တစ်ရာလောက်သော ရေတို့သည် ယုတ်လျော့ကုန်၏။ ယူဇနာနှစ်ရာ ယူဇနာသုံးရာ ယူဇနာ လေးရာ ယူဇနာငါးရာ ယူဇနာခြောက်ရာ ယူဇနာခုနစ်ရာ လောက်မျှသော ရေတို့သည် ယုတ်လျော့ ကုန်၏။ ထန်းပင် ခုနစ်ပြန်လောက်မျှသာလျှင် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ရေသည် တည်၏။ ခြောက်ပြန် ငါးပြန် လေးပြန် သုံးပြန်နှစ်ပြန် ထန်းပင် တစ်ပြန်လောက်မျှသာလျှင် ရေသည် တည်၏။ လက်ခုပ် ခုနစ်ဖောင် လောက်မျှသာလျှင် မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ ရေသည် တည်၏။ လက်ခုပ် ခြောက်ဖောင် ငါးဖောင် လေးဖောင် သုံးဖောင် နှစ်ဖောင် တစ်ဖောင် လက်ခုပ် ဖောင်ဝက်မျှ လောက်သာလျှင် ခါးလောက်မျှ သာလျှင် ဒူးလောက်မျှသာလျှင် ခြေကျင်းဝတ် ‘ဖမျက်’ မျှလောက်သာလျှင် ရေသည် တည်၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာ သော်ကား တန်ဆောင်မုန်းလ အခါ၌ မိုးကြီးသည်ထန်စွာ ရွာသည်ရှိသော် ထိုထိုအရပ်ဝယ် နွားခြေရာ တို့၌ ရေတည်ကုန် သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုထိုအရပ်၌ ခြေကျင်းဝတ် ‘ဖမျက်’ မျှလောက် ကုန်သော ရေတို့သည်သာ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ တည်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ငါးစင်းမြောက်နေ ထွက်ပေါ် လာခြင်း ကြောင့် သမုဒ္ဒရာ၌ ရေသည် လက်တစ်ဆစ်လောက်မျှ မရှိတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရား တို့ သည် ဤသို့ မမြဲကြကုန်။ပ။ ကျွတ်လွတ်ရန် ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ရံတစ်ခါ ရှည်လျားသော အခါကို လွန်သဖြင့် (ငါးစင်းမြောက် နေထွက်ပေါ် လာပြီးနောက်) ခြောက်စင်းမြောက်နေသည် ထွက်ပေါ်လာ၏။ ထိုနေခြောက်စင်း ထွက်ပေါ်လာ သော အခါမျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ခြောက်ခုမြောက်နေ ထွက်ပေါ်လာခြင်း ကြောင့် ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် လည်းကောင်း၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည် လည်းကောင်း အခိုးထွက်ကုန်၏။ လွန်စွာ အခိုးထွက်ကုန်၏။ လွန်စွာ အထွေထွေ အပြားပြား အခိုးထွက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အိုးထိန်းသည် တို့၏ အိုးဖုတ်ရာ ဖြစ်သော အိုးဖိုကို မီးတိုက်သည် ရှိသော် ရှေးဦးစွာ အခိုးထွက် သကဲ့သို့ လွန်စွာ အခိုးထွက် သကဲ့သို့ လွန်စွာ အထွေထွေ အပြားပြား အခိုးထွက် သကဲ့သို့ ဤအတူသာလျှင် ခြောက်စင်း မြောက် နေထွက်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဤမဟာပထဝီမြေကြီး သည် လည်းကောင်း၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည်

လည်းကောင်း အခိုးထွက်ကုန်၏။ လွန်စွာ အခိုး ထွက်ကုန်၏။ လွန်စွာ အထွေထွေ အပြားပြား အခိုးထွက် ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့ မမြဲကြကုန်။ပ။ ကျွတ်လွတ်ရန် ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ရံတစ်ခါ ရှည်လျားသောအခါကို လွန်သဖြင့် (ခြောက်စင်းမြောက် နေထွက် ပေါ်ပြီးနောက်) ခုနစ်စင်းမြောက်နေသည် ထွက်ပေါ်လာ၏။ ထိုနေ ခုနစ်စင်း ထွက်ပေါ်လာသော အခါမျိုးသည် ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ခုနစ်ခုမြောက်နေ ထွက်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် လည်းကောင်း၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည် လည်းကောင်း အလှူဦးညှိုး မီးခဲကြီး ဖြစ်ကုန်၏။ အလှူတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်၏။ (လောကဓာတ်ကြီးအတွင်း၌) တစ်စပ်တည်းသော မီးတောက်မီးလှုံကြီးတို့ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မီးတောက်လောင် သော မီးလောင်ကျွမ်းသော ဤမြေကြီး၏ လည်းကောင်း၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်း၏ လည်းကောင်း မီးတောက် မီးလှုံသည် လေဟုန် ပင့်တင်အပ်သည် ဖြစ်၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် တက်ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ တောက်လောင် နေသော လောင်ကျွမ်းနေသော ကြီးမားသည့် မီးအစု နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍ ပျက်စီးနေသော မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး၏ ယူဇနာတစ်ရာရှိ (ကျောက်လွှာ) ကျောက်ထွဋ်ကြီး တို့သည်လည်း ပြိုကွဲ ပျက်စီးကုန်၏။ ယူဇနာနှစ်ရာ ယူဇနာသုံးရာ ယူဇနာလေးရာယူဇနာငါးရာရှိ (ကျောက်လွှာ) ကျောက်ထွဋ်တို့သည်လည်း ပျက်စီးကုန်၏။ ရဟန်းတို့ တောက်လောင်နေသော လောင်ကျွမ်းနေသော ဤမဟာပထဝီမြေကြီး၏ လည်းကောင်း၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်း၏ လည်း ကောင်း ပြာကို မတွေ့မြင်ရတော့ချေ။ မီးသွေးကို မတွေ့မြင်ရတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ တောက် လောင်နေသော လောင်ကျွမ်းနေသော ထောပတ်၏ လည်းကောင်း၊ ဆီ၏ လည်းကောင်း ပြာကို မတွေ့မြင်ရ မီးသွေးကို မတွေ့မြင်ရ သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာ အတူသာလျှင် တောက် လောင်နေသော လောင်ကျွမ်း နေသော ဤမဟာပထဝီမြေကြီး၏ လည်းကောင်း၊ မြင်းမိုရ်တောင် မင်း၏ လည်းကောင်း ပြာနှင့် မီးသွေးကို မတွေ့မြင်ရတော့ချေ။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့ မမြဲကြကုန်။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့ အမြဲမတည်ကြကုန်။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့ သာယာ အပ်သော သဘောမရှိကြကုန်။ ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ အလွန်လျှင် ငြီးငွေ့ ထိုက်ကုန်၏။ တပ်ခြင်း ကင်းရန် သင့်၏။ (သင်္ခါရတရားတို့ မှ) ကျွတ်လွတ်ရန် ထိုက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ “ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် လည်းကောင်း၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည် လည်း ကောင်း လောင်ကျွမ်းကုန် လတ္တံ့ ပျက်စီးကုန် လတ္တံ့ (ဘာတစ်ခုမျှ) မရှိကုန် လတ္တံ့”။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာ၌ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ပြီးကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ထား၍ အဘယ်သူသည် သိနိုင်လိမ့် မည်နည်း၊ အဘယ်သူသည် ယုံကြည်နိုင်လိမ့်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား အယူဝါဒတီထွင်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ (ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန် ဖြင့်) စွဲမက်မှု ကင်းသော သုနေတ္တမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ သုနေတ္တ ဆရာကြီးအား အရာမက များစွာကုန်သော တပည့်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သုနေတ္တ ဆရာကြီးသည် တပည့်တို့အား ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟော၏။ ရဟန်းတို့ သုနေတ္တ ဆရာကြီးသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟောသည်ရှိသော် အဆုံးအမကို အကုန်အစင် သိကုန်သော တပည့်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ကုန်၏။ အဆုံးအမကို အကုန်အစင် မသိကုန်သော တပည့်တို့ သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အချို့သော သူတို့သည် ပရနိမ္မိတဝ သဝတ္တိနတ်တို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ အချို့သော သူတို့သည် နိမ္မာနရတီနတ် တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ အချို့သော သူတို့သည် တုသိတာနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ အချို့သော သူတို့သည် ယာမာနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ အချို့သော သူတို့သည် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ အချို့သော သူတို့သည် စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ အချို့သော

သူတို့သည် ဥစ္စာ များပြားသော မင်းမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်၏။ အချို့သော သူတို့သည် ဥစ္စာ များပြားသော ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်၏။ အချို့သော သူတို့သည် ဥစ္စာ များပြား သော သူဌေးမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ သုနေတ္တဆရာကြီးအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏ -

“တမလွန်ဘဝ၌ တပည့်တို့နှင့် လားရာ ‘ဂတိ’ တူမျှသော အဖြစ်မျိုးသည် ငါ့အား မသင့် တော်၊ အကယ်၍ ငါသည် (ပဌမဈာန်ထက် လွန်မြတ်သော) မေတ္တာကို ပွားများရပါမူ ကောင်းလေရာ၏” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ သုနေတ္တဆရာကြီးသည် ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော ဈာန်စိတ်ကို ပွားများ၍ သံဝဋ္ဌ ဝိဝဋ္ဌကပ် ခုနစ်ခုတို့ ပတ်လုံး ဤကာမဘုံသို့ တစ်ဖန် ပြန်မလာပြီ၊ ရဟန်းတို့ လောက ပျက်သည်ရှိသော် အာဘဿရဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်၏။ လောကတည်ပြန်လျှင် ဆိတ်သုဉ်းသော ပဌမဈာန် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုပဌမဈာန် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ မြတ်သော ဗြဟ္မာမင်းကြီး ဖြစ်၍ သူတစ်ပါးတို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်ပြီးလျှင် သူတစ်ပါးတို့က မလွှမ်းမိုးနိုင်ဘဲ စင်စစ် မြင်စွမ်းနိုင်သော သူတစ်ပါးတို့ကို မိမိအလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သော ဗြဟ္မာ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ နတ်တို့ကို အစိုးရသော သိကြားမင်း သုံးဆယ်ခြောက်ကြိမ် ဖြစ်၏။ အကြိမ်တစ်ရာ မက စကြာရတနာကို လည်စေတတ်သော တရားစောင့်သော တရားမင်းဖြစ်သော သမုဒ္ဒရာ လေးစင်း အဆုံးရှိသော မြေကို အစိုးရသော စစ်မြေပြင်ကို အောင်ပြီးသော ဇနပုဒ်၌ မြဲမြံသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော ရတနာ ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြာမင်းဖြစ်၏။ ထိုစကြာမင်းအား ရဲရင့်၍ လုံ့လ ဝီရိယ ရှိကုန်သော သူတစ်ပါးစစ်သည်ကို နှိမ်နင်းရန် စွမ်းနိုင်ကုန်သော အထောင် မကသော သားတော် တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုစကြာမင်းသည် သမုဒ္ဒရာအဆုံး ရှိသော (စကြာဝဠာ တောင်ကို အပိုင်းအခြားပြု၍ တည်သည့်) ဤမြေကြီးကို ဒဏ်မထားဘဲ လက်နက်မကိုင်ဘဲ တရားဖြင့်သာလျှင် အောင်မြင်၍ စိုးအုပ်လျက် နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုသုနေတ္တဆရာကြီးသော်မှလည်း ဤသို့ အသက်ရှည်ပါလျက် ဤသို့ ကြာမြင့်စွာ တည်ပါလျက် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ဆင်းရဲခြင်း နှလုံးမသာယာ ခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့မှ မလွတ်ကင်း၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်ကင်း ဟူ၍ ငါဆို၏။ ထိုသို့ မလွတ်ကင်းခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ လေးပါးသော တရားတို့ကို လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်ပေတည်း။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ မြတ်သော သီလကို လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ မလွတ်။

မြတ်သော သမာဓိကို လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ မလွတ်။

မြတ်သော ပညာကို လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ မလွတ်။

မြတ်သော ဝိမုတ္တိကို လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲ အပေါင်းမှ မလွတ်။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤမြတ်သော သီလကို လျော်စွာ သိအပ်ပြီ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ၊ မြတ်သော သမာဓိကို လျော်စွာ သိအပ်ပြီ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ၊ မြတ်သော ပညာကို လျော်စွာ သိအပ်ပြီ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ၊ မြတ်သော ဝိမုတ္တိကို လျော်စွာ သိအပ်ပြီ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ၊ ဘဝတဏှာကို

ဖြတ်အပ်ပြီ၊ ဘဝသို့ ဆောင်တတ်သော တဏှာသည် ကုန်ပြီ၊ ဘဝသစ်၌ တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည် ယခုအခါ မရှိတော့ပြီ။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးနောက် ဆိုလတ္တံ့သော ဂါထာကို ဟောတော်မူ၏ -
“များသော အခြံအရံ ရှိတော်မူသော ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမရှိ မြတ်ကုန်သော သီလ သမာဓိ ပညာ လွတ်မြောက်မှု ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ ဟူသော ဤတရားတို့ကို လျော်စွာ သိအပ်ကုန်ပြီ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ရဟန်းတို့အား သစ္စာ လေးပါး တရားကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုတော် မူတတ်သော၊ စက္ခုငါးပါး ရှိတော်မူသော၊ လူနတ်တို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် (ကိလေသာငြိမ်း၍) ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၃ - နဂရောပမသုတ်

၆၇။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့ကို မြို့၏ အခြံအရံ ခုနစ်ခု တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်၏။ လေးပါးသော အာဟာရတို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်း ရ၏။ မငြိုမငြင် ရ၏။ မပင်မပန်းရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ မင်း၏ အစွန်အဖျား ကျသော ဤမြို့ကို ပြည်ပ၌ ရှိသော ဆန်ကျင်ဘက် ရန်သူတို့သည် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးအောင် မပြုပြင်နိုင် ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်ခုနစ်မျိုးသော မြို့၏ အခြံအရံတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်သနည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ အစွန်အဖျား ကျသော မြို့၌ တုရိုဏ်းတိုင်သည် နက်သော တွင်းရှိ၏။ ကောင်းစွာ မြေ၌ စိုက်မြှုပ်အပ်၏။ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိ၊ ထိုမှဤမှ ယိမ်းယိုင်ခြင်း မရှိ။ မင်းသည် အစွန်အဖျားကျသော မြို့ကို မြို့တွင်း၌ နေကုန်သော သူတို့၏ လုံခြုံစေရန် လည်း ကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေကုန်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း ဤပဌမမြို့၏ အခြံအရံ ဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်း၏ အစွန်အဖျား ကျသော မြို့၌ ကျုံးသည် နက်လည်း နက်၏။ ကျယ်လည်း ကျယ်၏။ မင်းသည် အစွန်အဖျား ကျသော မြို့ကို မြို့တွင်း၌ နေကုန်သော သူတို့၏ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေကုန်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်း ကောင်း ဤဒုတိယ မြို့၏ အခြံအရံဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ (မြို့တံတိုင်းအတွင်း) ထက်ဝန်း ကျင် လှည့်လည်နိုင်သော လမ်းခရီးသည် မြင့်လည်း မြင့်၏။ ကျယ်လည်း ကျယ်၏။ မင်းသည် အစွန်အဖျား ကျသော မြို့ကို မြို့တွင်း၌ နေကုန်သော သူတို့၏ လုံခြုံစေရန် လည်း ကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေကုန်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း ဤတတိယမြို့၏ အခြံအရံဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ (မြားစသော) ပစ်လွှတ် အပ်သော လက်နက်ကို လည်းကောင်း၊ (ဓားစသော) ကြွင်းသော လက်နက်ကို လည်းကောင်း လက်နက် များစွာကို သိုမှီးအပ်၏။ မင်းသည် အစွန်အဖျားကျသော မြို့ကို မြို့တွင်း၌ နေကုန် သော သူတို့၏ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေကုန်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း ဤစတုတ္ထမြို့ ၏ အခြံအရံဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ များစွာသော စစ်သည် ဗိုလ်ပါ အပေါင်းသည် နေ၏။ အဘယ်စစ်သည် ဗိုလ်ပါ အပေါင်းနည်း။ ဆင်စီးသူရဲ၊ မြင်းစီးသူရဲ၊ ရထားစီးသူရဲ၊ လေးသည်တော်၊ အောင်လံကိုင်း၊ စစ်ဆင်သူ၊ တစ်ဖက်စစ်တပ်သို့ ဝင်၍ ဦးခေါင်း ကို အတုံးအတစ် ဖြတ်တောက်သွားနိုင်သူ၊ (စစ်၌) ထူးချွန် ကျော်စောသော မင်းသား၊ တဟုန်တည်း ပြေးဝင်(စစ်ထိုး) နိုင်သူ၊ ဆင်ပြောင်ကြီး ကဲ့သို့သော သူရဲ၊ လွန်စွာ ရဲရင့်သူ၊ ချပ်ဝတ်သူရဲ၊ ကျွန်ယုံတော်များတို့ပင်တည်း။ မင်းသည် အစွန်အဖျားကျသော မြို့ကို မြို့တွင်း၌ နေကုန်သော သူတို့၏ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေကုန်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း ဤပဉ္စမမြို့၏ အခြံအရံဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ ပညာရှိ၍ လိမ္မာသော၊ ထက်မြက်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော၊ မသိသူတို့အား တားမြစ်တတ်၍ သိသူတို့အား ဝင်စေ တတ်သော တံခါးမျိုးရှိ၏။ မင်းသည် အစွန်အဖျားကျသော မြို့ကို မြို့တွင်း၌ နေကုန်သော သူတို့၏ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေကုန်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်း ကောင်း ဤဆဋ္ဌမြို့၏ အခြံအရံဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်း၏ အစွန်အဖျား ကျသော မြို့၌ မြို့တံတိုင်းသည် မြင့် လည်း မြင့်၏၊ ကျယ်လည်းကျယ်၏၊ အပေါက် အလုံးစုံ ပိတ်ဆို့သော အင်္ဂတေလိမ်းကျခြင်းနှင့် လည်း ပြည့်စုံ၏။ မင်းသည် အစွန်အဖျားကျသော မြို့ကို မြို့တွင်း၌ နေကုန်သော သူတို့၏ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေကုန်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း ဤသတ္တမမြို့၏ အခြံအရံဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်၏။ (၇)

ဤ မြို့၏ အခြံအရံခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်၏။

အဘယ် လေးပါး ကုန်သော အာဟာရတို့ကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းရသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်းနေသူတို့ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက် စေရန် မထိတ်လန့်စေရန် ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန် အပဖြစ်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ် ရန် များပြားသော မြက် ထင်း ရေကို သိုမှီးသိမ်းဆည်းအပ်၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်းနေသူတို့ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက် စေရန် မထိတ်လန့်စေရန် ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန် အပဖြစ်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် များပြားသော သလေးစပါး မုယော စပါးတို့ကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းအပ်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်း နေသူတို့ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက် စေရန် မထိတ်လန့်စေရန် ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန် အပဖြစ်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် များပြားသော နှမ်း ပဲနောက် ပဲကြီး ကြွင်းသော ပဲအမျိုးအပေါင်းတို့ကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းအပ်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်း နေသူတို့ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက် စေရန် မထိတ်လန့်စေရန် ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန် အပဖြစ်သော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် များပြားသော ဆေးပစ္စည်းတို့ကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းအပ်၏။ အဘယ်ဆေးပစ္စည်းတို့ နည်း -

ထောပတ် ဆီဦး ဆီ ပျား တင်လဲ ဆား ဤဆေးပစ္စည်းတို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤလေးပါးကုန်သော အာဟာရတို့ကို အလိုရှိတိုင်း မငြိုမငြင် မပင်မပန်းရ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ မင်း၏ အစွန်အဖျား ကျသော မြို့ကို အခြံအရံ ခုနစ်မျိုးတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ခြံရံအပ်၏။ ဤအာဟာရ လေးမျိုးတို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်းရ၏။ မငြိုမငြင်ရ၏။ မပင် မပန်းရ၏။ ထိုအခါ အစွန်အဖျားကျသော မြို့ကို အပတ်သည့် ဆန်ကျင်ဘက် ရန်သူအပေါင်းတို့ သည် (အကျိုးမဲ့ပျက်စီးအောင်) မပြုနိုင်ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အကြင်အခါ၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် သူတော်ကောင်း တရားခုနစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ယခုဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏။ မငြိုမငြင်ရ၏။ မပင်မပန်းရ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဤအရိယာသာဝကကို မာရ်မင်းသည် အလိုရှိတိုင်း မပြုနိုင်သော ရဟန်း ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ယုတ်မာသော မာရ်မင်းသည် အလိုရှိတိုင်း မပြုနိုင်သော ရဟန်း ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏။

အဘယ် သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်း နေသူတို့ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း မြို့ပ၌ နေသော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း တုရိုဏ်းတိုင်သည် နက်သော တွင်းရှိ သည် ကောင်း စွာ မြေ၌ စိုက်မြှုပ်အပ်သည် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်၍ ထိုမှဤမှ ယိမ်းယိုင် ခြင်း မရှိသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာသာဝကသည် ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် အဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ယုံကြည်၏။

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။။။။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ မည်တော်မူ၏” ဟု (ယုံကြည်၏)။

ရဟန်းတို့ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါရှိသော အရိယာသာဝကသည် အကုသိုလ်ကို ပယ်၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများ၏။ အပြစ်ရှိသော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်၏။ အပြစ်မရှိသော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွားများ၏။ မိမိကိုယ်ကို စင်ကြယ်စွာ ဆောင်၏။ ဤပဌမသူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်းနေသူတို့ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေသော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း နက်လည်း နက်၍ ကျယ်လည်း ကျယ် သော ကျုံးသည် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာသာဝကသည် အရှက်ရှိ၏။ ကာယ ဝစီ မနော ဒုစရိုက်မှ ရှက်တတ်၏။ ယုတ်ညံ့သည့် အကုသိုလ် တရားတို့သို့ ရောက်ရန် ရှက်တတ်၏။ ရဟန်း တို့ ရှက်တတ်သော အရိယာသာဝကသည် အကုသိုလ်ကို ပယ်၏။ ကုသိုလ် ကို ပွားများ၏။ အပြစ်ရှိသော (အကုသိုလ်)တရားကို ပယ်၏။ အပြစ်မရှိသော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွားများ၏။ မိမိကိုယ်ကို စင်ကြယ်စွာ ဆောင်၏။ ဤဒုတိယ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်းနေသူတို့ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေသော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း မြင့်လည်း မြင့်၍ ကျယ်လည်း ကျယ်သော မြို့တံတိုင်း အတွင်း၌ ထက်ဝန်းကျင် လှည့်လည်နိုင်သော လမ်းသည် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာသာဝကသည် ထိတ်လန့်မှုရှိ၏။ ကာယ ဝစီ မနော ဒုစရိုက် မှ ထိတ်လန့်တတ်၏။ ယုတ်ညံ့ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့သို့ ရောက်ရန် ထိတ်လန့်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဒုစရိုက်မှ ထိတ်လန့်သော အရိယာတပည့်သည် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများ၏။ အပြစ်ရှိသော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်စွန့်၏။ အပြစ်မရှိသော (ကုသိုလ်) တရား ကို ပွားများ၏။ မိမိကိုယ်ကို စင်ကြယ်စွာ ဆောင်၏။ ဤတတိယ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်းနေသူတို့ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေသော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း၊ (မြားစသော) ပစ်လွှတ်အပ်သော လက်နက်ကို လည်းကောင်း၊ (ဓားစသော) ကြွင်းသော လက်နက်ကို လည်းကောင်း လက်နက် များစွာကို သိုမှီးအပ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာသာဝကသည် အကြားအမြင် များ၏။ပ။ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် များသော အရိယာ တပည့်သည် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများ၏။ အပြစ်ရှိသော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်၏။ အပြစ်မရှိသော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွားများ၏။ မိမိကိုယ်ကို စင်ကြယ်စွာ ဆောင်၏။ ဤစတုတ္ထ သူတော်ကောင်း တရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်းနေသူတို့ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေသော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း ဆင်စီးသူရဲ၊ မြင်းစီးသူရဲ၊ ရထားစီးသူရဲ၊ လေးသည်များ၊ အောင်လံကိုင်များ၊ စစ်ဆင်သူ၊ တစ်ဖက်စစ်တပ်သို့ ဝင်၍ ဦးခေါင်းကို အတုံး အတစ် ဖြတ်တောက်သွားနိုင်သူ၊ (စစ်၌) ထူးချွန်ကျော်စောသော မင်းသား၊ တဟုန်တည်းပြေးဝင် (စစ်ထိုး) နိုင်သူ၊ ဆင်ပြောင် ကဲ့သို့သော သူရဲ၊ လွန်စွာ ရဲရင့်သူများ၊ ချပ်ဝတ်သူရဲ၊ ကျွန်ယုံတော် ဟူသော များစွာသော စစ်သည် ဗိုလ်ပါအပေါင်းသည် နေဘိသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤဥပမာအတူ သာလျှင် အရိယာသာဝကသည် အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ရန် ကုသိုလ် တရားတို့၌ ပြည့်စုံစေရန် ထက်သန်သော လုံ့လ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ အားအစွမ်းရှိ၏။ မြို့မြို့သော အားထုတ် မှုရှိ၏။ ကုသိုလ် တရားတို့၌ တာဝန်ကို ချမထား။ ရဟန်းတို့ ဝီရိယဗိုလ်ပါအားနှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာသာဝကသည် အကုသိုလ် တရားကိုပယ်၏။ ကုသိုလ်တရားကို ပွားများ၏။ အပြစ်ရှိသော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်၏။ အပြစ်မရှိသော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွားများ၏။ မိမိကိုယ်ကို စင်ကြယ်စွာ ဆောင်၏။ ဤပဉ္စမ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်းနေသူတို့ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေသော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း မသိသူတို့ကို တားမြစ်တတ်၍ သိသူတို့ ကို ဝင်စေ တတ်သော ပညာရှိ၍ လိမ္မာထက်မြက်သော ပညာနှင့်ပြည့်စုံသော တံခါးမှူးသည် ရှိသကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤ အတူသာလျှင် အရိယာတပည့်သည် သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏။ မြတ်သော ရင့်ကျက်သော သတိနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ကြာမြင့်စွာအခါက ပြုအပ် ပြောဆို အပ်ခဲ့သည်ကို အောက် မေ့နိုင်၏။ အဖန်ဖန် အောက်မေ့ နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ သတိတည်း ဟူသော တံခါးစောင့်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများ၏။ အပြစ်ရှိသော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်၏။ အပြစ်မရှိသော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွားများ၏။ မိမိကိုယ်ကို စင်ကြယ်စွာ ဆောင်၏။ ဤဆဋ္ဌ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်းနေသူတို့ လုံခြုံစေရန် လည်းကောင်း၊ မြို့ပ၌ နေသော ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် လည်းကောင်း မြင့်လည်း မြင့်၍ ကျယ်လည်း ကျယ်သော အပေါက် အလုံးစုံ ပိတ်ဆို့သော အင်္ဂတေလိမ်းကျသော မြို့တံတိုင်းသည် ဖြစ်သကဲ့ သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် အရိယာတပည့်သည် ပညာရှိ၏။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို မြင်စွမ်း နိုင်၍ ကိလေသာကို ဖောက်ခွဲ နိုင်သည့်ပြင် ဒုက္ခ၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်စေနိုင် သော မြတ်သော ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။

ရဟန်းတို့ အလုံးစုံသော အပေါက်တို့ကို ပိတ်ဆို့စေတတ်သော အင်္ဂတေတည်း ဟူသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာတပည့်သည် အကုသိုလ်ကို ပယ်၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများ၏။ အပြစ် ရှိသော (အကုသိုလ်) တရားကို ပယ်၏။ အပြစ်မရှိသော (ကုသိုလ်) တရားကို ပွားများ၏။ ပျိုမိ ကိုယ်ကို စင်ကြယ် စွာ ဆောင်၏။ ဤသတ္တမ သူတော်ကောင်းတရားနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဤသူတော် ကောင်းတရား ခုနစ်ပါး တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ (၇)

လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန် သော အဘယ် ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသနည်း၊ မငြိုမငြင် မပင်မပန်း ရသနည်း။

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ မြို့တွင်းနေသူတို့ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ရန် မထိတ်လန့် စေရန် ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန် ပြင်ပမှ ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် များပြားသော မြက် ထင်း ရေကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းအပ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာတပည့်သည် မိမိ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ရန် မတောင့်တရန် ချမ်းသာစွာ နေရရန် နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ရန် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ အတွင်းနေသူတို့ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ရန် မထိတ်လန့် စေရန် ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန် ပြင်ပမှ ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် များပြားသော သလေးစပါး မုယောစပါး ကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းအပ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာ သာဝကသည် မိမိ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ရန် မတောင့်တရန် ချမ်းသာစွာ နေရရန် နိဗ္ဗာန် သို့ သက်ဝင်ရန် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဒုတိယ ဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ အတွင်းနေသူတို့ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ရန် မထိတ်လန့်စေရန် ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန် ပြင်ပမှ ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် များပြားသော နှမ်း ပဲနောက် ပဲကြီး ကြွင်းသော ပဲအမျိုးအပေါင်းကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းအပ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် အရိယာသာဝကသည် မိမိမွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ရန် မတောင့်တရန် နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ရန် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ဝိတိ’ ကိုလည်း မစွဲမက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ မင်း၏ အစွန်အဖျားကျသော မြို့၌ အတွင်းနေသူတို့ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ရန် မထိတ်လန့်စေရန် ချမ်းသာစွာ နေနိုင်ရန် ပြင်ပမှ ရန်သူတို့ကို တားမြစ်ရန် ထောပတ် ဆီဦး ဆီ ပျား တင်လဲဆား ဟူသော များပြားသော ဆေးပစ္စည်းကို သိုမှီး သိမ်းဆည်းအပ် သကဲ့သို့၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သာလျှင် အရိယာတပည့်သည် မိမိမွေ့လျော်ရန် မတောင့်တရန် နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင်ရန် ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ ကိုလည်း ပယ်ခြင်း ကြောင့် ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း ‘သောမနဿ’ နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’တို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဆင်းရဲလည်း မဟုတ် ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဤဈာန် လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိုမငြင် မပင်မပန်းရ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာသာဝကသည် ဤသူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ယခုဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန် သော ဤဈာန် လေးပါးတို့ကိုလည်း အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိုမငြင် မပင်မပန်းရ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဤအရိယာသာဝကကို မာရ်မင်းသည် အလိုရှိတိုင်း မပြုနိုင်သော ရဟန်း ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ယုတ်မာသော မာရ်မင်းသည် အလိုရှိတိုင်း မပြုနိုင်သော ရဟန်းဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၄ - ဓမ္မညူသုတ်

၆၈။ ရဟန်းတို့ တရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေဖြစ်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ-

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် -

ပါဠိကိုလည်း သိ၏၊ (ပါဠိ၏) အနက်ကိုလည်း သိ၏၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း သိ၏၊ အတိုင်း အရှည်ကို လည်း သိ၏၊ အခါကိုလည်းသိ၏၊ ပရိသတ်ကိုလည်းသိ၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ထက်သည့် အဖြစ် နှံ့သည့် အဖြစ်ကိုလည်း သိ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ပါဠိကို သိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုတ်၊ ဂေယျ၊ ဝေယျာကရဏ၊ ဂါထာ၊ ဥဒါန်း၊ ဣတိဝုတ်၊ ဇာတ်၊ အဗ္ဗတဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လ ဟူသော ပါဠိကို သိ၏၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သုတ်၊ ဂေယျ၊ပ။ အဗ္ဗတဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လ ဟူသော ပါဠိကို အကယ်၍ မသိပါမူ ဤသာသနာတော်၌ ပါဠိကို သိသော ရဟန်း ဟု မဆိုရာ။

ရဟန်းတို့ သုတ်၊ ဂေယျ၊ပ။ အဗ္ဗတဓမ္မ၊ ဝေဒလ္လဟူသော ပါဠိကို သိသောကြောင့် ရဟန်းကို ပါဠိကို သိသော ရဟန်း ‘ဓမ္မညူ’ ဟု ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ပါဠိကို သိ၏။ (၁)

အဘယ်သို့လျှင် (ပါဠိ၏) အနက်ကို သိသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် “ ဤသည်ကား ဟောတော်မူအပ်သော ဤပါဠိ၏ အနက်တည်း၊ ဤသည်ကား ဟောတော် မူအပ်သော ဤပါဠိ၏ အနက်တည်း” ဟု ဟောတော်မူတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်သော ထိုထိုပါဠိ၏ အနက်ကိုသိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “ဤသည်ကား ဟောတော်မူအပ်သော ဤပါဠိ၏ အနက်တည်း၊ ဤသည် ကား ဟောတော်မူအပ်သော ဤပါဠိ၏ အနက်တည်း” ဟု ဟောတော် မူတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်သော ထိုထိုပါဠိ၏ အနက်ကို မသိပါမူ ဤသာသနာတော်၌ ပါဠိ၏ အနက် ကို သိသော ရဟန်းဟူ၍ မဆိုရာ။ ရဟန်းတို့ “ဤသည်ကား ဟောတော်မူအပ်သော ဤပါဠိ၏ အနက်တည်း၊ ဤသည်ကား ဟောတော်မူ အပ်သော ဤပါဠိ၏ အနက်တည်း” ဟု ဟောတော်မူ တိုင်းသာလျှင် ဖြစ်သော ထိုထိုပါဠိတော်၏ အနက်ကို သိသောကြောင့် ရဟန်းကို အနက်ကို သိသော ရဟန်း ‘အတ္ထညူ’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ပါဠိကို သိ၏၊ အနက်ကို သိ၏။ (၂)

အဘယ်သို့လျှင် မိမိကိုယ်ကို သိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ငါသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် သီလဖြင့် အကြား အမြင်ဖြင့် စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ပညာဖြင့် ဉာဏ် ‘ပဋိဘာန်’ ဖြင့် ဤမျှလောက် ရှိ၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကို “ငါသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် သီလဖြင့် အကြားအမြင်ဖြင့် စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် ပညာဖြင့် ဉာဏ် ‘ပဋိဘာန်’ ဖြင့် ဤမျှလောက် ရှိ၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို အကယ်၍ မသိပါမူ ဤသာသနာတော်၌ မိမိကိုယ်ကို သိသော ရဟန်းဟူ၍ မဆိုရာ။

ရဟန်းတို့ မိမိကိုယ်ကို “ငါသည် သဒ္ဓါတရားဖြင့် သီလဖြင့် အကြားအမြင်ဖြင့် စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းခြင်း ဖြင့် ပညာဖြင့် ဉာဏ် ‘ပဋိဘာန်’ ဖြင့် ဤမျှလောက် ရှိ၏” ဟု မိမိကိုယ်ကို သိသော ကြောင့် ရဟန်းကို မိမိကိုယ်ကို သိသော ရဟန်း ‘အတ္တညူ’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ပါဠိကို သိ၏။ အနက်ကိုသိ၏။ မိမိကိုယ်ကို သိ၏။ (၃)

အဘယ်သို့လျှင် အတိုင်းအရှည်ကို သိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက် အပံ့ ဆေးအသုံး အဆောင်တို့ကို ခံယူခြင်း၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သင်္ကန်း ဆွမ်းကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေးအသုံး အဆောင်တို့ကို ခံယူခြင်း၌ အတိုင်း အရှည်ကို အကယ်၍ မသိပါမူ ဤသာသနာတော်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိသော ရဟန်းဟူ၍ မဆိုရာ၊ ရဟန်းတို့ သင်္ကန်း ဆွမ်းကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို ခံယူခြင်း၌ အတိုင်းအရှည် ကို သိသောကြောင့် ရဟန်းကို အတိုင်းအရှည်ကို သိသော ရဟန်း ‘မတ္တညူ’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဤသို့လျှင် ပါဠိကို သိ၏။ အနက်ကို သိ၏။ မိမိကိုယ်ကို သိ၏။ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ (၄)

အဘယ်သို့လျှင် အခါကို သိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ဤသည်ကား ပါဠိသင်ယူခြင်း၏ အခါတည်း၊ ဤသည်ကား မေးမြန်းခြင်း၏ အခါတည်း၊ ဤသည်ကား ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်း၏ အခါ တည်း၊ ဤသည်ကား တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၏ အခါတည်း” ဟု အခါကာလကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “ဤသည်ကား ပါဠိ သင်ယူခြင်း၏ အခါတည်း၊ ဤသည်ကား မေးမြန်းခြင်း၏ အခါတည်း၊ ဤသည်ကား ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်း၏ အခါတည်း၊ ဤသည် ကား တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၏ အခါတည်း” ဟု အကယ်၍ အခါကာလကို မသိပါမူ ဤသာသနာတော်၌ အခါကာလကို သိသော ရဟန်းဟူ၍ မဆိုရာ၊ ရဟန်းတို့ ရဟန်း သည် “ဤသည်ကား ပါဠိသင်ခြင်း၏ အခါတည်း၊ ဤသည်ကား မေးမြန်းခြင်း၏ အခါတည်း၊ ဤသည်ကား ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်ခြင်း၏ အခါတည်း၊ ဤသည်ကား တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းခြင်း၏ အခါတည်း” ဟု အခါကို သိသောကြောင့် ရဟန်းကို အခါကာလကို သိသော ရဟန်း ‘ကာလညူ’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ပါဠိကို သိ၏။ ပါဠိ၏ အနက်ကို သိ၏။ မိမိကိုယ်ကို သိ၏။ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ အခါကာလကို သိ၏။ (၅)

အဘယ်သို့လျှင် ပရိသတ်ကို သိသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ဤသည်ကား မင်းပရိသတ်တည်း၊ ဤသည် ကား ပုဏ္ဏားပရိသတ်တည်း၊ ဤသည်ကား သူကြွယ်ပရိသတ်တည်း၊ ဤသည်ကား ရဟန်း ပရိသတ်တည်း၊ ထိုပရိသတ်၌ ဤသို့ ချဉ်းကပ်သင့်၏။ ဤသို့ ရပ်တည်သင့်၏။ ဤသို့ ပြုသင့်၏။ ဤသို့ နေသင့်၏။ ဤသို့ ပြောဟော သင့်၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် နေသင့်၏” ဟု ပရိသတ်ကို သိ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် “ဤသည်ကား မင်းပရိသတ်တည်း။ပ။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ် နေသင့်၏” ဟု အကယ်၍ မသိပါမူ ဤလောက၌ ပရိသတ်ကို သိသော ရဟန်းဟူ၍ မဆိုရာ၊ ရဟန်းတို့ “ဤသည်ကား မင်းပရိသတ်တည်း၊ ဤသည်ကား ပုဏ္ဏားပရိသတ်တည်း၊ ဤသည်ကား သူကြွယ်ပရိသတ်တည်း၊ ဤသည်ကား ရဟန်း ပရိသတ် တည်း၊ ထိုပရိသတ်၌ ဤသို့ ချဉ်းကပ်သင့် ၏။ ဤသို့ ရပ်တည်သင့်၏။ ဤသို့ ပြုသင့်၏။ ဤသို့ နေသင့်၏။ ဤသို့ ပြောဟောသင့်၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေသင့်၏” ဟု သိသောကြောင့် ရဟန်းကို ပရိသတ်ကို သိသော ရဟန်း ‘ပရိသညူ’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဤသို့လျှင် ပါဠိကို သိ၏။ ပါဠိ၏ အနက်ကို သိ၏။ မိမိကိုယ်ကို သိ၏။ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ အခါကာလကို သိ၏။ ပရိသတ်ကို သိ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေသဖွယ် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၅ - ပါရိဆတ္တကသုတ်

၆၉။ ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်သည် ဖြော့တော့သော အရွက်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် -

“ယခုအခါ၌ ငါတို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီးသည် ဖြော့တော့သော အရွက်ရှိ၏။ မကြာမီပင် အရွက် ကြွေကျတော့မည်” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သောစိတ် ရှိကြကုန်၏။(၁)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင် သည် အရွက်ကြွေကျ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် -

“ယခုအခါ၌ ငါတို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီးသည် အရွက်ကြွေကျ ၏။ မကြာမီ ပင်ရွက်ကင်း ပွင့်ကင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်တော့မည်” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သောစိတ် ရှိကြကုန်၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင် ကြီးသည် ရွက်ကင်း ပွင့်ကင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် -

“ယခုအခါ၌ ငါတို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီးသည် ရွက်ကင်း ပွင့်ကင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်၏။ မကြာမီပင် ရွက်ဖူး ပွင့်ဖူးတို့ ဖြစ်ပေါ်တော့မည်” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သောစိတ် ရှိကြကုန်၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင် ကြီးသည် ရွက်ဖူး ပွင့်ဖူးတို့ ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် -

“ယခုအခါ၌ ငါတို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီးသည် ရွက်ဖူး ပွင့်ဖူးတို့ ဖြစ်ပေါ်၏။ မကြာမီပင် ရွက်ညွန့် ပွင့်ငုံတို့ ဖြစ်ပေါ်တော့မည်” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သော စိတ် ရှိကြကုန်၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင် ကြီးသည် ရွက်ညွန့် ပွင့်ငုံတို့ ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် -

“ယခုအခါ၌ ငါတို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီးသည် ရွက်ညွန့် ပွင့်ငုံတို့ ဖြစ်ပေါ်၏။ မကြာမီပင် ဖောင်းကြွ ပွင့်ငုံတို့ ဖြစ်တော့မည်” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သောစိတ် ရှိကြကုန်၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင် ကြီးသည် ဖောင်းကြွ ပွင့်ငုံတို့ ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် -

“ယခုအခါ၌ ငါတို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်ကသစ်ပင်ကြီးသည် ဖောင်းကြွ ပွင့်ငုံတို့ ဖြစ်ပေါ်၏။ မကြာမီပင် ငွါးငွါး စွင့်စွင့် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်တော့မည်” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက် သော စိတ်ရှိကြကုန်၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင် ကြီးသည် ငွါးငွါးစွင့်စွင့် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ရင်း၌ နတ်တို့ အရေအတွက် လေးလတို့ပတ်လုံး ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့် ကိုလုံ ပြည့်စုံစွာ ပျော်ရွှင် ခံစားရကုန်၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်သည့် ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီး၏ ထက်ဝန်းကျင် ယူဇနာ ငါးဆယ်တို့တိုင်တိုင် အရောင်ပျံ့နှံ့၏။ လေအောက်သို့ ယူဇနာ တစ်ရာ တိုင်တိုင် အနံ့လှိုင်၏။ ဤဆိုခဲ့ပြီးသည်ကား ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီး၏ အာနုဘော်တည်း။

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရန် ကြံစည် အားထုတ်သောအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်ကသစ်ပင်ကြီးသည် ဖြော့တော့သော အရွက်ရှိသည်နှင့် တူ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သောအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရ မည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီးသည် အရွက်ကြွေကျသည်နှင့် တူ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍သာလျှင်။ပ။ ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီး သည် ရွက်ကင်း ပွင့်ကင်း ဖြစ်ပေါ်သည်နှင့် တူ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ တို့၏ ချုပ်ခြင်း ကြောင့်။ပ။ ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရ မည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီးသည် ရွက်ဖူး ပွင့်ဖူး ဖြစ်ပေါ်သည်နှင့် တူ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ကို မစွဲမက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ တတိယဈာန် သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင် ကြီးသည် ရွက်ညွန့် ပွင့်ငုံ ဖြစ်ပေါ်သည်နှင့် တူ၏။ (၅)

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း ‘ဒုက္ခ’ ကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ပ။ စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေသောအခါ

တာဝတိံသာနတ် တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ်က သစ်ပင်ကြီးသည် ဖောင်းကြွ ပွင့်ပုံ ဖြစ်ပေါ်သည်နှင့် တူ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ အရိယာတပည့်သည် အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ (အရဟတ္တဖိုလ် ကို) မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေသောအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ကောဝိဋ္ဌာရမည်သော ပင်လယ် ကသစ် ပင်ကြီးသည် ငွါးငွါး စွင့်စွင့် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သည်နှင့် တူ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့သည် “ဤမည်သော အသျှင်၏ အတူနေ တပည့် ဖြစ်သော ဤမည်သော အသျှင်သည် ဤမည်သော ရွာမှ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးမှ လည်းကောင်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည် ဖြစ်၍ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏” ဟု အဆင့်ဆင့် ကြွေးကြော် ကုန်၏။ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့၏ ကြွေးကြော်သံကို ကြား၍ စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့သည်။ပ။ တာဝတိံသာနတ်တို့သည်။ပ။ ယာမာနတ်တို့သည်။ပ။ တုသိတာ နတ်တို့သည်။ပ။ နိမ္မာနရတီနတ်တို့သည်။ပ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနတ်တို့သည်။ပ။ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ရှိကုန်သော ဗြဟ္မာတို့သည် “ဤမည်သော အသျှင်၏ အတူနေ တပည့်ဖြစ်သော ဤမည်သော အသျှင်သည် ဤမည်သော ရွာမှ လည်းကောင်း၊ နိဂုံးမှ လည်းကောင်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သည်ဖြစ်၍ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏” ဟု အဆင့်ဆင့် ကြွေးကြော်ကုန်၏။

ဤသို့လျှင် ထိုတခဏချင်း ထိုတမဟုတ်ချင်းဖြင့် ဗြဟ္မာ့ပြည် တိုင်အောင် ကြွေးကြော်သံ သည် ပျံ့နှံ့၍ တက်၏။ ဤသည်ကား အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်း၏ အာနုဘော်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၆ - သက္ကစ္စသုတ်

၇၀။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာအား ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေစဉ် ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်၏ -

“ရဟန်းသည် အဘယ်ကို အရိုအသေပြု၍ အလေးပြု၍ အမှီပြု၍ နေသည်ရှိသော် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်ရာသနည်း၊ ကုသိုလ်ကို ပွားများ နိုင်ရာသနည်း” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထိုနောက် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏ -

ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကို အရိုအသေပြု၍ အလေးပြု၍ အမှီပြု၍ နေသည်ရှိသော် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်ရာ၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများနိုင်ရာ၏။ ရဟန်းသည် တရားကို အရိုအသေ ပြု၍။ပ။ ရဟန်းသည် သံဃာကို။ပ။ ရဟန်းသည် ကျင့်သုံးမှု ‘သိက္ခာ’ ကို။ပ။ ရဟန်းသည် တည်ကြည်မှု

‘သမာဓိ’ ကို။ပ။ ရဟန်းသည် မမေ့လျော့မှု ‘အပ္ပမာဒ’ ကို။ပ။ ရဟန်းသည် အစေ့အစပ် ပြုမှု ‘ပဋိသန္ဓာရ’ ကို အရိုအသေပြု၍ အလေးပြု၍ အမှီပြု၍ နေသည် ရှိသော် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်ရာ၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများနိုင်ရာ၏” ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြန်၏ -

“ဤတရားတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏။ ဖြူစင်ကုန်၏။ ငါသည် ဤတရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရား အား သွား၍ လျှောက်ကြားရပါမူ ကောင်းလေရာ၏။ ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် ငါ၏ ဤတရားတို့သည် စင်ကြယ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။ အထူးသဖြင့် ဖြူစင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် စင်ကြယ်သော ဖြူစင်သော ရွှေစင်တစ် နိက္ခကို ရလေရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်ရာ၏။ ငါ၏ ဤရွှေစင်တစ်နိက္ခ သည် စင်ကြယ်၏။ တောက်ပ၏။ ငါသည် ဤရွှေစင်တစ်နိက္ခကို ပန်းထိမ်သည်တို့အား သွား၍ ပြုရပါမူ ကောင်းလေရာ၏။ ဤသို့ ပြသည်ရှိသော် ငါ၏ ဤရွှေစင်တစ်နိက္ခသည် ပန်းထိမ်သည် တို့၏ ဖိုဝသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ စင်ကြယ်သည်လည်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သည် လည်း ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။ ထို့အတူသာလျှင် ငါသည် တရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရား အား သွား၍ လျှောက်ကြားရပါမူ ကောင်းလေရာ၏။ ဤသို့ လျှောက်သည်ရှိသော် ဤတရားတို့ သည် စင်ကြယ် သည်လည်း ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်လိမ့် မည်” ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညနေချမ်းအချိန်၌ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းရာ မှ ထလျက် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရား အား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်အား ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေစဉ် ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်ပါသည် -

“ရဟန်းသည် အဘယ်ကို အရိုအသေပြု၍ အလေးပြု၍ အမှီပြု၍ နေသည် ရှိသော် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့် နိုင်ရာသနည်း ကုသိုလ်ကို ပွားများ နိုင်ရာသနည်း” ဟု (အကြံဖြစ်ပေါ်ပါ သည်)။

အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် အကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်ပါသည် -

“ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကို အရိုအသေပြု၍ အလေးပြု၍ အမှီပြု၍ နေသည်ရှိသော် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်ရာ၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများနိုင်ရာ၏။ ရဟန်းသည် တရားကို အရိုအသေ ပြု၍။ပ။ ရဟန်းသည် သံဃာကို။ပ။ ရဟန်းသည် ကျင့်သုံးမှု ‘သိက္ခာ’ ကို။ပ။ ရဟန်းသည် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို။ပ။ ရဟန်းသည် မမေ့လျော့မှု ‘အပ္ပမာဒ’ ကို။ပ။ ရဟန်းသည် အစေ့အစပ်ပြုမှု ‘ပဋိသန္ဓာရ’ ကို အရိုအသေပြု၍ အလေးပြု၍ အမှီပြု၍ နေသည်ရှိသော် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်ရာ၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများနိုင်ရာ၏” ဟု (အကြံဖြစ်ပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် အကျွန်ုပ်အား ဤအကြံသည် ဖြစ်ပြန်ပါ၏-

“ဤတရားတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏။ ဖြူစင်ကုန်၏။ ငါသည် ဤတရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရား အား သွား၍ လျှောက်ကြားရပါမူ ကောင်းလေရာ၏။ ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် ငါ၏ ဤတရားတို့သည် စင်ကြယ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။ အထူးသဖြင့် ဖြူစင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။ ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် စင်ကြယ်သော ဖြူစင်သော ရွှေစင်တစ် နိက္ခကို ရလေရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်ရာ၏။ ငါ၏ ဤရွှေစင်တစ်နိက္ခ သည် စင်ကြယ်၏။ တောက်ပ၏။ ငါသည် ဤရွှေစင်တစ်နိက္ခကို ပန်းထိမ်သည်တို့အား သွား၍ ပြုရပါမူ ကောင်းလေရာ၏။ ဤသို့ ပြသည်ရှိသော် ငါ၏ ဤရွှေစင်တစ်နိက္ခသည် ပန်းထိမ်သည်တို့ ၏ ဖိုဝသို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍

စင်ကြယ်သည်လည်း ဖြစ်လိမ့်မည်၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သည် လည်း ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု (အကြံဖြစ်ရာ၏)။ ထို့အတူ ငါသည် တရားတို့ကို မြတ်စွာဘုရားအား သွား၍ လျှောက်ကြားရပါမူ ကောင်းလေရာ၏။ ဤသို့ လျှောက်သည် ရှိသော် ဤတရားတို့သည် စင်ကြယ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန် လိမ့်မည်၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်” ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်ပါသည် ဟူ၍ (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ကောင်းစွာ ကောင်းစွာ၊ သာရိပုတြာ ရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားကို အရိုအသေ ပြု၍ အလေးပြု၍ အမှီပြု၍ နေသည်ရှိသော် အကုသိုလ်ကို ပယ်စွန့်နိုင်ရာ၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများနိုင်ရာ၏။ သာရိပုတြာ ရဟန်းသည် တရားကို အရိုအသေပြု၍ အလေးပြု၍ အမှီပြု၍ နေသည်ရှိသော် အကုသိုလ် ကို ပယ်စွန့်နိုင်ရာ၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများနိုင်ရာ၏။ သံဃာကို။ပ။ ကျင့်သုံးမှု ‘သိက္ခာ’ ကို။ပ။

တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ကို။ပ။ မမေ့လျော့မှု ‘အပ္ပမာဒ’ ကို။ပ။ သာရိပုတြာ ရဟန်းသည် အစေ့အစပ် ပြုမှု ‘ပဋိသန္ဓာရ’ ကို အရိုအသေပြု၍ အလေးပြု၍ အမှီပြု၍ နေသည်ရှိသော် အကုသိုလ် ကို ပယ်စွန့်နိုင်ရာ၏။ ကုသိုလ်ကို ပွားများ နိုင်ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော် မူအပ်သော ဤတရား တော်၏ အနက်ကို ဤသို့ အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် သိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၌ စင်စစ် ရှိသေခြင်း မရှိသော ထိုရဟန်းသည် တရားတော်၌ ရှိသေခြင်း ရှိလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ပါ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၌ ရှိသေခြင်း မရှိသော ရဟန်း သည် တရားတော်၌လည်း ရှိသေခြင်း မရှိနိုင်ပါ။ (၁-၂)

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားနှင့် တရားတော်၌ စင်စစ် ရှိသေခြင်း မရှိသော ထိုရဟန်းသည် သံဃာ၌ ရှိသေခြင်း ရှိလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ပါ။ အသျှင်ဘုရား ဘုရား တရား၌ ရှိသေခြင်း မရှိသော ရဟန်းသည် သံဃာ၌လည်း ရှိသေခြင်း မရှိနိုင်ပါ။ (၃)

အသျှင်ဘုရား ဘုရား တရား သံဃာ၌ ရှိသေခြင်းမရှိသော ထိုရဟန်းသည် စင်စစ် ကျင့်သုံးမှု ‘သိက္ခာ’၌ ရှိသေခြင်း ရှိလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ပါ။ အသျှင်ဘုရား ဘုရား တရား သံဃာ၌ ရှိသေခြင်း မရှိသော ရဟန်းသည် ကျင့်သုံးမှု ‘သိက္ခာ’ ၌လည်း ရှိသေခြင်း မရှိနိုင်ပါ။ (၄)

အသျှင်ဘုရား ဘုရား တရား သံဃာ သိက္ခာ၌ စင်စစ် ရှိသေခြင်း မရှိသော ထိုရဟန်းသည် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’၌ ရှိသေခြင်း ရှိလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ပါ။ အသျှင်ဘုရား ဘုရား တရား သံဃာ သိက္ခာ၌ ရှိသေခြင်း မရှိသော ရဟန်းသည် တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိ’ ၌လည်း ရှိသေခြင်း မရှိနိုင်ပါ။ (၅)

အသျှင်ဘုရား ဘုရား တရား သံဃာ သိက္ခာ သမာဓိ၌ စင်စစ် ရှိသေခြင်း မရှိသော ထိုရဟန်းသည် မမေ့လျော့မှု ‘အပ္ပမာဒ’၌ ရှိသေခြင်း ရှိလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ပါ။ အသျှင်ဘုရား ဘုရား တရား သံဃာ သိက္ခာ သမာဓိ၌ ရှိသေခြင်း မရှိသော ရဟန်းသည် မမေ့လျော့မှု ‘အပ္ပမာဒ’ ၌လည်း ရှိသေခြင်း မရှိနိုင်ပါ။ (၆)

အသျှင်ဘုရား ဘုရား တရား သံဃာ သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒ၌ စင်စစ် ရှိသေခြင်း မရှိသော ထိုရဟန်းသည် အစေ့အစပ်ပြုမှု ‘ပဋိသန္ဓာရ’၌ ရှိသေခြင်း ရှိလိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်ပါ။ အသျှင်ဘုရား ဘုရား တရား သံဃာ သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒ၌ ရှိသေခြင်း မရှိသော ရဟန်းသည် အစေ့အစပ်ပြုမှု ‘ပဋိသန္ဓာရ’ ၌လည်း ရှိသေခြင်း မရှိနိုင်ပါ။ (၇)

သာရိပုတြာ မြတ်စွာဘုရား၌ ရိုသေခြင်း ရှိသော ထိုရဟန်းသည် တရားတော်၌လည်း ရိုသေခြင်း ရှိသူ ဖြစ်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်းမျိုးသည် ရှိနိုင်၏။ သာရိပုတြာ မြတ်စွာ ဘုရား၌ ရိုသေခြင်း ရှိသော ရဟန်းသည် တရားတော်၌လည်း ရိုသေခြင်း ရှိနိုင်၏။ပ။ (၁-၆)

သာရိပုတြာ စင်စစ် ဘုရား တရား သံဃာ သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒ၌ ရိုသေခြင်း ရှိသော ထိုရဟန်းသည် အစေ့အစပ် ပြုမှု၌လည်း ရိုသေခြင်း ရှိသူ ဖြစ်လိမ့်မည် ဟူသော ဤအကြောင်း မျိုးသည် ရှိနိုင်၏။ သာရိပုတြာ ဘုရား တရား သံဃာ သိက္ခာ သမာဓိ အပ္ပမာဒ၌ ရိုသေခြင်း ရှိသော ထိုရဟန်း သည် အစေ့အစပ် ပြုမှု၌လည်း ရိုသေခြင်း ရှိနိုင်၏။ (၇)

သာရိပုတြာ ငါဘုရားသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤတရား၏ အနက်ကို အကျယ် အားဖြင့် ဤသို့ မှတ်သားအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၇ - ဘာဝနာသုတ်

၇၁။ ရဟန်းတို့ ပွားများမှု ‘ဘာဝနာ’ ကို အားမထုတ်ဘဲ နေသော ရဟန်းအား “ငါ၏ စိတ်သည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို) မစွဲလမ်းမှု၍ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ လိုချင် တောင့်တမှု ဖြစ်သော်လည်း ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို) မစွဲလမ်းမှု၍ အာသဝေါ တရားတို့မှ မလွတ်နိုင်ချေ။

ထိုသို့ မလွတ်နိုင်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ထိုတရားကို ပွားများမှု မရှိသောကြောင့် ဟု ဆိုအပ်၏။

အဘယ်တရားတို့ကို ပွားများမှု မရှိသောကြောင့်နည်း ဟူမူ -

သတိ တည်းဟူသော တည်ရာ ‘သတိပဋ္ဌာန်’ လေးပါး။

ကောင်းစွာ အားထုတ်မှု ‘သမ္ပပ္ပဓာန်’ လေးပါး။

ပြည့်စုံမှု အကြောင်း ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ လေးပါး။

အစိုးရမှု ‘ဣန္ဒြေ’ ငါးပါး။

မတုန်လှုပ်မှု ‘ဗိုလ်’ ငါးပါး။

သိခြင်းအကြောင်း ‘ဗောဇ္ဈင်’ ခုနစ်ပါး။

မြတ်သော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မဂ်(ဤတရားတို့ကို ပွားများမှု မရှိသောကြောင့်ပင်တည်း)။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြက်မ၌ ရှစ်လုံး ဆယ်လုံး တစ်ဆယ့်နှစ်လုံး ကုန်သော ဥတို့သည် ရှိကုန်ရာ၏။ ထို(ဥ)တို့ကို ကြက်မသည် ကောင်းစွာ မဝပ်အပ်ကုန်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ အငွေ့ကို မပေးအပ်ကုန်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ (ကြက်နို့ကို) မထုံစေအပ် ကုန်သည် ရှိသော် ထိုကြက်မအား

“ငါ၏ ကြက်ငယ်တို့သည် ခြေသည်းဖျားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်သည်းဖျားဖြင့် လည်းကောင်း ဥခွံကို ဖောက်ခွဲပြီးလျှင် ချမ်းသာစွာ ပေါက်ဖွားပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ လိုချင်တောင့်တမှု ဖြစ်ပါသော်လည်း ထိုကြက်ငယ်တို့သည် ခြေသည်း ဖျားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်သည်းဖျားဖြင့် လည်းကောင်း ဥခွံကို ဖောက်ခွဲပြီးလျှင် ချမ်းသာစွာ ပေါက်ဖွားရန် မထိုက်သည် သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ မထိုက်ခြင်းသည် အဘယ် အကြောင်းကြောင့် နည်း၊ ရဟန်းတို့ ကြက်မသည် (မိမိ၏) ဥတို့ကို ကောင်းစွာ မဝပ်အပ်ကုန်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ အငွေ့ကို မပေးအပ်ကုန်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ ကြက်နို့ကို မထုံစေအပ်ကုန် သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ပွားများမှု ‘ဘာဝနာ’ ကို အားမထုတ်ဘဲ နေသော ရဟန်းအား “ငါ၏ စိတ်သည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို) မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ လိုချင် တောင့်တမှု ဖြစ်သော်လည်း ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါ တရားတို့မှ မလွတ်။ ထိုသို့ မလွတ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ထိုတရားတို့ကို ပွားများမှု မရှိသောကြောင့် ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်တရားတို့ကို ပွားများမှု မရှိသောကြောင့်နည်း ဟူမူ -

သတိ တည်းဟူသော တည်ရာ ‘သတိပဋ္ဌာန်’ လေးပါး။

ကောင်းစွာ အားထုတ်မှု ‘သမ္မပ္ပဓာန်’ လေးပါး။

ပြည့်စုံမှု အကြောင်း ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ လေးပါး။

အစိုးရမှု ‘ဣန္ဒြေ’ ငါးပါး။

မတုန်လှုပ်မှု ‘ဗိုလ်’ ငါးပါး။

သိခြင်းအကြောင်း ‘ဗောဇ္ဈင်’ ခုနစ်ပါး။

မြတ်သော အင်္ဂါ ရှစ်ပါး ရှိသော မဂ် (ဤတရားတို့ကို ပွားများမှု မရှိသောကြောင့်ပင်တည်း)။

ရဟန်းတို့ ပွားများမှု ‘ဘာဝနာ’ ကို အားထုတ်လျက် နေသော ရဟန်းအား “ငါ၏ စိတ်သည် (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို) မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ လိုချင် တောင့်တမှု မဖြစ်သော်လည်း ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်၏။ ထိုသို့ လွတ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နည်း၊ ထိုတရားတို့ကို ပွားများမှု ရှိသောကြောင့် ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်တရားတို့ကို ပွားများမှု ရှိသောကြောင့်နည်းဟူမူ -

သတိ တည်းဟူသော တည်ရာ ‘သတိပဋ္ဌာန်’ လေးပါး။

ကောင်းစွာ အားထုတ်မှု ‘သမ္မပ္ပဓာန်’ လေးပါး။

ပြည့်စုံမှု အကြောင်း ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ လေးပါး။

အစိုးရမှု ‘ဣန္ဒြေ’ ငါးပါး။

မတုန်လှုပ်မှု ‘ဗိုလ်’ ငါးပါး။

သိခြင်းအကြောင်း ‘ဗောဇ္ဈင်’ ခုနစ်ပါး။

မြတ်သော အင်္ဂါ ရှစ်ပါး ရှိသော မဂ် (ဤတရားတို့ကို ပွားများမှုရှိသောကြောင့်ပင်တည်း)။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြက်မ၌ ရှစ်လုံး ဆယ်လုံး တစ်ဆယ့်နှစ်လုံး ကုန်သော ဥတို့သည် ရှိကုန်ရာ၏။ ထို (ဥ)တို့ကို ကြက်မသည် ကောင်းစွာ ဝပ်အပ်ကုန်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ အငွေ့ကို ပေးအပ်ကုန်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ (ကြက်နို့ကို) ထုံစေအပ်ကုန် သည် ရှိသော် ထိုကြက်မအား-

“ငါ၏ ကြက်ငယ်တို့သည် ခြေသည်းဖျားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်သည်းဖျားဖြင့် လည်း ကောင်း ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းသာစွာ ပေါက်ဖွားပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ လိုချင် တောင့်တမှု မဖြစ်သော်လည်း ထိုကြက်ငယ်တို့သည် ခြေသည်းဖျားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်သည်း ဖျားဖြင့် လည်းကောင်း ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းသာစွာ ပေါက်ဖွားရန် ထိုက်သည် သာလျှင် တည်း။ ထိုသို့ ထိုက်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ကြက်မသည် (မိမိ၏) ဥတို့ကို ကောင်းစွာ ဝပ်အပ်ကုန်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ အငွေ့ကို ပေးအပ်ကုန်၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ ကောင်းစွာ ကြက်နို့ကို ထုံစေ အပ်ကုန်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ပွားများမှု ‘ဘာဝနာ’ ကို အားထုတ်လျက် နေသော ရဟန်းအား “ငါ၏ စိတ်သည် (တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို) မစွဲလမ်းမှု၍ အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်ပါမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ လိုချင်တောင့်တမှု မဖြစ်သော်လည်း ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်းမှု၍ အာသဝေါတရားတို့မှ လွတ်၏။

ထိုသို့ လွတ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ပွားများမှု ရှိသောကြောင့် ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်တရားတို့ကို ပွားများမှု ရှိသောကြောင့်နည်းဟူမူ -

သတိ တည်းဟူသော တည်ရာ ‘သတိပဋ္ဌာန်’ လေးပါး။။ပ။

မြတ်သော အင်္ဂါ ရှစ်ပါး ရှိသော မဂ် (ဤတရားတို့ကို ပွားများမှု ရှိသောကြောင့်ပင်တည်း)။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လက်သမား၏သော် လည်းကောင်း၊ လက်သမားတပည့်၏ သော် လည်းကောင်း ပဲခွပ်ရိုး၌ လက်ချောင်းရာတို့သည် ထင်ကုန်၏၊ လက်မရာသည် ထင်၏၊ ထို လက်သမားအား “ယနေ့ ငါ၏ ပဲခွပ်ရိုးသည် ဤမျှလောက် ကုန်ခဲ့၏၊ ယမန်နေ့ကမူကား ဤမျှအထိ ကုန်ခဲ့၏၊ အခြားနေ့ကမူကား ဤမျှလောက် ကုန်ခဲ့၏” ဟု သိသော ဉာဏ်သည် မဖြစ်ပေ၊ စင်စစ်မူကား ထိုလက်သမားအား ကုန်ပြီးသော ပဲခွပ်ရိုး၌ “ကုန်ပြီ” ဟူ၍သာလျှင် အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ပွားများမှု ‘ဘာဝနာ’ ကို အားထုတ်၍ နေသော ရဟန်းအား “ယနေ့ ငါ့အား အာသဝေါ တရားတို့ ကုန်မှုသည် ဤမျှလောက်ရှိ၏၊ ယမန်နေ့က မူကား ဤမျှလောက် ကုန်ခဲ့၏၊ အခြားနေ့က မူကား ဤမျှလောက် ကုန်ခဲ့၏” ဟု အသိဉာဏ် မဖြစ်ပေ၊ စင်စစ်မူ ထိုရဟန်းအား အာသဝေါ တရားကုန်ရာ၌ “ကုန်ပြီ” ဟူ၍သာလျှင် အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြိမ်ဖြင့် ဖွဲ့နှောင်ကာ ခြောက်လတို့ပတ်လုံး ရေ၌ လှည့်လည် သွားလာ၍ ဆောင်းအခါကုန်း၌ တင်ထားအပ်သော သမုဒ္ဒရာသွား လှေ၌ လေနေပူတို့ တွေ့ထိ နှိပ်စက်အပ် ကုန်သော ကြိမ်ဖွဲ့တို့သည် ပြင်းထန်သော မိုးအလွန် ရွာသွန်းအပ်သည် ဖြစ်၍ မခက်ခဲဘဲ သာလျှင် ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏၊ ဆွေးမြေ့ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ပွားများမှု ‘ဘာဝနာ’ကို အားထုတ်၍ နေသော ရဟန်းအား မခက်ခဲဘဲ သံယောဇဉ်တို့သည် ငြိမ်းအေးကုန် ၏၊ ဆွေးမြေ့ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၈ - အဂ္ဂိက္ခန္ဓောပမသုတ်

၇၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် -

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်း တို့၌ ဒေသစာရီ ကြွတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေသစာရီ ကြွသွားတော်မူသည်ရှိသော် တစ်ခုသော အရပ်၌ တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်လျက် အခိုးအလျှံနှင့်တကွ မီးတောက်နှင့် တကွ ဖြစ်သော မီးပုံကြီးကို မြင်တော်မူ၍ လမ်းခရီးမှ ဖဲပြီးလျှင် သစ်ပင်ရင်းဝယ် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူလျက် ရဟန်းတို့ကို -

“ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်လျက် အခိုးအလျှံနှင့်တကွ မီးတောက်နှင့် တကွ ဖြစ်သော ဤမီးပုံကြီးကို မြင်ကြကုန်၏လော” ဟု မေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မြင်ကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ တပြောင်ပြောင် တောက်လောင် လျက် အခိုးအလျှံနှင့်တကွ မီးတောက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ဤမီးပုံကြီးကို ဖက်ပြီးလျှင် မှီ၍မူလည်း ထိုင်နေရာ၏။ အနီးသို့မူလည်း ကပ်၍ အိပ်ရာ၏။ နူးညံ့နုနယ်သော လက်ခြေရှိသော မင်းမျိုး သတို့သမီးကိုသော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုးသတို့သမီးကိုသော် လည်းကောင်း၊ သူဌေးမျိုး သတို့ သမီးကိုသော် လည်းကောင်း လည်ကိုဖက်၍ အနီး၌ မူလည်း ထိုင်နေရာ၏။ အနီး၌ မူလည်း ကပ်၍ အိပ်ရာ၏။ (ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်) အဘယ်အရာသည် မြတ်လေသနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား နူးညံ့နုနယ်သော လက်ခြေရှိသော မင်းမျိုး သတို့သမီးကိုသော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး သတို့သမီးကိုသော် လည်းကောင်း၊ သူဌေးမျိုး သတို့သမီးကိုသော် လည်းကောင်း ဖက်၍ အနီး၌ ထိုင်နေခြင်း၊ အနီးသို့ ကပ်၍ အိပ်ခြင်းသည် သာလျှင် မြတ်လှပါ၏။ အသျှင် ဘုရား တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်လျက် အခိုးအလျှံနှင့်တကွ မီးတောက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော မီးပုံကြီးကို ဖက်၍ အနီး၌ ထိုင်နေခြင်း၊ အနီးသို့ ကပ်၍ အိပ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲလှပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ငါဟောကြားအံ့ သိစေအံ့၊ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိသော၊ မစင် မကြယ် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် အကျင့်ရှိသော၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော မကောင်းမှု ရှိသော၊ ရဟန်း မဟုတ်ဘဲလျက် ငါရဟန်းဟု ဝန်ခံသော၊ မြတ်သော အကျင့်ကို မကျင့်ဘဲလျက် မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည်ဟု ဝန်ခံသော၊ အတွင်း၌ (ကိလေသာတို့ဖြင့်) ပုပ်သော၊ (ကိလေသာတို့ဖြင့်) စိုစွတ်သော၊ ယောက်သွားပုပ် နှင့်တူသော သဘောရှိသော ထိုဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်အား တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်လျက် အခိုးအလျှံ နှင့်တကွ မီးတောက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော မီးပုံကြီးကို ဖက်၍ အနီး၌ ထိုင်နေခြင်း၊ အနီးသို့ ကပ်၍ အိပ်ခြင်းက သာလျှင် မြတ်၏။

ထိုသို့ မြတ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်းသည် ထိုမီးပုံကြီးကို ဖက်၍ အနီး၌ ထိုင်နေခြင်း၊ အနီးသို့ ကပ်၍ အိပ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သေခြင်းသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ ထိုမီးပုံကြီးကို ဖက်၍ အနီး၌ ထိုင်နေခြင်း၊ အနီးသို့ ကပ်၍ အိပ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ကား မကျရောက်ရာ။ ရဟန်း တို့ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၍

မစင်ကြယ်သော၊ စက်ဆုပ် ရွံရှာအပ်သော အကျင့်ရှိသော။ပ။ (ကိလေသာတို့ဖြင့်) စိုစွတ်သော၊ ယောက်သွားပုပ်နှင့် တူသော သဘောရှိသော ထိုဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ် အား နူးညံ့နုနယ်သော လက်ခြေရှိသော မင်းမျိုး သတို့သမီးကိုသော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး သတို့သမီးကိုသော် လည်းကောင်း၊ သူဌေးမျိုး သတို့သမီးကိုသော် လည်းကောင်း ဖက်၍ အနီး၌ ထိုင်နေခြင်း၊ အနီးသို့ ကပ်၍ အိပ်ခြင်းသည် ကာလကြာမြင့်စွာ စီးပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန် သနည်း၊ ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် မြဲမြံခိုင်ခံ့သော သားမြီးကြီးဖြင့် ခြေသလုံးနှစ်ဖက်တို့ကို ရစ်ပတ်၍ ပွတ်တိုက်ရာ၏။ ထိုသားမြီး ကြီးသည် အပေါ်အရေကို ဖြတ်ရာ၏။ အပေါ်အရေကို ဖြတ်ပြီးလျှင် အတွင်းအရေကို ဖြတ်ရာ၏။ အတွင်းအရေကို ဖြတ်ပြီးလျှင် အသားကို ဖြတ်ရာ၏။ အသားကို ဖြတ်ပြီးလျှင် အကြောကို ဖြတ်ရာ၏။ အကြောကို ဖြတ်ပြီးလျှင် အရိုးကို ဖြတ်ရာ၏။ အရိုးကို ဖြတ်ပြီးလျှင် ရိုးတွင်းချဉ်ဆီကို ထိလျက် တည်ရာ၏။ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်း ကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ရှိခိုးခြင်းကို သာယာရာ၏။ (ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်) အဘယ်အရာသည် မြတ်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ရှိခိုးခြင်းကို သာယာခြင်း သည် သာလျှင် မြတ်ပါ၏။ အသျှင် ဘုရား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် မြဲမြံခိုင်ခံ့သော သားမြီးကြီးဖြင့်။ပ။ ရိုးတွင်း ချဉ်ဆီကို ထိ၍ တည်ခြင်းသည် ဆင်းရဲလှပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြ ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ငါဟောကြားအံ့၊ သိစေအံ့။ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိ၍။ပ။ ယောက် သွားပုပ်နှင့် တူသော သဘောရှိသော ထိုဒုဿီလ ပုဂ္ဂိုလ်အား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် မြဲမြံခိုင်ခံ့သော သားမြီးကြီးဖြင့် ခြေသလုံးနှစ်ဖက်တို့ကို ရစ်ပတ်၍။ပ။ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီကို ထိ၍ တည်ခြင်းသည် သာလျှင် မြတ်၏။

ထိုသို့ မြတ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုသားမြီးကြီးဖြင့် ခြေသလုံးကို ပွတ်တိုက်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုရဟန်းသည် သေခြင်းသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲဒုက္ခသို့မူလည်း ရောက်ရာ ၏။ ထိုသားမြီးကြီးဖြင့် ခြေသလုံးကို ပွတ်တိုက်ခြင်းတည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ကား မကျရောက်ရာ။

ရဟန်းတို့ သီလ မရှိကုန်သော။ပ။ ယောက်သွားပုပ်နှင့် တူသော သဘောရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ် အား မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များ သော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ရှိခိုးခြင်းကို သာယာခြင်းသည် ကာလ ကြာမြင့်စွာ စီးပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ (၂)

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ ခွန်အားရှိသော ယောက်ျား သည် ဆီဖြင့် ကျောက်တုံး၌ သွေးအပ်သော ထက်မြက်သော လုံမဖြင့် ရင်ဝ၌ ထိုးဆွရာ၏။ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာနှစ်

ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း လက်အုပ်ချီခြင်းကို သာယာရာ၏။ (ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်) အဘယ်အရာသည် မြတ်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း လက်အုပ်ချီခြင်းကို သာယာခြင်းသည် သာလျှင် မြတ်လှပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ဆီဖြင့် ကျောက်တုံး၌ သွေးအပ်သော ထက်မြက်သော လှံမဖြင့် ရင်ဝ၌ ထိုးဆွခြင်းသည်ကား ဆင်းရဲလှ ပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ငါဟောကြားအံ့၊ သိစေအံ့။ပ။ ယောက်သွားပုပ်နှင့် တူသော သဘော ရှိသော သီလမရှိသော ထိုဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်အား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ဆီဖြင့် ကျောက် တုံး၌ သွေးအပ်သော ထက်မြက်သော လှံမဖြင့် ရင်ဝ၌ ထိုးဆွခြင်းသည် သာလျှင် မြတ်၏။

ထိုသို့ မြတ်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလှံမဖြင့် ရင်ဝသို့ ထိုးဆွခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သေခြင်းသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲ ဒုက္ခသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ ထိုလှံမဖြင့် ရင်ဝ၌ ထိုးဆွခြင်း အကြောင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ကား မကျရောက်ရာ။

ရဟန်းတို့ ယုတ်ညံ့သော သဘောရှိသော။ပ။ ယောက်သွားပုပ်နှင့် တူသော သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာနှစ် ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း လက်အုပ်ချီခြင်းကို သာယာ ခြင်းသည် ကာလ ကြာမြင့်စွာ စီးပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ (၃)

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။

ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်လျက် အခိုးအလျှံနှင့်တကွ မီးတောက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော လောလောပူသော သံပြားဖြင့် ကိုယ်ကို ရစ်ပတ်ရာ၏။ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာနှစ် ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များ သော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူအပ်သော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံ သုံးဆောင်ရာ၏။ (ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်) အဘယ်အရာသည် မြတ်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်း ကောင်း ။ပ။ ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူအပ်သော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံ သုံးဆောင်ခြင်းသည် သာလျှင် မြတ်ပါ၏။ ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်လျက် အခိုးအလျှံ နှင့်တကွ မီးတောက် နှင့်တကွ ဖြစ်သော လောလောပူသော သံပြားဖြင့် ကိုယ်ကို ရစ်ပတ်ခြင်း သည် ဆင်းရဲလှပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ငါဟောကြားအံ့၊ သိစေအံ့။ပ။ ယောက်သွားပုပ်နှင့် တူသော သဘော ရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်လျက်

အခိုးအလျှံ နှင့်တကွ မီးတောက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော လောလောပူသော သံပြားဖြင့် ကိုယ်ကို ရစ်ပတ်ခြင်းသည် သာလျှင် မြတ်၏။

ထိုသို့ မြတ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလောလောပူသော သံပြားဖြင့် ကိုယ်ကို ရစ်ပတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သေခြင်းသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ ထိုလောလောပူသော သံပြားဖြင့် ကိုယ်ကို ရစ်ပတ်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်း ကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက် ရာ ငရဲသို့မူကား မကျရောက်ရာ။

ရဟန်းတို့ ယောက်သွားပုပ်နှင့်တူသော သဘောရှိသော။ပ။ ပုဂ္ဂိုလ်အား မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန် သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူအပ်သော သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသုံး ဆောင်ခြင်းသည် ကာလ ကြာမြင့်စွာ စီးပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ (၄)

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို မည်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။

ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် လောလောပူသော သံကောက်ဖြင့် ခံတွင်းကို ဖွင့်ပြီးလျှင် တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်လျက် အခိုးအလျှံနှင့်တကွ မီးတောက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော လောလော ပူသော သံတွေခဲ ကို ခံတွင်း၌ ထည့်သွင်းရာ၏။ ထိုလောလောပူသော သံတွေခဲသည် အထည့်ခံရသော ထိုသူ၏ နှုတ်ခမ်းကိုလည်း လောင်ရာ၏။ ခံတွင်းကိုလည်း လောင်ရာ၏။ လျှာကိုလည်း လောင်ရာ၏။ လည်ချောင်းကိုလည်း လောင်ရာ၏။ ရင်ကိုလည်း လောင်ရာ၏။ အူမကိုလည်းကောင်း၊ အူသိမ်ကို လည်းကောင်း ယူ၍ အောက်ဖက်မှ ထွက်လေရာ၏။ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ရာ၏။ (ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်) အဘယ်အရာသည် မြတ်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်း ကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူအပ်သော ဆွမ်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် သာလျှင် မြတ်ပါ၏။

ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် လောလောပူသော သံကောက်ဖြင့် ခံတွင်းကို ဖွင့်ပြီးလျှင် တပြောင်ပြောင် တောက်လောင်လျက် အခိုးအလျှံနှင့်တကွ မီးတောက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော လောလော ပူသော သံတွေခဲကို ခံတွင်း၌ ထည့်သွင်းရာ၏။ ထိုလောလောပူသော သံတွေခဲသည် အထည့်ခံရသော ထိုသူ၏ နှုတ်ခမ်းကိုလည်း လောင်ရာ၏။ ခံတွင်းကိုလည်း လောင်ရာ၏။ လျှာကိုလည်း လောင်ရာ၏။ လည်ချောင်းကိုလည်း လောင်ရာ၏။ ရင်ကိုလည်း လောင်ရာ၏။ အူမကို လည်းကောင်း၊ အူသိမ်ကို လည်းကောင်း ယူ၍အောက်ဖက်မှ ထွက်လေရာ၏။ ဤသံတွေ ခဲကို ထည့်သွင်းခံရခြင်းသည်ကား ဆင်းရဲလှပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ငါဟောကြားအံ့၊ သိစေအံ့။ပ။ ယောက်သွားပုပ်နှင့်တူသော သဘော ရှိသော ထိုဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်အား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် လောလောပူသော သံကောက် ဖြင့် ခံတွင်းကို

ထိုသို့ မြတ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သေခြင်းသို့ မူလည်း ရောက်ရာ၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ ထိုအိပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ကား မကျရောက်ရာ။

ရဟန်းတို့ ယုတ်မာသော သဘောရှိသော။ပ။ ယောက်သွားပုပ်နှင့်တူသော သဘောရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူအပ် သော ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်ကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် ကာလကြာမြင့်စွာ စီးပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ (၆)

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။

ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ခြေကား မိုးမျှော် ဦးခေါင်း စောက်ထိုး ဆွဲကိုင်၍ တပြောင် ပြောင် တောက်လောင်လျက် အခိုးအလှံနှင့်တကွ မီးတောက်နှင့်တကွ ဖြစ်သော လောလောပူ သော ကြေးအိုး၌ ထည့်ရာ၏။ ထိုအထည့်ခံရသော သူသည် ထိုကြေးအိုး၌ အမြှုပ်ကို ဖြစ်စေ၍ ကျက်ပြီးလျှင် တစ်ကြိမ်လည်း အထက်သို့ တက်ရာ၏။ တစ်ကြိမ်လည်း အောက်သို့ ဆင်းရာ၏။ တစ်ကြိမ်လည်း ဘေးသို့ရောက်ရာ၏။ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏ သော်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်း ကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူအပ်သော ကျောင်းကို သုံးဆောင်ရာ၏။ (ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်) အဘယ်အရာ သည် မြတ်သနည်း ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်း ကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူအပ်သော ကျောင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် သာလျှင် မြတ်ပါ၏။ ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ခြေကား မိုးမျှော် ဦးခေါင်း စောက်ထိုး ဆွဲကိုင်၍ တပြောင်ပြောင် တောက် လောင်လျက် အခိုးအလှံနှင့်တကွ မီးတောက် နှင့်တကွ ဖြစ်သော လောလောပူသော ကြေးအိုး၌ ထည့်ရာ၏။ ထိုအထည့်ခံရသော သူသည် ထိုကြေးအိုး ၌ အမြှုပ်ကို ဖြစ်စေ၍ ကျက်ပြီးလျှင် တစ်ကြိမ်လည်း အထက်သို့ တက်ရာ၏။ တစ်ကြိမ်လည်း အောက်သို့ ဆင်းရာ၏။ တစ်ကြိမ်လည်း ဘေးသို့ ရောက်ရာ၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲပါ၏ ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ငါဟောကြားအံ့။ သိစေအံ့။ မကောင်းသော သဘောရှိသော။ပ။ ယောက်သွားပုပ်နှင့် တူသော သဘောရှိသော ထိုဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်အား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျား သည် ခြေကား မိုးမျှော် ဦးခေါင်း စောက်ထိုး ဆွဲကိုင်၍။ပ။ တစ်ကြိမ်လည်း ဘေးသို့ ရောက်ရာ ၏။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင် မြတ်၏။

ထိုသို့ မြတ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုလောလောပူသော ကြေးအိုး၌ ထည့်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သေခြင်းသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ သေလောက်သော ဆင်းရဲသို့မူလည်း ရောက်ရာ၏။ ထိုကြေးအိုး၌ ထည့်ခြင်းတည်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ

နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ကား မကျရောက်ရာ။

ရဟန်းတို့ မကောင်းသော သဘောရှိသော။ပ။ ယောက်သွားပုပ်နှင့်တူသော သဘောရှိသော ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား မင်းမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာ နှစ်ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်မျိုး၌ ဖြစ်၍ များသော ဥစ္စာနှစ် ရှိကုန်သော သူတို့၏သော် လည်းကောင်း ယုံကြည်မှုဖြင့် ပေးလှူအပ် သော ကျောင်းကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် သာလျှင် ကာလကြာမြင့်စွာ စီးပွားမဲ့ရန် ဆင်းရဲရန် ဖြစ်၏။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ကျရောက်ရ၏။ (၇)

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသို့ ကျင့်ရမည်။

“ငါတို့သည် အကြင် ဒါယကာတို့၏ သင်္ကန်း ဆွမ်း ကျောင်း သူနာ၏ အထောက်အပံ့ ဆေး အသုံးအဆောင်တို့ကို သုံးဆောင်ကုန်၏။ ထိုဒါယကာတို့ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုတို့သည် အကျိုး အာနိသင် ကြီးမားကုန်လိမ့်မည်။ ငါတို့၏ ဤရဟန်းအဖြစ်သည်လည်း အကျိုးရှိသည် တိုးပွားခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍ မမြို့သည် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟု (ကျင့်ရမည်)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်။ ရဟန်းတို့ မိမိအကျိုးကို ကောင်းစွာ မြင်သော အမျိုးကောင်းသားသည် မမေ့မလျော့မှုနှင့် ပြည့်စုံရန် သင့်သည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးအကျိုးကို ကောင်းစွာမြင်သော အမျိုးကောင်းသားသည် မမေ့မလျော့မှု နှင့် ပြည့်စုံရန် သင့်သည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ အကျိုးနှစ်ပါးစုံကို ကောင်းစွာမြင်သော အမျိုးကောင်းသားသည် မမေ့မလျော့မှုနှင့် ပြည့်စုံရန် သင့်သည်သာတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏။ ဤဝေယျာကရိုဏ်း ဒေသနာကို ဟောတော်မူ သည် ရှိသော် ခြောက်ကျိပ်သော ရဟန်းတို့အား ပူသော နှလုံးသွေးသည် ခံတွင်းမှ အံထွက်၏။ ခြောက်ကျိပ်သော ရဟန်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရား အလွန် ပြုနိုင်ခဲ့ပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား အလွန် ပြုနိုင်ခဲ့ပါ၏” ဟု လျှောက်ပြီးလျှင် သိက္ခာချ၍ လူထွက်ကြကုန်၏။ ဗြောက်ကျိပ် သော ရဟန်းတို့အား (တဏှာဒိဋ္ဌိ အားဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုသော အာရုံကို) မစွဲလမ်းမှု၍ အာသဝေါ တရားတို့မှ စိတ်တို့သည် လွတ်မြောက်ကြလေကုန် သတည်း။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၉ - သုနေတ္တသုတ်

၇၃။ ရဟန်းတို့ ရှေးက ဖြစ်ဖူးသည်ကား အယူဝါဒ တီထွင်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ (ဝိက္ခမ္ဘန ပဟာန်အားဖြင့်) စွဲမက်မှု ကင်းသော သုနေတ္တမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူး၏။ ရဟန်းတို့ သုနေတ္တ ဆရာအား တပည့်ရာပေါင်း များစွာတို့ ရှိကုန်၏။ သုနေတ္တဆရာသည် တပည့်တို့အား ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟော၏။ ရဟန်းတို့ သုနေတ္တဆရာသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟောသည်ရှိသော် မကြည်ညိုစိတ်ရှိသည့် တပည့်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သုနေတ္တဆရာ သည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟောသည်ရှိသော် ကြည်ညိုစိတ်ရှိသည့် တပည့်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရှေးက ဖြစ်ဖူးသည်ကား မူဂပက္ခမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူးပြီ။ပ။ အရနေမိ မည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူးပြီ။ပ။ ကုဒ္ဒါလကမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူးပြီ။ပ။ ဟတ္ထိပါလ မည်သော ဆရာကြီးသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူးပြီ။ပ။ ဇောတိပါလမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူးပြီ။ပ။ အယူဝါဒကို တီထွင်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်အားဖြင့် စွဲမက်မှု ကင်းသော အရကမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူးပြီ။ ရဟန်းတို့ အရက ဆရာအား တပည့် ရာပေါင်းများစွာတို့ ရှိကုန်၏။ အရကဆရာသည် တပည့်တို့အား ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရား ဟော၏။ ရဟန်းတို့ အရကဆရာသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟောသည် ရှိသော် မကြည်ညိုစိတ် ရှိကြသည့် တပည့်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာ ကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်း တို့ အရကဆရာသည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ရန် တရားဟောသည် ရှိသော် ကြည်ညိုစိတ်ရှိသည့် တပည့်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း။

အယူဝါဒ တီထွင်ကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု ကင်းကုန်သော တပည့် အခြံအရံ ရာပေါင်း များစွာ ရှိကုန်သော တပည့် အပေါင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ဤဆရာခုနစ်ယောက်တို့ ကို ပြစ်မှား လိုသော စိတ်ဖြင့် ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်သူသည် များစွာသော မကောင်းမှုကို ပွားစေရာ အံ့လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ပွားစေရာပါ၏။

ရဟန်းတို့ အယူဝါဒကို တီထွင်ကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု ကင်းကုန်သော တပည့် အခြံအရံ ရာပေါင်းများစွာ ရှိကုန်သော တပည့်အပေါင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော ဤဆရာ ခုနစ်ယောက်တို့ကို ပြစ်မှား လိုသော စိတ်ဖြင့် ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်သူသည် များစွာသော မကောင်း မှုတို့ကို ဖြစ်ပွားစေရာ၏။

ဉာဏ်အမြင် (သောတာပတ္တိမဂ်) နှင့် ပြည့်စုံသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို ပြစ်မှားလိုသော စိတ်ဖြင့် ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုရှေးပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက် မကောင်းမှုကိုသာ၍ များစွာ ပွားစေ ၏။

ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။

ရဟန်းတို့ သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ဤဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်မှုမျိုးကို မိမိကိုယ်ကို တူးဖြို၏ ဟု ဟောသကဲ့သို့ ဤသာသနာတော်အပ၌ ဤသို့ သဘောရှိသော ဆဲရေး ခြိမ်းခြောက်မှုမျိုးကို မိမိကိုယ်ကို

တူးဖွဲ့၏ ဟု ငါမဆို၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဤသာသနာတော်၌ ဤသို့ ကျင့်ရမည် “သီတင်းသုံးဖော်တို့၌ ငါတို့၏ စိတ်တို့သည် ပြစ်မှားကြလိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်” ဟု (ကျင့်ရမည်)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်တို့ ကျင့်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၇ - မဟာဝဂ် ===

၁၀ - အရကသုတ်

၇၄။ ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဖူးသည်ကား အယူဝါဒကို တီထွင်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ (ဝိက္ခမ္မန ပဟာန်ဖြင့်) စွဲမက်မှု ကင်းသော အရကမည်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ဖူးပြီ။ ရဟန်းတို့ အရက ဆရာအား တပည့်ရာပေါင်း များစွာတို့ ရှိကုန်၏။ အရကဆရာသည် တပည့်တို့အား ဤသို့ တရားကို ဟော၏။

သူတော်ကောင်း-လူတို့၏ အသက်သည် နည်းပါးလှ၏။ တိုတောင်းလှ၏။ လျင်မြန်လှ၏။ များစွာ ဆင်းရဲခြင်းရှိ၏။ များစွာ ပင်ပန်းခြင်းရှိ၏။ ပညာဖြင့် သိအပ်၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်၏။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်အပ်၏။ ပဋိသန္ဓေ နေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသေရမူမည်သည် မရှိ။

သူတော်ကောင်း- ဥပမာသော်ကား မြက်ပင်ဖျား၌ ကျရောက်သော ဆီးနှင်းပေါက်သည် နေ ထွက်လတ်သော် လျင်မြန်စွာ ပျောက်ကွယ်၏။ ကြာမြင့်စွာ မတည်။ သူတော်ကောင်း- ထို့တူ သာလျှင် လူတို့၏ အသက်သည် မြက်ပင်ဖျား၌ ကျရောက်သော ဆီးနှင်းပေါက်နှင့် ဥပမာတူ၏။ တိုတောင်းလှ၏။ လျင်မြန်လှ၏။ များစွာ ဆင်းရဲခြင်း ရှိ၏။ များစွာ ပင်ပန်းခြင်းရှိ၏။ ပညာဖြင့် သိအပ်၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်၏။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်အပ်၏။ ပဋိသန္ဓေ နေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသေရမူမည်သည် မရှိ။

သူတော်ကောင်း-ဥပမာတစ်နည်းသော်ကား မိုးကြီးသည်ထန်စွာ ရွာသွန်း လတ်သော် ရေအပြင်၌ ရေပွက်သည် လျင်မြန်စွာ ပျောက်ကွယ်၏။ ကြာမြင့်စွာ မတည်။ သူတော်ကောင်း- ဤအတူသာလျှင် လူတို့၏ အသက်သည် ရေပွက်နှင့် ဥပမာတူ၏။ တိုတောင်းလှ၏။ လျင်မြန်လှ ၏။ များစွာ ဆင်းရဲခြင်းရှိ၏။ များစွာ ပင်ပန်းခြင်း ရှိ၏။ ပညာဖြင့် သိအပ်၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်၏။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်အပ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသေရမူမည် သည် မရှိ။

သူတော်ကောင်း - ဥပမာတစ်နည်းသော်ကား ရေပြင်၌ လှင်ကန်ဖြင့် ရိုက်ခတ်အပ်သော အရေးအကြောင်းသည် လျင်မြန်စွာသာလျှင် ပျောက်ကွယ်၏။ ကြာမြင့်စွာ မတည်။ သူတော် ကောင်း - ဤအတူသာလျှင် လူတို့၏ အသက်သည် ရေအပြင်၌ ရေးအပ်သော အရေး အကြောင်းနှင့် ဥပမာတူ၏။ တိုတောင်း လှ၏။ပ။ ပဋိသန္ဓေနေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသေရမူမည် သည် မရှိ။

သူတော်ကောင်း- ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား ဝေးသောအရပ်မှ လာ၍ လျင်မြန်သော ရေ အလျဉ်ရှိသော ဆောင်အပ်သော အမှိုက်သရိုက်ကို ဆောင်တတ်သော တောင်ထိပ်မှ စီးဆင်း သော မြစ်သည် အကြင် ကာလအားဖြင့် နောက်သို့ ဆုတ်၏။ ထိုဆုတ်သော ကာလသည် လည်းကောင်း၊

လယသည် လည်းကောင်း၊ မုဟုတ္တသည် လည်းကောင်း မရှိ၊ စင်စစ် ထိုမြစ်ရေ အလျဉ်သည် သွားသည်သာလျှင် ဖြစ်၏။ လျှောသည် သာလျှင် ဖြစ်၏။ စီးဆင်းသည် သာလျှင် ဖြစ်၏။

သူတော်ကောင်း - ဤအတူသာလျှင် လူတို့၏ အသက်သည် တောင်ထိပ်မှ စီးဆင်းသော မြစ်ရေနှင့် ဥပမာ တူ၏။ တိုတောင်းလှ၏။ လျင်မြန်လှ၏။ပ။ ပဋိသန္ဓေ နေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသေရမူမည်သည် မရှိ။

သူတော်ကောင်း - ဥပမာတစ်နည်းသော်ကား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် လျှာဖျား၌ တံတွေးပေါက်ကို စုရုံးပြီး မပင်မပန်းဖြင့် သာလျှင် ထွေးရာသကဲ့သို့ သူတော်ကောင်း- ဤအတူ သာလျှင် လူတို့၏ အသက်သည် တံတွေးပေါက်နှင့် ဥပမာတူ၏။ တိုတောင်းလှ၏။ လျင်မြန်လှ၏။ ပ။ ပဋိသန္ဓေ နေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသေရမူ မည်သည် မရှိ။

သူတော်ကောင်း- ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား တစ်နေ့ပတ်လုံး လောလောပူသော သံအိုး ကင်း၌ အသားတုံးကို ထည့်အပ်သည်ရှိသော် လျင်မြန်စွာသာလျှင် ပျောက်ပျက်လေ၏။ ကြာမြင့် စွာမတည်။

သူတော်ကောင်း - ဤအတူသာလျှင် လူတို့၏ အသက်သည် အသားတုံး ဥပမာတူ၏။ တိုတောင်းလှ၏။ လျင်မြန်လှ၏။ပ။ ပဋိသန္ဓေနေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသေရမူ မည်သည် မရှိ။

သူတော်ကောင်း- ဥပမာ တစ်နည်းသော်ကား နွားသတ်ရုံသို့ ဆွဲငင် ယူဆောင်အပ်သော အသတ်ခံရမည့် နွားမသည် ခြေလှမ်း ကြွချီတိုင်း ကြွချီတိုင်းသာလျှင် သတ်ခြင်း၏ အနီး၌သာ ဖြစ်၏။ သေခြင်း၏ အနီး၌သာ ဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်း - ဤအတူသာလျှင် လူတို့၏ အသက် သည် အသတ်ခံရမည့် နွားမနှင့် ဥပမာတူ၏။ တိုတောင်းလှ၏။ လျင်မြန်လှ၏။ များစွာဆင်းရဲခြင်း ရှိ၏။ များစွာ ပင်ပန်းခြင်း ရှိ၏။ ပညာဖြင့် သိအပ်၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်၏။ မြတ်သော အကျင့် ကို ကျင့်အပ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသေရမူမည်သည် မရှိ” ဟု (တရားကို ဟော၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ လူတို့၏ အသက် အတိုင်းအရှည်သည် အနှစ် ခြောက်သောင်း ဖြစ်လေ၏။ အနှစ်ငါးရာ အသက်ရှိသော သတို့သမီးသည် လက်ထပ်ထိမ်းမြားရန် ထိုက်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါက လူတို့အား ချမ်းအေးမှု၊ ပူအိုက်မှု၊ ဆာလောင်မှု၊ မွတ်သိပ်မှု၊ ကျင်ကြီး စွန့်လိုမှု၊ ကျင်ငယ် စွန့်လိုမှုဟူသော အနာရောဂါ ခြောက်မျိုးတို့သာလျှင် ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အရကမည်သော ထိုဆရာသည် ဤသို့ အသက်ရှည်၍ ကြာမြင့်စွာ တည်ပြီးလျှင် အနာရောဂါ ကင်းကုန်သော လူတို့၌ သော်လည်း တပည့်တို့အား “သူတော်ကောင်း- လူတို့၏ အသက်သည် နည်းပါးလှ၏။ တိုတောင်းလှ၏။ လျင်မြန်လှ၏။ များစွာ ဆင်းရဲခြင်း ရှိ၏။ များစွာ ပင်ပန်းခြင်း ရှိ၏။ ပညာဖြင့် သိအပ်၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်၏။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်အပ်၏။ ပဋိသန္ဓေ နေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသေရမူ မည်သည် မရှိ” ဟူ၍ တရားကိုဟော တုံ့ဘိသေး၏။

ရဟန်းတို့ “လူတို့၏ အသက်သည် နည်းပါးလှ၏။ တိုတောင်းလှ၏။ လျင်မြန်လှ၏။ များစွာ ဆင်းရဲခြင်း ရှိ၏။ များစွာ ပင်ပန်းခြင်း ရှိ၏။ ပညာဖြင့် သိအပ်၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်၏။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်အပ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေရသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မသေရမူမည်သည် မရှိ” ဟူ၍ ထိုစကားကို ပြောဆိုလိုမှု ယခုအခါ၌ သာလျှင် ကောင်းစွာ ပြောဆိုသည်မည်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ၌ ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှည်သူသည် အနှစ်တစ်ရာသော် လည်းကောင်း၊ (တစ်ရာအောက်) အနည်းငယ်လျော့၍သော် လည်းကောင်း၊ (တစ်ရာထက်) အနည်းငယ် ပိုလွန်၍သော် လည်းကောင်း အသက်ရှည်၏။

ရဟန်းတို့ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှည်သူသည် ဆောင်းဥတုတစ်ရာ နွေဥတုတစ်ရာ မိုးဥတု တစ်ရာအားဖြင့် ဥတု သုံးရာပတ်လုံးသာလျှင် အသက်ရှည်၏။

ရဟန်းတို့ ဥတု သုံးရာပတ်လုံး အသက်ရှည်သူသည် ဆောင်းလလေးရာ နွေလလေးရာ မိုးလလေးရာအားဖြင့် လပေါင်း တစ်ထောင့်နှစ်ရာ ပတ်လုံးသာလျှင် အသက်ရှည်၏။

ရဟန်းတို့ လပေါင်း တစ်ထောင့်နှစ်ရာပတ်လုံး အသက်ရှည်သူသည် ဆောင်းလခွဲပေါင်း ရှစ်ရာ နွေလခွဲပေါင်းရှစ်ရာ မိုးလခွဲပေါင်းရှစ်ရာအားဖြင့် လခွဲပေါင်း နှစ်ထောင့်လေးရာ ပတ်လုံး သာလျှင် အသက် ရှည်၏။

ရဟန်းတို့ လခွဲပေါင်း နှစ်ထောင့်လေးရာ ပတ်လုံး အသက်ရှည်သော သူသည် ဆောင်းညဉ့် ပေါင်း တစ်သောင်းနှစ်ထောင် နွေညဉ့်ပေါင်း တစ်သောင်းနှစ်ထောင် မိုးညဉ့်ပေါင်း တစ်သောင်း နှစ်ထောင်အားဖြင့် သုံးသောင်းခြောက်ထောင်သော ညဉ့်တို့ ပတ်လုံးသာလျှင် အသက်ရှည်၏။

ရဟန်းတို့ ညဉ့်ပေါင်း သုံးသောင်းခြောက်ထောင် အသက်ရှည်သော သူသည် အမိနို့ကို စို့ခြင်းနှင့်တကွ ထမင်းစားခြင်း၏ အန္တရာယ်နှင့်တကွ ဆောင်းလထမင်းစားမှု နှစ်သောင်းလေး ထောင် နွေလထမင်းစားမှု နှစ်သောင်းလေးထောင် မိုးလထမင်းစားမှု နှစ်သောင်းလေးထောင် အားဖြင့် ခုနစ်သောင်းနှစ်ထောင်သော အကြိမ်တို့ ပတ်လုံးသာလျှင် ထမင်းကို စား၏။

ထိုစကားရပ်၌ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်တို့ကား ထမင်းစားမှု၏ အန္တရာယ်တို့ပင်တည်း။

မျောက်မျက်အိပ်သူသည်လည်း ထမင်းကို မစား၊ ဆင်းရဲမှု နှိပ်စက် ခံရသူသည်လည်း ထမင်းကို မစား၊ အနာရောဂါ နှိပ်စက်ခံရသူသည်လည်း ထမင်းကို မစား၊ ဥပုသ်စောင့်သူသည် လည်း ထမင်းကို မစား၊ လာဘ် မရသဖြင့်လည်း ထမင်းကို မစား၊ (ဤသည်တို့ကား) ထမင်းစား မှု၏ အန္တရာယ်တို့ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ငါသည် အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှည်သော လူ၏ အသက်ကိုလည်း ရေတွက်အပ်၏။ အသက် အတိုင်းအရှည်ကိုလည်း ရေတွက်အပ်၏။ ဥတုကိုလည်း ရေတွက်အပ် ၏။ နှစ်တို့ကိုလည်း ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ လတို့ကိုလည်း ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ လခွဲတို့ကိုလည်း ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ညဉ့်တို့ကိုလည်း ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ နေ့တို့ကိုလည်း ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ထမင်းစားမှုတို့ကိုလည်း ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ထမင်း၏ အန္တရာယ်တို့ကိုလည်း ရေတွက် အပ်ကုန် ၏။

ရဟန်းတို့ တပည့်သာဝကတို့၏ အစီးအပွားကို ရှာသော သနား စောင့်ရှောက်သည့် ဆရာ ဖြစ်သော ငါသည် သင်တို့အား သနား စောင့်ရှောက်မှုကို အစွဲပြု၍ ပြုလုပ်ဖွယ် ကိစ္စကို ပြုအပ် ပြီ။

ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကား သစ်ပင်ရင်းတို့တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်တို့ တည်း၊ (ထိုအရပ်တို့သို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်လော့)။ ရဟန်းတို့ တစိမ်းစိမ်း ရှုကြကုန်လော့၊ မေ့မလော့၊ ကြကုန်လော့၊ နောက်မှ နှလုံးမသာယာမှု မဖြစ်ကြကုန်လော့၊ ဤသည်ကား သင်တို့အား ငါ၏ ဆုံးမမှုပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ခုနစ်ခုမြောက် မဟာဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဝိနယဝဂ် ===

၁ - ပဌမ ဝိနယဓရသုတ်

၇၅။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဝိနည်းခိုရ်ဖြစ်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အာပတ်ကို သိ၏၊ အာပတ် မဟုတ်သည်ကို သိ၏၊ လဟုက အာပတ်ကို သိ၏၊ ဂရုက အာပတ်ကို သိ၏၊ သီလရှိ၏၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ရှောက်လျက် နေ၏၊ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရ' နှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အနည်းငယ်မျှလောက်သော အပြစ်တို့၌သော် လည်း ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏၊ လွန်မြတ် သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဈာန် လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းရ၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ် မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဝိနည်းခိုရ်ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဝိနယဝဂ် ===

၂ - ဒုတိယ ဝိနယဓရသုတ်

၇၆။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဝိနည်းခိုရ်ဖြစ်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အာပတ်ကို သိ၏၊ အာပတ် မဟုတ်သည်ကို သိ၏၊ လဟုက အာပတ်ကို သိ၏၊ ဂရုက အာပတ်ကို သိ၏၊ ထိုရဟန်းအား ပါတိမောက် နှစ်မျိုးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် ကောင်းစွာ နှုတ်၌ လာကုန်၏၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏၊ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ ဝိဘင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခန္ဓကအားဖြင့် လည်းကောင်း ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဈာန်လေးပါးတို့ ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏၊ မငြိုမငြင်ရ၏၊ မပင်မပန်းဘဲရ၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုး တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဝိနည်းခိုရ် ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဝိနယဝဂ် ===

၃ - တတိယ ဝိနယဓရသုတ်

၇၇။ ရဟန်းတို့ တရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဝိနည်းခိုရ်ဖြစ်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

အာပတ်ကို သိ၏။ အာပတ် မဟုတ်သည်ကို သိ၏။ လဟုက အာပတ်ကို သိ၏။ ဂရုက အာပတ်ကို သိ၏။ ဝိနည်း၌ (လင်္ခီအဖြစ်ဖြင့်) တည်၏။ ပြောင်းရွှေ့မှု မရှိ၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော စွာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏။ မငြိုမငြင်ရ၏။ မပင်မပန်းဘဲရ၏။ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်)စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဝိနည်းခိုရ် ရဟန်းဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဝိနယဝဂ် ===

၄ - စတုတ္ထ ဝိနယဓရသုတ်

၇၈။ ရဟန်းတို့ တရားခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဝိနည်းခိုရ်ဖြစ်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အာပတ်ကို သိ၏။ အာပတ် မဟုတ်သည်ကို သိ၏။ လဟုက အာပတ်ကို သိ၏။ ဂရုက အာပတ်ကို သိ၏။ များပြားသော ရှေးကဖြစ်ဖူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်) နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည် ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့် တူသော မျက်စိ ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဖြင့်။ပ။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင်လျှင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် ဝိနည်းခိုရ်ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဝိနယဝဂ် ===

၅ - ပဌမ ဝိနယဓရသောဘနသုတ်

၇၉။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဝိနည်းခိုရ် ရဟန်းသည် တင့်တယ်၏။ အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အာပတ်ကို သိ၏။ အာပတ် မဟုတ်သည်ကို သိ၏။ လဟုက အာပတ်ကို သိ၏။ ဂရုက အာပတ်ကို သိ၏။ သီလရှိ၏။ပ။ သိက္ခာပုဒ်တို့၌ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏။ မငြိမငြင်ရ၏။ မပင်မပန်းရ၏။ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက် ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဝိနည်းခိုရ် ရဟန်းသည် တင့်တယ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဝိနယဝဂ် ===

၆ - ဒုတိယ ဝိနယဓရသောဘနသုတ်

၈၀။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဝိနည်းခိုရ် ရဟန်းသည် တင့်တယ်၏။ အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အာပတ်ကို သိ၏။ အာပတ် မဟုတ်သည်ကို သိ၏။ လဟုက အာပတ်ကို သိ၏။ ဂရုက အာပတ်ကို သိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ပါတိမောက် နှစ်မျိုးတို့သည် အကျယ်အားဖြင့် နှုတ်၌ လာကုန် ၏။ ကောင်းစွာ ဝေဖန် အပ်ကုန်၏။ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏။ ဝိဘင်း ခန္ဓကအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ် အပ်ကုန်၏။ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေကြောင်း ဖြစ်ကုန် သော ဈာန်လေးပါးတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရ၏။ မငြိမငြင်ရ၏။ မပင်မပန်းရ၏။ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဝိနည်းခိုရ် ရဟန်းသည် တင့်တယ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဌသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဝိနယဝဂ် ===

၇ - တတိယ ဝိနယဓရသောဘနသုတ်

၈၁။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဝိနည်းဓိုရ် ရဟန်းသည် တင့်တယ်၏။ အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အာပတ်ကို သိ၏၊ အာပတ် မဟုတ်သည်ကို သိ၏၊ လဟုက အာပတ်ကို သိ၏၊ ဂရုက အာပတ်ကို သိ၏၊ ဝိနည်း၌ တည်၏၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း မရှိ၊ လွန်မြတ်သော စိတ်၌ ဖြစ်ကုန် သော။ပ။ မပင်မပန်းဘဲ ရ၏၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဝိနည်းဓိုရ် ရဟန်းသည် တင့်တယ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဝိနယဝဂ် ===

၈ - စတုတ္ထ ဝိနယဓရသောဘနသုတ်

၈၂။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဝိနည်းဓိုရ် ရဟန်းသည် တင့်တယ်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

အာပတ်ကို သိ၏၊ အာပတ် မဟုတ်သည်ကို သိ၏၊ လဟုက အာပတ်ကို သိ၏၊ ဂရုက အာပတ်ကို သိ၏၊ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ တစ်ဘဝကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကို လည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာ (အဖြစ်သနစ်)နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ နေဖူးသည်ကို အောက်မေ့နိုင်၏။ လူတို့၏ မျက်စိ အမြင်ထက် သာလွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိ 'ဒိဗ္ဗစက္ခု'ဖြင့် မြင်၏။ပ။ အာသဝေါ တရား တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ပ။ မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဝိနည်းဓိုရ် ရဟန်းသည် တင့်တယ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဝိနယဝဂ် ===

၉ - သတ္ထုသာသနသုတ်

၈၃။ ထိုအခါ၌ အသျှင်ဥပါလိမထေရ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရား ဟောတော်မူပါ။ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို ကြားနာရ၍ တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ အားထုတ်သည် တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဥပါလိ “ဤတရားတို့သည် ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ရန် တပ်ခြင်းကင်းရန် ကိလေသာ ချုပ်ငြိမ်း ရန် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိရန် မဖြစ်ကုန်၊ နိဗ္ဗာန် အလို့ငှါ မဖြစ်ကုန်” ဟူ၍ သင်သည် အကြင် တရားတို့ကို သိရာ၏။ ဥပါလိ “ဤသို့သော တရားသည် ဓမ္မမည်၊ ဤသို့သော တရားသည် ဝိနယ မမည်၊ ဤသို့သော တရားသည် မြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတော် မဟုတ်” ဟု သင်သည် စင်စစ် မှတ်သားရာ၏။

ဥပါလိ “ဤတရားတို့သည် ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငြီးငွေ့ရန် တပ်ခြင်းကင်းရန် ကိလေသာ ချုပ်ငြိမ်း ရန် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန် သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိရန် ဖြစ်ကုန်၏။ နိဗ္ဗာန် အလို့ငှါ ဖြစ်ကုန်၏” ဟူ၍ သင်သည် အကြင် တရားတို့ကို သိရာ၏။

ဥပါလိ “ဤသို့သော တရားသည် ဓမ္မမည်၏။ ဤသို့သော တရားသည် ဝိနယမည်၏။ ဤသို့ သော တရားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမ တော်ပင်တည်း” ဟု သင်သည် စင်စစ် မှတ်သား ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၈ - ဝိနယဝဂ် ===

၁၀ - အဓိကရုဏသမထသုတ်

၈၄။ ရဟန်းတို့ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကုန်သော အဓိကရုဏ်းတို့ကို ငြိမ်းအေးစေရန် အထူး သဖြင့် ငြိမ်းအေးစေရန် အဓိကရုဏ်း ပြေငြိမ်းကြောင်း တရားတို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

သမ္မုခါဝိနည်းကို ပေးအပ်၏။ သတိဝိနည်းကို ပေးအပ်၏။ အမူဠဝိနည်းကို ပေးအပ်၏။ ဝန်ခံ သဖြင့် ပြုအပ်သော ကံကို ပေးအပ်၏။ ယေဘုယျသိက ကံကို ပေးအပ်၏။ တဿပါပိယသိက ကံကို ပေးအပ်၏။ မြက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း သကဲ့သို့သော ကံကို ပေးအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကုန်သော အဓိကရုဏ်းတို့ကို ငြိမ်းအေးစေရန် အထူးသဖြင့် ငြိမ်းအေးစေရန် အဓိကရုဏ်း ပြေငြိမ်းကြောင်း တရားတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ရှစ်ခုမြောက် ဝိနယဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၉ - သမဏဝဂ် ===

၁ - ဘိက္ခုသုတ်

၈၅။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းမည်၏။
 အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -
 ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး၌ အမြင်မှားမှု ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြစ်၏။
 မဝေခွဲနိုင်မှု ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြစ်၏။
 ခွေး နွား စသည်တို့၏ အလေ့အကျင့်ကို အမှန်ဟု မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်မှု ‘သီလဗ္ဗတ
 ပရာမာသ’ ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြစ်၏။
 စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြစ်၏။
 အမျက်ထွက်မှု ‘ဒေါသ’ ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြစ်၏။
 တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြစ်၏။
 ထောင်လွှားမှု ‘မာန’ ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြစ်၏။
 ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုး တို့ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ရဟန်းမည်၏ ဟု
 (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၉ - သမဏဝဂ် ===

၂ - သမဏသုတ်

၈၆။ ရဟန်းတို့ တရား ခုနစ်မျိုးတို့ ငြိမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သမဏမည်၏။ပ။
 ဒုတိယသုတ်။

၃ - ဗြာဟ္မဏသုတ်

၈၇။ အပ ပြုအပ်ပြီးသော မကောင်းမှု ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဗြာဟ္မဏမည်၏။ပ။
 တတိယသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၉ - သမဏဝဂ် ===

၄ - သောတ္တိယသုတ်

၈၈။ အကြွင်းမဲ့ ဖယ်ရှားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် သောတ္တိယမည်၏။ပ။
စတုတ္ထသုတ်။

၅ - နှာတကသုတ်

၈၉။ ဆေးကြော သုတ်သင် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နှာတကမည်၏။ပ။
ပဉ္စမသုတ်။

၆ - ဝေဒဂူသုတ်

၉၀။ သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဝေဒဂူမည်၏။ပ။
ဆဋ္ဌသုတ်။

၇ - အရိယသုတ်

၉၁။ ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အရိယမည်၏။ပ။
သတ္တမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၉ - သမဏဝဂ် ===

၈ - အရဟာသုတ်

၉၂။ ရဟန်းတို့ တရားခုနစ်မျိုးတို့မှ ဝေးကွာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အရဟာမည်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး၌ အမြင်မှားမှု 'သက္ကာယဒိဋ္ဌိ' မှ ဝေးကွာ၏။

မဝေခွဲနိုင်မှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' မှ ဝေးကွာ၏။

ခွေး နွား စသည်တို့၏ အလေ့အကျင့်ကို အမှန်ဟု မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်မှု 'သီလဗ္ဗတပ ရာမာသ' မှဝေးကွာ၏။

စွဲမက်မှု 'ရာဂ' မှ ဝေးကွာ၏။

အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ' မှ ဝေးကွာ၏။

တွေဝေမှု 'မောဟ' မှ ဝေးကွာ၏။

ထောင်လွှားမှု 'မာန' မှ ဝေးကွာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့မှ ဝေးကွာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အရဟာမည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၉ - သမဏဝဂ် ===

၉ - အသဒ္ဓမ္မသုတ်

၉၃။ ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာတို့၏ တရားတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ယုံကြည်မှု 'သဒ္ဓါတရား' မရှိ၊ အရှက်မရှိ၊ မထိတ်လန့်တတ်၊ အကြားအမြင် နည်းပါး၏၊ ပျင်းရိ၏၊ သတိ လွတ်ကင်း၏၊ ပညာမဲ့၏။

ရဟန်းတို့ သူယုတ်မာတို့၏ တရားတို့သည် ဤခုနစ်မျိုး တို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၉ - သမဏဝဂ် ===

၁၀ - သဒ္ဓမ္မသုတ်

၉၄။ ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ယုံကြည်မှု ‘သဒ္ဓါတရား’ ရှိ၏၊ အရှက်ရှိ၏၊ ထိတ်လန့်မှုရှိ၏၊ အကြားအမြင် များပြား၏၊ ထက်သန်
သော လုံ့လ ဝီရိယရှိ၏၊ သတိရှိ၏၊ ပညာရှိ၏။

ရဟန်းတို့ သူတော်ကောင်း တရားတို့သည် ဤခုနစ်မျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ကိုးခုမြောက် သမဏဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၀ - အာဟုနေယျဝဂ် ===

၉၅။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်ကုန်၏။ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်ကုန်၏။ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်တန်ကုန်၏။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် စက္ခု၌ မမြဲ ဟု အဖန်ဖန် ရှုသည် မမြဲ ဟု အမှတ်ရှိသည် မမြဲ ဟု သိသည် ဖြစ်၍ အမြဲမပြတ် (စိတ်တစ်ပါးတို့နှင့်) မရောနှောဘဲ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းလျက် ပညာဖြင့် သက်ဝင်၍ နေ၏။

ဤရဟန်းသည် အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါတရား ကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ ပင်လျှင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်သော ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန် သော။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်သော ပဌမ ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ‘စက္ခု’၌ မမြဲ ဟု အဖန်ဖန် ရှုသည် မမြဲ ဟု အမှတ်ရှိသည် မမြဲ ဟု သိသည် ဖြစ်၍ အမြဲမပြတ် (စိတ်တစ်ပါးတို့ နှင့်) မရောနှောဘဲ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းလျက် ပညာဖြင့် သက်ဝင်၍ နေ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အာသဝေါတရား ကုန်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ အသက် ကုန်ခြင်းသည် လည်းကောင်း မရှေး မနှောင်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန် သော။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်သော ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ နောက်တစ်မျိုးကား ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ‘စက္ခု’၌ မမြဲ ဟု အဖန်ဖန် ရှုသည် မမြဲ ဟု အမှတ်ရှိသည် မမြဲ ဟု သိသည် ဖြစ်၍ အမြဲမပြတ် (စိတ်တစ်ပါး တို့နှင့်) မရောနှောဘဲ စိတ်ဖြင့် နှလုံးသွင်းလျက် ပညာဖြင့် သက်ဝင်၍ နေ၏။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ ငါးပါးတို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်း ကြောင့် အသက် အပိုင်းအခြား အလယ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ‘အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်မည် ၏။ပ။

အသက် အပိုင်းအခြားကို ထိ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ‘ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ပ။

အားထုတ်မှု မရှိဘဲ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ‘အသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ပ။

အားထုတ်မှုရှိ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ‘သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယီ’ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ပ။

အထက်အက နိဋ္ဌဘုံသို့ သွားတတ်သော ‘ဥဒ္ဓံသောတအကနိဋ္ဌဂါမီ’ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသည်ကား (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန် သော။ပ။

သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်သော သတ္တမပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်ကုန်၏။ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်ကုန်၏။ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ လက်အုပ်ချီခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်၏။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။ (၁)

၉၆-၆၂၂။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်မျိုးတို့သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်ကုန်၏။ ဧည့်သည်တို့ အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကို သော်လည်း ပေးလှူ ပူဇော်ရန် ထိုက်တန်ကုန်၏။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏။

အဘယ်ခုနစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ -

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ‘စက္ခု’၌ ဒုက္ခဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။

စက္ခု၌ အနတ္တဟု ရှုသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။

စက္ခု၌ ကုန်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှုသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။

စက္ခု၌ ပျက်ခြင်းကို အဖန်ဖန် ရှုသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။

စက္ခု၌ ပျက်စီးခြင်းကင်းမှုကို ရှုသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။

စက္ခု၌ ချုပ်မှုကို အဖန်ဖန် ရှုသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။

စက္ခု၌ တစ်ဖန် စွန့်မှုကို ရှုသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ (၂- ၈)

သောတ၌။ ယာန၌။ ဇိဝါ၌။ ကာယ၌။ မန၌။ပ။ (၉- ၄၈)

ရူပါရုံတို့၌။ပ။ သဒ္ဓါရုံတို့၌။ ဂန္ဓာရုံတို့၌။ ရသာရုံတို့၌။ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌။ဓမ္မာရုံတို့၌။ပ။(၄၉-၉၆)

စက္ခုဝိညာဏ်၌။ပ။ သောတဝိညာဏ်၌။ ယာနဝိညာဏ်၌။ ဇိဝါဝိညာဏ်၌။ကာယဝိညာဏ်၌။ မနောဝိညာဏ်၌။ပ။ (၉၇-၁၄၄)

စက္ခုသမ္မဿ၌။ပ။ သောတသမ္မဿ၌။ ယာနသမ္မဿ၌။ ဇိဝါသမ္မဿ၌။ ကာယသမ္မဿ၌။ မနောသမ္မဿ၌။ပ။ (၁၄၅-၁၉၂)

စက္ခုသမ္မဿဇာ ဝေဒနာ၌။ပ။ သောတသမ္မဿဇာ ဝေဒနာ၌။ ယာနသမ္မဿဇာ ဝေဒနာ၌။ ဇိဝါသမ္မဿဇာဝေဒနာ၌။ ကာယသမ္မဿဇာဝေဒနာ၌။မနောသမ္မဿဇာဝေဒနာ၌။ပ။(၁၉၃-၂၄၀)

ရူပသညာ၌။ပ။ သဒ္ဓသညာ၌။ ဂန္ဓသညာ၌။ ရသသညာ၌။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ၌။ ဓမ္မသညာ၌။ပ။

(၂၄၁-၂၈၈)

ရူပသဉ္စေတနာ၌။ပ။ သဒ္ဓသဉ္စေတနာ၌။ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ၌။ ရသသဉ္စေတနာ၌။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ၌။ ဓမ္မသဉ္စေတနာ၌။ပ။ (၂၈၉-၃၃၆)

ရူပတဏှာ၌။ပ။ သဒ္ဓတဏှာ၌။ ဂန္ဓတဏှာ၌။ရသတဏှာ၌။ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ၌။ဓမ္မတဏှာ၌။ပ။ (၃၃၇-၃၈၄)

ရူပဝိတက်၌။ပ။ သဒ္ဓဝိတက်၌။ ဂန္ဓဝိတက်၌။ရသဝိတက်၌။ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက်၌။ဓမ္မဝိတက်၌။ပ။ (၃၈၅-၄၃၂)

ရူပဝိစာရ၌။ပ။ သဒ္ဓဝိစာရ၌။ ဂန္ဓဝိစာရ၌။ ရသဝိစာရ၌။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရ၌။ ဓမ္မဝိစာရ၌။ပ။ (၄၃၃-၄၈၀)

ပဉ္စကုန္ဒာ၌။ ရူပကုန္ဒာ၌။ ဝေဒနာကုန္ဒာ၌။ သညာကုန္ဒာ၌။ သင်္ခါရကုန္ဒာ၌။ ဝိညာဏကုန္ဒာ၌ မမြဲဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ ဆင်းရဲဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ အနတ္တဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ကုန်၏ဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ပျက်၏ ဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ပျက်စီး၏ ဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ချုပ်၏ဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ တစ်ဖန်စွန့်၏ ဟု ရှုသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ပ။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် (အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်၏)။ (၄၈ ၁-၅၂၈)

ဆယ်ခုမြောက် အာဟုနေယျဝဂ် ပြီး၏။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်

=== ၁၁ - ရာဂပေယျာလ ===

၆၂၃။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရား ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများ အပ်ကုန်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း အောက်မေ့မှု ‘သတိသမ္မောဇ္ဈင်’ ။ပ။

သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်’ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများ အပ်ကုန် ၏။ (၁)

၆၂၄။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများ အပ် ကုန်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

မမြဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စသညာ’၊ အစိုးမရဟု မှတ်သားမှု ‘အနတ္တသညာ’၊ မတင့်တယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘသညာ’၊ အပြစ်ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဒိနဝသညာ’၊ ပယ်အပ်၏ ဟု မှတ်သားမှု ‘ပဟာန သညာ’၊ စွဲမက်ခြင်း ကင်း၏ ဟု မှတ်သားမှု ‘ဝိရာဂသညာ’၊ ချုပ်၏ ဟု မှတ်သားမှု ‘နိရောဓသညာ’ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှါ ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများ အပ် ကုန်၏။ (၂)

၆၂၅။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် တရား ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများ အပ် ကုန်၏။

အဘယ် ခုနစ်မျိုး တို့နည်း ဟူမူ -

မတင့်တယ်ဟု မှတ်သားမှု ‘အသုဘသညာ’၊ သေခြင်း၌ မှတ်သားမှု ‘မရဏသညာ’၊ စားအပ် သော အစာ၌ စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု မှတ်သားမှု ‘အာဟာရေပဋိကူလသညာ’၊ လောက အားလုံး၌ မွေ့လျော်ဖွယ် မရှိ ဟု မှတ်သားမှု ‘သဗ္ဗလောကေအနဘိရတိသညာ’၊ မမြဲ ဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စ သညာ’၊ မမြဲခြင်း၌ ဆင်းရဲဟု မှတ်သားမှု ‘အနိစ္စေ ဒုက္ခသညာ’၊ ဆင်းရဲခြင်း၌ အစိုးမရ ဟု မှတ်သားမှု ‘ဒုက္ခေ အနတ္တသညာ’ တို့တည်း။

ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် ဤတရားခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများအပ် ကုန်၏။ (၃)

၆၂၆-၆၅၂။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ပ။ကုန်စေရန်။ပ။ ပယ်ရန်။ပ။ ကုန်ခန်းစေရန်။ပ။ ပျက်ရန်။ပ။ ပျက်စီးရန်။ပ။ ချုပ်ရန်။ပ။ စွန့်ရန်။ပ။ တစ်ဖန်စွန့်ရန်။ပ။ ဤတရား ခုနစ်မျိုး တို့ကို ပွားများ အပ်ကုန်၏။ (၄-၃၀)

၆၅၃-၁၁၃၂။ ပြစ်မှားမှု ‘ဒေါသ’ ကို။ပ။ တွေဝေမှု ‘မောဟ’ ကို။ အမျက်ထွက်မှု ‘ကောဓ’ ကို။ ရန်ငြိုးဖွဲ့မှု ‘ဥပနာဟ’ ကို။ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်မှု ‘မက္ခ’ ကို။ အပြိုင်ပြုမှု ‘ပဠာသ’ ကို။ ငြူမှု ‘ဣဿာ’ ကို။ ဝန်တိုမှု ‘မစ္ဆရိယ’ကို။ လှည့်ပတ်မှု ‘မာယာ’ ကို။ စဉ်းလဲမှု ‘သာဠေယျ’ ကို။ ခက်ထန်မှု ‘ထမ္မ’ ကို။ ခြုတ်ခြယ်မှု ‘သာရမ္မ’ ကို။ ထောင်လွှားမှု ‘မာန’ ကို။ အလွန် ထောင်လွှားမှု ‘အတိမာန’ ကို။ ယစ်မှု ‘မဒ’

ကို။ မေ့လျော့မှု ‘ပမာဒ’ ကို။ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိရန်။ပ။ ပိုင်းခြား၍ သိရန်။ကုန်ရန်။ ပယ်ရန်။
ကုန်ဆုံးရန်။ ပျက်ရန်။ ပျက်စီးရန်။ ချုပ်ရန်။ စွန့်ရန်။ တစ်ဖန်စွန့်ရန်။ ဤတရား ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများ
အပ်ကုန်၏။ (၃၁-၅၁၀)

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရား၏
တရားတော်ကို နှစ်လို ကုန်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေကုန်သတည်း။

ရာဂပေယျာလ ပြီး၏။

သတ္တကနိပါတ် ပြီး၏။
